

Tirajı 3.400.000'e ulaşan yurt içi ve yurt dışı takvimlerimiz yaklaşık 10.000.000 kişi tarafından okunmaktadır. Avrupa 16 bölge, ABD-Kanada, Avustralya-Japonya, Avrasya ve Balkan Ülkeleri birer bölge olmak üzere 20 bölge; yurt içi takvimimiz 39 bölge olmak üzere toplam 59 bölgeden oluşmaktadır.

2010 yılından itibaren namaz vakitleri hazırlanırken, bağlı oldukları illerinden \pm fark cetveli uygulaması kaldırılarak ilçelerin namaz vakitleri, yerel enlem ve boylamlar esas alınarak hesaplanmaya başlanmıştır.

2013 yılından itibaren, 39 bölge olarak hazırlanan yurt içi takvimimizde, namaz vakitleri illeriyle aynı olan ilçeler hariç, fark cetvelleri tamamen kaldırılmıştır. Bu takvimlerde namaz vakti illeriyle aynı olan ilçelere yer verilmemiş, namaz vakitleri il ile farklı olan ilçelere ise takvimde yer verilmiştir.

Bu vesile ile tüm okuyucularımıza Cenab-ı Allah'tan sıhhat, afiyet ve başarılar diliyor, sevgi ve saygılarımızı sunuyoruz.

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Senden düzgün bir yaşantı, temiz bir ölüm ve rezil rüsva olmadan Sana dönebilmeyi istiyorum.”
(İbn Ebu Şeybe, Duâ, 1, No: 29134)

BESMELE İLE BAŞLAMAK

Besmele, genel anlamda her hayırlı işin başında Allah’ın adını hatırlamanın, özelde ise Kur’an-ı Kerim’in “Rahman ve Rahîm olan Allah’ın adıyla” anlamına gelen “Bismillahirrahmanirrahîm” ayetinin adıdır. Besmeleye, “Allah’ın adını anmak” anlamına gelen “tesmiye” de denir. İlk nazil olan, “Yaratan Rabbinin adıyla oku!” (Alak, 96/1) ayeti besmeleyi ihtiva etmekte; Hz. Süleyman’ın Sebe kraliçesine gönderdiği mektubun ilk cümlesi de “Mektup Süleyman’dandır ve Rahman ve Rahîm olan Allah’ın adıyla.” (Neml, 27/30) derken besmeleyi zikretmektedir.

Hz. Peygamber her şeye besmeleyle başlamış (Ebu Davud, Salât, 121), “Bismillah ile başlanmayan her anlamlı iş, bereketsiz ve sonuçsuzdur.” (Süyuti, el-Fethü’l-kebir, II, 303) buyurmuş; ümmetine de her şeye besmeleyle başlamalarını tavsiye etmiştir. Kişi herhangi bir işe başlamadan önce besmele çekmekle Yüce Allah’ın rahman ve rahîm isimlerinin tecellisini ümit ettiğini, O’nun yardım ve ihsanına muhtaç olduğunu bildirmiş olur. Helal olan her işimize bismillah ile başlamalıdır. Haram olan veya besmele çekmenin caiz olmadığı hiçbir söz, iş ya da eylem içinse besmele çekilmemelidir.

SÖZÜN ÖZÜ

İyiliğin şartı beştir:
Tez olmalı,
gizli olmalı,
gözde
büyütülmemeli,
sürekli olmalı ve
yerini bulmalı.

İbn-i Sina

GÜNÜN DUASI

“(Rabbim!) Arkadan gelecekler içinde iyilikle anılmayı bana nasip eyle!” (Şu’arâ, 26/84)

EVDEN ÇIKARKEN DUA

Evimiz huzur yurdumuzdur. Aile fertlerinin, evden çıkarken tekrar yuvalarına huzurla dönmeleri için Yüce Allah’a dua etmeleri önemlidir. Dua sayesinde Yüce Allah, bizlere hayatın sıkıntılarına karşı sabır ve dayanma gücü verir, ailemizin diğer üyeleriyle birlikte, huzur ve mutluluk içerisinde yaşamamıza yardım eder. Evden çıkarken yapılacak en kısa dua “Selam” ve “Besmele” dir. Besmele ile başlanan işlerde hayır ve bereket vardır. Ayrıca besmele ile her türlü kötülükten Allah’a sığındığımızı belirtir ve yapacağımız her işte O’nun rızasına uygun davranmaya çalışacağımızın

sözünü veririz. Evden çıkarken ve eve girerken selamı da unutmamalıyız. Zira verdiğimiz selamla Yüce Allah’tan ailemize iyilik, esenlik dilemiş oluruz.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.) eve girerken ve çıkarken besmele çekmiş, selam vermiş ve dua etmiştir. Peygamberimiz (s.a.s.)’in genellikle evden çıkarken yaptığı dualardan biri şöyledir: “Bismillah tevekkeltü alallâh. Lâ haul ve lâ kuvvete illâ billâh”. “Allah’ın ismiyle evimden çıkıyorum. Bütün işlerimde Allah’a dayanıyor, O’na güveniyorum. Güç ve kuvvet ancak Allah’ın yardımıyla olur.” (Tirmizi, 3/151, H. No: 3426)

SÖZÜN ÖZÜ

*Hakk şerleri hayr
eyler*

*Zannetme ki gayr
eyler*

*Âşık ânı seyreyler
Mevla görelim*

neyler

Neylerse güzel eyler

*Erzurumlu
İbrahim Hakkı Hazretleri*

**GÜNÜN
DUASI**

“(Rabbim!) İnsanların diriltileceği gün ve Allah’a temiz bir kalple gelenler dışında malın da çocukların da fayda vermeyeceği gün beni mahcup etme!” (Şu’arâ, 26/87-89)

HAVÂİC-İ ASLIYYE NEDİR?

Havâic-i asliyye temel ihtiyaçlar anlamına gelip zekâta tabi olmayan mallar için kullanılan fikhî bir tabirdir.

Zekât ve sadaka-i fıtrla yükümlü olmak için kişinin ve bakmakla yükümlü olduğu aile bireylerinin temel ihtiyaçlardan yani havâic-i asliyyeden fazla olarak nisap miktarı mala sahip olma şartı vardır.

Temel ihtiyaçlar, kişinin yaşamını devam ettirmesi için gerekli zaruri şeylerdir. Bir malın temel ihtiyaçtan sayıl-

masında kullanılan en temel ölçüt, o malın kişinin sağlık ve güvenlik içinde yaşamasını temin eden veya buna birinci derecede yardımcı olan bir özellik taşımasıdır.

Barınma, nafaka (yiyecek, giyecek ve sağlık giderleri), ulaşım, eğitim, ev eşyası, elektrik, su, yakıt, aidat gibi giderler havâic-i asliyyeden sayılır. Sanat ve mesleğe ait alet ve makineler, kitaplar, güvenlik amacıyla kullanılan aletler de havâic-i asliyye arasındadır.

SÖZÜN ÖZÜ

Gönül ehlinin ilmi
kendisini taşır,
beden ehlinin ilmi
ise kendisine yük
olur.

Allah birinin
perdesini yırtmak
isteyince, onu
iyileri yermeye
meylettirir.

Mevlana Celaleddin-i
Rumî

**GÜNÜN
DUASI**

“Rabbim! Girilecek yere doğrulukla girmemi, çıkılacak yerden de doğrulukla çıkmamı sağla, bana tarafından yardımcı bir güç ver.” (İsrâ, 17/80)

KALP DEĞİŞKENDİR

Bedene kan pompalayarak organların hayat kaynağı olan kalp, manevi hayatımızın da merkezidir. Her türlü olumlu ve olumsuz duyguyu birlikte barındıran kalbin asıl görevi Allah’ı tanımaktır.

Sürekli değişen duygularımızın odak noktası olan kalbi, Sevgili Peygamberimiz şöyle anlatır: “Kalbe kalp denilmesinin sebebi, onun çok değişken olmasındandır. Kalp, çöldeki bir ağacın üzerinde asılı kalan kuş tüyü gibidir. Rüzgâr onu bir oraya, bir buraya savurur.” (İbn Hanbel, IV, 409).

Kalbin rüzgâr önünde savrulan bir tüye benzetilmesi, insanın duy-

gu durumunun dış dünyanın etkilerine açık olması ve çoğu zaman kalbinden geçen duyguları kontrol altına alamaması sebebiyle olsa gerektir.

İnsana düşen, olumlu duyguları davranışa dönüştürerek pekiştirmek ve onları besleyecek ortamlarda bulunmaktır.

Sevgili Peygamberimiz, sıklıkla “Ey kalpleri evrip çeviren Allah’ım, benim kalbimi dinin üzerine sabit kıl.” (Tirmizi, Deavât, 89) diye dua ederek olumsuz duyguların kendisini yanlışla sürüklemesinden Allah’a sığınırdı.

SÖZÜN ÖZÜ

*Ruha ümitsizlik
denilen o lanetli
hastalık çöktü mü,
artık vücutta
hareket imkânı,
çalışma imkânı,
gayret gösterme
imkânı kalmaz.*

Mehmet Akif Ersoy

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Lütfundan bize rızık ver, bizi rızıkından mahrum etme, bize verdiğin rızıkları bizim için bereketli yap, katında bulunan nimetlere rağbetimizi arttır ve bizi gönül zengini eyle.” (İbn Ebu Şeybe, Dua, 42)

GÜVENİLİR GIDA İÇİN BEŞ ANAHTAR

Hayatımızı devam ettirebilme-miz için en temel ihtiyaçlarımızın başında gıda maddeleri gelir. Gıda güvenilirliği; gıda ürünlerinin tar-ladan tabağa kadar üretimin her aşamasında gerekli kontroller ya-pılarak sağlıklı ve güvenilir biçim-de elde edilmesi süreci şeklinde tanımlanır. Dünya Sağlık Örgütü de bu konuda farkındalık oluşturma için çalışmalar yapmaktadır. İşte güvenilir gıda için gerekli beş anahtar:

1. Eller sık sık yıkanmalı, yemek hazırlarken kullanılan aletleri ve tezgâh temizlenip mikroplardan

arındırılmalı, temizliğe azami önem verilmelidir.

2. Et, tavuk, balık gibi çiğ yiyecekler diğer gıdalarla temas ettirilme-meli ve çiğ yiyeceklerde kullanılan bıçaklar başka yiyecekler için kul-lanılmamalıdır.

3. Çorba ve sulu yemekler tama-men piştiğinden emin olana dek kaynatılmalıdır. Et ve tavuğun suyu kanlı değil, berrak olmalıdır.

4. Yiyecekler uygun ısıda saklan-malı, pişmiş yemekler oda ısısında iki saatten fazla bırakılmamalıdır.

5. Temiz su ve temiz malzeme kullanılmalıdır.

SÖZÜN ÖZÜ

*Akrabalarına
saygılı davran; zira
onlar kendileriyle
uçtuğun kanatların,
ona varacağın
kökün, kendisiyle
hamle yapacağın
elindir.*

Hız. Ali (r.a.)

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Rahmetinin gereklerini, mağfiretinin sürekliliğini, her türlü günahahtan uzak ve salim olmayı, her türlü iyilik ve nimetleri, cennete girerek felaha ermeyi, yardımınla cehennem ateşinden kurtulmayı istiyorum.” (Hâkim, Deavât, No: 1925)

UYUMADAN ÖNCE DUA ETMEK

Peygamber Efendimiz uyumadan önce ve uyanınca bazı özel dualar etmiş, bu duaları bizim de okumamızı istemiştir. Söz gelimi yatmadan önce Felâk ve Nâs sûrelerini okuyarak avucuna üflemesi ve ardından elleriyle bütün vücudunu sıvazlaması (Buhârî, Deavât, 12), uyardıktan sonra ise Âl-i İmrân sûresinin son on ayetini okuması (Buhârî, Tefsîr, 20) onun uykuya dair özel uygulamalarına örnektir. Dolayısıyla dua vasıtasıyla başta şeytan olmak üzere her türlü zarar ve kötülükten korunma çabası uykuda geçen zamanlar için de geçerlidir.

Peygamberimizin uykuya dalmadan önce okunmasını tavsiye ettiği dualardan birisi şöyledir: “Allah’ım! Kendimi sana teslim ettim. İşimi sana havale ettim. Sırtımı sana dayadım, sana karşı ümit ve korku besleyerek... Senden sığınacak yer yine sensin, senden kurtulacak yer de yine sensin. Allah’ım! İndirdiğin kitabına ve gönderdiğin peygambere iman ettim.” Resûlullah (s.a.s.), yatacağı zaman abdest alıp sağ tarafına yatarak bu duayı okuyan kimsenin, o gece ölürse fitrat üzere ölmüş olacağını müjdelemiştir (Buhârî, Vudû’, 75).

SÖZÜN ÖZÜ

Müşriklerin eziyetlerinin dayanılmaz boyutlara ulaştığı bir zamanda sahabeden bazıları, Hz. Peygamberin müşriklere beddua etmesini istediler. O da şöyle cevap verdi: “Ben lanetçi olarak gönderilmedim, âlemlere rahmet olarak gönderildim.”

(Müslim, Birr, 87)

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Nimetlerinin yok olmasından, sağlığımın bozulmasından, ansızın gelecek cezandan ve öfkene sebep olan her şeyden sana sığınırım.” (Müslim, Rikâk, 96)

MÜREKKEP YALAMAK

Mürekkep yalamak, “çok emek harcamak, bir iş uğruna pek çok sıkıntıyı göze almak” anlamında kullanılan bir deyimdir.

Bir hattatın yazı sırasında yaptığı yazım hatasını yazının mürekkebi kurumadan düzeltmesi icap eder. Zira mürekkep kurduğunda düzeltilemediği gibi yazının güzelliğini de bozmaktadır. Bunu bilen hattatlar hata yaptıkları zaman mürekkebin kurummasına fırsat vermeden aceleyle serçe parmaklarını yalayıp ıslatarak yanlış yazdıkları yeri ıslak parmaklarıyla siler ve hatalarını giderirler. Böylece hem mürekkepten hem de

zamandan tasarruf edilir. Serçe parmağını yalayıp ıslatarak silmek istemeyen hattatlar, kamış kalemlerinin uçlarını hafifçe yalayarak ıslatırlar ve mürekkebi çözülen kamışla rötuş yaparlar. Böylece hattat, hatasını iki hâlde de mürekkep yalayarak gidermiş olur. Bu tür uygulamalar hat hocası tarafından hat öğrencilerine talim ettirilir. Çırağın çalışmalarını yeterli bulmayan ve biraz daha uğraşmasını isteyen hattatların kullandıkları, “daha çok mürekkep yalaman gerek” sözü günümüzde hâlâ kullanılmaktadır.

SÖZÜN ÖZÜ

*Bedenin bu
dünyadandır,
gönlün de öteki
dünyadan. Bedenin
dostu eğlence,
heves, şehvet
ve aşırılıklardır.
Gönlün dostu da
Hakk’tır.*

*Mevlana Celaleddin-i
Rumî*

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Bütün işlerimdeki ölçüsüzlüğümü, cahilliğimi ve hatamı bağışla. Sen bunları benden daha iyi biliyorsun.”
(Buhari, Deavât, 60)

ELHAMDÜLİLLAH

Büyük fıkıh âlimi ve Hanefi mezhebinin kurucusu İmam-ı Azam Ebu Hanife, ilmî faaliyetlerinin yanı sıra ticaretle de iş-tigal ederdi. Bir gün talebelerine ders verirken adamın biri telaşla yanına geldi ve “Ya İmam, gemin battı.” dedi. Ebu Hanife’nin ticari mallarını taşıyan gemiyi kast etmişti. O, bu habere: “Elhamdülillah” dedi. Adam çekip gitti ve tekrar yeni bir haberle çıkageldi: “Ya İmam, yanlışlık oldu, batan gemi senin değilmiş.” dedi. Bu habere de aynı cevabı verdi İmam ve: “Elhamdülillah” dedi. Haberi getiren adam hayrete düştü. Biri kötü

diğeri iyi, iki haber getirmişti ve büyük âlim Ebu Hanife ne sevinç ne de üzüntü alameti gösteriyordu. Şaşkınlıkla sordu: “Ya İmam, her iki habere de ‘Elhamdülillah’ dedin. Bu nasıl hamd etme böyle?”

İmam-ı Azam: “Sen gemin battı diye haber getirdiğinde kalbimi şöyle bir yokladım. Dünya malının elden çıkmasından dolayı en küçük bir üzüntü yoktu. Bu nedenle Allah’a hamd ettim. Batan geminin benimki olmadığı haberini getirdiğinde, dünya malına kavuşmaktan dolayı kalbimde bir sevinç yoktu. Bu hâli bana bahsettiği için de Allah’a şükrettim.”

SÖZÜN ÖZÜ

Başlangıçta her
şey hayaldir.
Süleymaniye
kubbeleri
yeryüzünü
örtmeden evvel,
Selimiye minareleri
gökyüzüne set
çekmeden evvel
birer hayaldiler!

Osman Yüksel
Serdengeçti

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Yolculuğun yorgunluk ve sıkıntılarından, yoldan kötü bir şekilde dönmekten, iyi hâllerden kötü hâllere düşmekten, mazlumun bedduasından, mala ve aileye gelecek kötülüklerden sana sığınırım.” (Müslim, Hac, 426)

ÂILECE TASARRUF

Tasarrufun alışkanlığa dönüşebilmesi çocuklukta ve ailede öğrenilmesi ile yakından ilgilidir. Bunun için anne babanın harcama usulleri, tüketim algıları ve tasarrufa dair varsa uygulamaları önemlidir. Çöplerin ayrıştırılması, harcamaların dikkatle yapılması, alışveriş değil infakın mutluluk vesilesi olarak görülmesi; şayet birbir yaşanmıyorsa yokluk ve yoksunluğun çocuğa hissettirilmesi bu alışkanlığın oluşturulmasında etkili birkaç yoldur. Zamanın, enerjinin, tüketim ürünlerinin tasarrufuna dair alışkanlık oluşturmada çocuk ve gençlere görev ve sorumluluklar

vermek de etkili olacaktır. Evdeki su ve elektrikten sorumlu olmaları, kâğıt, kalem gibi kırtasiye gereçleri ve eşyalarını uzun süre kullanabilmeleri için özenli davranmaları çocuklara rahatlıkla verilebilecek görevlerdendir. Harçlıklarını biriktirmeleri konusunda teşvik edilmeleri de harcama konusundaki tutumlarını etkileyecektir. Birliklerini keyfi şekilde değil doğru ve anlamlı yolda harcamaları da öğrenmeleri gereken bir başka husustur. Çünkü öğrenilecek tasarruf davranışı sadece hayatın maddi yönünün düzenlenmesinde değil hayatın her alanında etkili olacaktır.

SÖZÜN ÖZÜ

*Din, iman ve ahlak
fikri insanlarla
beraber doğmuştur.
Bunu söndürmeye
çalışmak demek,
dinin kaynağını,
insanın mahiyetini
bilmemek demektir.*

Ahmet Hamdi Akseki

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Lutfün, rahmetin, bereketin ve rızkımdan bana aç, bolca ihsan eyle.” (*Hakim, Deavât, No: 1868*)

DİLİN AFETİ: GIYBET

Dinimizin şiddetle yasakladığı günahlardan birisi gıybettir. Efendimizin tanımlamasıyla gıybet, “Kişinin kardeşinin arkasından hoşlanmayacağı şekilde konuşmasıdır.” (*Ebû Dâvûd, Edeb, 35*). Arkadan konuşulan kusurlar o kişide var olsa bile, arkadan konuşmak gıybettir ve kişiyi vebal altına sokar.

Kur’an-ı Kerim’de gıybet, “ölü kardeşinin etini yemek” (*Hucurât, 49/12*) gibi değerlendirilmiştir. Çünkü gıybete yapılan kişi, o esnada kendini savunamayacağı için ölü gibidir. Gıybet eden kişi ise kardeşini başkaları gözünde küçük düşürdüğünden yaptığı iş onun etini yemek kadar iğrençtir. Peygamberimiz, arkasından konuşarak başka-

sının haysiyetini zedeleyen insanların, cehennemde kendi tırnaklarıyla yüzlerini parçalayarak ceza göreceklerini bildirmiştir (*Ebû Dâvûd, Edeb, 35*).

İnsanı böyle büyük vebal altına sokan bu günahahtan kaçınabilmek için, mümin kardeşimizle yaşadığımız sorunu kendisiyle yüzyüze konuşarak halletmeyi denemeliyiz. Eğer bunu başaramıyorsa, bilgi ve tecrübe sahibi ve bizden duyduklarını başkalarına iletmeyeceğinden emin olduğumuz bir kişiye anlatarak kendisinden tavsiye almalıyız. “Ameller niyetlere göredir.” (*Buhârî, İmân, 41*) hadisi gereğince, çözüm maksadıyla belirli bir kişi hakkında konuşmak gıybet sayılmamaktadır.

SÖZÜN ÖZÜ

İnsanın en büyüğü,
en yüksek mevkide
iken tevazu
gösteren, kudret
sahibi iken affeden,
kuvvetli olduğu
vakit zulmetmeyen
ve adaletle hareket
edendir.

Abdülmelik b. Mervan

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Ey Rabbimiz! Bize gökten öyle bir sofraya indir ki, ilk gelenimizden son gelenimize kadar bizler için bir bayram ziyafeti ve senden bir işaret olsun. Bizi rızıklandır, sen rızık verenlerin en hayırlısısın.” (Mâide, 5/114)

MEKKE’NİN FETHİ

İslam tarihi kaynaklarında geçtiği üzere hicrî 8. yılın Şevval ayının sonlarında Mekkelilerin tarafında olan Beni Bekr kabilesi Peygamber efendimizin (s.a.s.) himayesinde olan Huzaa kabilesine saldırıp onlardan 20 kişiyi öldürdü. Bunun, Peygamberimizle olan sözleşmenin bozulması anlamına geldiğini bilen Kureyş kabilesi, kabilenin büyüğü olan Ebu Süfyan’ı Ramazan ayının hemen başında Medine’ye gönderdi. Ebu Süfyan’ın çabası boşa çıktı ve Peygamber efendimiz (s.a.s.) Ramazan ayının yaklaşık olarak onunda (miladî 630 yılı Aralık ayının sonu

yaklaşık olarak Ocak ayının birine geliyor) Mekke’ye doğru yola çıktı ve Ramazan ayının 20’sinde Mekke’ye girdi. Hicrî 8. yılı Ramazan ayının 20’si miladî olarak 11 Ocak 630 tarihine tekabül etmektedir.

Buna göre Peygamber efendimizin (s.a.s.) Medine’den çıkışı ile Mekke’ye girişi arasında 10 günlük bir süreden söz etmek mümkündür. Mekke’nin fethi Medine’den çıkışa göre hesaplanırsa 1 Ocak 630 tarihidir. Buna mukabil fetih -bilindiği anlamıyla- doğrudan Mekke’ye girişe göre hesaplandığında 11 Ocak 630’a denk gelir.

SÖZÜN ÖZÜ

Muhabbetin
denizine gömülüp
bat,
Aşıkların sohbetine
özünü kat,
Muhabbetin
pazarına özünü sat,
Özünü satmadan
Hakk rahmetin alsa
olmaz.

Hoca Ahmed Yesevî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Ayakta iken beni İslam ile koru, otururken beni İslam ile koru, uyurken beni İslam ile koru, hakkımda hiçbir düşman ve hasetçinin isteğini yerine getirme.”
(İbn Hibban, Ed’iye, No: 934)

CENAZE VE CENAZE NAMAZI

“Her canlı ölümü tadacaktır.”
(Âl-i İmrân, 3/185) Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.) “Ölülerinizin güzel işlerini yad edin, kötü taraflarını dile getirmeyin.” (Tirmizî, Cenâiz, 34) buyurmuştur.

İslam dinine göre ölüm yok oluş değil bilakis ebedî âlemde var olmaktır. Hâl böyle olunca, ölen kişiye yapılan hazırlıklara teşhiz, ölünün yıkanmasına gasil, kefenlenmesine tekfin, tabuta konup taşınmasına teşyi ve kabre konmasına defin denir.

Cenaze namazı kıyamda olarak kılınan, rükû ve secdesi olmayan dört tekbirli bir namazdır. Allah’a

hamd Resûlullah’a salavat, ölüye duadır ve şöyle kılınır:

Cenazeye ve kıbleye yönelik saf tutularak niyet edilir. İmam tekbir alarak ellerini bağlar; cemaat da tekbir alarak imama uyar. İmam ve cemaat içinden “Sübhaneke”yi “vecelle senâuk” duasıyla okurlar. Sonra imam ellerini kaldırmadan tekbir alır, cemaat da içinden tekbir alır; hepsi içinden “salli” ve “barik” dualarını okurlar; tekrar tekbir alırlar, bilenler cenaze duasını, bilmeyenler “Fâtiha” suresini veya başka bir dua okurlar. Yine aynı şekilde tekbir alarak sağa ve sola selam vererek namazı tamamlarlar.

SÖZÜN ÖZÜ

Neylesin ölüm
herkesin başında,
Uyudun
uyanamadın
olacak.
Kim bilir nerde,
nasıl, kaç yaşında,
Bir namazlık
saltanatın olacak
Taht misali
o musalla taşında.

Cahit Sıtkı Tarancı

**GÜNÜN
DUASI**

“Ey Rabbimiz! Sen, rahmetin ve ilminle her şeyi kuşattın. Tövbe edenleri ve yolundan gidenleri bağışla, onları cehennem azabından koru!” (Mü’min, 40/7)

DÜNYADA YOLCU GİBİ OL!

Aslında hayat, Rabbe giden bir yol; insan bir yolcu; ömür de süresi bilinmeyen bir yolculuktur. Birçok ayet ve hadiste İslam’ın, “sebîl” ve “sırat-ı müstakim” şeklinde “dosdoğru yol” olarak anılması bunu gösterir. Mümin, ebedî hayata doğru yaptığı bu yolculuğunda, yoldaki işaretlere dikkat ederek vuslata erişmeye çalışır. Şüphesiz dünya fanidir, dünya yolculuğu geçicidir. Bu nedenledir ki Peygamber Efendimiz, Abdullah b. Ömer’e hitaben, “Bu dünyada gurbetteki biri veya yolcu gibi ol!” (Buhârî, Rikâk, 3) buyurmuştur.

Şu hâlde kendisinin bu dünyada bir yolcu olduğunu kabul eden mümin, gideceği yere hangi azılla ve hazırlıkla ulaşabileceğini, oraya neler götüreceğini iyi bilmelidir. “Siz ne yaparsanız Allah onu bilir. Ahiret için azık toplayın. Kuşkusuz, azığın en hayırlısı takvadır.” (Bakara, 2/197) ayeti, en güzel hazırlığın nasıl yapılacağına işaret etmektedir.

Sonuçta her yolculuk, dünyadan ahirete yapılan asıl yolculuğun bir parçasıdır ve düşünen bireye gerçek yolu ve yolculuğunu hatırlatır.

SÖZÜN ÖZÜ

Karanlık
aydınlıktan, yalan
doğrudan kaçır.
Güneş yalnız da
olsa etrafına ışık
saçar.
Üzülme doğruların
kaderidir yalnızlık.
Kargalar sürü ile
kartallar yalnız
uçar.

Ömer Hayyam

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Faydasız ilimden, huşu duymayan kalpten, doymayan nefisten ve kabul edilmeyen duadan sana sığınırım.” (Nesai, İstiaze, 64)

HZ. SÜLEYMAN (A.S.)’İN MÜLKÜ

Allah Teala, Hz. Davud’a göz aydınlığı olacak bir evlat bahşetmiş, o da evladına “doğru, dürüst, kusursuz” manalarına gelen “selim”in eş anlamlısı Süleyman ismini koymuştu. Kur’an-ı Kerim’de, “O ne güzel bir kuldu. Doğrusu o, daima Allah’a yönelirdi.” (Sâd, 38/30) ifadeleriyle övülen Hz. Süleyman(a.s.), kendisine ilim verilen, kuş dili öğretilen, karıncaların dilinden anlayan, rüzgâra ve cinlere hükmedebilen, kendisine her şeyden nasip verilen bir peygamberdi.

Hz. Süleyman babasının vasiyetine uyarak Kudüs’te Beyt-i Mak-

dis’i inşa ettirdiğinde şöyle dua etmişti: “Ey Rabbim! Beni bağışla. Bana, benden sonra kimseye layık olmayacak bir mülk (hükümlerlik) bahşet! Şüphesiz sen çok bahşedicisin!” (Sâd, 38/35) Bu duayı kabul eden Yüce Allah, Hz. Süleyman (a.s.)’a tarihte benzerine rastlanmayacak görkemli bir hükümdarlık bahşetti. Cinlerden, insanlardan ve kuşlardan oluşan ordusu, döneminin en ileri tekniği kullanılarak inşa edilen ve göz alıcı sanat eserleriyle harikulade bir estetik anlayışı ortaya koyan sarayı ile o, benzeri görülmemiş bir mülkün hâkimi oldu.

SÖZÜN ÖZÜ

Çok konuşan, çok
hata yapar. Çok
hata yapanın
hayâsı azalır.
Hayâsı azalanın
takvası azalır.
Takvası azalanın
kalbi ölür. Kalbi
ölen, cehenneme
girer.

Hz. Ali (r.a.)

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Kalbimde nur, gözümde nur, kulağımda nur, sağımda nur, solumda nur, üstümde nur, altımda nur, önümde nur var eyle, benim nurumu arttır.”

(Müslim, Müsafirîn, 181)

SÖZÜ GÜZEL SÖYLEMEK

Canlılar içinde meramını dil ile ifade etme, konuşma yeteneği sadece insana bahşedilmiştir. Kelam, Yüce Rabbimizin sıfatlarından olup insana ilahi bir emanettir. Bu emaneti, sahibinin rızası doğrultusunda kullanmak ise mümin olarak hepimizin en önemli sorumluluklarımızdandır. Kerim kitabımız bize; anlamsız ve boş konuşmadan, gıybetten, su-i zandan, alay etmekten, yalan söylemek ve yalan yere yemin etmekten, yapmadığını söylemekten ve ifsad edici her türlü sözden uzak durmamızı emreder. Anlamsız, gereksiz sözlere mümin ağzını

kilitlemeli, Kutlu Nebinin buyurduğu gibi, ya hayır söylemeli ya da susmalıdır.

Malumdur ki kap, içindekini dışa yansıtır. “Bal küpünden sirke taşmaz.” demiştir atalarımız. İnsanın dili kalbine bağlıdır. Güzel ve anlamlı söz söyleyebilmek, akleden bir kalbe, tertemiz bir gönle sahip olmayı gerektirir. Öyleyse geliniz, önce gönül aynamızı temizleyip parlatalım. Dilimizi, rızayı ilahiye uygun kullanalım. Unutmayalım ki; “Allah’a sadece güzel sözler yükselir. O sözleri yücelten ise imana uygun davranış ve tutumlardır.” (Fâtır, 35/10).

SÖZÜN ÖZÜ

Hz. Peygamberin
amcası Abbas’a

(r.a) şöyle bir
soru soruldu:

“Sen mi daha
büyüksün, yoksa

Hz. Peygamber mi?”

O da şöyle cevap
verdi: “Peygamber

benden büyük;
ancak ben ondan
önce doğdum.”

**GÜNÜN
DUASI**

Günümüz hayırlı ve bereketli olsun. Allah'ım! Günahımı bağışla, evimi, yurdumu geniş ve rahat eyle ve rızkımla benim için bereketli eyle." (İbn Ebi Şeybe, Dua, 42)

HZ. HACER VE ZEMZEM

Allah Resûlü zemzem suyunun hikâyesini anlatırken "Allah, İsmail'in anasına rahmet etsin! Şayet o, (suyun etrafını çevirmede) acele etmeseydi, zemzem, akan bir pınar olurdu." (Buhârî, Ehâdisü'l-enbiyâ, 9) demişti. Bu, aynı zamanda Hz. Hacer'in de hikâyesiydi.

Hz. İbrahim hanımı Hacer'i ve oğlu İsmail'i Filistin'den getirip Mekke'ye yerleştirmişti. O zamanlar kimsenin yaşamadığı bu kızgın çölün ortasında kucağında bebeğiyle Rabbine emanetti Hz. Hacer. Günler sonra yanında

getirdiği erzak ve su bitti. Oğlu susuzluktan kıvranıyordu toprağın üstünde. Onu öyle görmeye dayanamıyordu. Kalktı yakınındaki Safa tepesine koştu. Etrafına baktı kimseyi göremedi. Sonra karşıdaki Merve tepesine koştu, yine kimse yoktu.

Bu hâlde iki tepe arasında yedi defa gitti geldi. En son Merve'ye çıktığında bir ses işitti ve yardım istedi. Bunun üzerine bir melek görüldü, topuğuyla (ya da kanadıyla) bulunduğu yeri kazdı ve nihayet bereketi günümüze kadar gelen zemzem suyu ortaya çıktı.

SÖZÜN ÖZÜ

İslamiyet bütün insanlığa hitap eden tek dünya görüşü.

Temeli vahdet, sevgi, adalet. Bütün insanlar doğuştan müsavidir (eşittir).

Cemil Meriç

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Beni, iyilik yaptıkları zaman sevinç duyan, kötülük yaptıkları zaman da bağışlanma dileyen kullarından eyle.” (İbn Mâce, Edeb, 57)

GAYBIN BİLİNMESİ VE FALCILIK

Duyu organlarımızla idrak edemediğimiz ve aklımızla hakkında açık bilgi edinemediğimiz şey gayptir, gizlidir ve bilinemez. Bu konularda bilgi edinmek sadece bir bilenin haber vermesi ile olur. Ahiret hâlleri, cennet, cehennem gibi hususlar ile gelecekte gerçekleşecek olaylar böylesi gayb konularındandır. “De ki: Göklerde ve yerde gaybı Allah’tan başka kimse bilemez.” (Neml, 27/65).

Ancak Yüce Allah, peygamberlerinden dilediğini seçmiş ve onlara bazı gayb haberlerini bildirmiştir. “Gaybı O bilir. Gizlisini kimseye açmaz. Ancak peygamber olarak

seçtiği başka.” (Cin, 72/26-27). Peygamberlerin bile gayb haberlerini bütünüyle bilme imkânı olmamasına rağmen gaypten, gelecekte haber veren insanlara başvurulduğu görülmektedir.

Kâhin, falcı vb. isimlerle anılan bu kimselere müracaat etmek, danışmak, ücret ödeyip söylediklerini onaylamak dinen yasaklanmıştır. Resulullah’ın “... Kim de bir kâhine gider ve onun sözlerini tasdik ederse Muhammed’e indirileni inkâr etmiş olur.” (İbn Mâce, Tahâret, 122) ikazı dikkate alınmalı, şaka, eğlence amacıyla bile olsa bu davranışlardan uzak durulmalıdır.

SÖZÜN ÖZÜ

Seven o kimsedir
ki, sevgilisinden ne
kadar düşmanlık
görse yine
dostluğunu artırır.
Sevgilisinden
başına binlerce
sitem taşı gelse,
onlardan ancak
aşk binasını
sağlamlaştırır.

Molla Camî

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Bizi bağışla, bize merhamet eyle, (ibadetlerimizi, hayır ve hasenatlarımızı, dualarımızı) kabul eyle, bizi cennete koy, bizi cehennemden azat eyle.”

(İbn Ebu Şeybe, Dua, 135)

BİRLİKTE YAŞAMA AHLAKI

İslam, aidiyet hisleri ile kişinin kimliğinin oluşmasına katkıda bulunan vatan, millet ve bayrak sevgisini meşru kabul etmekle birlikte, bunda aşırıya gidilerek ayrımcılık yapılmasını yasaklamıştır. Farklı memleketlerde yaşayan farklı milliyete mensup insanları dışlamak, onlara karşı düşmanlık besleyerek ayrımcılık yapmak, İslam’ın evrensel ilkeleriyle bağdaşmamaktadır. Zira İslam, sahip olduğu hoşgörü ile çeşitli ırk, inanç ve geleneğe mensup insanların birlikte yaşamalarına imkân tanıyan bir vatan anlayışına sahiptir.

Farklı din ve milliyetlerden insanlarla bir arada yaşamanın en güzel örneklerinden birini Allah Resûlü, Medine’de göstermiştir. Hem Medineli Evs ve Hazreç kabileleri arasında hem de Mekkeli ve Medineli Müslümanlar arasında sağlanan kardeşlik ile Müslümanlar huzur içinde yaşayabilmişlerdir. Bu huzur beldesinde, Ehl-i kitap ile de anlaşmalar yapılmak suretiyle barış ortamı oluşturulmuştur.

Ecdadımız da asırlarca farklı dil, din ve renklerden insanın birlikte yaşamasına imkân tanımıştır.

SÖZÜN ÖZÜ

Bir gün Hz. Peygamber eşine, evde kestikleri koyundan geriye ne kaldığını sordu. Hz. Aişe: “Hepsini tasadduk ettik, bize sadece ön bacağından bir parça kaldı.” deyince Hz. Peygamber: “Öyleyse, bir parçası hariç hepsi bize (sevap olarak) kaldı.” buyurdu.

(Tirmizi, Kıyâme, 33)

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Harama bulaşmaktansa helalinle yetineyim. Beni lütfunla (zengin kılarak) Senden başkasına muhtaç etme.” (Tirmizi, Deavât, 110)

ŞEYTANIN OTORİTESİ

Günah işleyen herkesin en kolay şekilde sığındığı bahane şeytana kanmaktır. Hâlbuki İsrâ sûresi 65. ayette şeytana hitaben “Şurası muhakkak ki benim kullarım üzerinde senin hiçbir nüfuzun olmayacaktır. Güvenip dayanmak için Rabbin yeter.” buyrulmaktadır.

Allah’a bağılılıklarından dolayı ayette “benim kullarım” şeklinde anılan kişiler, Allah’ın kendilerine verdiği akıl, irade gibi yüksek melekelerini gerektiği şekilde kullanarak hak yolunda sebat edenlerdir. Bunların üzerinde şeytanın nüfuz kuramayacağı, dolayısıyla bu insanların şeytan karşısın-

da ondan daha güçlü olacakları belirtilmektedir. Böylece ayette hem şeytan karşısında insanın üstünlüğüne vurgu yapılmakta hem de ona ümit ve cesaret aşılanmaktadır.

Ayetin son cümlesi ise Hz. Peygambere müşriklerin baskıcı tutumları karşısında tebliğ görevini yılgınlık göstermeden, Allah’a güvenerek sürdürmesini telkin etmekte, ona cesaret vermektedir. Kuşkusuz bu ifade, aynı zamanda hak davalarını yaşamak ve yaşatmak yolunda Peygamberin yolunu izleyen diğer müminlere de güven ve moral aşılamaktadır.

SÖZÜN ÖZÜ

*Kardeşin senden alakasını kestiğinde
ziyareti; yüz çevirdiğinde
lütuf ve yakınlığı;
cimrileştiğinde
cömertçe
harcamayı;
uzaklaştığında
yakınlaşmayı; sert
tavrı takındığında
yumuşak
davranmayı; suç
işlediğinde özrü
kabul etmeyi üstlen.*

Hz. Ali (r.a.)

**GÜNÜN
DUASI**

“Rabbimiz! Bize katından rahmet gönder ve bize içinde bulunduğumuz durumdan bir çıkış yolu göster!” (Kehf, 18/10)

DARULACEZE

Darulaceze; II. Abdülhamid tarafından 1896 yılında İstanbul’da açılan bir hayır kurumudur. Kimsesiz çocuklarla yaşlı ve muhtaçlara sahip çıkmak amacıyla kurulmuştur. İçerisinde yetimhane, hastane, okul, hamam, fırın, cami, havra, kilise ve el sanatları imalathanesi bulunan bir kuruluştur.

Buralarda evsiz barksız, sokaklarda gezen, cami avlularında yatan kimsesiz çocukların eğitim ve bakımları yapılarak bir sanat öğretilmekte, yaşlı ve bakıma muhtaçların, engellilerin rahat etmeleri sağlanmaktaydı.

Buraya alınan kişilerde din ve mezhep farkı gözetilmemekteydi.

Darulaceze, devlet desteği olmakla birlikte kendi imkânlarıyla ihtiyaçlarını giderme esasına göre çalışan bir kurumdu. Çalışma gücü olanların imalathanelerde ürettikleri ürünler cami avlularında, sergilerde satılarak elde edilen gelirin bir kısmı kuruma alınır, bir kısmı da üreten kimseye verilir.

Günümüzde de Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına bağlı olarak çalışan Darulaceze, bağışçıları ve gönüllülerinin de desteğiyle barınanlara her türlü hizmetin verildiği, muhtaç olduğunda sığınılacak bir yuvadır.

SÖZÜN ÖZÜ

*Kim kazanmazsa
bu dünyada bir
ekmek parası,
Dostunun yüz
karası, düşmanın
maskarası.*

Mehmet Akif Ersoy

GÜNÜN DUASI

“(Rabbim) Arkadan gelecekler içinde iyilikle anılmayı bana nasip eyle!” (Şu’arâ, 26/84)

HAYIRDA YARIŞAN KURUMLAR: VAKIFLAR

İslam medeniyeti, yardımlaşmayı önemsemiş, bununla sadece kendi mensuplarının değil bütün insanlığın hatta Allah’ın yarattığı her şeyin faydalanmasını amaçlamıştır.

Bu durumun kurumsallaşmış hâli olan vakıflar, yüzyıllar boyunca nesiller arasında köprü vazifesi görmüş, günümüz dünyasında da İslam medeniyetinin kalıcı mühürleri olmuştur. Müslüman olsun veya olmasın tüm insanların ihtiyaçları vakıflarca giderilmiş, açlar doymuş, evsizler başlarını sokacak bir yer bulmuş, hayvanlar için bile hizmetler ya-

pılmıştır. İslam’ın ilk yıllarından bugüne, en ince ayrıntısına kadar toplumun ihtiyaç duyabileceği her konu ile ilgili açılan vakıflar ve yapmış oldukları hizmetler düşünüldüğünde, vakıfların bu işlevi daha iyi anlaşılacaktır. Bu vakıfların korunup amaçlarına uygun olarak kullanılması sonraki nesillerin asli görevidir.

Bununla birlikte modern dünyada ortaya çıkan veya farklı şekillerde gelişen toplumsal sorunların çözümü için de günün şartlarına uygun yeni vakıfların kurulup yaşatılması zorunlu görmektedir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Hiç kimseye hor
bakma,
İncitme, gönül
yıkma,
Sen nefsine yan
çıkma,
Mevla görelim
neyler,
Neylerse güzel
eyler...*

*Erzurumlu İbrahim
Hakkı*

GÜNÜN DUASI

Allah'ım! Sana teslim olan bir kalp, doğru sözlü bir dil ve dosdoğru bir ahlak istiyorum." (Hakim, Deavât, No: 1872)

HZ. YAHYA (A.S.)

Çocukluktan itibaren ağırbaşlılığı, merhameti ve hüküm verme kabiliyetiyle dikkat çeken Hz. Yahya büyüüp olgunlaşınca Allah ona Tevrat'ı kastederek, "Ey Yahya, Kitab'a sımsıkı sarıl!" (Mer-yem, 19/12) diye hitap etti. Artık o da bir peygamberdi.

İnsanları Beyt-i Makdis'e toplayan Hz. Yahya (a.s.) dinî emirleri açıklamaya başladı: "Allah bana beş konuda emir vererek hem benim bunların gereğiyle amel etmemi hem de size bunlarla amel etmenizi emretmemi istedi. Bunların ilki sadece Allah'a kulluk edip O'na hiçbir şeyi ortak koş-

mamanızdır... Allah size namaz kılmanızı emretti... Orucu emretti... Sadaka vermeyi emretti... Allah'ı zikretmenizi emretti..." (Tirmizî, Emsâl, 78).

Ancak Hz. Yahya (a.s.)'nın insanları merhamete, paylaşmaya, eşitliğe, tevhide davet etmesi bir kısım Yahudi din adamının hoşuna gitmedi.

Filistin valisi Herodos ise onu iktidarı ve çıkarları adına bir tehdit kabul etti ve kendisinin dinen meşru olmayan bir evlilik yapmasına karşı çıkan bu nezih elçinin öldürülmesini istedi. İsrâiloğulları da onu şehit ettiler.

SÖZÜN ÖZÜ

Bir milletin kendine yeterli olmadığını söylemek, onu mazisiyle, iktidarıyla, imanıyla beraber gömmek demektir.

Nurettin Topçu

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Senden düzgün bir yaşantı, temiz bir ölüm ve rezil rüsva olmadan Sana dönebilmeyi istiyorum.”
(İbn Ebu Şeybe, Dua, 1)

CAHİLİYE TOPLUMUNDA UĞURSUZLUK ANLAYIŞI

İslam’dan önce Araplar arasında bazı varlıklara uğursuzluk nispet etme alışkanlığı ve buna dair hurafeler oldukça yaygındı.

Cahiliye insanı, ölümlerin mezarlarından baykuş şeklinde çıktıklarına inandığı için baykuşu uğursuz sayardı. İssız yerlerde bulunarak insanlara zarar verdiği inanan, cin veya şeytan türü efsanevi bir varlık olduğu düşünülen “gül” inancı yaygındı.

Şevval ayını uğursuz sayarak bu ayda evlenmeyen Araplar, Safer ayının da uğursuz olduğunu düşünerek o ayda umre yapmazlardı.

Allah Resûlü, yalnızca insanların kuruntularından ibaret olan eşyayı uğursuz sayma veya bunları kötüye yorma inancının (teşe’üm) aslının olmadığını, varlıkların zâtında uğursuzluk barındırmadığını bildirdi.

Hiçbir kudrete sahip olmayan varlıklara bu tür güçlerin atfedilmesini şirk inancına bağlayan Hz. Peygamber, İslam’ın temeli olan tevhide ters düştüğü için bunları reddetti ve insanlara kalplerine bir korku geldiğinde Allah’a sığınmalarını tavsiye etti.

SÖZÜN ÖZÜ

Bütün işlerin
Allah’ın emri ile
olduğunu bildiği
hâlde, elden
kaçırdığı işler için
üzülene hayret
ederim. Zamanı
kıyaslamayan
kaderleri
tanıyamaz; gelecek
günlerin neler vaat
ettiğini de bilemez.

Hz. Osman (r.a.)

**GÜNÜN
DUASI**

“(Rabbim) Beni, naim cennetine girenlerden eyle!”
(Şu’arâ, 26/85)

İSLAM’DA ADALET

Ferdî ve sosyal yapıda dirlik ve düzenliği, hakkaniyet ve eşitlik esaslarına uygun şekilde davranmayı sağlayan ahlaki erdem anlamına gelen adalet, sosyal hayatın en önemli denge unsuru ve teminatıdır. Mâide sûresi 8. ayette İslam’ın sosyal, hukuki ve ahlaki amaçlarının önemli bir kısmı özetlenmiştir. Allah Teala, bu ayette müminlere adaletle şahitlik etmelerini, herhangi bir topluma karşı besledikleri öfke yüzünden onlar hakkında adaletten ayrılmamalarını emretmiştir. Ayet, insanların Allah katında en üstün değer olan takva (*Hucurât, 49/13*) fa-

ziletine erebilmelerini adaletten ayrılmamaya bağlamıştır.

Müminler, haksızlığı ortadan kaldırarak yerine hakkı ve adaleti getirmek, bu husustaki faaliyetlere katkıda bulunmakla mükelleftirler. Kur’an’ın ana maksatlarından biri de adalet ve hukuka uygun bir toplum yapısının oluşmasıdır

Ayet-i kerimenin, müminlere düşman topluluklara dahi adaletle muamele etmeyi emretmesi, ayrıca bu davranışın takva erdemiyile bağlantılı olduğunu vurgulaması son derece dikkat çekicidir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Dostlar! Size
‘Dünyayı olduğu
gibi terk edin’
demiyorum.
‘Günahları terk
edin’ diyorum.
Dünyayı bir kenara
itmek fazilettir,
ama günahları terk
etmek kaçınılmaz
bir farzdır.*

Yahya Bin Muaz (r.a.)

GÜNÜN DUASI

“Ey Rabbim! Beni ve kardeşimi bağışla, bizi rahmetine gark eyle! Sen merhametlilerin en merhametlisisin.” (A’raf, 7/151)

YALAN YERE ŞAHİTLİK YAPMAK

Adaletin gerçekleşmesi ve hakkın ortaya çıkması büyük ölçüde şahitlerin doğru bir şekilde şahitlik yapmalarına bağlıdır. Kur’an’da müminler anlatılırken; “Onlar, yalana şahitlik etmeyen (...) kimselerdir.” (Furkân, 25/72) buyrulmaktadır.

Bu sebeple İslam’da adaleti gerçekleştirmek için şahitlik görevini yerine getirmek emredilmiş, zulmü gidermek için şahitlikten kaçınmak veya “yalancı şahitlik” ise yasaklanmıştır.

Kur’an’da, “Ey iman edenler! Kendiniz, ana babanız ve en yakınlarınızın aleyhine de olsa, Al-

lah için şahitlik yaparak adaleti titizlikle ayakta tutan kimseler olun.” (Nisâ, 4/135) buyrulmuştur. Peygamberimiz (s.a.s.) de, “Doğrulukta ayrılmayın. Çünkü doğruluk insanı iyiliğe, iyilik de cennete götürür. Yalandan kaçının. Zira yalan insanı kötülüğe, kötülük de cehenneme götürür...” (İbn Mace, Mukaddime, 7) buyurmaktadır.

İslam’a göre yalan söylemek kesinlikle haram olduğu için; yalancı şahitlik yapan hem haram işlemiş hem de karşı tarafın hakkını ihlal ederek iki yönlü günaha girmiş olur.

SÖZÜN ÖZÜ

Neye yaklaşısam
sonu uzaklık ve
kırgınlık.

Anla ki, yok
Allah’tan
başkasıyla yakınlık.

Anladım işi, sanat
Allah’ı aramakmış.

Marifet bu, gerisi
yalnız çelik
çomakmış.

Necip Fazıl Kısakürek

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım, Beni amellerin ve ahlakın en güzeline kavuştur. Onların en güzeline ancak sen ulaştırırsın. Beni kötü işlerden ve kötü ahlaktan muhafaza et. Bunlardan ancak sen koruyabilirsin.” (Nesai, İftitâh, 16)

ÂMİN ALAYI

“Bed-i besmele/Besmeleye başlama” töreni, Osmanlılar döneminde okula başlayan 4-6 yaşındaki çocuklara düzenlenen bir törendir. Halk arasında “âmin alayı” olarak bilinir.

Okula başlayacak çocuk ailesi tarafından hazırlanır, ailenin maddi durumuna göre yeni kıyafetler diktirilirdi. Törenin yapılacağı gün mektebin öğrencileri sıra hâlinde, okula yeni başlayacak çocuğun evine doğru yürürlerdi. Mahalle aralarından geçerken yüksek sesle ilahiler okur, aralarda “âmin” derlerdi. Alay neşe içinde evin önüne ge-

ler, hoca dua eder, birlikte “âmin” denirdi. Arkasından mektebe başlayacak çocuk bir ata veya arabaya bindirilir aynı şekilde ilahiler okunarak okula doğru yola çıkılırdı. Çocuğun ailesi ve yakınları da onlara eşlik ederlerdi. Mektebe gelindiğinde çocuk, elif cüzüyle hocanın önüne otururdu. Hoca “Euzu besmele” ile “Rabbi Yessir” duasını okur, cüzden bir iki harf öğretip çocuğa tekrar ettirirdi. Akabinde bir öğrenci aşr-ı şerif okur ve hoca da dua ederdi.

Törenin sonunda ikramda bulunulur, çocuklara hediyeler verilir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Alan Sensin, veren
Sensin, kılan Sen.*

*Ne verdinse odur
dahi nemiz var.*

*Hakikat üzere
anlayıp bilen Sen.*

*Ne verdinse odur
dahi nemiz var.*

Aziz Mahmud Hüdayi

GÜNÜN DUASI

“Ey Rabbimiz! Bizi sana teslim olanlardan eyle, soyumuzdan da sana teslim olacak bir ümmet çıkar. Bize ibadet usullerimizi göster, tevbemizi kabul et. Şüphesiz tövbeleri kabul eden, merhameti bol olan sensin.” (Bakara, 2/128)

BİR MEDENİYETİN DOĞUŞU; OSMANLI DEVLETİ’NİN KURULUŞU

Batı Anadolu’nun kuzeyinde bir Türkmen beyliği olarak tarih sahnesine çıkan Osmanlı Devleti; Türk-İslam dünyasının en uzun ömürlü devleti olmuştur (1299-1922). Kurucusunun adıyla anılan Devlet-i Aliyye-i Osmâniyye hânedanı, Oğuz Han nesline dayanan ve kendilerine beylik kurma yetkisi tanınan Kayı boyundan gelmektedir.

Osman Bey’in tarihî bir şahsiyet olarak ortaya çıkışı, Bizans’a karşı gazâ yapan Selçuklu uç bölgesindeki Türkmen beyliklerinin oluşturduğu siyasî şartların bir sonucudur. Osman Bey’den sonra

yerine geçen oğlu Orhan Bey zamanında ilk defa Rumeli topraklarında kalıcı siyaset izlenmeye başlanmış ve beylik oluşumunun ilk adımları atılmıştır.

623 sene hüküm süren Osmanlı Devleti, 36 padişah tarafından yönetilmiştir. Yavuz Sultan Selim’in 1516 yılında Hicazı fethiyle birlikte imparatorluk, İslam dünyasının halifeliği unvanını almıştır. Altı asır boyunca İslam’a hizmet, dünyaya adalet ve medeniyet götürən Osmanlı Devleti, üç kıtada İslam kültür ve medeniyetinin temsilcisi olmuştur.

SÖZÜN ÖZÜ

*Malım, mülküm,
servetim hepsi evde
kaldı,
Eşim, dostum,
akrabam geçtiğim
yolda kaldı,
Dostlarımdan
birisi, benden hiç
ayrılmadı,
Allah için yaptığım
iyilikler bende
kaldı.*

Hacı Bektaş-ı Veli

**GÜNÜN
DUASI**

“Ey Rabbimiz! Bizi ve imanda bizden önce olan din kardeşlerimizi mağfiret eyle ve kalbimizde mü’minler için kin ve haset bırakma. Ey Rabbimiz! Sen çok şefkat ve çok merhamet sahibisin.” (Haşr, 59/10)

ALLAH VE RASULÜ’NÜN (S.A.S.) SEVDİĞİ KAHRAMAN: HZ. ALİ (R.A.)

Hz. Peygamberin (s.a.s.) daha beş yaşında iken himayesine aldığı Hz. Ali, dokuz-on yaşlarında iman etmiş ve ilk Müslümanlardan biri olmuştur. Hatta Hz. Peygamber ile beraber ilk namaz kılan kişinin o olduğu rivayet edilmiştir.

Hicret sırasında Hz. Peygamberin yerine Mekke’de kalmış, onun emanetlerini sahiplerine teslim ettikten sonra Kûbâ’da Hz. Peygambere yetiştirilmiştir.

Hicretin 2. yılında Hz. Peygamberin kızı Hz. Fatıma ile evlenmiş; Hasan, Hüseyin ve ölü doğan Muhsin adlı erkek çocukları ile Zeyneb ve Ümmü Gülsûm adlı kız çocukları olmuştur.

Hz. Ali’nin keramet, fazilet ve kahramanlıklarına dair sayısız rivayetler vardır. Hz. Peygamberin Hayber’de, “Sancağı yarın öyle bir kişiye vereceğim ki, Allah fethi onun eliyle gerçekleştirecektir. O, Allah’ı ve Resûlü’nü sever; Allah ve Resûlü de onu sever!” (Buhârî, Cihâd, 143) şeklindeki iltifatı bunlardan sadece biridir.

Hz. Osman’ın şehit edilmesinden sonra halife olan Hz. Ali, çocukluğunda puta tapmadığı için “Kerremallahu vecheh” (Allah vechini (yüz, yön, taraf) mükerrer kılın) dua cümlesiyle anılmıştır.

SÖZÜN ÖZÜ

Samimilik, hiçbir zaman dindarlıktan ayrılmaz. İnsan samimiliği kaybettiği anda Allah’tan uzaktadır... Samimiyetsizlik, kalbe karşı gelmektedir.

Nurettin Topçu

GÜNÜN DUASI

“Rabbimiz! İndirdiğine inandık ve Peygambere tâbi olduk; artık bizi şahitlerle beraber yaz.” (Âl-i İmrân, 3/53)

ABÂDİLE

Abâdile, ilimleriyle ve verdikleri fetvalarla meşhur olmuş Abdullah isimli dört sahâbi için kullanılan bir tabirdir.

Abdullah b. Mesûd, ilk Müslümanlardandır. Müşriklerin eziyetlerine aldırılmadan Kâbe’de aşikâre Kur’an okuyan ilk sahâbidir. Kur’an’ı güzel okuması ile de meşhurdur.

Abdullah b. Ömer, Hz. Ömer’in oğludur. Ablası Hz. Hafsa sebebi ile Peygamberimizin yakınlarında bulunup çokça ilim öğrenmiştir.

Abdullah b. Abbas, Peygamber Efendimizin amcası Hz. Abbas’ın oğludur. Peygamberimizin “Allah’ım, ona Kitab’ı öğret

ve dinde mütehasıs kıl!” (Buhari, İlim, 17) duasına mazhar olmuştur. Abdullah b. Zübeyr, Hz. Ebû Bekir’in kızı Esmâ (r.a.) ile aşere-i mübeşşereden Zübeyr b. Avvâm’ın oğludur. İlmî kişiliğinin yanı sıra devlet yönetimi ile de fiilen ilgilenmiştir.

Abdullah b. Amr b. Âs ise babası Amr b. Âs’tan önce Müslüman olmuştur. O da Peygamberimizin ilminden çokça istifade etmiştir.

Burada beş sahâbî sayıldı. Abâdileden dördüncüsünün Abdullah b. Mes’ud mu, yoksa Abdullah b. Amr b. Âs mı olduğu konusunda ihtilaf vardır.

SÖZÜN ÖZÜ

Seven o kimsedir ki,
sevgilisinden ne
kadar düşmanlık
görse yine
dostluğunu artırır.
Sevgilisinden
başına binlerce
sitem taşı gelse,
onlardan ancak
aşk binasını
sağlamlaştırır.

Molla Camî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Sevgini, seni seven kimsenin sevgisini ve sevgine ulaştırarak ameli istiyorum. Allah’ım! Sevgini, bana canımdan, ailemden ve soğuk sudan daha sevimli eyle.”
(Tirmizi, Deavât, 74)

CEHENNEME GÖTÜREN DAVRANIŞLARDAN SAKINALIM

Kur’an-ı Kerim’de inanan ve güzel amel işleyen kimselere cennet vaad edildiği gibi (*Kehf, 18/107-108*), kâfir ve günahkâr kimselere de cehennem vaad edilmiştir (*Kehf, 18/106; Tâ-Hâ, 20/74*). Kâfir, münafık ve müşrikler cehennemde ebedi kalacaklardır; orada ölmezler ve azapları hafifletilmez.

Tövbe etmeden günahkâr olarak ölen müminler ise cehennemde hataları miktarınca cezalandırılacak ve sonra oradan kurtulup cennete gireceklerdir (*Müslim, İmân, 299*).

Nefsin arzu ve isteklerine kendini kaptırıp gününü gün ederek

geçici dünya hayatını tercih etmek (*İsrâ, 17/18*) insanı, son durağı cehennem olan bir yolun yolcusu olma talihsizliğine sürükler. Zira Peygamber Efendimiz, “Cehennem nefsin arzu ettiği şeylerle, cennet ise nefsin hoşlanmadığı şeylerle kuşatılmıştır.” (*Buhârî, Rikâk, 28*) buyurmuştur.

O hâlde inanan insan, sabır ve sebat göstererek cennete uzanan zorlu yolda yürümeli ve nefsine hoş gelse de cehenneme sürükleyen adımlardan da ısrarla kaçınmalıdır.

SÖZÜN ÖZÜ

Akıllı ve uyanık bir kimse isen dünyaya gönül bağlama.

Şeytan seni kandırıp dünyaya meylettirirse seni emri altına almış demektir.

Bundan sonra felaketten felakete sürüklenirsin de hiç haberin olmaz.

Ahmed Yesevî

GÜNÜN DUASI

“Ey Rabbim! Gerek bana gerekse anne babama verdiğin nimete şükretmeye ve hoşnut olacağın iyi işler yapmaya beni muvaffak kıl. Rahmetinle beni iyi kullarının arasına kat!” (Neml, 27/19)

HANIM SAHABİLER

Sahabi hanımların, Peygamberimize yakın olmaya çalışmalarının ve ona sorular sormalarının temelinde Kur’an’ı ve Sünnet’i en doğru biçimde öğrenmek ve yaşamak arzusu vardı. Onlar Kur’an’ı ve Sünnet’i öğrenmede erkek sahabilerden geri kalmak istemiyorlardı.

Güzel konuşmasıyla bilinen ve bu yüzden “Kadınların Hatibi” olarak tanınan Medineli hanım sahabî Esmâ bnt. Yezîd, bazı hanımların sözcüsü olarak Allah Resûlü’ne gelerek sürekli erkeklerin eğitim aldıklarını söylemiş ve hanımlara da bir gün ayırması

talebinde bulunmuştu. Peygamberimiz bu teklifi olumlu karşılamış ve Kur’an ve Sünnet hakkında bilgilendirmek amacıyla hanımlara özel bir gün tahsis etmişti. Bu özel günün haricinde de hanımlar Mescid-i Nebevî’ye gelerek sabah namazı dâhil vakit namazlarına katılır, Hz. Peygamberin hutbe ve vaazlarını dinlerlerdi.

“Allah’ın kadın kullarının Allah’ın mescidlerine gelmelerine engel olmayınız.” (Buhârî, Cum’a, 13) buyuran Peygamber Efendimiz, hanımlar ile mescid arasına engel olunmasına bizzat müdahale etmişti.

SÖZÜN ÖZÜ

Geçmişten adam
hisse kaparmış... Ne
masal şey!
Beş bin senelik kıssa
yarım hisse mi
verdi?
‘Tarih’i tekerrür
diye tarif ediyorlar;
Hiç ibret alınsaydı,
tekerrür mü ederdi.

Mehmet Akif Ersoy

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Gidip ebedî yaşayacağım ahiret hayatımı benim için hayırlı eyle. Hayatımda her türlü hayrı ziyadesiyle ihsan eyle. Ölümümü de her türlü şerlerden muhafaza eyle.” (Müslim, Duâ, 71)

KADER İNANCIMIZ

Kader ve kazaya inanmak iman esaslarındandır. Ancak insanlar kaderi bahane ederek kendilerini sorumluluktan kurtamazlar.

Bir insan “Allah böyle yazmış, alın yazım buymuş, ben ne yapayım?” diyerek günah işleyemeyeceği gibi, günah işledikten sonra da kaderi mazeret olarak ileri sürüp kendisini suçsuz sayamaz. Çünkü hiçbir kimse kaderini okuyarak hareket etmez. Burada kul günaha yönelmekte; Allah da bunu yaratmaktadır.

Her şeyin yaratıcısının Allah olması, bizim sorumluluktan

kaçarak kötü ve yanlış işleri Allah’a havale etmemize yol açmamalıdır. Bu, kaderi istismar etmek olur. Ayrıca Allah, her şeyi birtakım sebeplere bağlamıştır. İnsan bu sebepleri yerine getirirse Allah da o sebeplerin sonucunu yaratacaktır. Bu da ilahî bir kanundur ve bir kaderdir.

Sonuç olarak insanların, “Ben ne yapayım, kaderim böyle” demesi doğru değildir. İnsan Allah’ın sorumluluk yüklediği alanda özgür bırakıldığı için inancından ve yapıp ettiklerinden hesaba çekilecektir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Kalbin öldüğünün
alametlerinden
biri de, insanın
kaçırdığı iyiliklere
üzülmemesi, yaptığı
kötülüklerden
dolayı pişmanlık
duymamasıdır.*

Atâullah İskenderî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ın gazabından, kullarının şerrinden, şeytanların vesveselerinden ve (onların) bana uğramalarından Allah’ın tam kelimelerine sığınırım.” (Ebu Davud, Tıb, 19)

BAŞARILI DEVLET ADAMI NİZÂMÜ’L-MÜLK

Hasen b. Alî et-Tüsî, 408 senesinde Horasan’da doğdu. Anne-sini bebekken kaybetti. Kur’an’ı ezberledikten sonra hadis, edebiyat ve hitabet eğitimi aldı.

Malazgirt hariç Alparslan’ın bütün seferlerine katıldı. Bu savaşların kazanılmasında önemli rol oynadı. Hasan Sabbâh ve Bâtıniler ile askerî, siyasi ve ilmi mücadeleleri devlet politikası hâline getirdi. 485/1092 senesinde bir bâtinî fedaisi tarafından öldürüldü.

Nizâmü’l-Mülk, adaleti, idari kabiliyeti, cömertliği, bilgeliği ve güzel ahlakıyla tanındı. Hal-

kın hukukuna özen gösterir, insanların haksızlığa uğramaması için çalışırdı. Devlet kapısının şikâyetçilere daima açık olmasını isterdi. Âlimlere ve sufilere saygı gösterirdi.

Büyük Selçuklu ordusunu dünyanın en güçlü ordusu hâline getirdi. Kurduğu Nizâmiye medreseleri ve ilme desteği ile İslam eğitim tarihinde çığır açtı.

Vezerliğinin yanı sıra kaleme aldığı, devlet idaresi, İslam kültür ve medeniyeti hakkındaki “Siyâsetnâme” adlı eseriyle fikirlerini günümüze taşıdı.

SÖZÜN ÖZÜ

Mekkeliler, nübüvvet görevinden vazgeçmesi için Resûl-i Ekrem’e teklifte bulunuyorlardı. Bir defasında amcası Ebû Talib’i aracı kılarak isteklerini iletiler. Peygamberimiz şöyle cevap verdi: “Güneşi sağ elime, ayı da sol elime verseler, yine de vazgeçmem.”

(İbn İshak, 135-136)

GÜNÜN DUASI

“Ey Rabbim! Beni ve kardeşimi bağışla, bizi rahmetine garkeyle! Sen merhametlilerin en merhametlisisin.”
(A'raf, 7/151)

ALİ ULVİ KURUCU

Ali Ulvi Kurucu, 1922 yılında dinî ilimlere hizmetleriyle tanınan Veyiszade ailesinin bir mensubu olarak Konya'da dünyaya geldi. Babasının yanında Kur'an'ı ezberledikten sonra Arapça ve kıraat eğitimi aldı. İlimde derinleşmek için ailesiyle birlikte Medine'ye göç etti. Mısır'da eğitim görürken Şeyhülislam Mustafa Sabri Efendi ve Zâhid Kevserî'den istifade etti.

Medine'ye dönünce çeşitli kütüphanelerde müdürlük yaptı. Bu sırada binlerce yazma eseri tanıyıp onların tasnifini yaparak ilim dünyasına katkı sağladı.

Edebiyat ve şiire olan eğilimi Mısır'da canlanan Kurucu'nun bu alana merakı Medine'ye döndüğünde de sürdü. Safahâtı ezbere bilen ve bir Mehmed Âkif hayranı olan Kurucu, Akif'in tarzıyla dinî ve millî muhtevalı şiirler kaleme aldı. “Âşık-ı yezdân” gibi yazdığı birçok şiiri bestelendi.

Birçok eseri bulunan Kurucu'nun ideali, İslamî ve millî değerlere bağlı bir gençliğin yetişmesiydi.

2002'de Medine'de vefat eden Kurucu, Cennetü'l-bakî mezarlığına defnedildi.

SÖZÜN ÖZÜ

Üç şey üzüntü
ve kederi giderir,
gönlü açar: Allah'ı
anmak, Allah
dostu ile buluşmak,
hikmet sahibi
kimselerin sözlerini
dinlemek.

Süfyan-ı Sevrî

GÜNÜN DUASI

“Rabbim! Bana tarafından temiz bir nesil ihsan eyle! Kuşkusuz sen duayı işitmektesin.” (Âl-i İmrân, 3/38)

İNSAN ONURU DOKUNULMAZDIR

İnsanlık olarak her geçen gün yaratılış ve kulluk amacımızdan, samimi inançtan, ahlaki değerlerden uzaklaşmaktayız. Günü birlik telaşlar içerisinde bencilliğin, hırslın zindanlarına hapsolmaktayız.

Ayrımcılık, sömürgecilik, şiddet, terör gibi nice küresel sorunların kıskacında yeryüzü sakinleri olarak büyük bir sınavdan geçmekteyiz. Oysa kâinatı bir güneş misali aydınlatan Efendimiz, hayatı onurumuza yaraşır bir şekilde nasıl yaşayacağımıza dair bizlere rehberlik yapmıştır. Birbirimizi hakir görmemizin kötülük olarak yeteceğini, Müslümanın kanı, malı

ve onurunun dokunulmaz olduğunu bildirmiştir. Kâmil mümin olmanın ve cennet yolunun birbirimizi sevmekten geçtiğini hatırlatmıştır.

İslam nazarında sevgiye ve hürmete layık olan varlıktır insan. Siyahı da değerlidir beyazı da, yoksulu da onurludur, hizmetçisi de. Ölüsü de saygındır, dirisi de. Hep birlikte, “Rabbimiz birdir. Babanız da birdir. Hepiniz Âdem’in çocukları-sınız, Âdem ise topraktır.” (Tirmizi, Menâkıb, 74) buyuran Resulümüze kulak vermeli, zedelenen, yıkılan insan onurunu yeniden onarmak için üzerimize düşeni yapmalıyız.

SÖZÜN ÖZÜ

*İnsanların
asıllara, kabilelere
ayrılması,
neseplerin birbirine
karışmaması; her
şahsın hüviyetinin
bilinmesi içindir;
yoksa babalarla,
dedelerle övünmek
için değildir.*

Mehmet Akif Ersoy

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Nefsime takvasını ver ve nefsimi (her türlü kötü şeylerden) temizle, temizleyenlerin en hayırlısıdır. Sen nefsimin dostu ve Mevlasısın.” (Müslim, Duâ, 73).

MEŞHUR İSLAM ALİMİ: İBN HALDUN

Ataları Endülüs’ten gelen İbn Haldun, 1332 senesinde Tunus’ta dünyaya geldi.

İslami ilimlerin yanı sıra edebiyat, matematik, mantık, felsefe ve metafizik alanlarında iyi bir eğitim gördü. Ailesinin siyasi çevrelere yakınlığı, kamu yönetimi alanlarında uzmanlaşmasını sağladı.

Dehası ve kuvvetli ilmî birikimi ile siyaset çevresinde adını kısa sürede duyurdu. Yirmili yaşlarda bürokraside önemli görevler almaya başladı. Bu alanlardaki eşsiz teorik birikim ve hâkimiye-

tine karşın pratik siyasette aradığı başarıya ulaşamadı.

İslam medeniyetinin sosyal düşünce ve tarihçilik alanında yetiştirdiği zirve isimlerden biri oldu. Toplumların ve siyasal örgütlerin bir organizma gibi, daimi bir dönüşüm içerisinde olduğu tespitinde bulundu. Toplumsal ve siyasal değişimin motoru olarak gördüğü asabiyet teorisini ortaya koydu.

Kâhire’de kadılık yaparken 1406 yılında vefat ettiğinde geriye başta Kitabül’l-İber olmak üzere birçok eser bıraktı.

SÖZÜN ÖZÜ

Sıkıntılar, sevgilinin
gönderdiği
misafirdir: Gelir
ve gider. Önemli
olan gönderenin
hatırına o misafire
sabredebilmektir.

Mevlana Celaleddin-i
Rumî

**GÜNÜN
DUASI**

Allah'ım! Bana öğrettiğin ilim ile beni faydalandır, bana fayda verecek ilmi bana öğret ve benim ilmimi arttır. Her hâl üzere Allah'a hamdolsun. Cehennem ehlinin hâlinde Allah'a sığınırım." (Tirmizi, Deavât,130)

RAHMAN'DAN BİR BAĞ: SILA-İ RAHİM

Akrabalık ilişkileri anlamına gelen sila-i rahim, kişinin akraba ve yakınlarına karşı insani, ahlaki ve sosyal sorumluluklarını ifade eder. Akrabalar arası ilişkiler konusu Kur'an'ın en temel öğretileri arasında yer alır.

Yüce Rabbimiz akrabaya hakkını vermeyi (İsra, 17/26), yardım ve iyilik etmeyi emretmekte (Nahl, 16/90), akrabalık haklarını ihlalden sakındırmakta (Nisa, 4/1), bu bağları koparmanın fesada yol açacağını hatırlatmaktadır (Bakara, 2/27).

Akrabasını unutmayan, onlarla ilişkisini sürdüren kimse sevap kazanır, aksi davranan kimse ise gü-

naha girmiş olur. Akraba arasındaki bağların koparılmaması aile içinde sevgi, malda bolluk ve ömrün uzamasına sebeptir (Tirmizi, Birr, 49).

Günümüzde ulaşım ve iletişim imkânlarının çeşitliliğine rağmen maalesef akrabalık ilişkileri her geçen gün zayıflamaktadır.

Müslümanlar olarak rahim ve rahmet bağlarını güçlendirmeli, akrabalık bağlarının kopmasıyla aradaki merhamet ve muhabbetten mahrum kalacağımızı unutmamalıyız. Zira Rasulullah Efendimizin ifadesiyle; "Akraba ilişkisini kesen cennete giremez." (Müslim, Birr, 19).

SÖZÜN ÖZÜ

Allahu Teala'nun
verdiği nimeti,
O'nun sevdiği yerde
harcamak şükür;
sevmediği yerde
kullanmak ise
küfran-ı nimettir
(nimeti inkâr
etmektir).

İmam-ı Gazâlî

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Bize imanı sever, kalplerimizi imanla süsle. Bize küfrü, itatsızlığı ve isyanı sevdirmeye, kerih göster, bizi doğru yolu bulanlardan eyle.” (Hâkim, Deavât, No: 1868)

KABİR ZİYARETİ

Kabir ziyareti ölümü ve ahireti hatırlattığı ve dolayısıyla sorumluluk bilincini geliştirdiği için dinen meşrudur hatta tavsiye edilmiştir.

Ölülerin gömüldükleri yer anlamına gelen “makber” veya “kabristan” terimleri yerine, ziyaret edilen yer anlamına gelen “mezar (lık)” ifadesinin dilimize yerleşmiş olması, aslında bu tavsiyenin toplumumuzda ne denli özümsemiş olduğunu ifade etmektedir. Ne var ki günümüz şehir yapılanmalarında mezarlıkların, çoğunlukla meskûn mahallerin oldukça dışında tasarlanması, bu nebevî tavsiyenin yerine getirilmesini

güçleştirmektedir. Bu durumun da etkisiyle kabirlerin topluca ve yılın sadece belli zamanlarında ziyaret edilmesi alışkanlık hâline gelmiştir.

Oysa Hz. Peygamberin tavsiyesinde dile getirdiği ahireti ve ölümü hatırlayıp bundan öğüt ve ibret alma maksadının hasıl olabilmesi için kabirlerin gerektiğinde fert fert ve daha sık ziyaret edilmesi gerekmektedir. Ayrıca kabirler ziyaret edilirken yokluk hissini aşırı bir eleme dönüşmemesine dikkat edilmeli, acılar yerine iç hesaplaşmalar ve pişmanlıklar tazelenmelidir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Belaya şükretmek
lazımdır.*

*Çünkü küfür ve
günahlardan*

başka bela yoktur

*ki, içinde senin
bilmediğin bir iyilik*

olmasın! Allah,

senin iyiliğini

senden iyi bilir.

İmam-ı Gâzâlî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Kulağımın kötülüğünden, gözümün kötülüğünden, dilimin kötülüğünden, kalbimin kötülüğünden, tenimin kötülüğünden sana sığınırım.” *(Nesai, İstiaze, 4)*

ÜSTÜNLÜK TAKVADADIR

Resûlullah, insanları mensup oldukları köken ve sosyal konumları itibariyle sınıflara ayıran anlayışı yıkarak yerine, insanı sırf insan olduğu ve aynı atadan geldikleri için değerli kılan kardeşlik anlayışını yerleştirmiştir.

Hız. Peygamber, İslam’da ayrımcılığın olmadığını şöyle vurgulamıştır: “Ey insanlar! Bilesiniz ki, Rabbiniz bir, atanız da birdir. Arap’ın Arap olmayana, Arap olmayanın da Arap’a; beyazın siyaha, siyahın da beyaza hiçbir üstünlüğü yoktur. Fazilet takvadır...” *(İbn Hanbel, V, 411).*

Kur’an-ı Kerim’de, üstünlüğün ancak takva ile yani Allah’ın emirlerini yerine getirip O’na karşı gelmekten sakınma esasına bağlılıkla mümkün olacağını ve herhangi bir soya mensup olmakla övünmenin insanları aldattığı ve oyalayıp durduğu belirtilmiştir.

Resûlullah, İslam’a hizmet ve takvaya bağlılık esasını gözetilmeksizin herhangi bir ırk, soy, milliyet ve toplumsal sınıfın övülüp diğerlerinin kötülenmesine asla müsamaha göstermemiş, buna aykırı bir tutumu da Cahiliye zihniyetinin bir uzantısı olarak görmüştür.

SÖZÜN ÖZÜ

*Mecliste arif ol,
kelam dinle.
El iki söylerse, sen
birin söyle.
Elinden geldikçe
iyilik eyle.
Hatıra dokunup
yıkıcı olma.
Karacaoğlan*

GÜNÜN DUASI

“Rabbim! Bana ve anne babama lütfettiğin nimete şükretmeye, razı olacağın işleri yapmaya beni muvaffak kıl. Benden gelecek nesli hayırlı eyle, pişmanlıkla dönüp senin kapına başvurmak-tayım ve ben süphesiz sana boyun eğenlerdenim.” (Ahkâf, 46/15)

LOKMAN (A.S.) VE HİKMET

Kur'an-ı Kerim'de adına müsta-kil bir sûre bulunan Lokman (a.s.) salih bir kişidir. Âlimlerin çoğun-luğu, Lokman (a.s.)'ın peygamber olmadığını, ancak Allah'ın kendi-sini bilgi ve hikmetle şereflendir-diğini belirtirler. Müfessirler Lok-man'a verildiği bildirilen hikmet kelimesini, “din konusunda derin bilgi, sahih inanç, akıl, yerinde ve doğru konuşma, isabetli görüş ve davranış” olarak açıklamışlardır.

Hikmet hem doğru bilgi, inanç ve düşünceyi hem de bu zihni birikimin mümkün olan en mü-kemmel şekilde hayata geçirilme-sini ifade eder. Bilgi birikimi olan

bir insan bu birikimini doğru, ye-rinde ve gerektiği ölçüde kullan-maz ise bu insana âlim denebilirse de hakim, hikmetli kişi denemez. Çünkü hikmet kavramı, “bilgiyi yerli yerince kullanma” anlamı-na da gelir.

Buna göre bilgisini doğru ve ge-rektiği şekilde kullanmayan insan, bilginin şükrünü yerine getirme-miş olur.

Bilgisini gerektiği şekilde ve doğru kullanan ise şükür ödevi-ni yerine getirdiği gibi, bilgisini değerlendirerek faydalı hâle ge-tirmiş olur.

SÖZÜN ÖZÜ

*Lokman Hekim
oğluna şöyle dedi:*

*“Yapacağın işi
daha önce bunu
denemiş, tecrübe
etmiş kimselere*

*danış! Çünkü
onlar, kendilerine
pahalıya mal olmuş*

*doğru görüşleri
sana bedava
verirler.”*

Mâverdi

GÜNÜN DUASI

“Rabbimiz! Hesap kurulacağı gün beni, anamı, babamı ve müminleri bağışla!” (İbrahim, 14/41)

SULTAN II. ABDULHAMİD

Son Osmanlı padişahlarından Sultan II. Abdülhamid, saltanatı döneminde İslam dinine ve Müslümanlara önemli hizmetlerde bulunmuştur.

1900-1908 yılları arasında Şam’dan Medine’ye uzanan Hicaz demiryolunu inşa ettirerek o dönemde büyük zorluklarla yapılan hac yolculuğunun daha kolay ve sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilmesine vesile olmuştur. İslam dininin asıl kaynaklarından öğrenilmesine ihtimam gösteren II. Abdülhamid bu konuda önemli

dinî eserlerin yayınlanmasına öncülük etmiştir. Kur’an-ı Kerim’in itinalı bir baskısını da yaptırarak çeşitli vesilelerle farklı ülkelerdeki şahıslara ve kütüphanelere hediye edilmesini sağlamıştır.

En fazla rağbet gösterilen hadis kitabı Sahîh-i Buhârî’nin en sağlıklı baskısı onun devrinde gerçekleştirilmiştir.

Gazâlî’nin en önemli eseri İhyâü Ulûmi’-d-dîn ve Erzurumlu İbrahim Hakkı’nın Mârifetnâme’si de onun döneminde basılan eserlerdendir.

SÖZÜN ÖZÜ

Bir kimse bütün ilimleri kendinde toplasa, Allah Teala’nın rızasına uygun hareket etmedikçe kurtulamaz.

Molla Camî

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Bizi bağışla, bize merhamet eyle, (ibadetlerimizi, hayır ve hasenatımızı, dualarımızı) kabul eyle, bizi cennete koy, bizi cehennemden azad eyle, bütün işlerimizi ıslah eyle.” (İbn Ebu Şeybe, Duâ, 135)

ABDEST: DIŞTAN İÇE TEMİZLİK

Abdest, Efendimiz’in mirac olarak nitelendirdiği namaza ön hazırlıktır. Kur’an-ı Kerim’de namaza yönelen kimsenin önce abdest alması istenir (Mâide, 5/6). Miraca çıkabilme ve huzuru ilahiyeye kabul edilme ümidiyle mümin abdestle hazırlanır bu kutsi yolculuğa. Abdest, hem beden hem ruhen temizlenip arınmaktır. Maddi ve manevi güzelliğe erişebilmektir. Abdestin, bedeni kirlilerden, organları günahlardan, kalbi Allah’ı anmaktan alıkoyan her türlü gayrimeşru duygudan alıkoyması gerekir. Vücudu temsilen belli organların yıkanması ve meshedilmesi bunun içindir.

Eller yıkanırken elin harama uzanmaması, yüz yıkanırken yüzdeki organlarla günah işlemekten uzak durulması, baş meshedilirken düşüncenin hayırlı ve olumlu işlere yöneltilmesi, ayaklar yıkanırken Allah’ın rızasına uygun yerlerde yürütmesi, istikamet yolundan ayrılmaması sembolize edilir.

Öyle bir abdest alalım ki, Efendimiz ahirette bizleri abdest organlarımızın pırlıtsından tanısin. Aldığımız abdest sadece dışımızı görünen kirlilerden temizlemekle kalmasin, gönüllerimizi de her türlü nefsanî duygudan arındırsın.

SÖZÜN ÖZÜ

Ahret iyiliğini,
dünya bilgeliğini,
düzgün yaşayışı,
bütün ahlak
güzelliklerini ve
bütün faziletleri
kazanmak
isteyen kişi, Hz.
Muhammed’i örnek
alsın.

İbn-i Hazm

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Peygamberin Muhammed (s.a.s.)’in senden istediği hayırlı şeyleri biz de senden istiyoruz. Yine Peygamberin Muhammed (s.a.s.)’in sana sığındığı şeylerden biz de sana sığıyoruz.” (Tirmizi, Deavât, 94)

ÇOCUKLARIN OLUMLU DAVRANIŞLARININ TAKDİR EDİLMESİ

Her çocuğun olumlu yönleri vardır ve bunlar vurgulandığında artma eğilimi gösterir. Sürekli eleştirilen çocuklar, bir süre sonra anne babaları ile iletişim sıkıntısı yaşarlar.

Anne babanın çocuğun olumlu taraflarını ortaya çıkarması ve onaylaması, çocuğa kendisini değerli hissettirir ve çocuk anne babasıyla işbirliği ve iletişim içinde olmayı ister. Olumlu tarafları dile getirilen çocuklar bu davranışları tekrar etmek ve geliştirmek isteyeceklerdir. Bir davranışın veya eylemin olumlu taraflarını ne kadar

çabuk onaylarsak etkisi de o denli büyük olur.

Genel bir takdir daha az etkilidir. Örneğin “Sen harika bir çocuksun.” yerine: “Bu sabah odanı temizlemede harika bir iş çıkardın.” tarzındaki belirgin başarılar üzerine yaptığımız takdirler, çocukların bu davranışları tekrarlamalarını sağlayacaktır.

Özetle söylersek, tekrarlanmasını istediğimiz şeyleri takdir edelim, olumlu cümleleri sıcağı sıcağına çocuklarımıza söyleyelim ve belirgin bir eylemin veya davranışın altını çizerek takdir edelim. Hatalarını kendileriyle baş başayken düzeltelim.

SÖZÜN ÖZÜ

Ne zaman
gökyüzüne bir
nefes, bir dua
gönderdin de
ardınca ona benzer
bir iyilik gelmedi.

Mevlana Celaleddin-i
Rumî

İyilik ticaret
değildir, Allah için
yapılır ve unutulur.

Abdulahkim Arvasi

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Senden hidayet, takva, iffet ve gönül zenginliği istiyorum.” (Müslim, Dua, 72)

İSLAM’DA KADIN

İslam ile birlikte kadınlara yönelik Cahiliye’den kalma çirkin tutum ve davranışlar ortadan kaldırılmıştır. Hz. Peygamberin içinde yaşadığı, aralarında yetiştiği İslam öncesi Mekke toplumunda kadına biçilen değer, bir kız çocuğu doğduğu zaman hissedilenler ve yaşananlarla anlaşılabilir: “Onlardan biri, kız ile müjdelendiği zaman içi öfke ile dolarak yüzü simsiyah kesilir! Kendisine verilen kötü müjde (!) yüzünden halktan gizlenir. Şimdi onu, aşağılanmış olarak yanında mı tutacak, yoksa toprağa mı gömecek?” (Nahl, 16/58-59).

Oysa Allah bu değer yargısının “kötü bir hüküm” olduğunu belirtmiş, Allah’ın Resülü de şöyle buyurmuştur: “Kimin üç kızı veya üç kız kardeşi olur veya iki kızı veya iki kız kardeşi olur da onlarla birlikte güzelce yaşar ve onlar hakkında Allah’a karşı sorumluluğunun bilincinde olursa onun için cennet vardır!” (Tirmizi, Birr, 13).

Bu ilahî buyruklar sebebiyle artık dünyaya gözlerini açan kız çocuğu, utanç ve öfke ile değil sayesinde cennete erişilebilecek değerli bir varlık olarak karşılanmalıdır.

SÖZÜN ÖZÜ

İyiliğe karşı iyilik,
adalettir. İyiliğe
karşı kötülük,
cinayettir. Kötülüğe
karşı iyilik, ihsan
ve atıfettir/lütuftur
ve insanlığın en
yüksek derecesidir.

Ali Fuat Başgil

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Senden düzgün bir yaşantı, temiz bir ölüm ve rezil rüsva olmadan Sana dönebilmeyi istiyorum.”
(İbn Ebu Şeybe, Dua, 1)

TIBB-I NEBEVÎ

Nebevî tıbbın, dikkate aldığı temel ilkeleri vardır. Öncelikle kişi sağlık gibi önemli bir nimetin değerini bilmeyenlerden olmamalı, Peygamberimizin ifadesi ile “vücudunun kendisi üzerinde hakkı olduğunun” farkına varmalıdır.

Bu sebeple sağlığını bozacak davranışlardan kaçınmalı ve hasta olmamak için kendisini korumayı bilmelidir. Nitekim Hz. Peygamber (s.a.s.) sürekli oruç tuttuğu için oldukça zayıflayan birisine, sadece Ramazan ayında, her ayda üç gün ve haram aylarda oruç tutmasını tavsiye ederek kendisine işkence etmemesini emretmiştir

(İbn Mâce, Sıyâm, 43). Hastalık anında ise sabırsızlık göstermemek ve ümitsizliğe kapılmamak gerekir. Hastalığın acısına katlanamayıp ölmeyi dilemek, Hz. Peygamberin yasakladığı davranışlardan birisidir (Buhârî, Deavât, 30).

Hastalıkların, tecrübe ve bilimsel yollarla usulüne uygun biçimde tedavi edilmesi noktasında tavsiye ve teşviklerde bulunan Allah Resûlü, “Her derdin bir devası vardır. Derdin devasında isabet edilebilirse Yüce Allah’ın izniyle düzelir.” (Müslim, Selâm, 69) buyurmuştur.

SÖZÜN ÖZÜ

On sekiz bin
âleme önder olan
Muhammed,
Otuz üç bin ashaba
rehber olan
Muhammed,
Fakirlik ve
açlığa kanaatli
Muhammed,
İsyankâr
ümmetine şefaati
Muhammed.

Hoca Ahmed Yesevi

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Sevgini, seni seven kimsenin sevgisini ve sevgine ulaştırarak ameli istiyorum. Allah’ım! Sevgini, bana canımdan, ailemden ve soğuk sudan daha sevimli eyle.”
(Tirmizi, Deavât, 74)

EVLİLİKTE SAMİMİYET VE ÜLFET

Eş olmak, ömür yolculuğunu gönül birliği içinde kol kola yürümeyi gerektirir. Mümin samimidir, cana yakındır. Samimiyet ve muhabbet, aile bireyleri arasında yaşandıkça gerçek değerini bulur. Kur’an-ı Kerim, eşlerine kötü davranan, haksızlık yapan erkekleri uyararak hanımlarıyla güzel geçinmelerini ve onlara iyi davranmalarını öğütler.

Eşlerin birbirlerinde hoşlanmayacakları yönlerin bulunabileceği gerçeğine dikkatimizi çeken Kur’an, ancak hoşla gitmeyen bir durumun bile sonuç itibarıyla hayırlı olabileceğini hatırlatır (Nisâ,

4/19). Efendimiz de bizleri olumluya odaklanmaya, iyiyi görmeye ve samimiyete davet eder: “İnanmış bir kimse eşinden nefret etmesin. Çünkü onun bir huyunu beğenmezse hoşlanacağı başka bir huyu mutlaka vardır.” (Müslim, Radâ’, 61).

Evlilik bir evi değil, hayatı paylaşmaktır. Eşlerin birbirinin kişiliğine saygılı olması, düşüncelerine değer vermesi bu paylaşımın bir gereğidir. Aileyi ilgilendiren her konuda birlikte karar almak, samimiyetten ve dürüstlükten ödün vermemek, eşler arası ilişkiyi güven zemininde yürütmek aile birliği açısından son derece önemlidir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Dostlarımı daima
vefa ile hatırla.
Arayan sen ol,
bulan sen; tanyan
sen ol, kucaklayan
yine sen.. Kula
vefası olmayanın
Hakk’a vefası
olmaz.*

*Mevlana Celaleddin-i
Rumî*

**GÜNÜN
DUASI**

“Ey mülkün gerçek sahibi olan Allah’ım! Mülkü dilediğine verirsin, dilediğinden çekip alırsın. Dilediğini yüceltirsin, dilediğini de alçaltırsın. Hertürlü iyilik senin elindedir. Hiç kuşku yok sen herşeye kâdirsin.” (Âl-i İmrân, 3/36)

SALAT-U SELAM NEDİR?

“Salat-u selam” terkibi, Hz. Peygamber için okunan ve Allah’ın rahmet ve selamının onun üzerine olması dileğini ifade eden dualara denir.

Kur’an’da, “Allah ve melekleri şüphesiz Peygambere salat ediyorlar. (O hâlde) ey iman etmiş olanlar, siz de ona salat edin ve tam bir teslimiyetle selam verin.” (Ahzab, 33/56) bu yurulmaktadır.

Hz. Peygambere müminlerin salat etmesi, dua etmeleri anlamına gelir. Hz. Peygamber (s.a.s.)’e en kısa şekilde, “Alla-

hümme salli alâ Muhammed” veya “Sallallahü aleyhi ve sellem” ya da “Allahumme salli alâ Muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve bârik ve sellim” diye salat-u selam getirilir.

Bu hususta birçok hadis de rivayet olunmuştur. Hz. Peygamber, kendisine nasıl salat-u selam okuyacağını soran bir sahabiye “Salli ve Barik” dualarını öğretmiştir (Buhârî, Enbiya, 10).

Salat-u selam getirmek için belirli bir vakit ve sayı yoktur. Salat-u selam için Besmele çekme zorunluluğu da yoktur.

SÖZÜN ÖZÜ

*Bu adem dedikleri
El ayak-u baş değil
Adem ma’na
dediler*

Bu suret-i kaş değil

*Gerçi ettir deriler
Cümlenin
serveridir.*

*Hakk’ın kudret
elidir*

*Gayrı bakmak hoş
değil*

Kaygusuz Abdal

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Mal, aile, çocuk olarak insanlara verdiklerinin hayırlısını dilerim, sapıtan ve saptıranları değil.”
(Tirmizi, *Deavât*, 124)

ORGAN BAĞIŞI

İnsan saygın bir varlık olduğundan normal durumlarda ölü ve diri kimse-lerden alınan parça ve organlardan faydalanılması, insanın saygınlık ve karametine aykırı olduğu için caiz değildir.

Ancak aşağıda zikredilen şartlara uyulmak kaydıyla, hayatı veya hayatı bir uzvu kurtarmak için doku ve organ nakli yoluyla tedavi caizdir. “Her kim bir hayatı kurtarırsa bütünü insanları kurtarmış gibi olur.” (*Mâide* 5/32) ayeti de buna ışık tutmaktadır.

Organ naklinin yapılabilmesi için şu şartlar gerekir.

a) Hastanın hayatını veya hayatı bir uzvunu kurtarmak için organ ve doku naklinden başka çarenin olmaması,

b) Hastalığın bu yoldan tedavi edilebileceğine zann-ı galibin bulunması,

c) Organ veya dokusu alınan kişinin, bu işlemin yapıldığı esnada ölmüş olması; eğer organ canlı bir insandan alınacaksa, bu organın, alınan kişide (donör) temel bir hayatı fonksiyonu devre dışı bırakmaması,

d) Organ veya dokusu alınacak kişinin sağlığında buna izin vermiş olması veya hayatta iken aksine bir beyanı olmamak şartıyla yakınlarının rızasının sağlanması,

e) Alınacak organ veya doku karışlığında hiçbir şekilde ücret alınmaması.

SÖZÜN ÖZÜ

Ey insanlar! Allah’a muhalefetten sakınınız. Çünkü Allah’a muhalefetten sakınmak bir ganimettir. En akıllı insan; kendisini hesaba çeken, kendini iyi idare eden, ölümden sonrası için iyi amel yapan ve kabrin karanlığı için Allah’ın nurundan faydalanandır.

Hiz. Osman (r.a.)

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Nefsime takvasını ver ve nefsimi (her türlü kötü şeylerden) temizle, sen temizleyenlerin en hayırlısın. Sen nefsimin dostu ve Mevlasısın.” (Müslim, Dua, 73)

HAVF VE RECA NEDİR?

“Allah katındaki durumum nedir?”, “Yaptığım ameller beni cennete ve Allah’ın rızasına kavuşturmaya yetecek mi?” gibi soruları kendine soran, bu tür kaygıları duyan bir kişi havf durumu yaşıyor demektir.

Havf, Arapça bir kelime olup korku, endişe, kaygı duymak demektir. Günaha düşme endişesi, yaptığı amellerin Allah katında makbul olup olmadığı korkusu kişiyi Allah’a ve salih ameller işlemeye daha da yakınlaştırıyorsa bu, yerinde bir korkudur.

Allah’ın rahmetinden ümidi- ni kesmemek, O’nun lütfuna nail

olacağını ummak, sonunun iyi olacağını düşünüp sevinmek ise reca hâlidir.

Reca da ümit etmek demektir. Tövbe eden birinin affedileceğini, salih amel işleyen birinin sevap kazanacağını ümit etmesi recaya girer. Fakat tüm bunlar mümini gevşekliğe sürüklememeli, insandaki recayı, havf duygusu dengelemelidir. “Allah’ın rahmetini umarlar, azabından korkarlar” (İsrâ, 17/57) ayeti de müminde her iki duygunun birlikte olması gerektiğini göstermektedir. “Korktuklarımızdan emin, umduklarımıza nail eyle!” bu hâle işaret eden bir duadır.

SÖZÜN ÖZÜ

Akıllı ve uyanık
bir kimse isen,
dünyaya gönül
bağlama. Şeytan
seni kandırıp
dünyaya
meylettirirse,
seni emri altına
almış demektir.
Bundan sonra
felaketten felakete
sürüklenirsin de hiç
haberin olmaz.

Hoca Ahmed Yesevî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Her işimin koruyucusu olan dinim ile beni ıslah eyle, kurtuluşa erdir. İçinde yaşadığım, geçimimi sağladığım dünyamı benim için ıslah eyle, hayırlı kıl.”
(Müslim, Dua, 71)

DİNDE İTİDAL: AŞIRILIKTAN UZAK VE ÖLÇÜLÜ KULLUK

Kâinat, hassas bir denge üzerine kurulmuştur. Bu dengeden ufacık bir sapma bile evrende felaketlere yol açabilmektedir.

Küçük kâinat diye nitelenen insan da aynı şekilde hassas bir dengeyle yaratılmıştır. Bu dengede görülecek sapmalar, zamanla insanı aşırılıklara götüreceği için insanın ruh ve beden bütünlüğünde bozulmalara yol açmaktadır. Dolayısıyla dengeli bir hayat için ruh ve beden, madde ve mana, dünya ve ahiret birbirine feda edilmemelidir. Kurulacak denge, iki tarafa da hakkını vermekle mümkündür.

Kur’an-ı Kerim aşırılıklardan kaçınılmasını tavsiye eder: “Ey iman edenler! Allah’ın size helal kıldığı iyi ve temiz nimetleri kendinize haram etmeyin ve Allah’ın koyduğu sınırları aşmayın. Çünkü Allah, haddi aşanları sevmez.” (Mâide, 5/87).

Yüce Rabbimiz, İslam toplumunu, “orta bir ümmet” (Bakara, 2/143) olarak nitelemiş, Hz. Peygamber de bunu, “mutedil bir ümmet” (Tirmizî, Tefsiru’l-Kur’an, 2) yani her şeyi yerli yerine koyan, hakkını veren; aşırılıklardan, ifrat ve tefritten uzak duran, dengeli bir toplum olarak tefsir etmiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Allah’ın katında
değer ve kıymetini
bilmek istiyorsan,
seni hangi işte
ikame ettiğine,
seni hangi hâlde
tuttuğuna bak.*

İbn Ataullah İskenderî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Dinim, dünyam, ailem ve malım hakkında af ve afiyet istiyorum.” (*Hakim, Deavât, No: 1902*)

NEFSİN MERTEBELERİ

Nefs ile bazen insanın kendi varlığı kastedilir ve olumsuz anlam taşımaz. İnsanın heva ve hevesi kastedildiğinde ise olumsuz anlam taşır.

Nefs kelimesi Kur’an’da bazı sıfatlarla birlikte kullanılmıştır. Tasavvufta bu kullanımlar nefsin mertebeleri şeklinde anlaşılabilmiştir. Nefs-i emmâre, kötülüğü emreden nefse denir (*Yûsuf, 12/53*). Nefs-i levvâme, yaptığı kötü işlerden dolayı kendini kınayan nefis demektir (*Kıyamet, 75/2*). Nefs-i mülhime, insana iyiliği ve kötülüğü birbirinden ayırma yeteneğinin verildiğine işaret eder. Şems

sûresinde nefsin temizleyenini kurtuluşa erdiği, onu kötülöklere gömenin de ziyana uğradığı anlatılır. Nefs-i mutmainneye ulaşmış nefis daima tevekkül, teslim, sabır ve rıza hâlleri içindedir. Nefs-i razîye, Allah’tan ve fiillerinden razî olan nefse denir. Hiçbir şeyden şikâyet etmez. Nefs-i marziyye, Allah’ın kendisinden razî olduğu merteye için kullanılır. Son üç mertebeye Fecr sûresi 27 ve 28. ayetlerinde değinilmiştir. Nefs-i zekiyye ya da nefis-i kâmile olarak da adlandırılan son mertebeye tasavvufta, bütün olgunluk özelliklerini elde etmiş nefis anlamı verilir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Dünya için etme
cedel*

*Ahirete verme halel
Allah için kıl gayreti*

*Mevla’dan al,
Mevla’ya ver.*

Alvarlı Mahmut Lütfi

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Tövbelerimizi kabul eyle, süphesiz ki sen tövbeleri çok kabul edensin, çok merhametlisin. Bizi nimetlerine şükredenler, nimetlerinle seni övenler, verdiği nimetleri kabul edenlerden eyle ve bize nimetlerin devamını ihsan eyle.” (Hakim, Temin, No: 977)

TEZHİP

İslam tezyin sanatlarından olan tezhip, kökleri çok eskiye dayanan kitap süsleme sanatıdır. Kelime anlamı “altınlama”dır. Tezhip sanatıyla uğraşanlara müzehhib/müzehhibe denir. Rumi, hatayı, peç, çintemani üslupları müzehhibin gönlünden geçerek kitapları süsler.

Tezhip motifleri diğer süsleme sanatı motiflerine göre daha küçük ve sadedir. Kur’an-ı Kerim’lerin sure başı, sayfa kenarı tezyininde, el yazması kitapların zahriye/iç kapak, serlevha/başlık, hatime/son sayfa bölümlerinde, levha, süslemelelerinde görmüşsünüzdür. Tezhipte kullanılan desenlerin, renklerin

simgesel anlamları vardır. Çintemani denilen üç yuvarlak benek, Osmanlı’da gücü, saltanatı temsil eder. Dikdörtgen ve kareler dünyayı, mavi renk gökyüzünü sembolize eder. Bunların tekrar edilmesi de kâinattaki ritmi gösterir. Sanatkâr aslını tabiattan aldığı bahar dalı, gül, lale vb. çiçeklerle kuş, ceylan, leylek vb. hayvan motiflerine kendi hayal gücünü katarak şekil verir ve kâğıdı süsler.

Hayal gücünüzü, hünerinizi, gönlünüzün renklerini sanata dönüştürmek istiyorsanız tezhibe başlayabilirsiniz.

SÖZÜN ÖZÜ

Biz Müslümanlar
hak ile batılı
birbirinden
ayırmak için
söyleyene değil,
söylenene
baktığımız;
şahsı değil, sözü
tanıdığımız
devirlerde
cihanın en yüksek
milletiymişiz.

Mehmet Akif Ersoy

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Bana doğru olanı ilham et ve beni nefsimin şerrinden koru.” (Tirmizi, Deavât, 70)

SARMAŞIK VE KAVAK

Kavak ile sarmaşığın hikâyesi, haddini bilmezlerin ahvalinden haber veriyor bize. Efendim, dalları heybet ile göğe uzanan ulu bir çınar ağacının yanında bir sarmaşık filizi boy vermiş. Baharla birlikte sarmaşık filizi kavak ağacının gövdesine sarılarak yükselmeye başlamış. Yağmurun ve güneşin etkisiyle hızla büyümüş ve neredeyse kavak ağacının boyuna yetişmiş. Bir gün kavak ağacına sormuş sarmaşık: “Sen kaç ayda bu hâle geldin?” Kavak: “On yılda.” demiş. Kibirle yapraklarını sallayıp gülmüş sarmaşık ve “On yılda mı? Ben neredeyse iki ayda seninle aynı

boya geldim bak!” demiş. Kavak: “Doğru, haklısın.” demiş ve başka bir şey dememiş. Derken günler günleri kovalamış ve yazın sıcak günleri yerini sonbaharın serin havalarına bırakmış. Sonbaharın ilk rüzgârları ile sarmaşığın nazenin yaprakları savrulurken üşümeye başlamış. Sonra yavaş yavaş büzlülüp aşağı doğru inmiş sarmaşık. Endişe ile kavağa sormuş: “Bana neler oluyor ağaç?” “Ölüyorsun.” demiş kavak. “Niçin?” diye sormuş sarmaşık. Kavak haddini bildiren sözünü söylemiş sarmaşığa: “Benim on yılda geldiğim yere sen iki ayda gelmeye çalıştığın için.”

SÖZÜN ÖZÜ

Hiç kimseye hor
bakma,
İncitme gönül
yıkma,
Sen nefesine yan
çıkma
Mevla görelim
neyler,
Neylerse güzel
eyler...

Erzurumlu İbrahim
Hakkı Hazretleri

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Senden benim için hayırları açmanı, işlerimin hayırla sonuçlanmasını, önceki, açığı ve gizlisi ile her türlü hayrı, cennette yüksek dereceler istiyorum. (Allah’ım!) Duamı kabul eyle.” (Hakim, Deavât, No: 1911)

AİLESİ OLMAYANA AİLE OLALIM

Müslümanlar; yetimleri, öksüzleri ve tüm mazlum çocukları koruyup kollamakla yükümlüdürler. Yüce Allah: “De ki: ‘Onları ıslah etmek (yararlı kılmak) hayırlıdır. Eğer onları aranızda katarsanız, artık onlar sizin kardeşlerinizdir...’” (Bakara, 2/220) buyurmaktadır. Sevgili Peygamberimiz de, “İster kendisinin isterse başkasının olsun, yetime bakanla ben cennette şu ikisi gibiyiz (bu sözü söylerken orta ve işaret parmaklarını birleştirdi).” (Müslim, Zühd, 42) buyurarak yetime değer verilmesini teşvik etmiştir. Çevremizde aile ortamının sıcaklığı ile tanışmayan yetimler olabilir. Çocukların hayatlarında karşılaşılabilecekleri en zor

durumlardan biri yetim kalmaktır. Zira çocukların maddi ve manevi ihtiyaçlarını tek başlarına karşılamaları mümkün değildir. Bizim de elbette onlara her zaman ihtiyacımız vardır. Çünkü Allah’ın rızasını kazanmanın yolu, onların rızasından geçmektedir.

Yetimler bizlere Yüce Allah’ın birer emanetidirler. Yetimlere koruyucu aile olabiliriz. Şefkat dolu davranışlar sergileyebilir, sevgi dolu bir ortam hazırlayabilir, ahlaki eğitimleriyle ilgilenebiliriz. Onların evliliklerini kolaylaştırabiliriz. Yetime aile olmak suretiyle de gelecekte topluma ve insanlığa faydalı bir şahsiyetin yetişmesine katkı sağlayabiliriz.

SÖZÜN ÖZÜ

Çok konuşan çok
hata yapar. Çok
hata yapmanın
hayası azalır.
Hayası azalmanın
takvası azalır.
Takvası azalmanın
kalbi ölür. Kalbi
ölen de cehenneme
girer.

Hz. Ali (r.a.)

**GÜNÜN
DUASI**

“Ey kalpleri evirip çeviren (Allah’ım!) Benim kalbimi de
Senin dinin üzere sabit kıl.” (Tirmizi, Deavât, 89)

ÖFKEYİ YENEBİLMEK

Öfke insani bir duygudur. Ancak, kontrol edilemeyen öfkenin aile, akraba ve komşuluk ilişkilerinin bozulmasından kavga ve cinayetlere kadar pek çok kötü duruma yol açtığı bir gerçektir. Öfkelenen kişinin, karşısındakini cezalandırabilecek konumdayken öfkesini yutup sabredebilmesi son derece önemlidir. Nitekim Kur’an-ı Kerim’de öfkesine hâkim olanlar cennet nimetleriyle müjdelenmişlerdir (Âl-i İmrân, 3/134). Hz. Peygamber de kendisinden nasihat isteyen bir sahâbiye tek kelimeyle: “Öfkelenme.” (Buhârî, Edep, 76) buyurmuştur.

Öfkeyi yenebilmek için Kur’an-ı Kerim’de ve hadis-i şeriflerde önemli bazı tavsiyelere yer verilmiştir. Hayatın başlı başına bir imtihan olduğu bilinciyle sabırlı olmak, öfke anında “Eüzü billahi mine’ş-şeytâni’r-racîm” diyerek Allah’a sığınmak, abdest almak, bulunulan mekânı ve pozisyonu değiştirmek bu tavsiyelerin başında gelmektedir.

Unutmamalıdır ki, “Gerçek pehlivan güreşte rakibinin sırtını yere getiren değil, öfkelenişinde öfkesini yenip, kendisini kontrol edebilen kimsedir.” (Buhârî, Edeb, 76).

SÖZÜN ÖZÜ

Şaka yoluyla
söylenmiş olsa bile
akıllı insanın ders
almayacağı söz
yoktur. Ama cahilin
önünde yüzlerce
hikmetlerden
bahsetsen, bu onun
kulağına şaka gibi
gelir.

Sadi Şirazî

GÜNÜN DUASI

“...(Allah’ım!) Beni güzel ahlaka eriştir. Senden başka güzel ahlaka eriştirecek yoktur. Kötü ahlakı benden uzaklaştır. Senden başka kötü ahlakı benden uzaklaştıracak yoktur!...” (Müslim, Müsafirin, 201)

YOLCULUKTA İBADET

Her ne kadar ulaşım vasıtaları iyileştiği için insanlara eskisi kadar yorgunluk ve sıkıntı vermese de, mutlaka yolculuğun kendisine has bir takım zorlukları vardır. İşte bu sebeple İslam, misafirlere bir takım kolaylıklar ve ruhsatlar tanımıştır.

Yolcuya sağlanan bu kolaylıklardan ilk akla geleni dört rekatlı farz namazları iki rekât olarak kılmadır. Buna göre yolcu (seferî) olan kimse, ikamet ettiği mahallin dışına çıktığı andan itibaren öğle, ikindi ve yatsı namazlarının dört rekât olan farzlarını iki rekât olarak kılacaktır.

Yolculukta iken kazaya kalan 4 rekâtlı farz namazlar, yolculuk biti-

minde kaza edilirken yine iki rekât olarak kılınır.

Ramazan ayında yolculuğa çıkan kimsenin farz olan Ramazan orucunu tutup tutmamakta ve sünnet namazları kılıp kılmamakta muhayyer kılınması, abdestte ayaklara giyilen mest üzerine mesh süresinin -normal zamanlarda bir gün iken- üç güne çıkarılması da yine dinimizin yolculara tanımış olduğu kolaylıklardandır.

Dinî yönden kişinin yolcu sayılabilmesi için 90 km ve daha uzak mesafeye, orada 15 gün veya daha az bir süre kalmak niyetiyle yola çıkması gerekir.

SÖZÜN ÖZÜ

Dostluğun en alt seviyesi, fazla olan malından vermektir; ortası, ha dostumun ha benim demektir; âlâsı, kendi açlığı pahasına dostu doyurmaktır.

Mehmet Zahid Kotku

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Beni bağışla, bana hidayet nasip eyle, bana rızık ver, beni afiyette daim eyle ve bana merhamet et.”
(Müslim, Zikir ve Dua, 35)

PEYGAMBERİMİZİN ÇEVREYE VERDİĞİ ÖNEM

Sevgili Peygamberimiz, Allah’ın yarattığı kâinata hikmet, rahmet ve sevgi nazarıyla bakmış ve tabiatın korunmasına büyük önem vermiştir. Ağaç dikme ve yeşillendirme faaliyetlerinde bulunmak kadar onları korumak ve sahip lenmek de sünnettir.

Peygamberimiz (s.a.s.), genel olarak ağaçların gereksiz yere kesilmesini ve bitkilere zarar verilmesini yasaklamıştır. Hatta çeşitli ihtiyaçlarla zorunlu olarak ağaç kesmek isteyenlere, kestikleri ağaçların yerine yenilerini dikmeleri şartını koşmuştur (*Belâzürî, Fütûhu'l-büldân, s. 17*). Hz. Peygamber,

en zor şartlarda bile olsa yeryüzünün ağaçlandırılmasını teşvik etmiş, “Birinizin elinde bir hurma fidanı varken kıyamet kopuyor olsa bile derhâl onu diksin!” (*İbn Hanbel, III, 184*) buyurmuştur.

Hz. Peygamberin teşvikleri bununla da sınırlı kalmamış, o (s.a.s.) dikilen ağaçların sevabından, diken kişinin ölümünden sonra da yararlanmaya devam edeceğini, “Bir kimse bir ağaç diktiğinde Yüce Allah mutlaka bu ağacın meyvesi oldukça ona sevap yazar.” (*İbn Hanbel, V, 416*) sözleriyle belirtmiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Tevazu ilmin
meyvesidir. Tevazu
şeref süsüdür.
Tevazuun meyvesi
yükselmektir.
Kanaatin meyvesi
azizliktir.*

*Erzurumlu İbrahim
Hakkı Hazretleri*

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Mal, aile, çocuk olarak insanlara verdiklerinin hayırlısını dilerim, sapıtan ve saptıranları değil.”
(Tirmizi, *Deavât*, 124)

EN BÜYÜK ZULÜM: ŞİRK

Şirk, Allah’a ortak koşmak; Allah’ın varlığına inanmakla birlikte O’ndan başka tanrılar edinmektir. Allah’tan başka varlıklara tapınmak, dua edip medet ummak, onlardan yardım istemektir (*Arâf*, 7/197). Tüm bunlar sadece Allah’a ait olan bir hakkı başka varlıklarda da görmek demektir. Bu yüzden şirk büyük bir haksızlıktır (*Lokmân*, 31/13). Cahiliye devrinde müşrikler, kendilerini Allah’a yakınlaştırsın diye putları (*Zümer*, 39/3), gök cisimlerini ve esrarengiz varlıkları Allah ile aralarında aracı olarak görmüşler, cinleri O’na

ortak koşup oğullar ve kızlar isnat etmişlerdir (*En’âm*, 6/100).

Şirki çağrıştıracak davranış ve sözlerden özenle kaçınmak gerekir. Rızkı ve şifayı verenin; adına yemin edilmeye, yardım istenmeye ve dua edilmeye layık olanın yalnızca Allah (c.c.) olduğu bilinmeli ve buna uygun davranılmalıdır. Yapılan ibadetlerde sadece O’nun rızası gözetilmelidir. Hz. Peygamberin ifadesiyle gizli ve açık şirke karşı dikkatli olunmalıdır: “Allah’ım, fakirlikten, küfürden, şirkten, nifaktan ve görsün, duysunlar diye yapılan amelden sana sığınırım.” (*İbn Hibbân, Sahih, III, 300*)

SÖZÜN ÖZÜ

Kurtuluş ilim iledir,
fakat insanların
bundan haberi
yoktur. Can boğaza
geldiği zaman, ilim
sebebiyle azaptan
kurtuluş ümit edilir.

İmam Burhaneddin
ez-Zernuci

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Kullarını mahşerde topladığın veya mahşerde kaldırdığın gün beni azabından koru.” (Tirmizi, Deavât, 18)

İMA İLE NAMAZ

Rükû veya secde etmeye gücü yetmeyen kimse ima ile namaz kılar. İma, rükû ve secde yerine başla işaret etmek demektir.

İma ile namaz kılan kişi rükû için başını biraz eğer, secde için ise rükûdan biraz daha fazla eğer. Secdede başını yere koyamayan kimsenin, bir şeyi başına kaldırarak ona secde etmesi caiz değildir. Bir kişi ayakta durmaya gücü yettiği hâlde, rükû ve secdeye gücü yetmiyorsa, ayakta veya oturarak ima edebilir; ancak oturarak ima etmesi daha uygundur. Rükû veya secde etmeye gücü

yetmeyen kişi, yere oturamıyorsa, ayakta veya tabure, sandalye, sedir vb. yerlere oturarak namazını ima ile kılabilir. Oturmaya da gücü yetmeyen kişi, sırt üstü yatarak veya yana yaslanarak ima eder. Hanefilere göre ima mutlaka baş ile yapılmalıdır.

Başı ile ima etmeye gücü yetmeyen kimse namazını kazaya bırakır; gözleri, kaşları veya kalbiyle ima ederek namaz kılamaz. Şafii mezhebine göre ise başıyla İma etmeye gücü yetmeyen kimse gözüyle İma ederek namazlarını kılar.

SÖZÜN ÖZÜ

Ölüm gelmeden önce amel işlemeye bak. Kabrinde yaslanacağı bir şey hazırlamalısın. Öncelikle itikadını düzeltmelisin. Sonra dinî yönden zaruri bilgileri öğrenmelisin. Fıkıh kitaplarının açıkladığı şeyleri bilmeli ve amel etmelisin.

İmam-ı Rabbani
Hazretleri

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Sevgini, seni seven kimsenin sevgisini ve sevgine ulaştırarak ameli istiyorum. Allah’ım! Sevgini, bana canımdan, ailemden ve soğuk sudan daha sevimli eyle.”

(Tirmizi, Deavât, 74)

ALLAH’IN EMANETİ VÜCUDUMUZ

İslam dinine göre hayat mukaddestir ve her aşaması anlam yüklüdür. İnsana ana rahmine düştüğü andan itibaren verilen yaşama hakkının korunması esastır. Bu sebeple bilerek bir cana kıyılması yahut kişinin kendi vücuduna zarar verecek uygulamalarda bulunması emanete ihanet anlamına gelecektir.

Bedenlerimiz iyi işler yapmada kullanılmalı, her bir organ kötüden ve kötülükten korunmalıdır. Sevgili Peygamberimiz, “Bedeninin senin üzerinde hakkı var.” (Müslim, Sıyâm, 182) buyururken, insana vücudu hakkındaki bu sorumluluğunu ha-

tırlatmaktadır. Sağlıklı bir bedene sahip olmak hayattaki en önemli nimetlerden biridir. İnsanoğlu, Rabbinin verdiği her nimet gibi bu ikramın da değerini bilmeli, bedenini nerede kullandığının hesabını vereceğini unutmamalıdır. Zira gün gelecek, kişinin ağız mühürlenecek de elleri konuşup ayakları yaptıklarına şahitlik edeceklerdir (Yâsin, 36/65). Bundan ötürü hem bu nimetin şükrü hem vücut emanetinin korunması amacıyla vücuda zarar verecek her türlü alışkanlık ve davranıştan; insan bedenini meta-laştırıran ve yapılaştıran uygulamalardan da uzak durulmalıdır.

SÖZÜN ÖZÜ

*Bu dünya bütün
halktan geçer ya,
İnanma sen malına,
bir gün elden gider ya.*

*Ata, ana, kardeşler
nere gitti, fikir kıl,
Dört ayaklı tahta at
bir gün sana yeter ya.*

Hoca Ahmed Yesevî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Bildiğin günahlarımı bağışlamamı istiyorum. Bildiğin her türlü hayırdan istiyorum. Bildiğin bütün şeylerden sana sığınıyorum. Süphesiz sen gaybı/gizli olan şeyleri en iyi bilensin.” (Hakim, Deavât, No: 1872)

GÜVENİLİR İNSAN: MÜMİN

Allah Rasülü, “Öyle bir ağaç vardır ki, bereketi Müslümanın bereketine benzer.” (Buhâri, Et’ime, 42) sözü ile müminin vasıflarını anlatır. Mümin öyle bir kimsedir ki, kökün ağaca besin taşınması gibi iman da mümine ruh taşır, onu diri tutar. Mümin bir yandan iman kökünden beslenirken diğer yandan imanın meyvesi güzel amelleri, ibadetleri ve ahlakıyla var olur. Müminin imanı ile ahlakı arasındaki güçlü bağı anlatan Allah Resülü şöyle buyurmaktadır: “Kim bir iyilik yaptığında seviniyor, bir kötülük yaptığında üzülüyorsa o mümindir.” (İbn Hanbel, IV, 399).

Bu sebeple mümine kötü huylar yakışmaz. Ayrıca mümin insanların kendisine güvendiği, emin olduğu bir kimsedir. Resûlullah’ın ifadesiyle, “Müslüman, diğer Müslümanların elinden ve dilinden güvende olduğu kimsedir. Mümin de, insanların canları ve mallarının güvende olduğu kişidir.” (Tirmizi, İman, 12).

Feraset ve basireti ile hem kendini zarardan, günahattan korumayı başaran mümin, diğer insanlara da zarar vermekten sakınandır. Böylelikle mümin, imanı ve işlediği salih amelleri ile ebedî olarak cenneti kazanabilecektir (Bakara 2/82).

SÖZÜN ÖZÜ

Ne irfandır veren
ahlaka yükseklik ne
vicdandır,

Fazilet hissi
insanlarda Allah
korkusundandır.

Yüreklerden
çekilmiş farz edilsin
havfi Yezdan’ın...

Ne irfanın kalır
te’siri kat’iyyen, ne
vicdanın.

Mehmet Akif Ersoy

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım seni zikretmek, sana şükretmek, sana güzelce ibadet etmekte bize yardım et.” (İbn Hanbel, II, 299)

KURULUŞUNUN 93. YILINDA DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

Diyanet İşleri Başkanlığı, kuruluş tarihi olan 3 Mart 1924’ten itibaren yürüttüğü hizmetlerde doğru bilgiyi, güzel ahlakı ve İslam’ın iki sahih kaynağı olan Kur’an ve Sünnet’i esas almıştır. Bunun yanında tarihin imbiğinden süzülüp gelen geleneğini, Müslümanların 15 asırlık tecrübesini, günün gelişen ve değişen şartları çerçevesinde çağın ihtiyaç ve beklentilerini göz ardı etmeyen bir anlayışı benimsemiştir.

İslam dininin temel kaynaklarına dayalı doğru ve güncel bilgi ile toplumu din konusunda aydınlatmak, inanç, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürütmek ve ibadet

yerlerini yönetmekle görevli olan Diyanet İşleri Başkanlığı, sadece yurt içinde değil, yurt dışında da dini ve manevi değerleri her fırsatta topluma anlatmakta, öğretme ve rehberlik etmektedir. Başkanlığımız, bugün yüzü aşkın ülkede yurt dışı teşkilatları ile de din hizmetleri yürütmektedir. Din-i mübin-i İslam’ın rahmet yüklü mesajlarını toplumumuza ve tüm insanlığa ulaştırmaya gayret eden Başkanlığımız, insanlığın barış ve huzuruna katkı sağlamak, inançlara yeni ufuklar açmak ve manevi derinlikler kazandırmak amacıyla çalışmalarına devam etmektedir.

SÖZÜN ÖZÜ

Sevgi, muhabbet
kaynar yanan
ocağımızda,
Bülbüller şevke
gelir, gül açar
bağımızda.
Hırslar, kinler
yok olur, aşkla
meydanımızda,
Arslanlarla
ceylanlar dosttur
kucağımızda.

Hacı Bektaş-ı Veli

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Kötü ahlaktan, nefساني arzulardan, kötü işlerden ve ayıp şeylerden beni uzaklaştır.” (İbn Hibbân, Ed’iye, No: 960)

EBRU: SUDA TASARLANAN SANAT

İslam süsleme sanatlarından olan ebrunun menşei hakkında kesin bir bilgi yoktur. Dikdörtgen şeklindeki ebru teknesi içine kitreli su konulur. Öd karıştırılmış boyalar teknedeki suya fırçayla dengeli bir şekilde serpilir. Renk seçimi ve yoğunluğunu ayarlamak sizin hayal gücünüze kalmıştır. Kâğıdı usulca teknenin üzerine serer, on beş saniye kadar sonra yavaşça kaldırırsınız. “Battal ebru” desenli kâğıdınız artık hazırdır. Veya da renkleri serptikten sonra, biz denilen ince metal çubuk veya tarakla boyalara şekil verip dilediğiniz deseni su üzerine

yapar, ardından kâğıdınızı serersiniz. Verdiğiniz şekil özelliğine göre “tarama” “taraklı” “serpmeli” “kumlu” “hatip” ebru diye adlandırılan eserinizi hazırdır.

Bir de “Necmeddin ebrusu” denilen çiçekli ebrular vardır ki lale, gül, sümbül vb. çiçek şekillerinin suya nakşedilmesiyle elde edilir. Her ebru, parmak izi gibi dünyada tektir.

UNESCO Dünya Somut Olmayan Kültürel Miras listesine giren ebru sanatı; duygularınızı, hayal gücünüzü suda desene dönüştürerek zihninize bir dinginlik, içinize huzur getirecektir.

SÖZÜN ÖZÜ

Hız. Peygamber (s.a.s.), “Kıyamet ne zaman kopacak?” sorusuna, “Emanet zayi edildiğinde kıyameti bekle!” karşılığını verdi. “Emanet nasıl zayi olur?” diye sorulunca da, “İş ehil olmayana verildiğinde kıyameti bekle!” buyurdu.

(Buhari, İlim, 2)

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Sen affedicisin, kerimsin, affi seversin, beni affet” (Tirmizi, *Deavât*, 84)

ÂILEDE MAHREMİYET NASIL OLMALI?

Her şeyden önce “Aile içerisinde her fert özeldir ve kendine ait özel bir alana sahiptir.” ilkesini ailece benimsemek, mahremiyet eğitiminin en önemli adımıdır.

Anne ve babalar olarak kendi mahrem alanımızı belirlerken çocuklarımıza bu konudaki sınırları ve ölçüleri vermemiz bu eğitimin diğer bir aşamasını oluşturur.

Aile fertlerinin birbirinin odalarına girerken izin istemesi, aile içinde özel eşyaların izinsiz karıştırılmaması, çocuk-

lara tuvalet ve banyo eğitimi verilmesi, çocukların elbiselelerinin herkesin içinde değiştirilmemesi, ev içerisindeki giyim kuşama çekidüzen verilmesi gibi hususlar mahremiyet eğitiminde dikkat edilmesi gereken konulardır.

Başkalarının özel hâllerini araştırmamak, özel konuşmalara kulak kabartmamak, aile içerisinde yaşanan özel durumları üçüncü kişilerle paylaşmamak da mahremiyet eğitiminin diğer önemli başlıkları olarak zikredilebilir.

SÖZÜN ÖZÜ

Şu üç kişiye; yani
cahiller arasındaki
âlime, zengin
iken fakir düşene
ve hatırlı iken
itibarını kaybedene
acı! Unutma
ki, yüksekte
yer tutanlar,
aşağıdakiler
kadar emniyette
değillerdir.

Şeyh Edebali

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Sen, yardım istenilensin, dualar ancak Sana ulaşır. Duaları Sen kabul edersin, güç ve kuvvet ancak Allah ile birlikte vardır.” (Tirmizi, Deavât, 94)

PADIŞAHIN RÜYASI

“Ne söylediğin değil nasıl söylediğin mühimdir.” demiş bilge kişiler. Akılla ölçüp tartarak, kalp süzgecinden geçirerek söylemek gerek sözü ki, kimseyi incitmesin, kimse incinmesin.

Efendim, hikâye bu ya, padişahın biri rüyasında dişlerinin önden arkaya doğru döküldüğünü görür. Rüyadan çok etkilenir ve tabir etmeleri için ülkenin en mahir rüya tabircilerini çağırır sarayına. Rüyaı anlattığı tabircilerden birisi: “Efendim, o kadar uzun yaşayacaksınız ki, bütün oğullarınızın ölümlerini göreceksiniz. Padişah, oğullarının ölümünden söz eden

tabircinin sözlerinden öfkelenir ve muhafızlarına onu zindana atmalarını emreder. Sonra başka bir tabirciye anlatır rüyasını. Bu seferki tabirci, “Sultanım” der, “Allah size o kadar bereketli ve uzun bir ömür verecek ki, evlatlarınızın hepsinin mutluluklarını göreceksiniz ve hepsinden uzun yaşayacaksınız.” Sultan bu habere çok sevinir ve tabirciye kese kese altın ihsan eder.

Esasında iki tabirci de aynı şeyi söylemişti söylemesine de, biri felaket tellallığı yaparken, diğeri akıl ve kalbin süzgecinden geçirerek söylemişti sözünü, vesselam.

SÖZÜN ÖZÜ

Allah adın
zikredelim evvelâ,
Vâcib oldur cümle
işte her kulâ.
Bir kez Allah dese
aşk ile lisân,
Dökülür cümle
günah misl-i hazân.
İsm-i pâkin pâk
olur zikreyleyen,
Her murâda erişir
Allah diyen.

Süleyman Çelebi

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Yaptığım işlerin kötülüğünden de, henüz yapmadığım işlerin kötülüğünden de sana sığınırım!”
(Müslim, Zikir, 65)

BÜYÜK MUHADDİS: İMAM BUHÂRÎ (R.A.)

Muhammed b. İsmâil el-Buhârî 194/810 senesinde Buhârâ’da doğdu. On yaşlarında bölgesindeki âlimlerden hadis öğrenmeye başladı. Aynı amaçla Mekke, Basra, Bağdat, Kûfe gibi pek çok İslam beldesine ilim yolculuğuna çıktı. Uzun seyahatleri sonunda geniş bir hadis kütüphanesi oluşturdu. Öyle ki kitaplardan odasında adım atacak yer kalmamıştı.

Büyük muhaddis, orta boylu, zayıf ve ince bir yapıdaydı. Az konuşması, cömertlik ve kanaatkarlığıyla da dikkat çekerdi. İlim tahsil etmek isteyen herkese kapısını açar, devlet adamlarından

uzak dururdu. İlimin saygınlığını korumaya özen gösterirdi. Bu nedenle, hangi mertebede olursa olsun, başkalarının ayağına giderek ders okutmazdı.

“Hadiste müminlerin önderi” olarak tanındı. El-Câmiu’s-sahîh / Sahîh-i Buhârî adlı meşhur eserini 600.000 hadis arasından seçerek on altı yılda yazdı. Eseri, ümmet tarafından hadis alanındaki en güvenilir kitap kabul edildi.

Hadisin yanı sıra tarih ve kalam alanında da eserler kaleme alan İmam Buhârî (r.a.), 256/870 senesinde Semerkant yolunda vefat etti.

SÖZÜN ÖZÜ

*Ey Âdemoğlu! Bil ki,
kendinden gafil olur
hazırlanmazsan,
başkası senin yerine
hazırlanmaz.
Mutlaka Allah’ın
huzuruna
çıkacaksın, kendini
hazırla, kendi
işlerini başkasına
havale etme.*

Hz. Osman (r.a.)

**GÜNÜN
DUASI**

“Rabbimiz! Sen bunu boş yere yaratmadın, seni tenzih ve takdis ederiz. Bizi cehennem azabından koru!”
(Âl-i İmrân, 3/191)

SAADET ASRINDA HANIMLAR

Hanım sahabîler İslam'ın gelişile birlikte Cahiliye döneminde uğradıkları haksız uygulamalardan kurtulmakla kalmamışlar, aynı zamanda sosyal hayatta daha aktif bir rol oynamaya başlamışlardır.

Hz. Peygamber döneminde kadınlar toplumsal hayatın pek çok sahasında rahatlıkla yer alabiliyorlardı. Kimi hanımlar ticaretle, kimi eğitim öğretimle, kimi sağlık hizmetleriyle uğraşıyordu. Ancak Peygamberimiz döneminde kadınların toplum içindeki değerini ve önemini ortaya koyan belki de en önemli uygulama, Allah Resû-

lü'nün hanımlardan biat almasıdır. Şehir devletinin başı ile halkı arasında bir nevi bağlılık sözleşmesi anlamına gelen biatlerde, sahabe hanımların yer alması, onlara önemli bir toplumsal yer ve siyasî katılım hakkının verildiğini gösterir.

Hz. Peygamber, bir yandan hanımlara aile ve toplum hayatında değer kazandırırken, öte taraftan onları her zaman korur, kollar, haklarının gasp edilmesine ve eziyete uğramalarına müsaade etmezdi. Kadınlara kibar ve anlayışlı davranmak Efendimizin hayat ilkelerinden biriydi.

SÖZÜN ÖZÜ

*Bir haberin gönül
inciteceğini
biliyorsan sen sus,
başkaları söylesin*

Sadi Şirazî

*Bu Âdem dedikleri
el, ayakla baş değil,*

*Âdem manaya
derler, suret ile kaş
değil.*

Kaygusuz Abdal

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Senin iznin ve yardımınla sabahladık ve akşamladık. Yine Senin izin ve yardımınla yaşar ve ölürüz. Sonunda dönüş yalnız Sanadır.” (Ebu Davud, Edeb, 110)

HAYATIN GAYESİ

Kur’an-ı Kerim’de insanın, “sadece Allah’a kulluk etmek” amacıyla yaratılmış olduğu ifade edilir (Zâriyât, 51/56). Kulluk, tanımakla başlar. Rabbimiz hem gönderdiği kitap hem inşa ettiği evren ile bize kendini tanıtmaktadır. Hatta varlığının en büyük delillerini, mucizelerini bize bizzat kendimizde göstermektedir (Fussilet, 41/53).

Rabbini esma, fiil ve sıfat tecellileriyle tanıyıp bildikçe kulun hayret ve muhabbeti artmakta, hayreti hayranlığa, muhabbeti itaat ve ibadete dönüşmektedir. İbadetlerimizin her biri gönüldeki muhabbetin

yaratanaımıza en anlamlı şekilde arz edilmesidir.

Muhabbetullah ve rıza-i ilahiyi kazanma niyetiyledir ki, namaz miraç, oruç takvaya açılan kapı, zekât sadakat sadakası, hac marifetullaha erişme, kurban canın Rabbe arzı ve Hakka yakınlaşma vesilesi olur.

Sadece namaz, oruç, hac, zekât gibi ibadetler değil, yapılan her hayırlı ve güzel davranış muhabbetullah ile tahkiki kulluğun yansımasına dönüşür. Diyebiliriz ki, gaye-i hayatımız, hayatı kulluk bilinci ile yaşayabilmektir. Nefse değil, Hakk’a boyun eğmektir.

SÖZÜN ÖZÜ

Mevlana’ya göre dünya, mal, mülk, servet su gibidir.

Geminin denizde seyredebilmesi, yol alabilmesi için evet, su muhakkak

lazımdır. Ama geminin dışında olması lazımdır.

Su geminin içine girdi mi, battı gitti demektir.

Osman Yüksel
Serdengeçti

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Senden Sana teslim olan bir kalp, doğru sözlü bir dil ve dosdoğru bir ahlak istiyorum.” (Hâkim, *Deavât*, No: 1872)

İNTERNET BAĞIMLILIĞI

İnternet bağımlılığı günümüz insanının karşı karşıya olduğu önemle üzerinde durulması gerekli tehlikelerden biridir. Kadın-erkek, genç-yaşlı her yaştan insan bugün internet bağımlısı olma durumu ile karşı karşıyadır.

Teknolojinin hızla ilerlemesi, bilgisayar ve cep telefonlarının günlük hayatımızın vazgeçilmezleri arasına sokmuş bulunmaktadır. Birçok insanın olağan haberleşme ve bilgi iletişim vasıtası olan internet artık, oyunlar ve sohbet siteleri ile yeni bir boyut kazanmıştır.

Faydalı bilgiye erişme imkânı da sunan ve iletişim kaynağı olan inter-

net; bilgisayar ve bilgisayar özelliği olan cep telefonları şimdilerde âdeta kontrolden çıkma eğilimi göstermekte ve gelişme çağındaki çocuklar için zararlı bir bağımlılığa dönüşebilmektedir.

İnternet bağımlılığı; iletişimde kullanılan birtakım figürler ve işaretler dolayısıyla dil öğrenimi ve gelişimini de olumsuz yönde etkilemektedir.

İlk başta masum bir ilişki gibi görünen günlük haberleşmeler zamanla faydalı olma işlevini yitirerek sosyal ilişkileri zedelemekte, akrabalık, arkadaşlık gibi sosyal kurumları yok etmektedir. Ayrıca fizikî ve rûhî bazı sağlık sorunlarına yol açmaktadır.

SÖZÜN ÖZÜ

Kendini iyice
sıkıntıya sokmuş
bir miskin gibi gözü
aç; mal kıymeti
bilmeyen, ilerisini
görmeyen bir sefih
gibi savurgan olma.
Sana ait hakları
belirle. Dostuna
saygılı, düşmanına
insafli ol.

İmam-ı Gazâlî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Senden hayırlı olan işleri yapmayı, aklın ve dinin çirkin gördüğü şeyleri terk etmeyi ve fakirlerin sevgisini istiyorum.” (Mâlik, Duâ, No: 508)

HER ZAMAN ŞÜKREDEBİLMEK

Şükür, “verdiği nimetlerden dolayı kulun Allah’a minnettarlık duyması, bunu sözleri ve amelleriyle göstermesi” anlamına gelmektedir. Şükür, Kur’an’da kulluğun gereği olarak değerlendirilmiş, Allah’ın nimetlerine mazhar oldukları hâlde şükretmeyenler kınanmıştır (A’raf, 7/10; Nahl, 16/78; Gafir, 40/61).

Hz. Peygamber de, yaptığı ibadetleri Allah’ın verdiği nimetlere karşılık bir şükran ifadesi olarak değerlendirmiştir.

Şükür sadece sözle değil, eldeki nimetlerin gerçek sahibinin Allah olduğuna gönülden inanarak bu nimetleri Allah’ın rızasına uygun

şekilde kullanmakla da olur. Servetin şükrü muhtaçlara yardım etmek, ilmin şükrü bilgiyi insanların yararına kullanmak, sağlığın şükrü ise Allah’a kulluk ve insanlara hizmet etmektir. Yüce Allah, İbrahim sûresi 7. ayette, “Andolsun; eğer şükrederseniz elbette size nimetimi artırırım...” buyurmak suretiyle şükrünü yerine getirenlere daha çok nimet vereceğini vaad etmiştir. Ayetin devamında da “Nankörlük ederseniz hiç şüphesiz azabım pek şiddetlidir!” uyarısında bulunarak nankörlük edenleri de şiddetli azabla tehdit etmiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Hakir olduysa
millet şanına
noksan gelir sanma,
Yere düşmekle
cevher sakıt olmaz
kadrü kıymetten.*

Namık Kemal

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Nimetlerinin yok olmasından, sağlığımın bozulmasından, ansızın gelecek cezandan ve öfkene sebep olan her şeyden sana sığınırım.” (Müslim, Rikâk, 96)

İSTİKLAL MARŞIMIZIN KABULÜ

İstiklal Marşımız, Millî Şairimiz Mehmet Âkif Ersoy tarafından yazıldı ve Büyük Millet Meclisi tarafından 1921’de resmî millî marş olarak kabul edildi. O, gerek nazım tekniği gerekse muhteva bakımından herhangi bir millî marş güftesinin çok ilerisinde Türk edebiyatının en güzel lirik-hamâsî şiirlerindedir.

Milletin iradesine ve Allah’ın müminlere vaad ettiği zaferin er geç gerçekleşeceğine inanan Mehmet Akif’in şiirindeki özelliklerden biri de millî ve ulvî değerlerle dinî motifleri dengeli bir şekilde kıtalara yerleştirmesidir. İstiklal Marşında, bayrak, hilal, yıldız, hak, hürriyet, istiklal, yurt,

millet, ırk, vatan, kahramanlık gibi millî kavramlarla iman, şehadet, helal, cennet, huda, ezan, mabed, vecd gibi dinî motifler birbiriyle uyum hâlinde zengin bir belagatle kullanılmıştır.

Akif, İstiklal Marşı güftesi için düzenlenen yarışmaya maddi mükâfat sebebiyle katılmamış fakat kendisinden ısrarla istenmesi sebebiyle İstiklal Marşını yazmıştır. İstiklal Marşı kabul edilince alınan Meclis kararından dolayı kendisine nakdi mükâfat verilmiş, Akif ise bu mükâfatı, fakir Müslüman kadın ve çocukları istihdam etme amacıyla kurulan Dârülmesâi’ye hediye etmiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

Allah, bu millete bir daha İstiklal Marşı yazdırmasın.

Âtiyi karanlık görerek azmi bırakmak... Alçak bir ölüm varsa, emînim, budur ancak.

Mehmet Akif Ersoy

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Mal, aile, çocuk olarak insanlara verdiklerinin hayırlısını dilerim, sapıtan ve saptıranları değil.”
(Tirmizi, Deavât, 124)

İYİLİK MEDENİYETİNİN İMARI İÇİN TÜRKİYE DİYANET VAKFI

Bir iyilik medeniyeti olan İslam, her iyiliği sadaka olarak saymış ve herkesin yapabileceği türden iyilikler olduğunu haber vermiştir (Buhari, Zekât, 30). Bundan dolayı iyilik, kültür ve medeniyetimizi şekillendiren değerler manzumesinde önemli biri yere sahip olmuştur. İslam’ın varlığı, insana ve ahlaka bakışı, iyilik anlayışının da temelini oluşturmuştur. İslam’ın “iyilik tasavvuru” daima aşkın ve metafizik değerlerle, insan onuruyla, fayda ve maslahatla, sorumluluk bilinciyle, hayatın nihai anlam ve gayesiyle birlikte inşa edilmiştir. Dinî metinlerimizde Müslüman, hayatını iyili-

ğe adayan ve ömrünü iyiliklerle anlamlandıran kişidir. Rasul-i Ekrem (s.a.s.), “Allah’ım! Yaşamayı benim için her türlü iyiliği artırma vesilesi yap. Ölümü de benim için her türlü kötülükten kurtuluş sebebi yap!” (Müslim, Zikir, 71) duasıyla iyilik için yaşamayı bir varoluş sebebi olarak takdim etmiştir.

Bundan tam 42 yıl önce kurulan Türkiye Diyanet Vakfı, birçok alanda iyiliğin inşası ve imarı için önemli hizmetlerde bulunmaktadır. Bu çalışmalar, ülke genelinde olduğu gibi yurt dışında da her geçen gün artarak devam etmektedir.

SÖZÜN ÖZÜ

Güzel ahlakın
en güzeli; sana
gelmeyene
senin gitmendir,
seni mahrum
edene senin
iyilik etmendir.
Sana zulmedeni
affetmendir. Halkın
sana ihtiyacı,
Hakk’ın nimetinin
revaç bulmasıdır.

Erzurumlu İbrahim
Hakkı

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Müslümanlar olarak canımızı al, Müslümanlar olarak dirilt, rezil olmadan ve fitneye uğramadan salih kullarının arasına dâhil eyle.” (*Hâkim, Deavât, No: 1868*)

KADINA EL KALKMAZ

Şiddet, günümüzde coğrafya, din, ırk ve sosyal statü tanımsızın bütün insanlığı tehdit eden bir boyutta yaşanmaktadır. Ne yazık ki kadınlar bu tehdidi en ağır biçimde yaşayanların başında gelmektedir.

Bizim inancımızda dara düşenin yardımına koşmak vardır, dara düşürmek değil. “Aman” dileyene “eman” vermek vardır, emniyetine kast etmek değil. Bizler, “Kadına el kalkmaz.” diyen bir geleneğin mensuplarıyız. Ancak ne hazindir ki bugün, Allah’ın kadın kullarına reva görülen şiddete, zulme, vahşete tanıklık etmenin ıstırabını yaşamaktayız. Kadının iffet ve onurunu

çiğnemeye, yaşamına kastetmeye pervasızca cüret edenlerin, insanlıktan nasipsizliğini ibretle müşahede etmekteyiz.

Her türlü istismar, taciz ve tecavüzün, kadını aşağılamanın ve hatta incitmenin ne büyük bir günah olduğunu unutmamalıyız. Hangi gerekçeyle olursa olsun bir cana kıymanın bütün insanlığı öldürmek anlamına geleceğini hatırdan çıkarmamalıyız. Şiddete en yakınıımızdan, hatta kendimizden başlayarak “dur” demeliyiz. Merhameti, şefkati, erdemi, fazileti kendimize şiar edinmeliyiz.

SÖZÜN ÖZÜ

*Nuru ve olgunluğu
artıran lokma,
helal kazançla elde
edilen lokmadır.*

*İlim ve hikmet helal
lokmadan doğar.
Aşk ve merhamet
helal lokmadan
olur.*

*Mevlana Celaleddin-i
Rumî*

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Lütfun, rahmetin, bereketin ve rızkından bana bolca ihsan eyle.” (Hâkim, *Deavât*, No: 1868)

TEHECCÜD NAMAZI

Uykuyu terk etmek anlamına gelen teheccüt, uykudan kalktıktan sonra kılınan gece namazıdır. Kur’an-ı Kerim’de Peygamber Efendimize hitaben “Gecenin bir kısmında da uyanarak sana mahsus fazla bir ibadet olarak teheccüd namazını kıl ki, Rabbin seni Makam-ı Mahmud’a ulaştırsın.” (İsrâ, 17/79) buyrularak teheccüd namazının önemi ifade edilmiştir. Peygamberimiz gece namazına çok önem vermiş ve bu namazın faziletini soran sahabilere şöyle cevap vermiştir: “Farz yazılmış namazdan sonra en faziletli namaz gece ortasında kılınan namazdır.” (Müslim, *Siyâm*,

202). Çünkü herkesin derin uykuda olduğu gece saatlerinde yataktan kalkıp Allah için namaz kılmak zor olsa da sevabı çok olan bir ibadettir. Peygamber Efendimiz yatsı namazını kıldıktan sonra vitri kılmadan uyur, gecenin ortalarından sonra uyanıp teheccüd namazını kılar, vitir namazını eda ettikten sonra vakit girdiğinde sabah namazının sünnetini kılardı (Müslim, *Salâtü’l-müsâfirîn*, 26). Gece namazı en azı iki rekât, en çoğu da sekiz rekât olarak kılınır. Allah rızası için kılınan iki rekât teheccüd namazıyla kalplerimizi arındırıp, gecemizi ihya etmiş oluruz.

SÖZÜN ÖZÜ

Birlikten ayrılan,
birbirleriyle
uğraşan milletler
önce cesaret,
metanet, özgüven
gibi karakter
özelliklerinden
uzaklaşır; sonra
da kuvvetine,
heybetine,
istiklaline sonsuza
kadar veda eder.

Mehmet Akif Ersoy

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Nefsime takvasını ver ve nefsimi (her türlü kötü şeylerden) temizle, sen temizleyenlerin en hayırlısın. Sen nefsimin dostu ve Mevlasısın.” (Müslim, Duâ, 73)

SUIZAN

Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.): “Zandan sakının. Çünkü zan, yalanın ta kendisidir.” (Müslim, Birr, 28) buyuruyor. Çünkü zan, hakkında kesin bilgi sahibi olunmayan bir tahminden ibarettir. Gerçek olma ihtimali olsa bile bir şüphe ve tereddütten öteye geçemez, kişiyi ön yargılı olmaya sevk eder. Resûlullah’ın yasakladığı bu zan, yani suizan insanlar hakkında kötü düşünmektir.

Suizan, bir insanı temelsiz bir iddiaya dayanarak itham etmek, doğruluğunu araştırmadan onun hakkında olumsuz hüküm vermektir. Böyle bir tutum kişiyi bir baş-

kasına iftira atmak, onun hakkında yalancı şahitlik yapmak gibi yanlış davranışlara kolayca sürükleyebilir. Dahası suizan, bireylerin birbirlerine karşı güvenini sarsacağından ikili ilişkilere zarar verir, toplumsal hayatta düzenin yıkılmasına neden olur.

Hâlbuki mümin, çevresindekilere her açıdan güven veren ve hüsnü zannı ilke edinen insandır. İnananlara suizandan sakınmayı emreden (Hucurât, 49/12) Yüce Allah şöyle buyurur: “Bilmediğin şeyin ardına düşme. Doğrusu kulak, göz, kalp, bunların hepsi o şeyden sorumlu olur.” (İsrâ, 17/36).

SÖZÜN ÖZÜ

Mümin, neşesi
yüzünde ve
üzüntüsü kalbinde,
göğsü en geniş, nefsi
en hakir olandır.
Büyükleme
hoş karşılamaz;
şöhretten nefret
eder. Üzüntüsü
uzun, endişesi
uzak, suskunluğu
çok, vakti doludur.
Çok şükreden, çok
sabredendir.

Hz. Ali (r.a.)

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Kötü ahlaktan, nefsanî arzulardan, kötü işlerden ve ayıp şeylerden beni uzaklaştır.” (*İbn Hibbân, Ed’iye, No: 960*)

YAŞLILARIN DUASINI ALMAK

Yaşlılık insan yaşamının son evresini teşkil eder. Bugün çocuk veya genç olanlar bir gün gelecek ve yaşlanacaklardır. Bu husus Kur’an-ı Kerim’de şöyle ifade edilmektedir: “Kime uzun ömür verirsek, onu yaratılış itibarıyla tersine çeviririz (gücünü azaltırız). Hâlâ düşünmeyecekler mi?” (*Yâsîn, 36/68*).

Yaşlılık, insanoğlunun en olgun ve mütevazî dönemidir. Yaşlılar, yılların verdiği birikimle her türlü saygıyı hak eden, âdeta birer tecrübe çınarıdır. Yaşlılara saygı göstermek, onlara hürmet etmek dinimizin gereklerindedir. Nitekim Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.):

“Küçüklerimize merhamet etmeyen, büyüklerimize saygı göstermeyen bizden değildir.” (*Buhari, Sahih, c. 2, s. 316*) buyurmaktadır.

Yaşlılarımız, geleceğimize ışık tutan âdeta birer deniz feneridirler. Onların görmüş geçirmişliği, fert ve toplumlar için en büyük hazinedir. Onlarsız bayramların tadı olur mu hiç? O, yıllara meydan okumuş eller öpülmeden, ağızlarından dökülecek hayır duaları alınmadan yaşamın ne anlamı kalır?

Onları sevelim, sayalım. Böylelikle hem bu dünyada hem de ahiret hayatında mutluluğu yakalamış oluruz.

SÖZÜN ÖZÜ

Edeb, erkâna
bağlıdır, ayağımız
başımız,
Güllerden koku
almıştır, toprağımız
taşımız.
Soframızda
bulunan, lokmalar
hep helaldir,
Yiyenlere nûr olur,
ekmeğimiz aşımız.

Hacı Bektaş-ı Veli

**GÜNÜN
DUASI**

“Ey Kitab’ı (Kur’an’ı) indiren, bulutları gökyüzünde gezdiren ve düşman saflarını darmadağın eden Allahım, şu düşmanı perişan et ve bizi onlara karşı muzaffer kıl!”
(Buhârî, Cihâd, 112)

İMANIN ZAFERİ: ÇANAKKALE

Bundan yaklaşık bir asır önce kahraman ecdadımız, bütün dünyaya “Çanakkale Geçilmez!” diye haykırdı. Onlar, i’lâ-yı kelime-tullah için, din-i mübin-i İslam için kanlarını ve canlarını feda ettiler. Şehadet şerbetini içtiler, o yüce mertebeye eriştiler. Tevhidi savundular, İslam’ın izzet ve şerefini, Müslümanların haysiyet ve onurunu müdafaa ettiler. Mabetlerimize namahrem eli değdirtmediler. Şehadetleri dinimizin temeli olan ezanlarımızın susturulmasına müsaade etmediler. İmanlarıyla, cesaretleriyle, fedakârlıklarıyla, Allah’ın inayet

ve yardımıyla büyük bir zafer kazandılar.

Çanakkale Zaferi, milletimizin kardeşliğini, birliğini, dirliğini, izzetini, şerefini korumaya yönelik şuurlu bir mücadelenin adıdır. Bir destan, onurlu bir miras olan Çanakkale’den alınacak büyük dersler vardır.

Daha dün yaşanmış gibi milletimizin hafızasında yer tutan Çanakkale Zaferlerinin 102. yıl dönümü dolayısıyla aziz şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyoruz.

Ruhları şâd olsun...

SÖZÜN ÖZÜ

*Değil mi cephemizin
sinesinde iman bir;
Sevinme bir, acı bir,
gaye aynı, vicdan
bir.*

*Değil mi ortada
bir sine çarpıyor,
yılmaz,
Cihan yıkılsa
emin ol, bu cephe
sarsılmaz!*

Mehmet Akif Ersoy

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Kederden, üzüntüden, tembellikten, cimrilikten, korkaklıktan, borç yükünden ve halkın galeyana gelerek taşkınlığından sana sığınırım.” (Nesâî, İstiâze, 25)

GAYRET KULDAN, TEVFIK ALLAH'TAN

Necm sûresi 38-42. ayetlerinde önemli ilkelere temas edilmiştir. “Hiçbir günahkâr başkasının günahını yüklenmez.” ayeti sorumluluk prensibini, suçların ve cezaların şahsiliğini vurgulamaktadır. “Ve çabasının karşılığı ileride mutlaka görülecektir. Sonra kendisine karşılığı tastamam verilecektir.” ayeti de hesaba ve adil yargılamaya dikkat çekmektedir. Zira dünya hayatında iradî seçimle yaptığı her iş, mahşer günü insanın önüne konacak, tamamen adil bir yargılamaya tabi tutulacaktır. İnsan amellerinin karşılığını tastamam, eksiksiz bir şekilde alacaktır. Ayetin devamında ni-

haî takdire ayrıca vurgu yapılmıştır. Mahşerde hiç kimsenin en küçük bir haksızlığa uğratılmayacağı kesin olmakla beraber, ilahî lütuf ve bağışlama hususu Allah’ın mutlak iradesine bağlıdır.

Bu konuda mümine düşen ümitvar olmak, buna güvenerek gevşeklik göstermemektir. “İnsan ancak çabasının sonucunu elde eder. Ve çabasının karşılığı ileride mutlaka görülecektir.” (Necm, 53/39-40) ayetleri dürüstlikle çalışıp çabalamanın, alın teriyle kazanmanın Allah nezdindeki değerine de ayrıca işaret etmektedir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Kimse
yok, var herkesin
bir kimsesi,*

*Kimse
kaldım,
yetiş ey kimsesizler
kimsesi.*

Rüşenî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Kalbimde nur, gözümde nur, kulağımda nur, sağımda nur, solumda nur, üstümde nur, altımda nur, önümde nur var eyle, benim nurumu artır.” (Müslim, Müsâfirîn, 181)

KİMSESİZ ÇOCUKLAR TOPLUMA EMANETTİR

Ailelerin göz aydınlığı çocuklar ne yazık ki çeşitli sebeplerle kimsesiz kalabilmektedirler. Hangi sebeple olursa olsun, kimsesiz kalan, yuva ve yurtlara bırakılan veya yakın çevremizde bulunan bu çocuklar topluma yani bizlere emanettir.

Maddi ihtiyaçlarını karşılamak, eğitim-öğretimlerine destek olmak, onlara sahip çıkmak dinî bir görevdir. Onlara ilgi ve sevgi göstermek, aile sıcaklığını yaşayabilecekleri ortam sağlamak en az maddi ihtiyaçlarını karşılamak kadar önemlidir.

“Dul ve yetimlere yardım eden kimse Allah yolunda cihad eden

veya gündüzleri nafil oruç tutup gecelerini ibadetle geçiren kimse gibidir.” (Buhari, Nafakat, 1) buyuran Sevgili Peygamberimiz, kimsesiz çocuklarla ilgilenmiş, onların başlarını sevgiyle okşamış, ihtiyaçlarını gidermiş, bizlere de böyle davranmamızı tavsiye etmiştir. Bir başka hadisinde ise, işaret parmağıyla orta parmağını bitiştirerek: “Gerek yakınlarına ve gerekse başkasına ait herhangi bir kimsesiz yetimi görüp gözetmeyi üzerine alan kimse ile ben cennette işte böyle yan yanayız.” (Buhari, Talak, 25) diye buyurmuştur.

SÖZÜN ÖZÜ

*Kim kazanmazsa
bu dünyada bir
ekmek parası,
Dostunun yüz
karası, düşmanınım
maskarası.*

Mehmet Akif Ersoy

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Her işimin koruyucusu olan dinim ile beni ıslah eyle, kurtuluşa erdir. İçinde yaşadığım, geçimimi sağladığım dünyamı benim için ıslah eyle, hayırlı kıl.”
(Müslim, Duâ, 71)

KUSURLARI ÖRTMEDE GECE GİBİ OL

Müminlerin din kardeşliği çerçevesinde diğer müminlere karşı bir takım sorumlulukları vardır. Bunlardan birisi de, mümin kardeşinin ayıp olarak nitelenen tutum ve davranışlarının duyulmasına ve yayılmasına engel olmaktır.

Müslüman kardeşinin kusurlarını örtmek suretiyle onun toplum içinde kınanmasını ve ayıplanmasını önleyen mümin, bu davranışına hem dünyevî hem de uhrevî bir karşılık bulacaktır: “Kim dünyada bir Müslüman kardeşinin ayıbını örterse Allah da o kimsenin dünya ve ahirette

ayıplarını örter.” (Tirmizi, Birr, 19). Buna mukabil kim de müminlerin kusurlarını araştırıp açıklarsa Allah da onun kusurlarını ortaya çıkarır (Ebu Davud, Edeb, 35). Mümin ayrıca kendi kusurlarını da teşhir etmemeli, bunun yerine tövbe etmek ve iyilik yapmak suretiyle kötülüklerini telafi etmelidir (Tirmizi, Tefsir, 11).

Mümin, Mevlana’nın deyişiyle kusurları örtmede tıpkı gece gibi olmalıdır. Başkalarınınkiyle değil kendi kusurlarıyla uğraşmalı ve insanlara nasıl davranıyorsa, Allah’ın da kendisine öyle davranacağına bilincinde olmalıdır.

SÖZÜN ÖZÜ

Namazı belirlenen vaktinde kıl. Boş vaktin olduğunda zamanından önce kılma; meşguliyetten dolayı geciktirme. Bilmiş ol ki, işleyeceğin her amel, namazına bağlıdır.

Hz. Ali (r.a.)

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Helal olan nimetlerinle yetinmemi, haramlardan müstağni olmamı ihsan eyle, fazlı kereminle beni Senden başkasına muhtaç eyleme.” (Hâkim, Deavât, No: 1973)

SU HAYATTIR

Su, berraklığı, temizliği, sadeliği, saflığı ile birlikte, temizleyici, güzelleştirici, tazeleyici ve en önemlisi hayat verici olma özellikleri ile insanı hep cezbetmiş ve medeniyetlerin şekillenmesinin temel öğeleri arasında yer almıştır.

İnsanların suyun temizliği, bakımı, dağıtılması için yaptıkları her hizmet aslında bu değere bakış açılarını ve kültür seviyelerini göstermektedir. Müslümanlar, faydalananların etnik kimliği ve dini inancına bakmaksızın, geniş bir coğrafyada su hayratları yaparak Allah’ın rahmetini elde etmeye çalışmışlardır. Allah rızası anlamına

gelen “fi sebîlillâh” kavramını sebîl olarak kısaltıp çeşmelere isim yapmışlardır. “Su hayattır.” sözü de, bu nimetin hayatî değerini ifade etmektedir.

İnsanlara hayatın güzelliğini hissettiren suyun temin edilmesi o kadar değerli kabul edilmiş ki teşekkür ederken de yine suyun önemini belirten “Su gibi aziz ol!” duasının kullanılması da bu medeniyetin güzelliğinden kaynaklanmaktadır.

İnsanoğlu, Rabbimizin en büyük nimetlerinden olan suyun kadrini, kıymetini aziz bilmeli, onu israftan ve kirletmekten sakınmalıdır.

SÖZÜN ÖZÜ

*Dostunun hatasına
dayanamayan
ölüm hastalığında
yalnız kalır.
Dostun, gözün gibi
olan insandır. İyi
arkadaş hayatın
süsü ve belada
yardımcıdır.*

*Erzurumlu İbrahim
Hakkı*

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Harama bulaşmaktansa helalinle yetineyim. Beni lütfunla (zengin kılarak) senden başkasına muhtaç etme.” (Tirmizî, Deavât, 110)

KELAMCILARIN ÖNDERİ: İMAM MÂTÜRÎDÎ (R.A.)

Aslen Türk olan Ebû Mansûr Muhammed el-Mâtürîdî (v. 333/944), Semerkant’ta dünyaya geldi.

Bir asra yakın süren ömründe kelim, felsefe, tefsir, mezhepler tarihi ve fıkıh alanında üstün bir konuma ulaştı. “Kelimcilerin Önderi”, “Ehl-i Sünnet’in Önderi” gibi sıfatlarla anıldı.

İslam akidesini güçlendirme, yanlış görüşlerden arındırma ve müdafaayı amaç edindi. Hem İslam dışı hem de Hâriciler ve Bâtınıyye gibi zararlı iç akımlara karşı ciddi bir mücadele verdi.

İmam Mâtürîdî (r.a.) H. 333 senesinde vefat edince, Semerkant’ın

ünlü Çâkerdize Mezarlığı’na defnedildi. Arkadaşı ve öğrencisi büyük âlim Hakîm es-Semerkandî mezar taşına şu sözleri yazdırdı: “Burası; bütün hayatını ilme adan, gücünü ilmin yaygınlaşması ve öğretilmesi yolunda tüketen, din yolundaki eserleri övgüyle anılan ve ömrünün meyvelerini devşiren kişinin mezarıdır.”

Geriye ondan fazla eser bıraktı. Bunlardan Ehli Sünnet kelamının klasiklerinden Kitâbü’t-Tevhid ile Kur’an tefsiri Te’vilâtü’l-Kur’an adlı eserleri önemlilerindedir.

SÖZÜN ÖZÜ

Dört şeyi
dört şeyden
temizle; dilini
gıybetten, kalbini
kıskançlıktan,
mideni haram
lokmadan,
davranışlarını
riyadan.

Feriduddin Attar

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Günahlarımın küçüğünü büyüğünü, öncesini sonunu, açığını ve gizlisini, hepsini bağışla.”
(Müslim, Salât, 216)

HELAL KAZANÇ VE TOPLUM

Nisâ sûresi 29. ayet, İslam’ın bütün muamelat hükümlerinin hedefi olan “beş zarurî değer ve amacın (makasidü’ş-şerfa) korunması” ilkesinden ikisini, canın ve malın korunmasını ihtiva etmektedir. Ayet, ticaretin meşru bir kazanç yolu olduğunu ilan ederken hırsızlık, gasp, rüşvet, faizcilik ve tefecilik, fahiş fiyat, aldatma gibi haksız kazanç yöntemlerini de yasaklamaktadır. Bu yöntemlerde güçlü olan karşı tarafı ezmekte, zaaf ve ihtiyaç içinde olmasından yararlanmakta, rızası olmadan zayıfın malını alıp yemektir.

Ayette malların haksız yollarla elde edilmesi yasaklandıktan hemen sonra “Kendinizi öldürmeyin...” buyurulması özellikle dikkat çekicidir. Zira haksızlık ve sosyal adaletsizlik ile anarşiyi doğurur veya körükler.

Toplum düzeni bozulup asayiş ortadan kalkınca toplumdaki herkesin can güvenliği de tehlikeye düşer. Ayetin asıl hedefi; haksız olarak başkasını öldürmeyi yasaklamak olduğu hâlde, başkalarını kastederek “Kendinizi öldürmeyin.” kısmı, hayat hakkının korunması bakımından çok güçlü bir vurgu taşımaktadır.

SÖZÜN ÖZÜ

*Ey akıl sahibi,
ilim yüksek bir
makamdır. Ona
nail olduğun
zaman diğer bütün
makamlar yok olur.*

*İmam Burhaneddin
ez-Zernuci*

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Günahlarımı kar ve dolu suyu ile yıka ve beyaz elbiseyi kirden temizler gibi kalbimi hatalardan arındır.”
(Buhârî, Deavât, 39)

SADAKA SERVETİ BEREKETLENDİRİR

Birçok insan sadakanın serveti azalttığını, faizin ise servete servet kattığını düşünür ve inanır. Hâlbuki “Allah faizi tüketir, sadakaları ise artırır ve Allah hiçbir inkârcı günahkârı sevmez.” (Bakara, 2/276) ayeti, bu düşüncenin isabetli olmadığını açıkça ortaya koymaktadır.

Sadakanın artması ve artırılmasından maksat; sadaka verenin servetinin bereketlenmesi ve artması, servetinden hayır görmesi, sadaka sayesinde amel defterinin sevapla dolması, servetin verilmiş amacını gerçekleştirmesidir.

Faizin eksiltilmesi ise rakam ve hacim olarak kabaran servetin bereketinin kalkması, sahibine yaramaması, kişinin günahını arttırarak manevî bakımdan iflasını hazırlamasıdır. Bu, arttırma ve eksiltmenin ferdi boyutudur.

Sosyal boyutta ise sadaka ve infak sayesinde çok sayıda insan zenginlikten istifade eder. Bu istifade refahın tabana yayılmasını sağlar. Refahın tabana yayılması ürün talebini, ürün talebi de üretimi arttırır ve bu da ülkenin zenginleşmesine katkı sağlar. Faiz ise hiç şüphesiz bunun tam tersi neticeler doğurur.

SÖZÜN ÖZÜ

*Huzur ve afiyet,
bir köşede
oturmak değildir.
Afiyet, nefsinden
kurtulmaktır.
Kurtul da ondan,
sonra dilersen
bir köşede otur.
Dilersen halk içine
karış!*

Molla Camî

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Gazabından rızana, cezandan affına sığınırım. Senden Sana sığınırım. Sana tüm övgüleri saysam yine de bitiremem. Sen kendini nasıl övdüysen öylesin.”
(Müslim, Salât, 222)

AHİRET AHVALİMİZ

Kur’an-ı Kerim, kıyamet gününü tasvir ettiği ayetlerde, o gün bazı yüzlerin ağarıp parlayacağı, bazı yüzlerin ise kararıp simsiyah kesileceği yönünde ifadelere yer verir. Bu mecazî ifadelerle o günde bazı kişilerin sevineceği, bazılarının da üzüleceği anlatılmaktadır.

Dünyada Allah’a ve Resûlü’ne inanan, emirlerine uygun hareket edip güzel işler yapanların ahiret günü yüzleri ak ve alınları açık olacaktır. Bu kişilerin Allah’ın huzurunda utanacak ve üzülecek durumları olmayacaktır. Allah’ın rahmetine erecekleri ve ebedi

kalmak üzere cennete girecekleri için sevinçli ve mutlu oldukları yüzlerinden belli olacaktır.

Yüzleri kararanlara gelince onlar, dünyada Allah ve Resûlü’ne inanmadıkları veya inandıktan sonra inkâra saparak Allah’ın emirlerine aykırı hareket ettikleri için pişman olup utanacaklar, üzüleceklerdir.

Tabii ki o gün utanma, pişmanlık veya üzülmeye hiçbir fayda sağlamayacaktır.

Yüce kitabımız, işte bu hakikatleri, o çetin gün daha gelmeden bizlere haber vermektedir.

SÖZÜN ÖZÜ

*İnsanın en büyüğü,
en yüksek mevkide
iken tevazu
gösteren, kudret
sahibi iken affeden,
kuvvetli olduğu
vakit zulmetmeyen
ve adaletle hareket
edendir.*

Abdülmelik b. Mervan

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Faydasız ilimden, huşû duymayan kalpten, doymayan nefisten ve kabul edilmeyen duadan sana sığınırım.” (Nesâî, İstîâze, 64)

GÜZEL SESLİ ÂLİM SAHABİ: ABDULLAH B. ME’SÛD (R.A.)

İlk iman eden altı kişiden biri olan Abdullah b. Mes’ûd, müşriklerin eziyetlerinden kurtulmak için Habeşistan ve Medine hicretlerine katılmıştır.

Kimseden korkmadan Kâbe’de aşikâre Kur’an okuyan ilk sahabîdir. Hz. Peygamber (s.a.s.) zamanındaki bütün savaşlarda yer almış, Bedir’de Ebû Cehil’i öldürmüş, Uhud’da ortaya çıkan panik sırasında Hz. Peygamberin yanından hiç ayrılmamıştır. Kendisini Resûlullah’ın hizmetine adanmış için ondan birçok hadis rivayet etmiştir. Resûlullah, sesi çok güzel olan İbn Mes’ûd’un Kur’an

okuyuşunu huşû ile dinlemiş ve göz yaşları dökmüştür. İbn Mes’ûd (r.a.) sahabe arasında ahlak ve yaşayışı bakımından Resûlullah’a en çok benzeyen bir kimse olarak kabul edilmiştir. Abdullah b. Mes’ûd (r.a.) kısa boylu, esmer, zayıf, uzun saçlı, güzel giyinmeyi seven, çok mütevazı biri olarak tarif edilmiştir.

Kûfe’deki ilmî faaliyetlerin başında bulunan İbn Mes’ûd (r.a.); tefsir, kıraat ve fıkıhta Kûfe ekolünün temellerini atmıştır. Medine’ye dönünce hastalanmış ve altmış yaşını geçmiş olarak vefat etmiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Mal sahibi, mülk
sahibi,
Hani bunun ilk
sahibi? Mal da
yalan, mülk de
yalan,
Var biraz da sen
oyalan.*

Yunus Emre

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Fakirlikten, yokluktan ve zilletten sana sığınırım. Haksızlık etmekten ve haksızlığa uğramaktan da sana sığınırım.” (Ebû Dâvûd, Vitr, 32)

MÜŞRİK KİMDİR?

Müşrik, Allah’ın dışında uydurma ilahları O’na ortak koşan kimse demektir.

Kur’an, Mekkelilerin çoğunluğunu oluşturan müşriklerin ortak koşmalarından, batıl inançlarından ve bazı olumsuz davranışlarından bahseder. Söz gelimi, Kur’an’da Allah’a inanmakla birlikte putlara da tapınmak, Allah’a oğul ve kız isnadında bulunmak, putları şefaataçi yani Allah’a yakınlaşma vasıtası olarak görmek ve O’na batıl zan ve isnatlarda bulunmak gibi hususlara dikkat çekilmektedir.

Müşriklerden bahseden ayetler, onları, putlardan yardım bekleyen, Allah’ı ve ayetlerini yalanlayan ve kıyamet gününün varlığına inmayan kimseler olarak takdim etmektedir. Dolayısıyla ayetlerde onların asla dost edinilmemesi ve onlardan yardım talep edilmemesi emredilmektedir. Allah Resulü, her zaman onların İslam’a girmelerini ve böylece dünya ahiret mutluluğunu kazanmalarını istemiş ve onları kazanmaya çalışmıştır.

Rahmet Peygamberi, asla intikam almaya çalışmayarak onların İslam’ı seçmeleri ümidini hep taşımıştır.

SÖZÜN ÖZÜ

Muhabbetin
denizine gömülüp
bat,
Aşıkların sohbetine
özünü kat,
Muhabbetin
pazarına özünü sat,
Özünü satmadan
Hakk rahmetin alsa
olmaz.

Hoca Ahmed Yesevî

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Dinim, dünyam, ailem ve malım hakkında af ve afiyet istiyorum.” (Hâkim, Deavât, No: 1902, I, 517)

ÜÇ AYLAR

Üç Aylar; Ramazan ayı ile biten, rahmeti, bereketi ve mağfireti bol, feyizli ve kutlu bir zaman dilimidir. Bu aylar; kameri takvime göre Recep, Şaban ve Ramazan aylarıdır. Bu aylar; dinî duyguların yoğunluk kazandığı, merhamet, şefkat, yardımlaşma ve dayanışma hislerinin doruk noktaya ulaştığı aylardır.

Üç aylar; tövbe etmenin, affın, manevi arınmanın ve kendini yenilemenin habercisi olan Regaib, Mirac, Berat ve Kadir geceleri ve Ramazan Bayramı gibi mübarek gün ve gecelerin içinde bulunduğu bir maneviyat mevsimidir. Bu aylar; geçmişin muhasebesini yaparak, geleceğe

daha bir azim ve enerji dolu olarak girmek için iyi bir imkândır. Sevgili Peygamberimiz, bu aylarda her zamankinden daha çok ibadet eder ve şöyle dua ederdi: “Allah’ım! Recep ve Şaban ayını hakkımızda hayırlı kıl, bizi Ramazan ayına kavuştur.” (Ahmed b. Hanbel, Müsned, I, 259).

Üç aylar; yaratılış gayemizi düşünmemiz; yaratan ve yaratılanlarla olan münasebetlerimizi değerlendirmemiz için bulunmaz bir fırsattır. Bu aylarda yapılacak dualar, tevbe-istiğfarlar, kalıcı iyilik ve hayırlar, sevinç ve kederlerin gönülden paylaşılması Rabbimizin katında karşılığını fazlasıyla bulacaktır.

SÖZÜN ÖZÜ

*Bedenin bu
dünyadandır,
gönlün de öteki
dünyadan. Bedenin
dostu eğlence,
heves, şehvet
ve aşırılıklardır.
Gönlün dostu da
Hakk’tır.*

*Mevlana Celaleddin-i
Rumî*

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Ciddi ve şaka yollu yaptıklarımı, yanlışlıkla ve bilerek işlediğim günahlarımı affeyle! Bütün bu kusurların bende bulunduğunu itiraf ederim.” (Müslim, Zikir, 70)

REGÂİB KANDİLİ

Sözlükte “Kendisine rağbet edilen şey, bol ve değerli başış” anlamına gelen regâib kelimesi, dinî literatürde “Bol sevap ve mükâfat, faziletli amel” manalarında kullanılmakta olup, hicrî takvime göre yedinci ay olan Recebin ilk perşembesini cumaya bağlayan geceye ad olmuştur.

Bu gecenin önemine işaret eden bir hadisinde Hz. Peygamber (s.a.s.); “Beş gece vardır ki onlarda yapılan dualar geri çevrilmez. Bunlar; Recebin ilk Cuma gecesi (Regâib gecesi), Şabanın ortasında bulunan gece (Berat gecesi), Cuma geceleri, Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramı geceleridir.” (Beyhaki, Sünen, Şu-

abül-İman, 3/342) buyurmaktadır. Diğer kandil gecelerinde olduğu gibi, Regâib kandillerinde de minarelere kandillerin asılması gelenek hâline gelmiştir.

Regâib gecesine özel yapılması gereken bir ibadet bulunmayıp müminler bu geceyi Kur’an-ı Kerim tilaveti, tövbe-istiğfar, namaz, dua, zikir ve tesbihat ile değerlendirirler. Bu gece Allah’a bağlılık ve kulluğun, aile bireyleri ve diğer insanlarla ilişkilerin gözden geçirilmesi, dargınlıkların giderilip gönüllerin alınması, hayır ve iyiliklerin artırılması için bir fırsat olarak görülmelidir.

SÖZÜN ÖZÜ

Mecliste arif ol,
kelamı dinle,
El iki söylerse sen de
bir söyle.

Elinden geldikçe
iyilik eyle.,
Hatıra dokunup
yıkıcı olma.

Karacaoğlan

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Cehenneme götüren fitneden, cehennemin azabından, zenginliğin ve fakirliğin şerrinden sana sığınırım.” (Ebû Dâvûd, Vitir, 32)

ESENLİK YURDUNA DAVET

Yünus sûresi 25. ayette Allah (c.c.) kullarını “esenlik yurdu”na, ayetteki orijinal ifadesi ile “darüsselam”a çağırıldığını ilan etmektedir.

Dinin amacı insanlar için ebedî mutluluğu sağlamaktır. Dünya hayatında peygamberleri dinleyenlere, akıl ve iradelerini doğru kullananlara Allah doğru yolu göstermektedir. Bu yolun sonu cennettir, cemal-i ilahîdir, insanlara eşsiz saadet bahşeden Allah’ın rızasıdır. Böylesine bir mutluluktan mahrum olanlar, olmadık hayallerin peşine düşerek hurafelere kapılır ve kendi sonlarını hazırlamış olurlar. Hz. Peygamberin vazifesi onları

uyarmaktır, o da vahyi tebliğ ederek gerekli açıklamaları yapmış, vazifesini hakkıyla yerine getirmiştir. Hz. Peygamberin gönderilmesiyle birlikte hiç kimsenin “Bizi uyaran olmadı.” demeye hakkı kalmamıştır. Allah’tan başka hiç kimsenin bir din koymaya hakkı yoktur.

Allah’ın göndermiş olduğu İslam’a tabi olmayanlar, hiç şüphesiz, onun kendileri için yararlı olan talimat ve sınırlamalarından da uzak kalırlar. Böylece hem dünyalarını hem de ahiretlerini heba etmiş olurlar.

SÖZÜN ÖZÜ

*İbrahim, kucağına
fırlatıldığı ateş
denizini gül
bahçesine çevirmiş.
Düşüncenin
vazifesi bütün
ateşten denizleri
gül bahçesine
çevirmek, gerekirse
yanarak çevirmek.*

Cemil Meriç

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Bize imanı sevdire, kalplerimizi imanla süsle. Bize küfrü, itaatsizliği ve isyanı sevdirmeme, kerih göster, bizi doğru yolu bulanlardan eyle.” (Hâkim, Deavât, No: 1868)

ŞAKALAŞIRKEN BİLE DOĞRULUKTAN AYRILMAYALIM

Müslüman şaka yaparken dahi doğruluktan ayrılmamalıdır. Resûlullah, “Ben, her zaman sadece doğruyu söylerim.” dediğinde bu inceliği kaçırınlar ona, “Yâ Resûlallah! Sen bize şaka yapıyorsun ama!” demişlerdi de Peygamberimiz (s.a.s.) ısrarla, “Ben, her zaman sadece doğruyu söylerim.” (İbn Hanbel, II, 341) buyurmuştu. Zira mümin ciddi işlerinde olduğu gibi şakalaşırken de en temel hasletini terk etmemeliydi. Şaka sadece yakınlaştırmacı ve kaynaştırıcı bir eğlenceydi. İnsan onurunu zedelememesi, kavgaya ya da korkutma gibi psikolojik rahatsızlıklara yol

açmamasına dikkat edilmeliydi. “Kardeşinle (düşmanlığa varan) tartışmaya girme, onunla (kırıcı şekilde) şakalaşma ve ona yerine getiremeyeceğin sözü verme!” (Tirmizî, Birr, 58) buyurduğunda Resûlullah’ın dikkat çektiği şey de bundan başkası değildi.

Uyuyan birisinin yanındaki ipi arkadaşına şaka olsun diye birden çekip almış, o da korkup sıçrayarak uyanmıştı. Hz. Peygamber bu olayı duyduğunda etrafındakileri, “Bir Müslümanın diğer bir Müslümanı korkutması helal olmaz.” (Ebû Dâvûd, Edeb, 85) diyerek uyarıyordu.

SÖZÜN ÖZÜ

Sahabîlerden biri Hz. Peygambere: “Kıyamet ne zaman kopacak?” diye sordu. Allah Resûlü ise, “Sen kıyamet için ne hazırladın?” karşılığını verdi.

(Tirmizî, Zühd, 50)

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Benim yaratılışımı güzel kıldığın gibi ahlakımı da güzelleştir..” (İbn Hanbel, I, 403)

KİTAP SEVDALISI BİR ÂLİM: KÂTİP ÇELEBİ

Asıl adı Mustafa olan Kâtip Çelebi, 1609’da İstanbul’da doğar. Batı onu “Hacı Kalfa”, doğu ise “Hacı Halife” olarak tanır. Çocukluğunda devrin ünlü âlimlerinden Kur’an-ı Kerim, Arapça ve hat ile din dersleri alır. Halep’e gittiğinde bütün sahafları gezip kitapları toplar. Bir akrabasından kalan yüklü mirasın büyük kısmını da kitaplara harcar.

Kitap başında uyuklayıp kalacak kadar kitap tutkunudur. Tıp, astronomi, hendese ilimlerinden kitapları okuyup okutan Kâtip Çelebi’nin tarih ve diğer ilimlere dair

geniş bir kütüphanesi vardır. Tarih ve biyografi eserlerini okumaktan çok zevk alırdı. Elinden bin yüz kadar tarih kitabının geçtiği ve birçok tarihçiden daha donanımlı olduğu ifade edilir.

Güzel ahlaklı ve az konuşan bir kişidir. Taassuptan uzak durur, ilmî konularda araştırmaya, aklın rehberliğine ve tenkite değer verir. O, doğudaki düşünsel dönüşümde önemli pay sahibidir. Hayatını öğrenip-öğretmekle geçiren ve yirmiyeye yakın eser yazan Çelebi 1657’de vefat eder.

SÖZÜN ÖZÜ

Güzel ahlakın
en güzeli sana
gelmeyene
senin gitmendir,
seni mahrum
edene senin
iyilik etmendir.
Sana zulmedeni
affetmendir. Halkın
sana ihtiyacı,
Hakkın nimetinin
revaç bulmasıdır.

Erzurumlu İbrahim
Hakkı

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Beni iyilik işledikleri zaman sevinen ve kötülük yaptıkları zaman bağışlanma dileyen kullarından eyle.”
(İbn Mâce, Edeb, 57)

ELEŞTİRME VE ELEŞTİRİLME

Gördüğümüz olumsuz, yanlış şeyleri nasıl söylemeliyiz? Önce muhatabımızın eleştirdiğimiz başka davranışlarını bir süreliğine rafa kaldırmalı, tek bir davranışı seçip kişiliğine zarar vermeyecek kelimelerle söylemeliyiz. Örneğin muhatabımıza, “Sınava hazırlanmıyor olman, geleceğin konusunda beni endişelendiriyor.” gibi bir eleştiri yapabiliriz. “Hazırlanma tabi sınava, sonra da başarı bekle, kusura bakma senden bir şey olmaz!” gibi eleştirmemeliyiz. Yalanını yakaladığımız kişiye “yalancı” demek kişiliğine saldırmaktır. “Doğru söylemediğini öğrendiğinden beri hem şaşkın hem

üzgünüm.” demek de onu yaralayacaktır ama bu gereklidir.

Eleştirimizi muhatabımıza baş başayken söylemeli, o ortamı oluşturmalı, oluşturamıyorsak susmalıyız.

Eleştirirken üslup dostça olmalıdır. Eleştirdiğimiz yer, zaman kadar önemlidir. İyi davranışlarını daha fazla dillendirmeliyiz ki, eleştirdiğimizde ciddiye alınalım.

Olumlu, tarafsız, sıcak, anlayışlı, sevecen, özenle seçilmiş sözcüklerle, sevgiyle yaklaşarak, karşı tarafın söylediklerini dinleyerek, çözüme yönelerek, önce özeleştiri yaparak, yer ve zaman gözeterek yaptığımız tüm eleştirilerimiz dikkate alınır.

SÖZÜN ÖZÜ

Namus ve şerefınızı koruyun ki, Allah da sizin namus ve şerefınızı korusun. Yiyeceklerinizin helal ve temiz olmasına dikkat edin.

Hız. Osman (r.a.)

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Sen yardım istenilensin, dualar ancak Sana ulaşır, duaları Sen kabul edersin, güç ve kuvvet ancak Allah ile birlikte vardır.” (Tirmizî, Deavât, 94)

RESÛLULLAH’IN NAZARINDA DÜNYA

Allah Resûlü, kullandığı eşyaların ihtiyacı karşılmasını yeterli görür, lüksü sevmezdi. O, her türlü imkânı varken bile dünyalık biriktirme hevesinde olmamış, mütevazı yaşamayı tercih etmişti.

Bir gün Abdullah b. Mes’ûd (r.a.), onun hane-i saadetindeki odasına girdi. Hz. Peygamber, sert bir hasırın üzerinde uyuyordu. Hasırın, Rahmet Elçisi’nin vücudunda izler bıraktığını gören İbn Mes’ûd dayanamayıp ağlayınca Hz. Peygamber, “Seni ağlatan nedir Abdullah?” diye sordu. “Yâ Resûlallah, Kısra ve Kayser atlas, halis ipek ve dîbâc (İran doku-

ması ipekli kumaşlar) üzerinde yürüyor. Sen ise vücudunda izler bırakan bu hasırın üzerinde uyuyorsun.” sözleriyle üzüntüsünü dile getiren İbn Mes’ud’a, Hz. Peygamberin teselli olarak söylediği şu sözler onun dünyaya bakışını özetliyordu:

“Ağlama Abdullah! Dünya onların, ahiretse bizimdir. Benim dünya ile ilgim ne kadarki? Ben bu dünyada, ancak, bir ağacın altında gölgelenen, sonra da oradan kalkıp giden binitli bir yolcu gibiyim.” (Taberânî, el-Mu’cemü’l-kebir, X, 162).

SÖZÜN ÖZÜ

Dört şeyden uzak
durmalıdır: Haset,
kibir, öfke ve
kıskançlık.

—
Kendi elinle
vereceğin bir
akça, senden
sonra verilecek
yüz akçadan daha
değerlidir.

Feriduddin Attar

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Beni bağışla, bana hidayet nasip eyle, bana rızık ver, beni afiyette daim eyle ve bana merhamet et.”
(Müslim, Zikir ve Duâ, 35)

MİRACİYE

Mirac, “çıkılacak yer, göğe yükseleme, merdiven” anlamına gelmektedir.

Edebiyatımızda dinî türler arasında yer alan ve yalnızca Mirac gecesini ve Peygamberimizin mirac mucizesini konu alan eserlere “miraciye” adı verilir.

Bu eserlerde Peygamberimizin özellikleri, bineği, miraçta yaşadıkları ayetler ve hadislerden iktibaslar yapılarak dile getirilir.

Peygamber Efendimizin, Mekte’den Kudüs’e kadar Burak’la, oradan dünyanın semasına kadar Mirac’la, yedinci semaya kadar meleklerin kanatları üzerinde, “Sidre-

tü’l-Müntehâ”ya kadar Cebrail’in kanadı üzerinde ve “kâbe kavseyn”e kadar da Refref adı verilen ve mahiyeti bilinmeyen binekle yükseltildiği anlatılır.

Süleyman Çelebi’nin yazdığı şu satırlar en güzel miraciye örneğidir:

*“Söyleşirken Cebrâil ile kelâm
Geldi Refref önüne verdi selam*

*Aldı ol şâh-ı cihâm ol zaman
Sidre’ye gitti ve götürdü heman*

*Bir fezâ oldu o demde rû-nümâ
Ne mekân var anda ne arz-u semâ”*

SÖZÜN ÖZÜ

*Kim okurdu, kim
yazardı?*

*Bu düğümü kim
çözerdi?*

*Koyun kurt ile
gezerdi.*

*Fikir başka başka
olmasa.*

Âşık Veysel

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Bana öğrettiğin şeyleri hakkımda faydalı eyle, bana fayda verecek şeyleri öğret; beni, bana fayda verecek ilim ile nasiplendir.” (*Hâkim, Deavât, No: 1879, I, 510*)

NAMAZDA SÜREKLİLİK

Bilindiği gibi namaz, dinimizin ifasını emrettiği ibadetlerin en önemlisidir. Akıllı ve ergenlik çağına ulaşan her Müslümanın namaz kılması farzdır. Namazın vaktinde eda edilmeyip kazaya bırakılması, en büyük günahlardan biridir.

Namaz, uyuyakalmak, unutmak ve baş ile de olsa îma yaparak kılamayacak kadar hasta olmak gibi meşru bir mazeret bulunmadıkça kazaya bırakılamaz. Hz. Peygamber (s.a.s.), “Biriniz uyuyakalır veya unuttur da bir namazı vaktinde kılamaz ise, uyandığı veya

hatırladığı vakit kılsın.” (*Buhârî, Mevâkit, 37*) buyurmuştur.

Meşguliyeti çok olmak, aile fertlerinin geçimini sağlamak için yapılan çalışma ve yolculuk gibi durumlar namazın ertelenmesi için özür sayılmaz.

Kur’an-ı Kerim’de şöyle buyrulur: “Öyle birtakım insanlar vardır ki, onları ne bir ticaret, ne bir alışveriş, Allah’ı anmaktan, namazı dosdoğru kılmaktan ve zekât vermekten alıkoyabilir. Onlar, dehşetinden kalplerin ve gözlerin ters döneceği günden korkarlar.” (*Nûr, 24/37*).

SÖZÜN ÖZÜ

Ana rahminden
geldik pazara,
Bir kefen aldık
döndük mezara.

Mümin olanların
çoktur cefası,
Ahirette vardır
zevk-ü safası.

Yunus Emre

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Bana verdiğin rızık konusunda beni kanaat sahibi yap ve rızkımı bereketli kıl. Zayi olan her nimetin daha hayırlısını bana ihsan eyle.” (Hâkim, Deavât, No: 1878)

YAP İYİLİĞİ AT DENİZE!

Her birimiz bu âlemde iyilik imtihanı vermekte, insanlık sınavından geçmekteyiz. İyiliğin gizli olanı makbuldür. İyilikte ihlas, sadece Allah’ın rızasının gözetilmesidir. O’nun bize iyilik ve ihsanda bulunduğu gibi, yarattığı her varlığa karşı iyilik yarışına girebilirsek Rabbimizi hoşnut ederiz (Kasas, 28/77).

İhlas ile yapılırsa iyilik, bir teşekkür bile olsa, karşılık beklenmez. Zira her karşılık, yapılanı iyilik olmaktan çıkarıp ücret mukabili bir işe dönüştürür.

Oysa iyiliğin bedeli kuldan gelecek bir “ücret” değil, Allah’ın

lütfedeceği “ecir”dir. Nitekim yeryüzünde her türlü iyiliğin öncüleri olan peygamberler, yaptıkları hizmetin ecrini sadece Rablerinden beklediler (Şu’arâ, 26/109). Ellerindeki nimeti ihtiyaç sahipleriyle seve seve paylaşan ebrâr/iyiler, “Biz sadece Allah rızası için yediriyoruz. Sizden bir karşılık ve teşekkür beklemiyoruz.” (İnsan, 76/9) derken bu nebevi ahlakı ne güzel dile getirir ve davranışa dönüştürürler.

Rabbimiz böyle bir iyiliğe dilerse on misliyle karşılık verir (En’âm, 6/160), dilerse hesapsız ecir ikram eder (Zümer, 39/10).

SÖZÜN ÖZÜ

İbadet ve taat yapamadığında üzülmemen, hata ve günah işlediğinde ise pişmanlık duymaman kalbin ölüm işaretlerindedir.

Ataullah İskenderi

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Bana kendi sevgini ve senin yanında sevgisi bana fayda verecek kimsenin sevgisini ver.” (Tirmizî, Deavât, 73)

ÇOCUK VE ERGENLERDE DESTEKLENME İHTİYACI

Anne babanın çocuğunun yeteneklerini keşfetmesi ve ona gerekli desteği vermesi onun gelecekteki başarı ve mutluluğu için önemlidir. Çocuğun sosyalleşme isteği, özerk olma ihtiyacı desteklendiğinde kişilik yapısı daha sağlıklı gelişir. Destekleyici aileler, çocuklarına uygun gördükleri mesleği, okulu veya arkadaşları dayatmak yerine onların hayallerini dinler, onun, iç dünyalarını anlamaya çalışırlar. Çocuğun kararının kendisi için doğru olup olmadığından emin olması için de onu desteklerler.

Otoriteye karşı gelme, söz dinlememe, eleştirme, eleştirilmeye

karşı hassaslık ve beğenmeme... ergenlik döneminin belirgin özellikleridir.

Ergen bir yandan anne babasından farklı bir birey olduğunu kanıtlamaya çalışır. Diğer yandan da yalnız kalmaktan, hata yapmaktan korkar, anne babanın rehberliğine içten içe ihtiyaç duyar. Bu nedenle davranışlarını eleştirmek yerine ergenle güven ilişkisi kurmak, olumlu taraflarını desteklemek faydalı olabilir.

Anne babanın en büyük desteği, çocuklarına değerli olduklarını hissettirmek ve onları dinlemektir.

SÖZÜN ÖZÜ

Nimetine kimsenin
kılma haset,
Kâdir isen kıl haset
babına (kapısına)
sed.

Azmî

Nâdân (cahil)
ile sohbet etmek
güçtür bilene,
Çünkü nâdân ne
gelirse söyler diline.

Lâedri

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Bana doğru olanı ilham et ve beni nefsimin serrinden koru.” (Tirmizi, Deavât, 70)

MEHTER

Osmanlılar dönemindeki askeri musiki takımına mehter denmekteydi. Osman Gaziye beylik verildiğinde Selçuklu sultanının alem ve davul göndermesiyle kurulduğu söylene de, terim olarak ilk kez 16.yy Osmanlı dönemi resmî belgelerinde görülür.

Musikişinas padişahlar tarafından özellikle ilgi gösterilen mehter teşkilatı, barış zamanlarında padişah cülusu, kılıç alayları, arife günleri, bayram geceleri ve av partileri de dâhil musiki icra ederlerdi. Osmanlı ordusunun kazandığı zaferlerde rolü azımsanmayacak ölçüdedir. Mehterin ana çalgısı

davuldur. Savaşlarda çapı bir metreden geniş davullar kullanılmaktaydı. Zurna, zil, kös, boru, çevgen sesleriyle son derece gür, coşkulu, azametli bir musiki ortaya çıkardı. Savaşlarda askerin cesaretini arttırmak ve düşmana korku vermek için çalınırdı. Kale muhasaralarında düşmanı gece uyutmamak için sabaha kadar çalmaya devam edilirdi. İcra ettikleri müzik ile birlikte ihtişamlı giyimleri de bir dönem Batıda moda hâline gelmiştir. Mehteran; coşkulu müzikleri, göz alıcı kıyafetleri, kendilerine has yürüyüşleri ile her devirde ilgi çekmişlerdir.

SÖZÜN ÖZÜ

Şu üç kişiye; yani
cahiller arasındaki
âlime, zengin
iken fakir düşene
ve hatırlı iken
itibarını kaybedene
acı! Unutma
ki, yüksekte
yer tutanlar,
aşağıdakiler
kadar emniyette
değillerdir.

Şeyh Edebali

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Açıklarımı ört, korkularımı gider ve bana güven ver. Allah’ım! Ayıplarımı ört ve korkularımı gider.”
(Hâkim, Deavât, No: 1902, I, 517)

TEVEKKÜL

Tevekkülle ilgili etkileyici bir hikâyeyi Sadi Şirazi anlatıyor: Bir derviş kırlarda gezerken ayağı olmayan bir tilki görmüş. ‘Bu sakat hayvan ormanda nasıl yaşar?’ diye merak edip tilkiyi takip etmeye başlamış. Biraz sonra güçlü kuvvetli bir aslan gelmiş, avladığı bir hayvanı dişleriyle parçalayıp güzelce yemiştir. Yemeğin artığını bırakmış ve sakat tilki de arta kalanlarla karnını doyurmuş.

Derviş bu olaydan çok etkilenmiş ve şöyle düşünmüş; “Rabbim ne kadar büyük! Bu sakat tilkinin yemeğini ayağına kadar yolluyor, benim de rızıkımı gönderir elbet. Öyleyse ben de

çalışmayayım, Allah’a sığınıp rızıkımı bekleyeyim...”

Aradan günler geçmiş, derviş aç bi-ilaç bekliyormuş. Ne ona bir lokma ekmek veren varmış, ne de bir tas su getiren. Bir arkadaşı, derviş kuytu bir köşede, gözlerinin feri gitmiş, yüzünün rengi solmuş hâlde görünce ne olduğunu sormuş. Derviş, şahit olduğu sakat tilki hadisesini anlatmış. Arkadaşı: “Ah be dostum, sen neden böyle yanlış bir düşünceye kapılıp çalışmadın? Niçin kendini ayağı olmayan bir tilkiye benzettin de böyle tembel tembel yatmayı seçtin? Ayağa kalk ve var gücünle çalış. Sakat tilkiye değil güçlü aslana benze!”

SÖZÜN ÖZÜ

Dedi ki: “Aklın ölümü nedir?”

Dedim ki: “Fikri terk etmek.”

Dedi ki: “Kalbin ölümü nedir?”

Dedim ki: “Zikri terk etmek.”

Muhammed İkbâl

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Açlıktan sana sığınırım. Çünkü açlık ne kötü bir arkadaştır. Hainlikten de sana sığınırım. Çünkü hainlik ne kötü bir sırdaştır.” (Ebû Dâvûd, Vitir, 32)

FAKİH SAHABÎ: ABDULLAH İBN ABBAS (R.A.)

İbn Abbas (r.a.) hicretten üç yıl önce Mekke’de doğmuştur. Hz. Peygamberin (s.a.s.) amcası Hz. Abbas’ın oğlu olan Abdullah (r.a.), tefsir ve fıkıh ilimlerinde otorite olmuş bir sahabîdir.

Hz. Peygamberin fiil ve hareketlerini öğrenmek arzusuyla onun yanında kalmış, Peygamberin eşi olan teyzesi Meymûne’ye (r.anha) bazı gecelerde misafir olmuştur.

Peygamber Efendimize bağlılığı sebebiyle onun takdirini kazanmış ve, “Allahım, ona Kitab’ı öğret ve onu dinde mütehasıs kıl!” (Buhârî, İlim, 17) duasına nail ol-

muştur. Hz. Peygamber başta olmak üzere Hz. Ömer, Hz. Osman ve Hz. Ali (r.anhum) gibi zevatın dua, övgü, güven ve iltifatlarına mazhar olmuştur.

Hz. Peygamberin vefatında on üç yaşında olan İbn Abbas (r.a.) naklettiği 1660 hadisin bir kısmını bizzat Hz. Peygamberden duymuş, çoğunu ise Hz. Ömer, Hz. Ali gibi önde gelen sahabîlerden öğrenmiştir.

Abâdile denilen dört fakih Abdullah’tan biri sıfatıyla yaşadığı dönemde Mekke’nin fıkıh otoritesi kabul edilmiş ve fetvalarının çokluğuyla meşhur olmuştur.

SÖZÜN ÖZÜ

*Hasta olsam;
ilacım, çorbam,
sütüm
o kitap...*

*Suda mantarım,
gökte paraşütüm o
kitap...*

Necip Fazıl Kısakürek

**GÜNÜN
DUASI**

“(Rabbim!) İnsanların diriltileceği gün ve Allah’a temiz bir kalple gelenler dışında malın da çocukların da fayda vermeyeceği gün beni mahcup etme!” (Şu’arâ, 26/87-89)

ÖRNEK BİR EŞ OLARAK HZ. PEYGAMBER (S.A.S.)

İnsanlarla olan ilişkilerinde anlayışlı ve müsamahakâr davranan Hz. Peygamber (s.a.s.), eşlerine karşı da aynı yumuşaklıkla muamele etmiş, onları incitecek kırıcı söz ve davranışlardan uzak durmuştur.

Nitekim bir defasında Hz. Âişe (r.anha) ile aralarında geçen şu olay, onun engin hoşgörüsünün bir göstergesidir:

Bir gün Hz. Âişe (r.anha), Resûl-i Ekrem’in diğer eşi Hz. Hafsa (r.anha)’nın ona ikram etmek üzere bir tabak yemek göndermesini kıskanmış ve yemeği getiren hiz-

metçinin eline vurarak gönderilen tabağın kırılmasına sebep olmuştu.

Bu olay üzerine Sevgili Peygamberimiz, anlayışlı tavrından taviz vermeyerek kırılan tabağı ve yere dökülen yemeği toplamış, hiçbir kırıcı söz de söylememişti.

Sadece orada bulunanlara “Anneniz kıskandı.” demekle yetinmiş ve Hz. Âişe (r.anha)’ye kırılan tabak yerine tabak, dökülen yemek yerine de yemek vermesi gerektiğini bildirmişti (Buhârî, Nikâh, 108).

SÖZÜN ÖZÜ

Dostlarınızı sıkça
ziyaret
ediniz. Çünkü
üzerinde
yürünmeyen yollar,
diken ve çalılıklarla
kapanır.

Allah’ın verdiği de
vermediği de
imtihandır.

Mevlana Celaleddin-i
Rumî

**GÜNÜN
DUASI**

“(Allah’ım!) Zenginlikle imtihan edilmenin kötülüğünden sana sığınırım. Fakirlikle imtihan edilmenin kötülüğünden de sana sığınırım.” (Buhârî, Deavât, 39)

AFFETMEK İNSANI GÜÇLÜ VE SAYGIN KILAR

Allah Resûlü için bir sıkıntı kaplayıp gönlü daraldığında Allah’tan günahlarını bağışlamasını dilerdi (Müslim, Zikir, 41). Âdeta kar ve dolu sularıyla yıkanmış bembeyaz bir elbise gibi kalbinin günah kirlerinden arınmasını isterdi (Buhârî, Deavât, 39). “Günah” anlamına gelen Arapça “vizr” kelimesi aynı zamanda “yük” demektir. Bu sebeple Allah, kulunun günahlarını affettiğinde onun kalbinden günahı silmiş, yüreğinden yükünü almış gibidir. İnsanları affetmek de böyledir. Affetmek bir yandan kalbimizi öfke, husumet ve intikam duygularından temizler, bir yandan da bu kötü duyguların yüreğimizi

kaplayan ağır yükünü hafifletir. Affetmek insanı güçlü ve saygın kılar. Çünkü Peygamberimizin ifadesi ile: “...Allah, affeden bir kulunun ancak şerefini artırır...” (Müslim, Birr, 69).

Ne kadar manidardır ki, “bağışlamak” kelimesi dilimizde “affetmek” kadar “karşılık gözetmeden vermek” anlamına da gelir. “Bağışlamak” bir bakıma “bağışta bulunmak”tır. Affetmek suretiyle insan aslında gönül dünyasını arındırdığı için kendisine, cezalandırmaktan vazgeçtiği için suçluya ve nihayet intikam peşinde koşmayı huzursuzluğa sebebiyet vermediği için de topluma âdeta “bağışta bulunmuş” gibidir.

SÖZÜN ÖZÜ

Ya Rab! Ne ola
benim hâlim
Kabre vardığım
gece;
İyi olmazsa amelim
Kabre vardığım
gece.

İbret almaz mısın
ey dil (gönül),
Yiten bizim
gibilerdir.
Yunus Emre

**GÜNÜN
DUASI**

“...Allah’ım, nefsimi takvasını ver, onu temizle, onu temizleyenlerin en hayırlısı sensin. Onun velisi (sahibi) ve mevlası (efendisi) sensin.” (Müslim, Zikir, Dua, Tevbe ve İstiğfar, 73)

KUTLU DOĞUM HAFTASI

Allah Resûlü (s.a.s.)’nün dünyayı teşrifleri miladî takvime göre 20 Nisan 571’dir. Bu münasebetle Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından ülkemizde ve dış temsilciliklerimizde her yıl 14-20 Nisan tarihleri arası “Kutlu Doğum Haftası” olarak kutlanmaktadır.

Bu hafta vesilesiyle yapılan konferans, sohbet, panel, sempozyum ve diğer etkinliklerde her yıl belirlenen farklı bir ana tema üzerinden Efendimiz (s.a.s.) anlatılmaktadır.

Yine bu haftada bireysel ve sosyal hayatımız açısından önem arz eden temaları aziz milletimi-

zin gündemine taşımaya, özelde toplumumuzu, genelde ise tüm insanlığı Hz. Peygamberin (s.a.s.) çağlar üstü örneğiyle, rahmet yüklü mesajlarıyla buluşturmaya gayret gösterilmektedir.

Bugün körelmeye yüz tutmuş hassasiyetler, ubudiyeti unutmuş zihinler, hırs, tamah, kibir ve güç tutkusuyla kararmış kalpler, bellegini yitirmiş, medeniyetinin değerlerini heba etmiş toplumlar onun mevlidini idrak ederek Peygamber Efendimiz (s.a.s.)’in örneği ve rehberliğiyle yeniden bir doğuşa muhtaçtır.

SÖZÜN ÖZÜ

*Ben yaşadıkça
Kur’an’ın kölesiyim.*

*Ben, Hz.
Muhammed
Mustafa’nın
yolunun tozuuyum.*

*Biri benden
bundan başkasını
naklederse,
Ondan da, o sözden
de şikâyetçiyim.*

*Mevlana Celaleddin-i
Rumî*

**GÜNÜN
DUASI**

“Rabbimiz! Bizi doğru yola eriştirdikten sonra kalplerimizi saptırma, bize tarafından bir rahmet bağışla. Hiç kuşku yok, lütfu bol olan yalnız Sensin.” (Âl-i İmrân, 3/8)

SEVGİ VE MERHMET OCAĞI: AİLE

Evlilik, insanoğlunun ruhuna sükûnet aşılayan bir nimettir. Bu gerçek Kur’an’da şöyle ifade edilmektedir: “Sizin içinizden kendileriyle huzur bulasınız diye kendi türünüzden eşler yaratması, aranızda sevgi ve merhamet var etmesi de O’nun ayetlerindedir.” (Rûm, 30/21).

Cenab-ı Hak, eşlerin birbirleriyle huzur bulması için aralarında sevgi ve merhamet halkeylemiştir. Zira aile olmanın, huzur ve ebedi mutluluğu elde etmenin yolu sevgi, şefkat ve rahmet bağlarıyla birbirine bağlı olmaktan geçmektedir.

Ailemiz, anlaşılma ihtiyacının en yoğun yaşandığı ortamdır. Merha-

metli olmak bu ihtiyacı karşılamak demektir. Özellikle eşler arası ilişkide merhameti bir yaşam biçimi olarak benimsemeye ihtiyacımız vardır. Zira rahmetle kuşatılmış bir gönül sahibi, Allah’ın emaneti olan eşini incitmekten ve ona şiddet uygulamaktan uzak durur. Peygamberimiz merhametsizleri, Allah’ın rahmetinden mahrum kalmakla uyarır (Buhârî, Edeb, 18).

Sevgi ve rahmetle bezenmiş olan bir aile ocağı sevgi dolu, özgüven sahibi, kendisi ve çevresiyle barışık çocukların yetişmesi için en verimli ortam olacaktır.

SÖZÜN ÖZÜ

Nerde kaldın ey Resûl,
Nerde kaldın ey Nebi?

...

Gel, ey Muhammed,
bahardır...

Dudaklar ardında
saklı

Âminlerimiz vardır...

Hacdän döner gibi gel;
Mi’râc’dan iner gibi gel;

Bekliyoruz yıllardır!

...

Arif Nihat Asya

GÜNÜN DUASI

“...Allah'ım! Ey Rabbimiz ve ey her şeyin Rabbi! Beni ve ailemi dünya ve ahirette her an Sana ihlasla bağlı kıl. Ey yücelik ve ikram sahibi!...” (Ebû Dâvûd, Vitir, 25)

İYİ KOMŞU

Bugünün hızla şehirleşen dünyasında, insanların iyi ve kötü zamanlarını paylaşacakları komşulara her zamankinden daha fazla ihtiyaçları vardır.

Peygamberimiz şöyle uyarır: “İyi komşu, uysal bir binek ve geniş ev kişinin saadetini sağlayan unsurlardır.” (Ahmed b. Hanbel, Müsned, 3/407-408).

Evet, kendimiz için istediğimizi komşumuz için de isteriz. Yani mümkün mertebe komşumuzun ev halkını ve namusunu korur, davetine icabet eder, hâlini sorar, hastalanınca ziyaretine gider,

ihtiyaçlarını gidermeye yardımcı olur, cenazesinde hazır bulunur, kederli günlerinde teselli eder, sırlarını saklar, ayıplarını örter ve kusurlarını affederiz.

O, açken tok yatmaz, iyi gününde kötü gününde yanında olur, kendisine ve çocuğuna kötü muamele etmeyiz.

Ayrıca, Hz. Peygamberin: “Ey Ebû Zer! Çorba yaptığın zaman suyunu çok koy, fazlası ile komşularını gözet.” (Müslim, Birr, 142/2625) buyruğunu dikkate alarak komşularımızla yakınlaşmaya çalışırız.

SÖZÜN ÖZÜ

Her kime şu beş saadet verilmişse, tatlı yaşayışın dizginini onun eline bırakılmıştır:

- 1) Vücut sağlığı,
- 2) Güven,
- 3) Rızık genişliği,
- 4) Şefkatli ve vefalı arkadaşı,
- 5) Feragat duygusu.

Molla Camî

**GÜNÜN
DUASI**

“Rabbimiz! Şüphesiz ki sen gizlediğimizi de açıkladığımızı da bilirsin. Yerde ve gökte hiçbir şey Allah’a gizli kalmaz.”
(İbrahim, 14/38)

FiİLİ DUA NE DEMEKTİR?

Fiilî dua, kişinin elinden geleni yerine getirmesidir. Allah, kâinata meydana gelecek tüm olayları belli sebeplere bağlamıştır. Hem dünyada hem de içinde yaşanılan evrendeki her şey Allah’ın koyduğu sebep-sonuç (kanun ve kural) ilişkilerine göre cereyan etmektedir. Arzu ettiği bir şeyin olmasını isteyen kişi, onun sebeplerini yerine getirmek zorundadır. Çocuk sahibi olmak isteyen kişinin evlenmesi, sınavda başarılı olmak isteyen öğrencinin derslerine çalışması fiilî dua sayılır.

İnsan, Allah’tan istediği şeyin gerçekleşmesi için elinden geleni

yaptıktan sonra sonucunu Allah’tan bekler. “İnsan için ancak çalışmasının karşılığı vardır.” (Necm, 53/39) mealindeki ayette insanların çalışmaları ile alacakları sonuç arasındaki ilişkiye dikkat çekilmiştir.

Bir işin gerçekleşmesi için yalnızca dua edip oturan insanın yapmış olduğu hareket ne kadar yanlış ise, tüm çalışmaları yapıp, gerekli tedbirleri aldıktan, yani fiilî duasını tamamladıktan sonra “Bu işi ben tamamladım.” diyerek sözlü dua etmeyen yapmış olduğu davranış da o derece yanlıştır.

SÖZÜN ÖZÜ

*Sakın, bir kimsenin
gönlünü yıkma,
Gerçek erenlerin
sözünden çıkma.
Eğer insan isen
ölmezsin, korkma,
Âşığı kurt yemez,
uc’da değildir.*

Hacı Bektaş-ı Veli

**GÜNÜN
DUASI**

“Rabbimiz! Peygamberlerin aracılığıyla bize vaad ettiklerini ver bize; kıyamet gününde bizi rezil etme. Sen asla sözünden dönmezsin.” (Âl-i İmrân, 3/194)

REVÂTİB SÜNNETLER

Vakit namazlarıyla birlikte kılınan düzenli (revâtib) sünnetler imkânlar ölçüsünde eda edilmedir. Zira bu namazları, Hz. Peygamber (s.a.s.) bizzat kılmış ve ümmetine de bu namazları kılmalarını tavsiye etmiştir.

Efendimiz (s.a.s.), revâtib sünnetlerle ilgili olarak, “Her gün sabah namazından önce iki, öğleden önce dört, sonra iki, akşamdan sonra iki ve yatsıdan sonra iki olmak üzere 12 rekât nafil namaz kılmaya devam eden kişiye, Yüce Allah cennete bir köşk inşa eder.” (Müslim, *Salâtü'l-müsâfirîn*, 101) buyurmuştur.

Bir başka hadislerinde de sünnet namazların farzlardaki eksiklikleri tamamlayacağına dikkat çekmiştir: “Kıyamet gününde kulun ilk hesaba çekileceği şey farz namazdır. Eğer bu namazı tam olarak yerine getirmişse ne güzel. Aksi hâlde şöyle denilir: Bakın bakalım, bunun nafil namazı var mıdır? Eğer nafil namazları varsa, farzların eksigi bu nafilelerle tamamlanır. Sonra diğer farzlar için de aynı şeyler yapılır.” (Ebû Dâvûd, *Salât*, 151; Tirmizî, *Salât*, 193).

SÖZÜN ÖZÜ

Zekât mallarını tahsil etmek için gönderilen bir görevli, bu mallardan bazısının kendine hediye olarak verildiğini söylemişti.

Buna kızan Hz.

Peygamber şöyle dedi: “Bazı görevlilere ne oluyor ki, ‘bunlar sizin, bunlar da bana hediye edildi’ diyor.

Açıklasın bakalım; ana-babasının evinde otursaydı bu hediyeler ona gelirmiydi?”

(Buharî, *Ahkâm*, 24)

**GÜNÜN
DUASI**

“Rabbimiz! Nurumuzu arttır, eksiltme ve bizi bağışla. Şüphesiz Senin her şeye gücün yeter.” (Tahrîm, 66/8)

PEYGAMBERİMİZİN HAYVANLARA MERHAMETİ

Hız. Peygamber, hayvanlara her zaman merhametle muamele etmiştir. Bununla ilgili olarak susuz kalmış bir köpeğe su veren bir adamdan Allah'ın razı olduğunu ve onu affettiğini bildirmiştir (Buhârî, Müsâkât, 9). Bunun tam aksine, aç bıraktığı ve hatta yerdeki küçük hayvanlarla karnını doyurmasına bile izin vermeyerek bağladığı bir kedinin açlıktan ölmesine sebep olan bir kadının da bu davranışı yüzünden cehenne girdiğini nakletmiştir (Buhârî, Bed'ü'l-halk, 16).

Bir yolculuk esnasında sahabîlerden birisi, bir yuvadan iki tane

yavru kuş almış, yanlarına geldiğinde anne kuşun çırpımışını gören Hız. Peygamber, “Bu kuşu yavruları sebebiyle üzen kim? Yavrularını ona geri versin!” (Ebû Dâvûd, Cihâd, 112) buyurmuştur.

Bir devenin sıkıntılı hâlini fark edince sahibini, “Bu dilsiz hayvanlar hakkında Allah'tan korkun!” (Ebû Dâvûd, Cihâd, 44) diyerek uyararak Hız. Peygamberin bu konudaki buyrukları hayvanlar hakkındaki bilincin ancak imandan beslenen bir sorumlulukla insanların kalplerine yerleşebileceğini göstermektedir.

SÖZÜN ÖZÜ

Hız. İbrahim,
kendisiyle tartışan
bir hükümdara:
“Rabbim hayat
veren ve öldüren dir;
deyince o hükümdar;
“Diriltten ve öldüren
benim.” dedi. Bunun
üzerine Hız. İbrâhim:
“Allah (sabahleyin)
güneşi doğudan
getirmektedir, hadi
sen de onu batıdan
getir” dedi. İnkârcı
ne diyeceğini
bilemedi.

**GÜNÜN
DUASI**

“Rabbimiz! Günahlarımızdan ve işimizdeki aşırılıklardan ötürü bizi bağışla, sebatımızı arttır, kâfir topluluğa karşı bize yardım et!” (Âl-i İmrân, 3/147)

RESÛLULLAH'IN KONUŞMA TARZI

Hind b. Ebû Hâle anlatıyor: “Resûlullah daima hüzünlü ve düşünceliydi. Umursamaz ve rahat değildi. Sessizdi, gerekmedikçe konuşmazdı. Söze Yüce Allah’ın adıyla başlayıp onunla bitirirdi. Az sözle çok şey ifade ederdi. Konuşması açık ve netti. Sözlerinde ne fazlalık ne de eksiklik vardı. Kaba davranışlı, hakaret eden biri değildi. Nimete hürmet eder, ufak bir nimet de olsa onu hafife almazdı. Hiçbir yemeği yermediği gibi övmezdi de. Ne dünya ne de dünyalık şeyler onu kızdırabilirdi. Ancak bir hak çiğnendiğinde, o alınıncaya kadar öfkesini hiç-

bir şey dindiremezdi. Şahsı için kimseye sinirlenmez ve intikam almazdı.

Bir şeye işaret edeceği zaman (parmağıyla değil) elini uzatarak gösterirdi. Bir şeye hayret ettiği zaman ellerini yukarı çevirirdi. Konuşurken ellerini birleştirir, sağ elinin avucu ile sol elinin başparmağının içine vururdu. Sinirlendiği zaman (o kişiden) yüz çevirir, onu bırakırdı. Sevindiği zaman (aşırıya kaçmaz) gözlerini kısırdı. Çoğunlukla tebessümle gülerdi ve güldüğünde dişleri dolu tanesi gibi bembeyaz görünürdü.” (Tirmizî, Şemâil, 97).

SÖZÜN ÖZÜ

*Ne irfandır veren
ahlaka yükseklik ne
vıcdandır.*

*Fazilet hissi
insanlarda Allah
korkusundandır.*

Mehmet Akif Ersoy

GÜNÜN DUASI

“Rabbimiz! Bizi sabırla donat, bize sebat ver ve inkârcı topluluğa karşı bize yardım et.” (Bakara, 2/250)

MERHAMETTEN MERHMET DOĞAR

Merhamet, gönül serveti, insanlık sermayesidir. Ana kucağı gibidir merhamet, tüm ahlaki ve insani güzellikleri kuşatır. Merhamet sevmektir, paylaşmaktır, affetmektir, hoş görmektir. Ehl-i irfanın; “Eşyayı dahi incitme!” prensibini varlıkla ilişkimizin merkezine koyabilmektir merhamet. Merhamet dokunduğu yere; toprağa, çiçeğe, hayvana ve şüphesiz insana hayat verir. Girdiği yeri cennete çevirir. O, tüm varlığa ama en çok da insana yakışır.

Önce kendimizden başlamalıyız merhamet göstermeye. Gönlümüzü nefsanî duygu ve şeytani vesvesele-

rin işgalinden kurtarmalı, hasedi, kini, nefreti hayatımızdan çıkarmalıyız.

Çocuklarımıza; vurup düşürmenin değil, tutup kaldırmanın, “bana ne” duyarsızlığı yerine “bana düşen ne?” hassasiyetini göstermenin, çok güçlü, çok başarılı olmayı aşlamak yerine, çok merhametli olmayı öğretebilmenin gayretinde olmalıyız. Erdemin ve başarının rekabet ve bencillikte değil, merhamet ve iyilikte gizli olduğunu bilmeli yavrularımız. Unutmayalım ki, biz yerdekilere merhamet edersek, göktekilere de bize merhamet eyler (Ebu Davud, Edeb, 58).

SÖZÜN ÖZÜ

Dostumuzla
beraber yaralanır
kanarız,

Her nefeste aşk ile,
Yaratana anarız.

Erenler meydanına,
vahdet ile gir de gör,

Kırk budaklı
şamdanda kırkımız
bir yonarız.

Hacı Bektaş-ı Veli

GÜNÜN DUASI

“(Rabbim) Arkadan gelecekler içinde iyilikle anılmayı bana nasip eyle!” (Şu’arâ, 26/84)

İBADET NE DEMEKTİR

İbadet; “itaat etmek, boyun eğmek, kulluk etmek, tevazu göstermek, ilah edinmek” anlamına gelir. Dinî bir terim olarak; “Niyete bağlı olarak yapılmasında sevap olan ve Allah’a yakınlık ifade eden suurlu itaat ve Allah’a tazim için yapılan fiil” demektir.

Kur’an’da ibadet kavramı; tevhid, itaat, dua, boyun eğmek, iman ve salih amel, Allah’ı tesbih etmek, O’na secde etmek, Allah’ı tanımak gibi anlamlarda kullanılmıştır.

Dolayısıyla ibadet kavramı, en geniş anlamıyla; Allah’ın varlığını

ve birliğini ikrar etmek, kitaplarını ve peygamberlerini doğrulamak, Allah’ın razı olduğu şeyleri yapmak, O’nun hükmüne razı olmak, nimetlerine şükretmek, musibetlere sabretmek, insan haklarına saygı göstermek, onlara şefkat ve merhamet etmek gibi kalbî ve bedenî eylemleri ifade ettiği gibi namaz, hac, zekât, oruç, cihad, evlenme, boşanma, helal-haram, miras, ticaret, ahde vefa, yemin, keffâret gibi İslam’ın bütün ahkâmını uygulamayı ve Allah’ın sınırlarını korumayı ifade eder.

SÖZÜN ÖZÜ

Ölüm gelmeden önce amel işlemeye bak. Kabrinde yaslanacağı bir şey hazırlamalısın. Öncelikle itikadını düzeltmelisin. Sonra dinî yönden zaruri bilgileri öğrenmelisin. Fıkıh kitaplarının açıkladığı şeyleri bilmeli ve onlara amel etmelisin.

*İmam-ı Rabbani
Hazretleri*

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Senden düzgün bir yaşantı, temiz bir ölüm ve rezil rüsva olmadan sana dönebilmeyi istiyorum.”
(İbn Ebu Şeybe, Dua, 1)

MİRAC KANDİLİ

Müminler olarak bu gece, nice mana ve hikmetle dolu mübarek Mirac Kandili’ni idrak edeceğiz. İsrâ ve Mirac, Kur’an’ın ifadesiyle Peygamberimiz (s.a.s.)’in bir gece Mescid-i Haram’dan Mescid-i Aksâ’ya, oradan da Yüce Mevla’nın sonsuz ayet ve kudretini müşahede etmek için yaptığı mucizevi bir yolculuktur (İsrâ, 17/1). Mirac, Rahmet Peygamberi (s.a.s.)’nin Allah’ın sonsuzluğu, yüceliği ve O’nun nihayetsiz kudretine yaptığı en görkemli şahitliktir. Rabbimiz, bu şahitlikte gerçek yüceliğin yalnızca kendisine ait olduğunu Efendimizin şahsında beşeriyete bir kez daha göstermiş, aynı zamanda

arınma, yücelme ve kulluğun zirvesine erişmenin yollarını da öğretmiştir. Âlemlerin Rabbi, teslimiyet, sadakat, ahlak, doğruluk, dürüstlük timsali olan Kutlu Nebi’yi mirac ile taltif buyururken biz kullarına da mesajlar vermiştir.

Mirac Kandili vesilesiyle biz müminlere düşen, miracı Peygamberimiz (s.a.s.)’in bir hatıratı, bir tarih olarak okumak değil, Ebu Bekir Efendimiz misali, Allah’ın emir ve yasakları karşısında her daim sadakatle, teslimiyetle bir duruş sergilemektir. Miracın, milletçe, âlem-i İslam olarak yükselmemize ve yücelmemize vesile olmasını Yüce Rabbimizden diliyoruz.

SÖZÜN ÖZÜ

*Ballar balmı
buldum, kovanım
yağma olsun.*

*Dertli gönüllerden
dua isteyin. Çünkü
hazine yıkık
yerlerde saklıdır.*

Yunus Emre

**GÜNÜN
DUASI**

“Rabbimiz! Bizi, inkâr edenler için bir sınama konusu yapma. Bizi bağışla ey Rabbimiz! Çünkü kudret ve hikmet sahibi olan sensin.” (Mümtehine, 60/5)

ÇOCUKLARDA SORUMLULUK BİLİNCİ

Çocuklarda sorumluluk bilinci oluşumunda en büyük iş, anne babaya düşmektedir. Küçük yaşlardan itibaren sorumluluk gelişimini desteklemede şunlar önemlidir: Anne babanın çocuğa fırsat vermesi, desteklemesi ve beceri geliştirme noktasında teşvik etmesi. Örneğin; kendi kendine yemek yiyebilen veya giyinebilen bir çocuğu yedirme veya giydirmeye devam etmek, çocuğa “Sen yapamıyorsun.” mesajını verebilir.

Sorumluluk kazanımı bir anda olmaz. Bu nedenle yemeğini kendisi yiyebilen, üzerini kendisi giyebilen çocuğunuzun bunları yapmasına fırsat vermek, davranışı beğendiğinizi

ifade etmek önemlidir. Çocuk yemek yerken biraz daha yemesi için zorlanmamalı, aksi hâlde çocuk acıkmasının ve doymasının sorumluluğunu bile almadan büyümeye başlar.

Ebeveynler, daha baştan üzerine verilen işi ve sorumluluğu yapamaz endişesiyle çocukların sorumluluk almalarına engel olmamalıdır. Sorumluluk duygusunu geliştirmek için anne baba; yaşına, cinsiyetine ve kişisel özelliklerine uygun görevleri çocuğun yapmasına fırsat tanımalı, istenilen davranışlar için model oluşturmalı ve çocuğun gösterdiği olumlu davranışları pekiştirmelidir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Beden ile yapılan
iyi bir işten kalbe
bir nur ulaşır. O nur
saadet tohumudur.*

*Yaptığı her kötü
işten de kalbe
bir zulmet iner, o
zulmet şakâvetin
(bedbahtlığın)
tohumudur.*

İmam Gazâlî

**GÜNÜN
DUASI**

“Rabbimiz! Bize katından rahmet gönder ve bize içinde bulunduğumuz durumdan bir çıkış yolu göster!” (Kehf, 18/10)

PEYGAMBERİMİZİN ASHABINDAN HZ. EBÛ HUREYRE (R.A.)

Hz. Peygamber, Ebû Hureyre'nin Abduşems olan adını Abdurrahman olarak değiştirmiştir. Kedi yavrularını elbisesinin eteğine koyup onlarla oynadığı için kendisine “Ebû Hureyre” denilmiştir. Ebû Hureyre (r.a.) 628 yılı başlarında Müslüman olmuştur.

Kendisi daima Resûlullah'ın yanında bulunmuş dünyalık peşine düşmemiştir. Resûlullah'ın yanında üç yıl kadar kaldığını bizzat kendisi söylemiştir.

Ebû Hureyre (r.a.)'nin gecenin üçte birinde uyuduğu, üçte bi-

rinde ibadet ettiği, üçte birinde de hadis müzakere ettiği aktarılmıştır (Dârimî, “Mukaddime”, 27). Karın tokluğuna daima Hz. Peygamberin (s.a.s.) yanında bulunduğu için en çok hadis nakleden sahabi olmuştur.

Annesinin Resûlullah'ınaleyhinde konuşmasına çok üzölmüş, Müslüman olması için Resûlullah'tan dua etmesini istemiş, iman ettikten sonra da kendisine hizmet etmek için annesi ölünceye kadar nâfile hac yapmamıştır (Müslim, Eymân, 44).

SÖZÜN ÖZÜ

*Eğriler eğri ile,
doğrular doğru ile;
Yalan yalanı
sever, gammazlar
gammaz ile.*

*Söz ola bitire savaşı,
Söz ola kestire başı
Söz ola ağulu aşı
Yağ ile bal ede bir söz.*

Yunus Emre

GÜNÜN DUASI

“Rabbimiz! Ancak sana dayandık, Sana yöneldik. Dönüş de ancak Sanadır.” (Mümtehine, 60/4)

ALLAH'I VEKİL KILMAK: TEVEKKÜL

Tevekkül; Allah'a, kaza ve kade-re inancımızın doğal bir sonucudur. Tevekkül, maddi ve manevi her türlü sebebe sarıldıktan sonra olayların sonucunu Yüce Allah'a bırakmaktır. Bu tanımda çalışıp didinmeden tembellik yaparak her şeyi Allah'tan beklemek yoktur. Aksine üzerimize düşeni yaptıktan sonra Allah'a dayanmak ve işimizde O'nu vekil kılmak esastır.

Bu dayanma, başka çare kalmadığı, son çare olduğu için değil; Yüce Rabbimizin her şeye kadir olduğuna, bizim çabalarımızı karşılıksız bırakmayacağına inancımızdan dolayı olmalıdır. Tıpkı

tüm tedbirleri alıp farklı güzergahları izleyerek gizlice Sevr mağarasına gelen Hz. Peygamberin, müşriklerin eğildikleri takdirde göreceği kadar yakınlaştıklarında sevgili arkadaşı Ebû Bekir'e “Üzülmeyin! Allah bizimle beraber.” (Tevbe, 9/40) sözleriyle ifade ettiği gibi.

Tevekkül, yapabileceklerimizi yaptığımız takdirde Allah'ın bizi mutlaka hayırlı bir sonuca ulaştıracağından emin olmak, gönül rahatlığıyla “Allah bize yeter. O ne güzel vekildir!” diyebilmektir.

SÖZÜN ÖZÜ

Gönüllerden
gönüllere gizli
yoldan iyilik ve
kinler gider.

Allah'ın verdiği
de vermediği de
imtihandır.

Mevlana Celaleddin-i
Rumi

GÜNÜN DUASI

“Rabbim! Tövbemi kabul et, günahımı temizle, duamı kabul buyur, delilimi sabit kıl, dilimi doğru yap, kalbime hidayet ver, göğsümün kin ve hasedini çıkar.”
(Tirmizi, Deavât, 114)

EVLİLİK VE GELECEK

Evlilik; bir erkek ile bir kadın arasında nikâh akdi ile yapılan bir birlikteliktir. İslam nazarında bir ibadet kabul edilen evlilik ile karı-koca hayatlarını birleştirerek müşterek bir yaşantıya başlarlar.

Evlilik insanı huzur ve sükunete kavuşturur. Yüce Allah şöyle buyurmaktadır: “Kendileri ile huzur bulasınız diye sizin için türünüzden eşler yaratması ve aranızda bir sevgi ve merhamet var etmesi de O’nun (varlığının ve kudretinin) delillerindedir...” (Rûm, 30/21).

İslam dininin prensiplerine göre kurulan bir evliliğin amacı birlikte mutlu bir hayat sürdürmek, yararlı ve

iyi işler yaparak kendisine ve topluma faydalı olacak çocuklar yetiştirmektir.

Evliliğin en büyük yararlarından biri toplumdaki ahlakî çözüme ve bozulmanın ortadan kalkmasıdır. Evlilik sayesinde insanlar sosyal bozukluklardan uzak kalırlar. Çocuklar anne-babanın merhamet, sevgi ve şefkati ile büyüyerek ruhi ve bedeni rahatsızlıklardan kurtulurlar. Huzurlu aile ortamında yetişen çocuklar kendileriyle ve çevreleriyle barışık olurlar.

Dolayısıyla dinî prensipler doğrultusunda oluşturulan bir evlilik ile kişiler kendi geleceklerini de güvenceye almış olurlar.

SÖZÜN ÖZÜ

Muhabbetin
denizine gömülüp
bat.

Aşıkların sohbetine
özünü kat.

Muhabbetin
pazarına özünü sat.

Özünü satmadan
Hakk rahmetin alsa
olmaz.

Hoca Ahmed Yesevî

**GÜNÜN
DUASI**

“Ey Rabbimiz! Sen, rahmetin ve ilminle her şeyi kuşattın. Tövbe edenleri ve yolundan gidenleri bağışla, onları cehennem azabından koru!” (Mü'min, 40/7)

İYİLİK TOHURLARI EKMEK

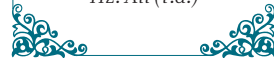
Kötülük bir tohumdur der Hz. Mevlana tıpkı iyilik gibi. Büyük ve küçük demeden ekilen her bir tohum insanları, toplumları ve dünyayı değiştirecek kadar güçlü nüveler taşır özünde. İyiliklerin yeşermesini istiyorsak daha nüve hâlindeyken kötülükleri engellemek gerek. Yapılan kötülüğü gizlemeyi, setr etmeyi bundan öğütüyor Rabbimiz. Hikmet ehli, bedevinin hikâyesini anlatır bu gerçeği nazara vermek için: Çölde devesiyle yola revan olan bedevi, susuzluktan kurumuş bir garibe rastlar. Kendisinden su isteyen garibe acır ve insaniyet namına devesinden inerek

ona su verir. Suyu kana kana içen adama can gelir ve hemen bedeviyi iter. Devesine atladığı gibi oradan kaçmaya yeltenir. Hayret ve ibretle olanları izleyen bedevi hırsızın arkasından şöyle seslenir: “Ey yolcu! Tamam deveyi al git ama sakın bu olanları başkasına anlatma.” Bu isteği tuhaf bulan hırsız duraksayıp sebebini sorar. Bedevinin cevabı kötülüklerin yayılmasının iyiliği de ortadan kaldıracığının hikmetli ifadesidir: “Eğer bunu başkalarına anlattırsan, bu her yerde duyulur ve insanlar bir daha çölde susuz kalmış birini gördüklerinde ona asla yardım etmezler!”

SÖZÜN ÖZÜ

Komşuluğu korumak,
ahde uymak, iyiliğe
itaat, kibre karşı
çıkmak, fazileti
almak, aşırılıktan
sakınmak, öldürmeyi
büyük suç olarak
görmek, insanlar
için insaflı olmak,
öfkeyi yutmak
ve yeryüzünde
fesat çıkarmaktan
sakınmak gibi
övülecek hasletler
için mutaassıp olun.

Hz. Ali (r.a.)

GÜNÜN DUASI

“Ey Rabbimiz! Biz kendimize zulmettik. Eğer bizi bağışla-
maz, bize acımazsan mutlaka ziyan edenlerden oluruz!”
(A'râf, 7/23)

KUT'ÜL AMARE ZAFERİ

Güneydoğu Irak'ta bulunan bir kasaba olan Kut'ül Amare, I. Dünya Savaşında elde ettiğimiz önemli zaferlerimizden birinin gerçekleştiği yerdir. Bağdat'ı ele geçirmeye çalışsan İngilizler'le onları durdurma-ya çalışan Türkler arasında yapılan mücadelede çok sayıda kayıp veren İngilizler Kut'ül Amare'ye çekilirken Osmanlı kuvvetleri kaleyi kuşatma altına aldılar (5 Aralık 1915). Halil Paşa kumandasındaki bu kuşatma ve İngilizler'in verdikleri karşı mücadele, I. Dünya Savaşı'nın en önemli çatışmalarına sahne oldu. Kuşatma sonrası 26 Nisan 1916'da İngilizler, Türkler'le teslim müzakerelerini başlatmak zo-

runda kaldılar. Beş ay süren kuşatma-
nın kaldırılması karşılığında İngilizler
bütün silahlarını bırakmayı ve 1 mil-
yon sterlin tazminat vermeyi teklifi
karşılığında Amare yolu ile Hindis-
tan'a gitme müsaadesi istediler. Türk
tarafı ise İngilizler'in kayıtsız şartsız
teslim olmasını istedi. Nihayetinde 29
Nisan 1916 günü yapılan protokolün
ardından halkın coşkulu gösterileri
arasında Türk kuvvetleri Kut'ül Ama-
re'ye girdi ve 13.309 kişilik İngiliz
ordusunu teslim aldı. Kut'ül Amare
zaferi, I. Dünya Savaşı'nı etkilemiş ve
Bağdat'ı ele geçirmeyi planlayan İn-
gilizler'e büyük bir darbe vurmuştur.

SÖZÜN ÖZÜ

İnsan denen
şahsiyet, köklerini
maziye salmış
bir ağaç gibidir.
Kökler yüz yılların
derinliğine
gömülürse şahsiyet
büyüktür. Bin yılları
aşarsa şahsiyet
harikadır.

Nurettin Topçu

GÜNÜN DUASI

“Ey Rabbimiz! Biz gerçekten iman ettik, günahlarımızı bağışla, bizi ateş azabından koru...” (Âl-i İmrân, 3/16)

ÇOCUKLARIMIZI İBADETE ALIŞTIRALIM

Namaz, oruç gibi ibadetlerin bir kimseye farz olmasının şartlarından biri de büluğa ermektir. Ergenliğe kadar ibadet yapmakla sorumlu olmasa da “ağaç yaşken eğilir” atasözünün gereği çocuğa, küçük yaşlardan itibaren kulluk bilinci ve ibadet alışkanlığı kazandırılması önemlidir. Hz. Peygamberin, hac gibi izdiham içinde yapılan bir ibadete dahi çocukların katılmalarını hoş karşılamış olması, onların ibadetle iç içe büyümelerinin önemini ortaya koymaktadır.

Çocuk, sözden ziyade davranışlardan etkilenir. Bu yüzden çocuğa dinî yaşantı kazandırmanın

en kestirme yolu ona “iyi örnek olmak”tan geçer. Ebeveyni ibadet ederken gören bir çocuk onları taklit etmeye başlar ve bundan büyük bir zevk duyar. İmkân ölçüsünde ailece namaz kılmak, hep birlikte camiye gitmek, beraberce dua etmek, evde Kur’an okuma saatleri düzenlemek gibi ibadetler ihmal edilmemelidir. Üç aylar, kandiller gibi mübarek gün ve geceler çocuğun gönlüne iman aşısı yapmak, ibadet alışkanlığı kazandırmak ve dinî duygularını geliştirmek için önemli fırsatlar olarak değerlendirilmelidir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Sevgi, muhabbet
kaynar, yanan
ocağımızda,
Bülbüller şevke
gelir, gül açar
bağımızda.
Hırslar, kinler
yok olur, aşkla
meydanımızda,
Arslanlarla
ceylanlar, dosttur
kucağımızda.*

Hacı Bektaş-ı Veli

GÜNÜN DUASI

“Ey gökleri ve yeri yaratan! Dünyada da ahirette de beni yöneten, himaye eden sensin.” (Yûsuf, 12/101)

YAPMAK ZOR, YIKMAK KOLAY

Dünya hayatındaki en değerli şeylerden biri insanların gönüllerini kazanmaktır. Sıkıntıda olan birinin imdadına yetişmek, dertlilere derman, çaresizlere çare olmak kadar güzel bir şey yoktur. Gönül almak inancımızın bir gereğidir. Dinimizde gülümsemekle dahi olsa insanlara yapacağımız hiçbir iyiliği küçümsemememiz istenmiş; selamlaşma, davete katılma, hastaları ziyaret etme vb. davranışlarla insanların gönüllerini yapmamız tavsiye edilmiştir (Tirmizi, Edeb, 1).

Allah insanı değerli bir varlık olarak yaratmış ve insanların birbirleriyle iyi geçinmelerini istemiştir. Yüce Mevla, “Kullarıma söyle, sözün en gü-

zelini söylesinler...” (İsrâ, 17/53) buyurarak güzel söz söylemenin önemini belirtmiş ve insanların birbirlerine kaba ve kırıcı sözler söylemelerinden, birbirlerinin gönüllerini kırmaktan kaçınmalarını istemiştir. Gönül almak çok zor, kırmak ise kolaydır ve tamiri oldukça güçtür. Yunus Emre: “Bir kez gönül yıktın ise, Bu kıldığın namaz değil.” ve “Bir bahçeye giremezsen, Durup seyran eyleme, Bir gönlü yapamazsan, Yıkıp viran eyleme.” dizeleriyle gönül yıkmanın ne kadar sakıncalı bir davranış olduğunu ifade etmiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

Ne beslersin bu teni;
kabirde kuş, kurt
yer gider.

Cümleler doğrudur
sen doğru isen,
Bulunmaz doğruluk
sen eğriysen.

Yunus Emre

**GÜNÜN
DUASI**

“Ey Allah’ım! Senin rahmetini umuyorum, beni göz açıp kapayıncaya kadar (da olsa) nefsimle başbaşa bırakma. Hâlimi tümüyle düzelt, senden başka ilah yoktur.”
(Ebû Dâvûd, Edeb, 110)

HZ. PEYGAMBERİN GÜZÎDE SAHABİSİ HZ. ZÜBEYR B. AVVÂM (R.A.)

595’te Mekke’de doğan, Hz. Zübeyr’in, babası Hz. Hatice’nin kardeşi Avvâm b. Huveylid, annesi Hz. Peygamberin halası Safiyye bint Abdülmuttalib’dir.

Hz. Zübeyr on altı yaşında iken iman etmiş ve ilk Müslümanlardan biri olmuştur. Zübeyr b. Avvâm (r.a.); esmer, iri yapılı, uzun boylu, cesur ve kahraman bir kişiydi. Çeşitli vesilelerle Hz. Peygamberin duasını almıştır.

Vahiy kâtipliği yaptığı ve Resûlullah ile uzun süre beraber bulunduğu hâlde ancak otuz sekiz hadis nakletmiştir. Hendek Gazvesi’nde, Benî Kurayza Yahudile-

rinin Müslümanlara ihanet ettiği haberi gelince, Hz. Peygamber, bu bilgiyi teyit etmek için birinin oraya gidip durumu araştırmasını istediğinde herkesten önce Zübeyr (r.a.) bu göreve talip oldu; geri döndüğünde Resûl-i Ekrem, “Her peygamberin ashâbı içinde bir güzîdesi (seçkin bir adamı) vardır, benim güzîdem de Zübeyr’dir.” (Müslim, Fedâilü’s-sahâbe, 48) buyurdu.

Cemel Vak’ası’nda Hz. Ali ile konuştuktan sonra savaşmayı bırakan Hz. Zübeyr, geri dönerken yolda şehit edilmiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

Gerçek
anlaşıncaya kadar
mümin kardeşinizin
yaptıklarını iyiye
yorum.

Çok su ekini
öldürdüğü gibi, çok
gülmek de kalbi
öldürür.

Hz. Ömer (r.a.)

GÜNÜN DUASI

“Bizi yedirip içiren ve bizi Müslümanlardan eyleyen Allah’a hamdolsun.” (Tirmizî, Deavât, 56)

YEMEK SEÇEN ÇOCUKLAR

Ebeveynlerin çocuklarına karşı sorumluluğu yalnızca bir kaç yönden ibaret değildir. Sağlıklı gıdalar sunmak da bunlardan biridir. Peki, sağlıklı bir beslenme için çocukların yediklerinin miktarı ne olmalı ve nasıl düzenlenmelidir? Yemekler günlük üç büyük öğün yerine, beş küçük öğün olarak düzenlenmeli; her öğün küçük miktarlarda sunulmalıdır. TV karşısında asla yemek yedirilmemeli; elde tabak ile çocuğun peşinden koşulmamalıdır. Çocuğun yemek masasında bir yeri olmalı ve öğünlerde ona eşlik edilmelidir. Bu metotlar ile çocuk yemeğin saatini, zamanı geldiğinde masaya oturması ve yemeğini

yemesi gerektiğini öğrenecektir. Bir yemeği beğenmediğinde diğer bir yemek teklifinde asla bulunulmamalıdır. Çünkü bu durum çocuğu tek tip beslenmeye itecek ve yeni gıda fobisini tetikleyecektir. Ayrıca anneler çocuklarının özelliklerine, huylarına göre bazı yöntemler geliştirebilirler. Örneğin; çocuğunuzun sevmediği herhangi bir yemeği kendi önünüze koyarak yemeye başladığınızda onun ilgisini çekecek ve o da bu yemekten yemeye başlayacaktır. Böylelikle, kendinizi yormadan, çocuğunuza kendisinin seçtiği (ni sandığı) yemeği yedirme başarısını göstermiş olacaksınız.

SÖZÜN ÖZÜ

Ölüm gelmeden önce amel işlemeye bak. Kabrinde yaslanacağı bir şey hazırlamalsın. Öncelikle itikadını düzeltmelisin. Sonra dini yönden zaruri bilgileri öğrenmelisin. Fıkıh kitaplarının açıkladığı şeyleri bilmeli ve onlarla amel etmelisin.

İmam-ı Rabbani

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım, cimrilikten sana sığınırım, korkaklıktan sana sığınırım, ömrün en rezil zamanına kalmaktan sana sığınırım.” (*Buhârî, Deavât, 37*)

EN GÜZEL İSİMLER O’NUNDUR

Cenâb-ı Hakk’ın her ismi, bir bütünün parçası olan ve insan zihnindeki Allah tasavvurunu tamamlayan unsurlardan biridir. Bir anlamda bu isimler, aynı okyanustan çıkıp bütün kâinata hayat verdikten sonra yine aynı yere dökülen sayısız ırmaklardır.

Yüce Allah, kendini tanıtmak için kullandığı isimlerinin sayısını ve sınırlarını kulunun anlayışına ve gönül genişliğine bırakarak esmâ-i hüsnâyı sadece okumak, dinlemek ya da anlamlarını öğrenmekle yetinmememizi ister. Allah’ın güzel isimlerini öğrenip saymanın ötesinde mümin için

esas olan, isimlerin tecellilerini umarak hayatında değişiklik meydana getirmesidir. Mümin, Rabbinin isimlerini düşünüp her birini anlayarak ilahî ahlaktan nasibini alır ve bunu bireysel ve toplumsal yaşamına aktarır.

Esmâü’l-hüsnâ müminin hayatına hâkim olduğu gibi duasına da hâkim olur: “En güzel isimler (el-esmâü’l-hüsnâ) Allah’ındır. O hâlde O’na o güzel isimlerle dua edin. O’nun isimleri hakkında eğri yola gidenleri bırakın. Onlar yapmakta olduklarının cezasına çarptırılacaklardır.” (*Arâf, 7/180*).

SÖZÜN ÖZÜ

*Bir kitaptan
edinilen bilgi vardır,
bir de hayattan
edinilen bilgi. Olgun
insan diye ikisine de
sahip olana denir.*

Cenap Şahabettin

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım, beni güzel bir iş yaptıkları zaman mutlu olan, günah işledikleri zaman da bağışlanma dileyen kullarımdan eyle.” (İbn Mâce, Edeb, 57)

GERÇEK DOSTLUK

Günümüzün yalnızlaşan insanı, hiçbir menfaat beklemeden ona elini uzatıverecek ve sıkıntılarını paylaşacak dostluklara muhtaçtır: Hem dünyada sıkıntılarını ve mutluluklarını paylaşacak hem de ahirette onu selâmete çıkaracak gerçek dostluklara.

Menfaat gözetmeden karşılıksız sevmek, dost bildiğine sadakatle bağlanmak, vefa ile onu her zaman gözetip kollamak günümüzde neredeyse kaybetmek üzere olduğumuz değerler arasındadır. Bu değerleri yeni nesillere aktarmayı ve sırf Allah için sevmeyi, Allah için dostluklar kurmayı onlara öğretmek

Resûlullah’ın dostluklarını tanımakla mümkündür. Günümüzde menfaatler sona erdiğinde dostluklar ve arkadaşlıklar da son bulabiliyor maalesef. Allah için sevmek ise karşılığını sadece Allah’tan bekleyerek sevmek, dostuna tutunmak, onu kendisi gibi bilmektir. Hiçbir menfaat işte böyle bir dostluğu sonlandıramaz.

Allah Resûlü’nün, kendisini “Anam babam sana feda olsun!” diyecek kadar içten seven ashâbı ile kurduğu ve hiçbir kişisel çıkar karşısında bozulmayan dostluklar, müminler için gerçek dostluğun en güzel örneğidir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Dünyayı başına
yıkıldığını sansan
da, daralıp kalsan
da sabret. Çünkü
sabır; rahathğın,
genişliğin
anahtarıdır.*

*Mevlana Celaleddin-i
Rumî*

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Harama bulaşmaktansa, helalinle yetineyim. Beni lütfunla (zengin kılarak) Senden başkasına muhtaç etme.” (Tirmizî, Deavât, 110)

HANEFÎ MEZHEBİNİN KURUCUSU: İMAM EBU HANİFE (R.A.)

Nu’mân b. Sâbit, H. 80 senesinde Kûfe’de doğdu. Ebu Hanîfe ve İmâm-ı Âzam diye meşhur oldu. Küçük yaşlarda Kur’an’ı ezberledi, kıraat eğitimi aldı. Daha sonra itikat konularında kendini geliştirdi. Hammâd başta olmak üzere birçok hocadan dersler alarak fıkıh alanında yüksek bir seviyeye ulaştı.

Tabiinden sayılan Ebu Hanîfe (r.a.) İslam ülkelerinin her tarafından binlerce öğrenci yetiştirdi.

Ağırbaşlı, alçakgönüllü, kanaatkâr, âbid ve zühd sahibi bir kişiydi. Kazancına haram ve şüpheli gelir karıştırmamaya büyük özen gösterirdi. Çevresindeki ilim adamları

ve öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılardı. Kendinden sonra İslam âlemine çok önemli hizmetler veren İmam Ebu Yusuf ve İmam Muhammed gibi büyük âlimler yetiştirdi.

Üstün anlayış ve derin bir kavrayışa sahipti. İnanıldığını ve hak bildiğini söylemekten hiç çekinmezdi. Her türlü işkence ve hapse rağmen, idarenin görev tekliflerini, hediye-lerini reddetti. Bu nedenle atıldığı Bağdat hapisanesinden çıktıktan kısa bir süre sonra H. 150 yılında vefat etti. El-Fıkhu’l-Ekber ve el-Âlim ve’l-Müteallim gibi birçok eser kaleme aldı.

SÖZÜN ÖZÜ

Ayıp ve kusurlarını
gördüğünüz
arkadaşlarınızın,
komşularınızın,
sırlarını ifşa
etmeyiniz. Çünkü
gördüğünüz
bu sırlar size
emanettir. Emanete
hıyanet ise çirkin
bir harekettir.

Hacı Bayram-ı Velî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Yaşamak benim için hayırlı olduğu sürece beni yaşat. Ölmek benim için hayırlı olduğunda da benim canımı al!” *(Buhârî, Merdâ, 19)*

NURANİ DOSTLARIMIZ: MELEKLER

Melekler, Rahman’ın nurdan yarattığı, erkeklik dişilik gibi özellikleri olmayan, yemekten içmekten uzak varlıklardır. Allah Teala’nın izni olmadan hiçbir iş yapmayan, her an O’nun hizmetinde bulunup asla karşı gelmeyen hâlleriyle O’na karşı tam teslimiyetin ve itaatin en güzel örneğini oluştururlar.

Rabbimiz, her türlü emrini yerine getiren bu nurani varlıkları bize dost kılmıştır. Her an bizimle beraber olan bu dostlar, bizi yalnızlık hissinden kurtarır, yaptığımız ibadetlere şahitlik edip bunların kabulü için dua eder, ba-

ğışlanmamız için Allah’a niyazda bulunurlar.

Hayat boyu manevi desteklerini bizden esirgemez ve ruhumuzu teslim ederken de bizi şöyle rahatlatırlar: “Korkmayın, üzülmeyin, size (dünyada iken) vaad edilmekte olan cennetle sevinin! Biz dünya hayatında da ahirette de sizin dostlarımızız.

Çok bağışlayan ve çok merhametli olan Allah’tan bir ağırlama olarak orada canlarınızın çektiği her şey var, istediğiniz her şey orada sizin için var.” *(Fussilet, 41/30-32).*

SÖZÜN ÖZÜ

Bilmek istersen seni,
an içre ara canı,
Geç canından bul
anı,
Sen seni bil, sen seni
Hacı Bayram-ı Velî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Seni zikretmek, sana şükretmek ve sana güzelce ibadet etmek için bana yardım et.”

(Ebû Dâvûd, Tefrîu Ebvâbi'l-Vitr, 26)

İSLAM DİNİ VAKIF MEDENİYETİDİR

Peygamberimizin yönlendirmesiyle sahabîler ve onları takip eden nesiller, vakıfların kesintisiz bir hayır çeşmesi olduğunu, dünya ve ahirette birçok yararlar sağlayacağını idrak etmişlerdi. Mallarını Allah rızası için vakfedenler, hayatları boyunca muhtaç kimselerin yüzlerindeki tebessümlerle huzur içinde yaşayacaklar, öldükten sonra da vakıfları sayesinde sevap kazanmayı sürdürecektlerdi.

İslam’ın ilk yıllarından itibaren vakıflar maddi ve manevi olarak birçok fayda içermesi sebebiyle artarak gelişti. Halifeler dönemi,

Emevîler, Abbâsîler ve nihayetinde Osmanlılarda İslam dünyasının dört bir yanı farklı alanlarda hizmet veren vakıflarla donatıldı.

Kişiler kendileri ve aileleri adına vakıf kurmakla kalmayıp geçmiş peygamberler ve salih kimseler adına bile vakıflar tesis ettiler. Hatta ayrıntı olarak görülecek konulara bile dikkat edildi ve söz konusu alanlarda vakıflar kuruldu.

Bu vakıflar o kadar çeşitliydi ki, bu durum gerçekten de bir Müslüman’ın hayata ve canlılara bakışındaki inceliğini ve manevi âlemdeki derinliğini gösteriyordu.

SÖZÜN ÖZÜ

*Şaka yoluyla
söylenmiş olsa bile
akıllı insanın ders
almayacağı söz
yoktur. Ama cahilin
önünde yüzlerce
hikmetlerden
bahsetsen, bu onun
kulağına şaka gibi
gelir.*

Sadi Şirazî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Senden Sana teslim olan bir kalp, doğru sözlü bir dil ve dosdoğru bir ahlak istiyorum.”

(Hâkim, Deavât, No: 1872)

KISSALARIN EN GÜZELİ: HZ. YUSUF KISSASI

Allah Teala, Hz. Yusuf’un hayatını anlatan kıssayı “kıssaların en güzeli” olarak nitelendirir. Bir rüya ile başlayan bu kıssa, o rüyayı gerçekleştirmesiyle sona erer.

Bu kıssanın en güzel kıssa olmasının sebebi, sadece onu bize anlatanın Allah (c.c.) olması, kerem sahibi bir peygamberden bahsetmesi veya Kur’an-ı Kerim’de geçmesi değildir. Hz. Yusuf’un kuyudan saraya yükselişini anlatan bu hikâyeye, günümüz insanları için pek çok öğütler barındırmaktadır:

Evladından ayrılan Hz. Yakub’un sabrı ve tevekkülü; Hz. Yu-

suf’un kardeşlerinin kıskançlıkları ve pişmanlıkları; hasedin kurbanı olup kuyuya atılan, sonra iftiraya maruz kalan ve suçsuz olduğu hâlde hapse giren fakat ihlasi, sabrı ve Rabbinin lütfu sayesinde hapisten kurtulup makam sahibi olan Hz. Yusuf’un iffeti, sadakati ve iradesi...

Alınacak en güzel öğüt ise Hz. Yakub’un oğullarına yaptığı vasiyette özetlenebilir: “Oğullarım! Allah, sizin için bu dini (İslam’ı) seçti. Siz de ancak Müslümanlar olarak can verin.” (Bakara, 2/132).

SÖZÜN ÖZÜ

Âlim ile sohbet
etmek lâl ü mercân
incidir,

Câhil ile sohbet
etmek günde bin
can incidir.

Lâedri

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! (Haktan) ayrılmaktan, iki yüzlülükten ve kötü ahlaktan sana sığınırım.” (Ebû Dâvûd, Vitir, 32)

BERAT KANDİLİ

Berat Kandili, Yüce Allah’ın rahmet ve mağfiretine sığındığımız, gönüllerimizi tövbe ile arındırdığımız özel bir gecedir.

Bu mübarek gecenin bize sunduğu manevi iklimde beratımızı almamızın Yüce Rabbimiz’in ilahi mesajına kulak vermekle, ahlaki erdemleri hayatımıza yansıtmakla mümkün olacağını bir kez daha anlarız.

Öyleyse, gönüllerimizin müstesna bir coşku yaşadığı bu mübarek gecede her türlü ayrılık ve ayrımcılığı, bencillik ve düşmanlığı geride bırakarak dünyaya hikmet gözüyle bakmaya çalışalım. Yaşadığımız ha-

yatın geçiciliğini düşünelim olduğunuzu, Allah katında kıymet ifade edecek şeyin imanımızın ve yararlı işlerimizin olacağını fark edelim.

İnsanı insan olduğu için sevip, Yaradandan dolayı hoş görüp dünyaya biraz da rahmet penceresinden bakalım. Etrafımıza kin ve nefret yerine, sevgi ve barış tohumları ekelim.

Bu duygu ve düşüncelerle kandilinizi tebrik eder, bu gecede yapılan duaların birlik ve beraberliğimizin güçlenmesine, insanlık âleminin barış ve huzuruna vesile olmasını Cenab-ı Allah’tan niyaz ederiz.

SÖZÜN ÖZÜ

Müslüman’ım diyen kişi, şartı nedir bilse gerek.

Tanrının buyruğunu tutup beş vakit namazını kılsa gerek.

Yunus Emre

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Açıklarımı ört, korkularımı gider ve bana güven ver. Allah’ım! Ayıplarımı ört ve korkularımı gider.”
(Hâkim, Deavât, No: 1902, I, 517)

İMAN İNSANA NASIL BİR SORUMLULUK YÜKLER?

İman esas itibari ile kalbin tasdiki, doğrulaması ve dilin ikrarı yani açıkça söylenmesi şeklinde tanımlanır.

İmanın başlangıcını kalp ile samimi bir benimseyiş anlamında doğrulama oluştursa da, onun kalbe yerleşmesi, teorik bir düzeyden çıkıp bir davranışa dönüşmesi ve insanın bütün benliğine işlemesi için eylem, uygulama ve ibadet gereklidir. Çünkü imanın korunması ve kalpte kökleşebilmesi ancak ameller ile mümkündür. Ayet-i kerimede Yüce Allah: “Onlar ancak kendilerine meleklerin gelmesini veya Rabbinin gelmesini yahut

Rabbinin bazı alametlerinin gelmesini bekliyorlar. Rabbinin bazı alametleri geldiği gün, önceden inanmamış ya da imanında bir hayır kazanmamış olan kimseye artık imanı bir fayda sağlamaz. De ki: Bekleyin, şüphesiz biz de beklemekteyiz!” (En’âm, 6/158) buyurmaktadır. İman ettiği hâlde imanında hayır kazanmamak, imanın fayda vermemesidir. Çünkü iman esaslarının her biri beraberinde bazı sorumluluklar getirmektedir. Zannedildiğinin aksine iman son adım değil, arkasından pek çok olumlu davranış, ahlaki duruş ve ibadet getirecek güçlü ilk adımdır.

SÖZÜN ÖZÜ

Bir adam Hz. Aişe’ye: “İyi biri olduğumu nasıl bilebilirim?” diye sordu. Hz. Aişe: “Günahkâr olduğuna bildiğinde” dedi. Adam: “Günahkâr olduğumu nasıl bilirim?” diye sorunca, Hz. Aişe: “Kendini iyi biri olarak gördüğünde” cevabını verdi.

(Buhari, ettârihu’s-Sağır, I. 38)

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Bana öğrettiğin şeyleri hakkımda faydalı eyle; bana fayda verecek şeyleri öğret; beni, bana fayda verecek ilim ile nasiplendir.” (*Hâkim, Deavât, No: 1879, I, 510*)

YALAN VE HİLE

Yalan, bir kimsenin gerçeğe aykırılığını olduğunu bile bile söylediği söz, kandırmak için söylenen asılsız söz anlamında kullanılan ahlakla ilgili bir terimdir. Hile ise bir kimseyi istenen yönde irade beyanında bulundurmak için yanlış bir kanaat uyandırarak veya mevcut bulunan hatalı fikrin devamını sağlayarak yanıltmayı ifade eder.

Yalan ve hile insanları birbirine düşürür, güven duygusunu yok eder, dostlukları yıkar. Yalancı ve hilekârlar, kendilerine güvenilme-yen, saygı duyulmayan ve sevilmeyen insanlar durumuna düşerler.

Hz. Peygamber (s.a.s.), sattığı buğdayın ıslağını yığının altına gizleyen bir sahabiyi, “Bizi aldatan bizden değildir.” (*Buhârî, İman, 164*) diyerek uyarmıştır. Bir başka hadiste de, “Yalan kötülüğe, kötülük cehenneme götürür. İnsan yalancılık yapıp yapıp, nihayet Allah katında yalancı-lardan yazılır.” (*Buhârî, Edep, 69; Müslim, Birr, 103/105*) buyrulur.

Yalan ve hilekârlık, kötülük ve haksızlıkları, çirkinlik ve edepsizlikleri örtbas etmek için başvurulan çirkin bir yoldur. Her ikisi de dinimizin şiddetle yasak ettiği fenalıklar-dandır.

SÖZÜN ÖZÜ

Müslümana
yakışan ölümü
tebessümle
karşılama-sıdır.
Gerçekte ölüm
ebediyet âlemine
açılan ilk perdedir.

Muhammed İkbâl

GÜNÜN DUASI

Allah'ım! Sana teslim olan bir kalp, doğru sözlü bir dil ve dosdoğru bir ahlak istiyorum." (Hakim, Deavât, No: 1872)

SÖZ OLA KESE SAVAŞI

Bizim Yunus ne güzel söylemiş:
Söz ola kese savaşı
Söz ola kestire başı
Söz ola ağulu aşı
Bal ile yağ ede bir söz.

Evet, söz ağızdan bir kez çıkar ama bıraktığı tesir çok uzun sürer. Düşmanı dost eylediği gibi, dostunu da düşman eder bir söz. Bundan dolayı atalarımız bir söylerken bin kere düşünmeyi, ölçüp biçip de konuşmayı tavsiye etmişlerdir. Aklına eseni söyleyenler kadar, düşünerek yerinde ve zamanında konuşanların ibret dolu nice hikâyeleri kitaplarda mevcuttur. Efendim, hikâye

bu ya, padişahın biri öfkelenmiş, bir anlık öfkenin tesiriyle esirinin öldürülmesini ferman eylemiş. Cellatlar esiri yakalayıp padişahın hükmünü icra etmeye hazırlanırken, esir ümitsizlik içinde padişah hakkında nahoş sözler sarf ediyormuş. Padişah kulak kabartsa da esirin sözlerini duyamamış ve yakında olan vezirine sormuş. Vezir acımış zavallının hâline ve; "Öfkelerini yenenler ve insanları affedenler cennetliktir." diyor "padişahım" diye cevap vermiş. Bu söz padişahın çok hoşuna gitmiş ve esiri affetmiş.

SÖZÜN ÖZÜ

Muhannetlik etmek
değil kârımız,
Ulular sözüne
uyanlardanız,
Meydana girende
yoktur korkumuz,
Kazaya rıza
diyenlerdeniz.

Köroğlu

GÜNÜN DUASI

“Rabbim! Onlar (anne ve babam) nasıl küçüklükte beni şefkatle eğitip yetiştirdilerse şimdi sen de onlara merhamet göster.” (İsrâ, 17/24)

ANNE VE ÇOCUK

Anne, bizleri dünyaya getiren ve büyümemize yardımcı olan değerli bir varlıktır.

Çocuğun ilk tanıdığı ve ilk sevdiği annesidir. Çocuk için anne bir hayattır. Çocuğun annesiyle kurduğu ilişki biçimine göre hayatı şekillenir.

Anne sevgisi çocuk için büyüme hormonu gibidir. Çünkü anne sevgisi çocuğun bedensel, zihinsel ve duygusal gelişiminde önemli rol oynar. Çocuğun yapıcı, aktif, üretken bir kişiliğe sahip olması ve potansiyel gücünü olumlu yönde geliştirmesi ancak anne sevgisine bağlıdır.

Çocuk annesinin hareketlerini ve etkinliklerini izleyerek nasıl davranılacağını ve yaşanacağını öğrenir. Çocuk ilk bilgileri annesinden edinir. Böylece çocuk dünyayı annesinin açıkladığı biçimde görür, algılar, tanır ve öğrenir.

Çocukların olumlu veya olumsuz birçok tutum ve davranışlarının altında annelerinden aldıkları eğitim vardır.

Bu sebeple anne adaylarının çocuk eğitimi konusunda kendilerini kitap okuyarak, özel kurslara katılarak yetiştirmeleri, sağlıklı bir nesil için çok önemlidir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Kadın diri diri
gömülürken, onu
oradan çıkarıp
ayaklarının altına
cenneti seren dinin
adıdır İslam.*

Necip Fazıl Kısakürek

GÜNÜN DUASI

Allah'ım! Rahmetinin gereklerini, mağfiretinin sürekliliğini, her türlü gınahtan uzak ve salim olmayı, her türlü iyilik ve nimetleri, cennete girerek felaha ermeyi, yardımınla cehennem ateşinden kurtulmayı istiyorum.” (Hakim, Deavât, No: 1925)

MİSAFİRPERVERLİK

Hepimizin bildiği “Halil İbrahim Sofrası” tabiri çokça misafir ağırlayan Hz. İbrahim Peygambere nispet edilir. Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.s.) de atası Hz. İbrahim (a.s.) gibi bu güzel sünneti devam ettirmiş ve çevresindekilere de bu konuda tavsiyelerde bulunmuştur: “Allah’a ve ahiret gününe inanan, misafirine ikramda bulunsun.” (Buhari, Edeb, 85) buyuran Peygamberimiz misafiri sever, onları ayırt etmeksizin içten sıcak bir karşılamayla ağırlar, ona değer verir, ikram etmekten mutluluk duyardı. Misafirperverlik, Anadolu insanının en belirgin özelliklerinden biri-

dir. Misafirin duasının kabul olacağına inanan atalarımız, ‘Misafir on nasiple gelir, birini yer, dokuzunu bırakır.’ demişlerdir. Bilmeliyiz ki, misafirimize yapacağımız ikram evimizin bereketini artırır, hayırlar getirir, gösterdiğimiz güler yüz sevgi bağlarımızı kuvvetlendirir. Ancak ikramda bulunurken aşırı derecede külfete girmemeli israftan kaçınılmalıdır.

Misafirlik âdâbı konusunda Peygamberimiz, ev sahibi için dua etmeyi ve misafirliği ev sahibini sıkıntıya sokacak kadar uzatmamayı öğütlemiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

İyilik yapanla
kötülük yapanı
bir tutma. İyilik
edeni duadan
unutma. İyiliği
unutup kusuru
saklayan dost değil,
düşmandır.

Erzurumlu İbrahim
Hakkı Hazretleri

GÜNÜN DUASI

“Rabbimiz! İndirdiğine inandık ve Peygambere tâbi olduk; artık bizi şahitlerle beraber yaz.” (Âl-i İmrân, 3/53)

GUSÛL ABDESTİ

Peygamberimiz temizlik konusuna çok önem vermiş, ağız temizliğinden beden temizliği ve çevre temizliğine kadar her konuda uyarıda bulunmuştur. Dişlerin fırçalanmasını, elbiselerin temiz olmasını, birlikte yaşanan mekânlarda pis sayılabilecek kokular ile insanların rahatsız edilmemesini istemiştir. Temizliği imanın yarısı olarak görüp önemini iman açısından değerlendirmiştir.

Dinimizde şart (farz) bağlamında belirtilen temizlik boy abdestiyle (gusül) mümkündür. Namaz

kılmak, Kur’an okumak gibi ibadetler için abdest alınması lazımdır. Bu bağlamda gusül ve abdest, ibadetlerin zorunlu şartıdır.

Gusül terim olarak “Bütün vücudun usulüne uygun bir şekilde temiz su ile yıkanması” anlamına gelir. Kur’an-ı Kerim’de, “Eğer cünnüp iseniz temizleniniz...” (Mâide, 5/6) buyrulur.

Boy abdestinin zorunlu olduğu hâllerde yıkanmadan ibadet yapılamaz. Herhangi bir zorunluluk olmadan belli periyotlarla yıkanmak maddî temizlik (necâsetten tahâret) bağlamında değerlendirilir.

SÖZÜN ÖZÜ

Tâbiinden biri, Hz. Huzeyfe’ye, “Hz. Peygamber ile olan birlikteliğinizi kıskanıyorum. Siz ona yetiştiniz, biz yetişemedik; siz onu gördünüz, biz ise göremedik” dedi. Hz. Huzeyfe (r.a.) şöyle cevap verdi: “Biz de, görmediğiniz hâlde sizin o Peygambere iman etmenizi kıskanıyoruz.”

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Bana kendi sevgini ve senin yanında sevgisi bana fayda verecek kimsenin sevgisini ver.” (Tirmizî, Deavât, 73)

BORÇLARI ÖDEYEMEYENE KOLAYLIK SAĞLAMAK

Kolaylık prensibi, genel anlamda dinimizin temel esasıdır. Kur’an-ı Kerim’in çeşitli ayetleriyle Peygamber (s.a.s.) Efendimizin hadislerinde, İslam’ın ‘kolaylık dini’ olduğu açıkça belirtilmiştir.

Peygamberimiz (s.a.s.) “Kolaylaştırınız, zorlaştırmayınız.” (Buharî, İlim, 11) buyurur. İnsanlar, birbirleriyle olan alış-verişlerde kolaylık esasını önde tutmalıdır. Özellikle borçludan alacağını istemede bu prensip daha da önem arz eder. Zira insanlar, ihtiyaçlarını alış-veriş yaparak temin ederler. Yüce Allah (c.c.) Kur’an-ı Kerim’de: “Eğer borçlu darlık içindeyse, ona eli genişleyinceye kadar mühlet verin. Eğer bilerseniz, (borcu) sadaka olarak bağışlamanız, sizin için daha hayırlıdır.” (Bakara, 2/280)

buyurur. Rasûl-i Ekrem (s.a.s.) Efendimiz, alacağında kolaylık gösterenler için, “Satışta, alışta ve borcunu istemekte kolaylık gösteren kimseye Allah rahmet etsin.” (Buharî, Büyü’, 16) diye dua etmiş ve başka bir hadis-i şeriflerinde de: “Kıyamet gününün sıkıntularından Allah’ın kendisini kurtarmasından hoşlanan kimse, borcunu ödeyemeyene mühlet tanısın veya ondan bir bölümünü indirsin.” (Müslim, Müsâkât, 32) buyurmuşlardır.

Borçlu şayet borcunu ödeyecek imkân bulamamışsa, ona mühlet tanımak ve borcunun bir bölümünü veya tamamını affetmek son derece faziletli bir davranıştır. Tabii, borçlu da bu müsamaha-yı asla istismar yoluna gitmemelidir.

SÖZÜN ÖZÜ

Hz. Ali’ye:
“Cömertlik nedir?”
diye soruldu. Hz.
Ali: “Asıl cömertlik,
kimse istemeden
vermektir.
İstendikten sonra
vermek, biraz
utanma biraz da
izzeti kurtarmadır.”
dedi.

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Beni iyilik işledikleri zaman sevinen ve kötülük yaptıkları zaman bağışlanma dileyen kullarından eyle.”
(İbn Mâce, Edeb, 57)

MÜNAFIK

Münafık, mümin olmadığı hâlde küfrünü gizleyerek kendisini mümin olarak gösteren veya imanla küfür arasında bocalayan kimse- dir. Kur’an-ı Kerim’de, “Kalplerinde hastalık olanlar.” (Mâide, 5/52) şeklinde nitelenen münafıklar esasında imanı kalplerine tam yerleştireme- miş, kararsızlık ve tutarsızlık gös- teren insanlardır. Özülle sözü bir olmayan ikiyüzlü münafıklarla ilgili Kur’an-ı Kerim’de, “Münafıklar sana geldikleri zaman, “Elbette biz senin Allah’ın Elçisi olduğuna tanıklık ederiz derler. Hâlbuki Allah onların gerçek yalancılar olduklarına ta-

nıklık eder.” (Münâfikûn, 63/1) buyrul- maktadır. Hz. Peygamber, dini tebliğ görevinde kâfirlerle olduğu kadar münafıklarla da mücadele etmiş- tir. Münafığı iki sürü arasında gidip gelen şaşkın bir koyuna benzeten Allah Resûlü (Müslim, Sıfâtü’l-Münâfikîn ve ahkâmühüm, 17), münafıklık ala- metleri arasında yalan söylemeyi, sözünde durmamayı ve emanete hıyanet etmeyi zikretmiştir (Buhârî, İmân, 24). Münafıkların, gerçek an- lamda iman etmediklerinden ve kötü ahlaklarından ötürü cezala- rının cehennem olacağı Kur’an’da bildirilmiştir (Nisâ, 4/145).

SÖZÜN ÖZÜ

Kalbi münever
olmak isteyenler
az yemeli ve
sefihlerin (ahlaklı
düşük kimselerin)
yanlarında
bulunmamalıdır.

İki kişinin,
darıldıktan sonra
birbirinin ayıplarını
ortaya çıkarması
münafıklık
alametidir.

İmam-ı Şafii

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Cehenneme götüren fitneden, cehennemin azabından, zenginliğin ve fakirliğin şerrinden sana sığınırım.” (Ebû Dâvûd, Vitir, 32)

HZ. PEYGAMBER VE GENÇLER

Hız. Peygamber, gençlerin eğitimiy-le özel olarak ilgilenmiş, mescidinin yanı başındaki Suffe isimli ilk İslami eğitim kurumunda, Ebû Hüreyre gibi nice delikanlı dini ilimleri (Kur’an (tefsir), hadis, fıkıh vb.) öğrenmişlerdir. Burada yetişen gençler İslam’ın tebliği görevinde aktif olarak görev yapmışlardır. Efendimizin genç valisi Muaz burada yetişmiştir.

İslam kültür ve medeniyetinin inşasında öncü rol oynayan Abdullah b. Ömer, Abdullah b. Mes’ûd, Abdullah b. Abbâs, Enes b. Mâlik gibi büyük sahabiler, Resûl’ün (s.a.s.) yanıbaşında yetişmişlerdir.

Her fırsatta gençlere özel tavsiyelerde bulunan Hz. Peygamberin, Abdullah b. Abbâs’a verdiği öğütlerden biri şöyledir: “Delikanlı! Sana bazı sözler öğreteceğim: Allah’ı (n hakkını) koru ki Allah da seni korusun. Allah’ı (n hakkını) gözet ki O’nu hep yanında bulasın. Bir şey isteyeceğinde Allah’tan iste. Yardım dileyceğinde Allah’tan dile. Şunu bil ki bütün toplum (varlık âlemi) bir konuda senin yararına bir şey yapmak için bir araya gelse ancak Allah yazmışsa sana destek verebilirler. Yine (bütün toplum) sana zarar vermek için bir araya gelse ancak Allah yazmışsa sana zarar verebilirler. Zira kalemler kaldırılmış, sayfalar kurumuştur.” (Tirmizî, Sıfatü’l-kıyâme, 59).

SÖZÜN ÖZÜ

*İbadete yönelme
vakti gençliktir.
Akıllı olan bu vakti
kaçırmaz, fırsatı
ganimet bilir. Zira
iş önemlidir. İnsan
yaşlılık zamanına
kalmayabilir.*

İmam Rabbani

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Faydasız ilimden, huşû duymayan kalpten, doymayan nefisten ve kabul edilmeyen duadan sana sığınırım.” (Nesâî, İstiâze, 64)

HAYRA NİYET EDİNCE

Keçecizade Hayreddin Efendi adında dar gelirli bir esnaf, “Allah’ın mescitlerini, ancak Allah’a ve ahiret gününe inanan, namazı dosdoğru kılan, zekâtı veren ve Allah’tan başkasından korkmayan kimseler imar eder. İşte onların doğru yolu bulanlardan olması umulur.” (Tevbe, 9/18) ayetindeki müjdeyi duyunca bir cami yaptırmaya niyet eder. İmkânları yetersiz ama niyetinde kararlıdır. Para biriktirmek için ne zaman canı bir şey istese: ‘Sanki yedim!’ der ve parasını bir kenara koyar. 22 yıl sonra biriktirdiği paralar küçük bir cami yaptıracak miktara ulaşınca Fatih semti Kır-

bacı sokağındaki mütevazı camiyi yaptırır ve arzusuna nail olur. Cami halk arasında ‘Sanki Yedim Camii’ olarak anılmaya başlar.

Hayrettin Efendi’nin bu azmi, Sevgili Peygamberimizin “Müminin niyeti, amelinden hayırlıdır.” (Taberani, Mu’cemu’l-Kebir, V, 185) hadisini müşahhas tecellisini hatırlatır bizlere.

Niyetinde ihlaslı olup da azmeden kişiyi Yüce Mevla işlerinde mutlaka başarıya ulaştırır. Bu sayede hiç ummadığı yerden yollar açılır ve zor işler kolaylaşır. Kişi sonuca ulaşmasa bile, niyet ve kararlılığının sevabını alır.

SÖZÜN ÖZÜ

Birisi Hz. Ali’nin yanında dünyayı kötülüyordu. Hz. Ali şöyle karşılık verdi: “Dünya; doğru olana bir doğruluk yurdu, onu anlayana bir kurtuluş yurdu, ondan azık toplayana bir zenginlik yurdudur.”

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Gazabından rızana, cezandan affına sığınırım. Senden sana sığınırım. Sana tüm övgüleri saysam yine de bitiremem. Sen kendini nasıl övdüysen öylesin.”
(Müslim, Salât, 222)

FATİH SULTAN MEHMET’İN HOCASI AKŞEMSEDDİN

Asıl adı Şemseddin Muhammed b. Hamza olup 792/1390 yılında Şam’da doğdu. Akşemseddin ve Akşeyh adıyla meşhur oldu. Soyu Hz. Ebû Bekir’e kadar uzanmaktadır. Kur’an’ı ezberleyip kuvvetli bir dinî tahsil gördükten sonra müderrislik yaptı.

Tıbbi konularda geniş bir birikim edindi. Manevi eğitimini Hacı Bayrâm-ı Velî’den aldı.

Akşemseddin, Fâtih 1453’te İstanbul’u fethettiğinde onun yanında yer aldı.

Kuşatmanın en sıkıntılı anlarında gerek padişahın gerekse ordunun mânevî gücünün yük-

seltilmesine yardım etti. Sultan Fâtih’e zaferin yakın olduğu müddesini vererek sabredip kuşatmayı sürdürmesini telkin etti. Bu sayede kuşatma devam etti ve İstanbul fethedildi. Ayasofya’da ilk Cuma hutbesini okudu.

Manevi mertebesinin yanı sıra tıbbi ilimlerde de öne çıktı. Tıbbi dair eserler yazdı, hastalıkların mikropla bulaştığı fikrini ilk kez öne sürdü.

Risâletü’n-nûriyye gibi eserlerinin büyük kısmı ise tasavvufa dairdir. Göynük’te 863/1459 senesinde rahmet-i rahmana kavuştu.

SÖZÜN ÖZÜ

*Riya olur
korkusuyla hayır
yapamadığını
söyleyen birine
Hz. Ali şöyle cevap
verdi: “Hiçbir hayrı
riya için yapma.
Hiçbir hayrı da
hayâdan dolayı
terk etme.”*

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Kötü ahlaktan, nefساني arzulardan, kötü işlerden ve ayıp şeylerden beni uzaklaştır.” (İbn Hibbân, Ed’iye, No: 960)

HZ. DÂVÛD (A.S.)

İshak Peygamberin on birinci kuşak torunu olan Hz. Dâvûd, milattan önce 1015-975 yılları arasında Filistin bölgesinde, İsrâilîoğulları’nın kralı olmuş ve onlara Hz. Musa’nın şeriatını uygulamıştır. Kitâb-ı Mukaddes’te Dâvid veya Dâvid diye anılan Hz. Davud hakkında Yahudi literatüründe çok fazla bilgi bulmak mümkündür. İbrânîcede “en çok sevilen kişi”, “göz bebeği” anlamlarına gelen “Dâvûd” Peygamberin ismi Kur’an-ı Kerim’de de on altı kez zikredilmektedir.

Allah’ın bir lütfu olarak Davud Peygamberin demiri yumuşatıp

ona şekil vermek suretiyle zırh yapma zanaatına sahip olduğu güçlü olduğu ve Allah’a çokça sığındığı, iktidarının güçlendirildiği ve kendisine “hikmet” ile “fasl-ı hitap” (hakkı batıldan ayırma yeteneği) ile “ilim” verildiği ifade edilmiştir. Dört büyük kitaptan biri olan “Zebur” ona indirilmiştir.

Kur’an’ın övgü dolu ifadelerle zikrettiği bu seçkin peygamber için Resulullah (s.a.s.), “İnsanların Allah’a en çok ibadet edeniydi.” demiş, çeşitli münasebetlerle onu hayırla yad edip, örnek göstermiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

Eğer düşmanın
sana zarar
vermesinden
korkuyorsan iyilikle
onun gönlünü
bağlamalsın.

İnsanın merhameti,
yumuşaklığı ve
cömertliği kendisini
düşmanlarına bile
sevdirir.

Sadi Şirazi

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Kıyamet gününde cennet, korku gününde güven istiyorum. Allah’ım! Verdiğin ve vermediğin şeylerin şerrinden sana sığınıyorum.” (Hâkim, Deavât, No: 1868)

NASIL BİR DÜĞÜN YAPILMALI?

Düğünün nasıl yapılacağını dinimiz detaylarıyla belirlememiş; bunu haramlara düşmemek şartıyla Müslümanların örf ve âdetine bırakmıştır.

Düğünlerde şu noktalara riayet edilmesi kamu/toplum yararı açısından faydalı olur.

1. Nikâhı duyurmak.

2. Meşru dairede eğlenmek. Düğünlerde içki içilmemesi, kadın ve erkeklerin birbirlerine karşı ilişkilerinde mahremiyet sınırlarını aşan davranışlardan kaçınmaları uygun olur.

3. Düğünlerde can güvenliğine ve çevre emniyetine özenle saygı gösterilmelidir. Sırf şenlik olsun diye havaya sıkılan kurşunlar, patlatılan

havai fişekler etrafa saldıkları korku ve sebep oldukları acılar sebebiyle dinen sakıncılı görülüp kaçınılmalıdır.

4. Yemek vermek. Düğün şenliğinin vazgeçilmez bir parçasıdır. Düğün sahibinin davette zengin fakir ayrımı yapmaması gerekir. Davet edilen düğün yemeğine katılmak Peygamber ahlakındandır.

5. Gereksiz harcamalardan kaçınmak. Dinimiz, hayatın her alanında olduğu gibi, yeni kurulacak aile yuvası için de gereksiz harcama yapılmasını hoş karşılamamıştır. Hatta bu noktada aşırıya gidilmesi israf olacağından haram kabul edilmiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Kendi elinle
vereceğin bir
akça, senden
sonra verilecek
yüz akçadan daha
değerlidir.*

Feriduddin Attar

*Az bela sanma
efendi hasedi,
Mahv eder hâsidi
(haset edeni) kendi
hasedi.*

Muallim Nâci

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Mal, aile, çocuk olarak insanlara verdiklerinin hayırlısını dilerim, sapıtan ve saptıranları değil.”
(Tirmizi, Deavât, 124)

ÇOCUKLARINIZLA KONUŞUN

Aile, fiziksel mesafenin en aza indiği, bireylerin birbirine en yakın olduğu topluluktur. Aile, üyeleri arasında samimiyetle konuşabilme ve dinleme becerisi gelişmemişse bireyler arasındaki duygusal mesafenin en uzak olduğu bir birliğe dönüşebilir.

Çocuk, anne babası tarafından onaylandığında sorunlarını anlatmaya istekli olur. Çocuk, ebeveynleri tarafından kabullenildiğini hissettiğinde hataları üzerinde düşünmeye başlar ve hatalarını düzeltmeye gayret eder. Kabullenmemesi dili, çocukların aileyle olan iletişim yolunu kapatır. Çocuklar, hislerini

ve problemlerini kendilerine saklamanın çok daha huzurlu olduğunu fark ederler. Kabul dili ise çocukların içine kapanmasını önler. Çocuğunuzun size güvenmesi önemlidir. Eğer güvenini zedeleyecek bir şey yapmamışsanız çocuğunuz sizinle sıkıntılarını rahatlıkla paylaşmak için gereken cesareti bulacaktır. Söylediklerine değer vermeniz ve anlamaya çalışmanız, anlattıkları ile alay etmemeniz çok önemlidir.

Çocuğunuzun size güvenmesi hayatta karşılaştığı zorluklar karşısında yalnız olmadığını hissetmesi ve hayata daha bir güvenle tutunması için önemlidir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Ey akıl sahibi,
ilim yüksek bir
makamdır. Ona
nail olduğun
zaman diğer bütün
makamlar yok olur.*

*İmam Burhaneddin
ez-Zernuci*

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Müslümanlar olarak canımızı al, Müslümanlar olarak dirilt, rezil olmadan ve fitneye uğramadan bizi salih kullarının arasına dâhil eyle.” (*Hâkim, Deavât, No: 1868*)

NECİP FAZIL KISAKÜREK

Şair, yazar ve mütefekkir Necip Fazıl Kısakürek, 25 Mayıs 1905’te İstanbul’da doğar. İlk şiiri henüz on üç-on dört yaşlarındayken yayınlanır. 1934’te kendi ifadesiyle, “Çocukluğunda ve gençliğinde masal gibi bir rüya ikliminden topladığı karanlık ve karışık haberlerin apaydınlık ve dümdüz gerçeğini verdiği” inandığı Abdülhakîm Arvâsî hazretleriyle karşılaşır. Bundan sonraki sanat anlayışında dinî bir eğilim ağırlığını hissettirmeye başlar. Kendisi bunu, “Tam otuz yıl saatim işlemiş ben durmuşum; Gökyüzünden habersiz uçurtma uçurmuşum.” şeklinde özetler.

Sanatkârlığıyla birlikte fikri yazılarıyla da ilgi uyandıran Necip Fazıl, bu açıdan Cumhuriyet döneminin önde gelen mütefekkirlerindedir.

“Büyük Doğu Dergisi”ni değişik periyotlarla, günlük, haftalık ve aylık olarak ölümüne yakın yıllara kadar aralıklarla çıkarmaya devam eder. Bu dergi etrafında özellikle gençlere hitap ettiği konferanslar ve yazdığı yazılar büyük ilgi uyandırır.

Birçok sahada yazdığı kitaplarının yanı sıra Çile adlı şiir kitabı en çok okunan eserleri arasında yerini alır.

SÖZÜN ÖZÜ

*Takılır bir yerde
kalır oyuncak,
kurgular biter.
Ölüm; o geldi mi
ne var korkulacak,
korkular biter.*

Necip Fazıl Kısakürek

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Senden hayırlı olan işleri yapmayı, aklın ve dinin çirkin gördüğü şeyleri terk etmeyi ve fakirlerin sevgisini istiyorum.” (Mâlik, Duâ, No: 508)

TERAVİH NAMAZI VE ÖNEMİ

Teravîh, Ramazan ayında yatısı namazı ile vitir namazı arasında kılınan nafile namazdır. Teravîh namazının her dört rekatin sonunda biraz dinlenerek kılınması müstehaptır. Buna dinlendirmek, rahatlatmak anlamlarına gelen tervîha denir. Teravîh de “tervîha”nın çoğuludur.

Hız Peygamber, “Kim inanarak ve sevabını Allah’tan bekleyerek Ramazan namazını (teravîh) kılsa, onun geçmiş günahları bağışlanır.” (Müslim, Salâtü’l- Müsâfirin , 174) diyerek Müslümanları bu namaza teşvik etmiştir.

Teravîh namazını cemaatle kılmak sünnettir. Peygamber Efendimiz te-

ravîh namazını birkaç kere cemaatle kıldırmış ancak daha sonra farz olur endişesiyle bundan vazgeçmiştir. Teravîh namazı Hz. Ömer zamanında yeniden cemaatle kılınmaya başlanmıştır (Buhârî, Salatu’t-Teravîh, 1). Namazın cemaatle kılınması Müslümanlar arasında birlik, beraberlik ve kardeşlik duygularını da güçlendirmektedir.

Teravîh namazı 20 rekattir. İki rekatta bir selam verilip, dört rekatta bir dinlenilmesi müstehaptır. Dinlenirken tehlîl (lâ ilâhe illallâh) ve salavat okunmalıdır. Teravîh namazı ile amaç Ramazan gecelerini ibadetle geçirmektir.

SÖZÜN ÖZÜ

Besmeleyle çıktım
yola
Selam verdim sağa
sola
A benim şevketli
efendim
Ramazan-ı şerifin
mübarek ola
Ramazan Mânisi

**GÜNÜN
DUASI**

“Ey insanların Rabbi! Rahatsızlığı gider! Şifa veren sensin. Senin vereceğin şifadan başka şifa yoktur. Öyle bir şifa ver ki ardında hiç hastalık izi bırakmasın.” (Müslim, Selâm, 47)

HOŞ GELDİN YA ŞEHR-İ RAMAZAN!

Aylardan Ramazandı gelen. Rahmet, takva, kalkan, sıhhat demektir. Hak ile batılı birbirinden ayıran Kur'an'ın indiği ay. İçinde tan yerinin ağarmasına kadar esenlik dolu, bin aydan daha hayırlı Kadir Gece-sini içinde bulunduran ay. Vücudumuzun sağlık bulduğu, irademizin güçlendiği, kötülöklere kalkan olan orucu barındıran ay. Rabbimizin bize verdiği nimetleri daha iyi anladığımız, unuttuğumuz insanları, kaybetmeye yüz tutmuş değerleri hatırladığımız, beden ve ruhumuzun arındığı ay. Okuduğumuz Kur'an'la, Peygamberimiz ve vahiy meleği Cebrail arasındaki mukabe-

leyi bir nebze tatmağa çalıştığımız ay. Durgun gecelerin sahurla canlandığı ay. Kadın, erkek, çoluk çocukla ailece camilerin doldurulup şenlendirildiği, milyonlarca inananın aynı duygularla ibadet etmenin hazzını tattığı, dua ettiği ay. “Allah-ekber” sadasıyla tüm yaratılanları büyük bir huzurun kapladığı iftar ayı. Günlük iş telaşı, teknolojik karmaşa içerisinde bütün aileyi toplayan, uzun süredir görmediklerimizi sofrasında buluşturarak yapılan sohbetlerle ruhumuzu doyuran ay. Hoş geldin ya Şehr-i Ramazan!

SÖZÜN ÖZÜ

(İlahi!) Sen
duyurmazsan
ben duyamam,
sen söylemezsen
ben söyleyemem,
sen sevdirmezsen
ben sevemem.
Sevdir bize hep
sevdiğlerini,
yerdire bize hep
yerdiklerini, yar et
bize erdirdiklerini.

Elmalılı Hamdi Yazır

GÜNÜN DUASI

“Ey kalpleri evirip çeviren (Allah'ım)! Benim kalbimi dinin üzere sabit kıl.” (Tirmizî, Deavât, 89)

MUKABELE

Karşılaştırma, yüzleştirme anlamına gelen “Mukabele”, Kur’an tarihi ile ilgili bir terimdir. Cibril (a.s.)’ın her sene Ramazan ayında gelip Kur’an’ı Hz. Peygamber (s.a.s.) ile birbirlerine okumalarını ifade eder.

Kur’an’ın Allah tarafından indirildiği şekilde muhafazası, ayet ve sûrelerin tertibinin doğru olarak tespiti ve bunun kontrolü için Cibril (a.s.), her sene Ramazan ayında, Hz. Peygamber (s.a.s.)’e gelirdi. Hz. Peygamber (s.a.s.), Kur’an ayetlerini Cibril’e okurdu. Buna “arz” denir. Aynı ayetleri, mukayese için

bir de Cibril (a.s.) okurdu, ki buna da “mukabele” denir.

Mukabele; “Zikri (Kur’an’ı) biz indirdik, O’nun koruyucusu da elbette biziz.” (Hicr, 15/9) ayetinin Asr-ı Saâdet’te gerçekleşmiş, bugün de devam etmekte olan bir mucizesinden başka bir şey değildir. Kur’an’ın Ramazan’da nazil olması (Bakara, 2/185), Kur’an okumanın özellikle Ramazan’da kat kat mükâfatlandırılacağı müjdesi, Müslümanların bu ayda en çok Kur’an’la meşgul olmalarına sebep olmuştur. Bu sebeple “Kur’an ayı” olan Ramazan’da cami ve evlerde “mukabele”ler okunur, hatimler yapılır.

SÖZÜN ÖZÜ

*Hayat
merdivenlerini
çıkarken insanlara
iyi davranalım.
Çünkü inerken
yine aynı insanlara
rastlayacağız.
Cenap Şehabettin*

GÜNÜN DUASI

“Ey Rabbim! Beni ve kardeşimi bağışla, bizi rahmetine gark eyle! Sen merhametlilerin en merhametlisisin.” (A'râf, 7/151)

İSTANBUL'UN FETHİ

Osmanlı Devleti'nin İstanbul'a olan ilgisi, tâ kuruluş devrinin ilk yıllarından itibaren başladı. Öncesinde birçok girişim olsa da, asıl fetihle ilgili çalışmayı Fatih Sultan Mehmed'in şehzadeliği ve tahta ilk çıktığı yıllarda gerçekleştirdi. O, böyle bir fethi, devletin geleceğinin teminatı ve kurmak istediği cihanşümül siyasetin dayanağı olarak görüyordu. İstanbul'un kuşatma hazırlıkları oldukça uzun sürdü.

Bu dönemde İstanbul'un fethi gazâ geleneğinin bir tezahürü olduğu için mutlaka onun alınması gerektiği fikri hâkim oldu. Akşemseddin, Molla Gürânî, Molla Hüseyin gibi tanınmış âlimler hem Fatih'i hem de kuman-

danlarını manevî bakımdan destekliyorlardı. Onlar aslında söz konusu fethin manevî mimarları olarak anılmaktadırlar.

İstanbul'un fethi, Bizans'ın düşüşü ile 29 Mayıs 1453 Salı günü sabaha karşı gerçekleşti. Fetihden sonra başlatılan imar hareketiyle çehresi değişen ve bir Türk İslam şehri hüviyetini kazanan İstanbul, zaman içerisinde Osmanlı Devleti'nin merkezi oldu. Nihayetinde kozmopolit ve renkli hayatının hâkim olduğu, Avrupa ile Asya arasında Karadeniz'in kuzeyi ile Akdeniz'e açılan deniz ve karayollarının birleştiği, farklı kültürlerin kaynaştığı bir büyük metropol hâline geldi.

SÖZÜN ÖZÜ

Yüzüne çarpmak
gerek zamânenin
fendini!

Göster: kabaran
sular nasıl yıkar
bendini!

Küçük görme, hor
görme, delikanlım
kendini!

Şu kırık âbideyi
yükseltecek
taştasın;

Fâtih'in İstanbul'u
fethettiği yaştasın.

Arif Nihat Asya

GÜNÜN DUASI

“Rabbim, bana tarafından temiz bir nesil ihsan eyle. Kuşkusuz sen duayı işitmektesin.” (Âl-i İmrân, 3/38)

ÇOCUKLARA ORUCU SEVDİRMENİN YOLLARI

Çocuklarımız küçük yaşta bizim oruç tutmamıza şahit olmaktan büyük sevinç duyarlar ve bunu kendileri de uygulamak isterler. Fıtratlarında olan bu meyil sayesinde oruç tutma teklifini bize, bizden önce onlar getirirler. Bu istekli ve hazır oluş dönemlerini iyi değerlendirmeliyiz.

Çocukların tuttıkları ilk oruçlar, genelde aile büyükleri tarafından satın alınır. Bu çok güzel bir uygulamadır. Oruç gibi bir ibadetin üstesinden gelen yavrularımızı uygun şekilde ödülleri vererek cesaretlendirmeliyiz. Onların tuttıkları oruca duyduğumuz saygıyı ve bundan

dolayı hissettiğimiz sevinci onlara belli etmeliyiz. Bu şekilde onlar da, takdir edilmenin coşkusuyla ve bizi sevindirmiş olmanın mutluluğuyla büyük sabır ve gayret gerektiren bu ibadeti canla başla yerine getireceklerdir.

Bu yaşlarda oruç tutmakla ilgili elde edilen her türlü güzel hatıra, gelecekte büyük anlamlara sahip olacaktır. İftarlar, sahurular, ailelerin bir araya gelmesi, kaynaşması, mukabeleler, teravih namazları ile güzel anıları çocukların gelecekte de severek ve isteyerek oruç tutmalarını temin eden unsurlar olacaktır.

SÖZÜN ÖZÜ

*Asrımızın sefaleti,
maddeye bağlanan
teknik kuvvetinin
fikir kuvvetini
yenmiş olmasından
ileri gelmektedir.*

Nurettin Topçu

**GÜNÜN
DUASI**

“Rabbimiz! Bizi, inkâr edenler için bir sınama konusu yapma. Bizi bağışla ey Rabbimiz! Çünkü kudret ve hikmet sahibi olan ancak sensin.” (Mümtehine, 60/5)

KUR'AN'DA ÇEVRE

Kur'an'da Allah'ın kudretini, ilmini, celal ve cemalini yansıtan muhteşem bir kâinat tablosu sunulur. Kâinattaki her şeyin anlam yüklü olduğuna vurgu yapılır.

Nitekim insanın her gününü birlikte geçirdiği yeryüzüne ve gökyüzüne ait canlı ve cansız varlıklar Kur'an'da sıklıkla zikredilmiştir. Kabaran denize, aya, çekilip gittiğinde geceye, aydınlandığında sabaha, şafağa, burçlarla dolu gökyüzüne, yeryüzüne, güneşe ve onun aydınlığına yemin edilmiştir. Hatta Kur'an'daki bazı sûrelere hayvanların; bazılarına da tabiat varlıklarının isim-

leri verilmiştir. Özellikle Allah'ın kudreti, insanlara olan ihsanı ve verdiği sayısız nimetler anlatılırken çeşitli bitkiler, mahsul ve meyveler, büyük ve sık ağaçlı bahçeler, meralar ve bütün bunlarda suyun rolü eşsiz bir üslûpla anlatılır.

Kur'an, yeryüzünü bazen çocukların yetişmesi için hazırlanmış bir beşik, bazen üzerinde istirahat edilen bir döşek olarak niteler. Gökyüzünü de her çeşit bozulmadan muhafaza edilmiş, kandiller ve yıldızlarla süslenmiş bir tavana benzetir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Derdim derdime
derman,
Vermiş elime
ferman,
Dertsizlik büyük
derttir.*

Dertlidir ehl-i iman

*Ey savm-u salat
târiki nârdan
haberin yok*

*Yanın yere yüzün
yara dârdan
haberin yok*

Alvarlı Mahmut Lütfi

GÜNÜN DUASI

“Rabbimiz! Günahlarımızdan ve işimizdeki aşırılıklardan ötürü bizi bağışla, sebatımızı arttır, kâfir topluluğa karşı bize yardım et!” (Âl-i İmrân, 3/147)

SADAKA TAŞLARI

Atalarımız dinimizce teşvik edilen hayır ve hasenatı farklı âdetler hâlinde yapagelmışlerdir. Bunlardan biri de, çok azı günümüze kadar ulaşan “sadaka taşları”dır.

Cami, hamam, dergâh, hastane, türbe, mezarlıklar ve sokakların kuytu köşelerinde bulunan, dikkörtgen veya silindir şeklinde ve olan yaklaşık 150 cm. yüksekliğindeki üstü oyuk taşlardır. Bu taşlar çocukların ulaşamayacağı yükseklikte yapılmıştır. Amaç; ihtiyaç sahibi olup bunu dile getiremeyen kimselere yardım etmektir. Bu taşlar sayesinde yardım alan da

yardım yapan da birbirini bilmemektedir.

Bu sadaka taşlarına genelde madeni paralar bırakılır, kıyafet ve yiyecek konduğu da olurdu. Kimsesiz ve yoksul kişiler dikili sadaka taşlarından ihtiyaçları olan kadarını alır, geriye kalana dokunmazlardı. Bu uygulamanın örneği İstanbul Eyüp'teki mezarlıkla Şehzade Camii avlusunda görülebilir.

İhtiyaç sahiplerini incitmeden yapılan bu yardım şekli ile ecdadımız, yarım hurma ile de olsa sadaka vermeyi öğütleyen Peygamberimizin tavsiyelerini yerine getirmeye çalışmıştır.

SÖZÜN ÖZÜ

En üstün ahlaki davranış; sana gelmeyen akrabaları ziyaret etmen, seni mahrum edenlere ikramda bulunman ve sana kötülük yapanları affetmendir.

Sadi Şirazi

GÜNÜN DUASI

“Rabbimiz! Bizi sabırla donat, bize sebat ver ve inkârcı topluluğa karşı bize yardım et.” (Bakara, 2/250)

KİMLER ORUÇ TUTABİLİR?

Akıllı ve ergenlik çağına ermiş kimselerin Ramazan ayında oruç tutması farzdır.

İbadetlerle yükümlü olma şartlarını taşıdığı hâlde bazı özel durumları olan kimselere oruç tutmama ruhsatı verilmiştir.

Hasta, yolcu ve oruç tutmaya güç yetiremeyecek düşkünlükte olanlar Ramazan’da oruç tutmayabilirler (Bakara, 2/185). Bu durumdaki kimseler oruç tutmayı engelleyen durumları ortadan kalktığı anda oruçlarını kaza ederler.

Sağlığı bundan sonra oruç tutmaya elverişli olmayanlar bir

yoksul doyumlugu fidiye verirler (Bakara, 2/184).

Oruç tuttuğu takdirde kendisinin veya çocuğunun zarar görmesi muhtemel olan gebe veya emzikli kadınlar da, sağlık durumu oruç tutmak için elverişli olmayanlar arasında değerlendirilmiştir.

Bu durumda olanlar da oruç tutmayabilirler. Hatta zarar görme ihtimali kuvvetli ise tutmamaları gerekir. Durumları normale döndüğünde tutamadıkları oruçları kaza ederler.

SÖZÜN ÖZÜ

İnsan, gönlünü
çıkarıp avucuna
koyarak başkaları
önünde mahcup
olmadan
dolaşabilmelidir.

Yusuf Has Hacib

**GÜNÜN
DUASI**

“Rabbimiz! Bizi doğru yola eriştirdikten sonra kalplerimizi saptırma, bize tarafından bir rahmet bağışla. Hiç kuşku yok, lütfu bol olan yalnız sensin.” (Âl-i İmrân, 3/8)

KUR’AN-I KERİM’İN ARKADAşLIğI

Çocuklarımıza Kur’an okumayı öğretmek ve her zaman Kur’an okumalarını teşvik etmek, bizim onlara karşı vazifelerimizdendir. Yavrumuzun Kur’an okuyabilen bir birey olarak yetişmesi, onun büyük bir desteğe, donanıma sahip olması anlamına gelir ve hayatının her safhasında bundan istifade edebilir. Çünkü hem bizim hem de çocuklarımızın, Kur’an-ı Kerim’in rehberliğine, arkadaşlığına, şifa gücüne, huzur ve sükûnet verme özelliğine daima ihtiyacımız vardır. Yoğun ders dönemleri olan ve sınav endişeleri ile bunalan öğrenciler,

Kur’an okuyarak zihinlerini, sinirlerini rahatlatırlar, maneviyatlarını geliştirirler, böylece hayatlarına huzur dolu dakikalar serpiştirmiş olurlar. Yine yoğun iş temposu altındaki yetişkinlerin de Kur’an’ın sükûneti ile serinletilmiş vahalarında dinlenmeye ihtiyacı vardır. Dünyada Kur’an-ı Kerim okumanın bize sağladığı sayısız faydalar bir yana, öldükten sonra da bu güzel ibadet, cankurtaran simidi gibi karşımıza çıkacak, kabrimizde bize arkadaş ve nur olacak, mizanda sevap hanemizin dolmasına yardım edecektir.

SÖZÜN ÖZÜ

*İslam, hakkı ikame
(yerine getirme)
ve zulmü izale
(ortadan kaldırma)
için Cenab-ı
Hakk’ın indirdiği
emsalsiz bir
nizamdır.*

Mahir İz

**GÜNÜN
DUASI**

“Rabbimiz! Bizi, inkâr edenler için bir sınama konusu yapma. Bizi bağışla ey Rabbimiz! Çünkü kudret ve hikmet sahibi olan sensin.” (Mümtehine, 60/5)

ORUÇ MANEVİ BİR KALKANDIR

Oruç, imsak ile başlayıp iftarla sonlandırılan bir ibadettir. Oruç, beden yapma şeklinde bir eylemi olmak yerine terk etmek şeklinde bir tutumu olarak gözükmektedir.

Kutlu Nebî, zihinlere yaklaştırmak ve gayesine matuf kılmak için orucu somutlaştırmış, “Oruç bir kalkandır.” (Buhari, Savm, 2) buyurmuştur. Kalkan, ilk bakışta savunma amaçlı ve pasif gözüken bir silahtır. Onunla sahici bir korunma sağlanabilmek için nasıl tutacağını bilmek ve sıkıca tutmak gerekmektedir. Bu tutuş, aslında bir tutunuştur, saldırılar karşısında varlığını koruma ve

idame ettirme adına bir vasıtaya sığınıştır. Peki, oruç kimi, neye karşı koruyacaktır? Hadisin devamındaki “Oruçlu kişi, kötü söz söylemesin ve cahillik yapıp kavga etmesin. Şayet biri kendisiyle kavga etmeye veya sövüşmeye kalkarsa, ona karşı iki defa, ‘Ben oruçluyum’ desin.” (Buhari, Savm, 2) ifadesi, insana yönelen saldırıların sadece hariçten olmadığına işaret eder gibidir. Oruç hatırlanıp muhataba karşı hatalı bir davranış sergilenmediğinde, kimin kazanacağı önceden belli olmayan bir kavga hiç başlamamış olmakta, bu hâliyle de oruç kişiyi korumaktadır.

SÖZÜN ÖZÜ

Çok konuşan, çok
hata yapar. Çok
hata yapanın
hayası azalır.
Hayası azalanın
takvası azalır.
Takvası azalanın
kalbi ölür. Kalbi
ölen cehenneme
girer.

Hz. Ali (r.a.)

**GÜNÜN
DUASI**

“Rabbimiz! Bize katından rahmet gönder ve bize içinde bulunduğumuz durumdan bir çıkış yolu göster!” (Kehf, 18/10)

OSMANLI KÜLTÜRÜNDE DIŞ KIRASI GELENEĞİ

Genel Osmanlı Ramazanlarının unutulmaya yüz tutmuş en güzel âdetlerinden biri olan “dış kirası” geleneği, bu mübarek ayın ecdadımızın güzel ahlakına bir başka tesiri ve muhabbetiydi. Ramazan’ın gelmesiyle birlikte saray içinde ve dışında toplu iftar davetlerinin ardı arkası kesilmez, büyük konakların iftar sofralarında yer almak için tanıdık olmaya gerek duyulmazdı. Hâli vakti yerinde olan hane sahipleri, iftar vakti ansızın kapılarına gelen birini hemen sofralarına buyur ederdi. Özellikle maddi durumu iyi olmayan kimselere Allah rızası için ikramda bulunmayı bir görev sayar, misafir-

lerinin en iyi şekilde ağırlanması için ellerinden geleni yaparlardı. Misafirler iftarlarını yapıp kalkarken, hane sahipleri gelen misafirlere, kadife keseler içerisinde kehribar tespihleri, gümüş yüzükleri dış kirası olarak hediye ederdi. Fakir fukaraya ise hane sahibinin zenginliği ve cömertliğine bağlı olarak hediyeler takdim edilirdi. Hz. Peygamberin sünneti ve hediyeleşmenin canlı bir tezahürü olan bu gelenek insanlar arasındaki muhabbeti de artırır. Burada iyilik yapmada önde giden taraf iftarı veren hane sahibi değil, iftara gelerek ev sahibini mükellefiyetten kurtaran Allah misafiri olurdu.

SÖZÜN ÖZÜ

Bir kimse bütün ilimleri kendinde toplasa, Allah Teala'nın rızasına uygun hareket etmedikçe kurtulamaz.

Molla Camî

GÜNÜN DUASI

“Rabbimiz! Ancak sana dayandık, sana yöneldik. Dönüş de ancak sanadır.” (Mümtehine, 60/4)

ÇOCUKLAR İÇİN ORUÇ TUTMAK NASIL KOLAYLAŞIR?

Oruç ibadetinin kişilik gelişiminde son derece mühim bir rolü vardır. Çocuklar bu ibadet sayesinde doğru söyleyen, dürüst fertler olarak yetişebilirler.

İradeleri güçlenir, zorluklar karşısında daha dirençli olurlar. Nimetlere şükretmeyi, başkalarının hâlimden anlamayı öğrenirler. Sağlıklı beslenme alışkanlığı kazanmada da orucun çocuklar üzerinde olumlu etki yapacağı rahatlıkla söylenebilir.

Çocuklarımıza beslenme konusunda güzel olan şu alışkanlıkları kazandırmalıyız: Yemeğe besleme ile başlamak, yediğimiz

gıdaları yavaş yemek ve güzelce çiğnemek, sofrada edepli olmak, sağ el ile yemek, suyu yavaş yavaş içmek, sofradan doymadan kalabilmek, verilen nimetlere şükretmek, yemekten önce ve sonra el yıkamak, yemeğimizi bitirince diş fırçalamak gibi.

Bu güzel alışkanlıklar ve sünnet uygulamaları, bize yemeğin başlama ve bitiş saati hakkında bir bilinç kazandıracak ve bizi öğün aralarında atıştırmadan uzak tutacaktır. Bunlar, kolay oruç tutabilmek için alınabilecek dolaylı tedbirlerden bazılarıdır.

SÖZÜN ÖZÜ

Fakirlere ihsan

et: Ey oğul!

Cenab-ı Hakk'ın
ihsan buyurduğu

nimetten fakirleri

ve muhtaçları

hissedar etmek

şükürdür. Eğer

kapına bir fakir

gelirse, onun

kalbini hoş et, öyle

gönder.

İmam-ı Gazâlî

GÜNÜN DUASI

“Rabbim, bana tarafından temiz bir nesil ihsan eyle. Kuşkusuz sen duayı işitmektesin.” (Âl-i İmrân, 3/38)

YAZ KUR’AN KURSLARIMIZ

Her yıl Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından camilerimizde Yaz Kur’an Kursları düzenlenmektedir. Yaz Kur’an Kurslarında çocuklarımız dini konularda bilgi sahibi olmakta ve Kur’an-ı Kerim ile buluşmaktadırlar. Çocuklarımız büyük bir heyecanla geldikleri bu kurslarda bir ömür boyu kendilerine gerekli olan önemli bilgiler edineceklerdir. Ezanın birliğe çağrısını, tekbirin ve kıraatin coşkusunu, secdenin ve duanın huzurunu yaşayan bir çocuk için mescit, bir başka yerde edinemeyeceği engin bir maneviyat tecrübesinin tek adresidir. Din görevlisinden, cami cemaatinden gördüğü tavırlar, ezberlediği namaz

duaları, İslamî prensipler, Sevgili Peygamberimizin hayatından kesitler ve onun güzel sözleri hatırlarında kalacaktır. Çocuklarımıza gösterilecek bir tebessüm, sıcak bir dokunuş, ilgi ve hediyeler dine bağlılıklarını artıracaktır. Kurs vesilesiyle camiye gelen çocuklar ibadete ve cemaate alışmaktadırlar. Çocukluğunda ve gençliğinde camiye girme, onu tanıma fırsatı bulamayanlar, çok istemesine rağmen yetişkinliğinde camiye girmekten çekinmektedirler. Çocuklarımızın ibadet ve dua alışkanlığı kazanması, dini ve ahlaki değerleri öğrenmesi için Yaz Kur’an Kursları toplulumuz için büyük önem arz etmektedir.

SÖZÜN ÖZÜ

Münazara esnasında bir âlim: “Bu mesele vuku bulmuş mudur?” der. Ebû Hanife: “Hayır.” der. Âlim: “Vuku bulmayan bir şeyi niye tartışyorsun?” deyince, Ebû Hanife: “Âlimler bela gelmeden önce hazırlanırlar ki, bela gelince nereden girip nereden çıkacaklarını bilsinler.” cevabını verir.

GÜNÜN DUASI

“Rabbim! Tövbemi kabul et, günahımı temizle, duama icabet et kabul buyur, delilimi sabit kıl, dilime doğruyu söylet, kalbime hidayet ver, göğsümden kin ve hasedi çıkar.”
(Tirmizî, Deavât, 114)

PEYGAMBER EFENDİMİZ (S.A.S.)'İN VEFATI

Veda haccından kısa bir süre sonra Hz. Peygamberin hastalığı ağırlaştı. Allah Resûlu miladî 8 Haziran 632 (H. 13 Rebiulevvel 11) tarihinde vefat etti.

Hz. Peygamberin vefatı bütün Müslümanları derinden üzdü.

Sade bir hayat yaşayan, elde ettiği maddi imkânları Allah yolunda harcayan Resûl-i Ekrem'den geriye son derece mütevazi bir miras kalmıştır.

Zira kendisi, “Biz peygamberler zümresi miras bırakmayız; bizim geride bıraktığımız her türlü ser-

vet sadakadır.” (Buhârî, Humus, 1) buyurmuştur.

Hz. Peygamberin geride bıraktığı manevi mirası gerek ümmeti gerekse bütün insanlık için son derece büyük ve değerliydi.

O, Veda Hutbesi'nde de belirttiği gibi, Kur'an ve Sünnet'i en değerli miras olarak bırakmış, bu iki temel kaynak etrafında şekillenen İslam dini ve medeniyeti asırlar boyunca geniş bir coğrafyada etkisini hissettirerek insanlık tarihindeki yerini almıştır.

SÖZÜN ÖZÜ

Ölüm güzel şey;
budur perde
ardından haber...

Hiç güzel
olmasaydı, ölü
müydü Peygamber?

Necip Fazıl Kısakürek

GÜNÜN DUASI

“Ey Rabbimiz! Sen rahmetin ve ilminle her şeyi kuşattın. Tövbe edenleri ve yolundan gidenleri bağışla, onları cehennem azabından koru!” (Mü’min, 40/7)

İTİKAF

İbadete niyet ederek bir mes-cidde veya mescid hükmündeki bir mekânda inzivaya çekilmeye “itikaf” denir.

İtikafta yeme, içme gibi doğal bazı ihtiyaçların karşılanması dışında dünya işleri ile meşgul olunmaz. Daha çok ibadet, tefekkür ve Allah’ı zikir ile vakit geçirilir. Mescid içinde giderilmesi mümkün olmayan zaruri ihtiyaçların karşılanması için dışarı çıkılabilir. Bu tür hâllerin dışında, itikafta iken mescid ya da mescid hükmündeki mekândan dışarı çıkılmaması gerekir.

İtikaf, Allah’a yakınlaşmak için bir vesiledir. İtikaf müddetince

dünya nimetlerinden uzaklaşan insan, dünya ve ahiretin anlamı, varlığın hikmeti, hayatın istikameti hakkında düşünme fırsatı yakalamış olur.

Peygamber Efendimiz, Medine’ye hicret ettikten sonra, her yıl Ramazan ayının son on gününü itikafa girerek geçirmiştir (Buhari, İtikaf, 3). Peygamberimizin bu uygulaması, Müslümanlar arasında da yaygınlık kazanmıştır.

Kadir gecesini, Ramazanın son on gününde aranmasını tavsiye eden hadislerden dolayı bu günlerde itikafa girmek, Kadir Gecesi’nin ihyası için de bir imkân sunar.

SÖZÜN ÖZÜ

Ebû Hanife’ye, bir grup insanın mescidde fıkıh müzakeresi yaptığı haber verildi. O da, başlarında birinin bulunup bulunmadığını sordu. Bir hocalarının ya da reislerinin olmadığını öğrenince de şöyle dedi: “O hâlde onlar ebediyen fakih olamazlar!”

**GÜNÜN
DUASI**

“Ey Rabbimiz! Biz kendimize zulmettik. Eğer bizi bağışlamaz, bize acımazsan mutlaka ziyan edenlerden oluruz!”
(A'râf, 7/23)

ALLAH'A ULAŞAN, KULUN TAKVASIDIR

Hız. Âdem'in iki oğlundan Habil hayvancılıkla, Kabil bahçecilikle uğraşırđı. Allah Teala onlara, kazandıklarından kurban sunmalarını emretti.

Habil, en kıymetli hayvanını Allah'a takdim ederken, Kabil gözden çıkardığı ürünlerini sunmuştu. Habil'in kabul olurken Kabil'in sundukları geri çevrildi. Zira Allah ancak kendisine karşı gelmekten sakınanların sunduklarını kabul ederdi (Maide, 5/27). Yüce kitabımızda Hız. Âdem'in iki oğlundan başından geçen bu olay, aslında insanın iki yönüne işaret etmektedir.

Rahmani yönümüz, sahip olduklarımızın kendimize ait olmadığına farkındadır. Zira kendini var edemeyen insan her an Var Eden'e muhtaçtır. Verirken de Yaratıcı'nın cömertliğine layık bir şekilde, en güzelini verir.

Nefsani yönümüz ise bütün kazançları kendisi için biriktirmeye, başarıları kendi hanesine yazmaya meyillidir. Başkasına sadece arta kalanları layık görür. Oysaki Rahman, hiç birine muhtaç değildir. O'na ulaşan ancak ve ancak kulun takvasıdır.

SÖZÜN ÖZÜ

*Allah katında
durumunu
öğrenmek isteyen,
Allah için ne
yaptığına baksın.*

Ahmed bin Hanbel

GÜNÜN DUASI

“Ey Rabbimiz! Biz gerçekten iman ettik, günahlarımızı bağıyla, bizi ateş azabından korusun...” (Âl-i İmrân, 3/16)

NEFİS TEZKİYESİ

İnsanın, iç âlemi bir mücahede alanı olduğundan dolayı, en büyük mücadelesi nefsiyle cereyan etmektedir. Efendimizin; “Mücahid, nefsinin isteklerine karşı cihad ederek günahlardan uzak durmak için mücadele eden kimsedir.” (Tirmizi, Fedâilü'l cihâd, 2) hadisi de bu gerçeğe dikkatimizi çekmektedir.

Kötülüğe meyli kesebilmek, iyilik ve güzelliğe yönelebilmek için manevi bir eğitime ihtiyaç vardır. Kur'an, nefsinin isteklerine boyun eğen ile onu terbiye edenlerin farkını vurgularken; “Nefsini arındıran kurtuluşa ermiştir. Onu kötülüklerle gömüp kirleten kimse de ziyana

uğramıştır.” (Şems, 91/9-10) buyurmaktadır.

Nefsimizi terbiyede ibadetler önemli bir fonksiyona sahiptir. Namazın insanı her türlü kötülükten alıkoyan bir ibadet oluşuna bizzat Kur'an vurgu yapmaktadır (Ankebût, 29/45). Oruç, fitre, teravih namazı ve içinde barındırdığı daha nice güzellikleriyle Ramazan ayı nefsi terbiye ve gönül temizliğine erişebilme adına büyük bir fırsattır. Bu ayla birlikte insan kendisini rahatsız eden her türlü şeytani düşünce ve nefsanî duyguları; tövbe istiğfarları, ibadet, dua, zikir ve tesbihatlarıyla etkisiz hâle getirebilmelidir.

SÖZÜN ÖZÜ

Kardeşin senden alakasını kestiğinde
ziyareti; yüz çevirdiğinde
lütuf ve yakınlığı;
cimrileştiğinde
cömertçe harcamayı;
uzaklaştığında yakınlaşmayı; sert tavrı takındığında yumuşak davranmayı; suç işlediğinde özrü kabul etmeyi üstlen.

Hz. Ali (r.a.)

GÜNÜN DUASI

“Rabbimiz! Nurumuzu arttır, eksiltme ve bizi bağışla. Şüphesiz senin her şeye gücün yeter.” (Tahrîm, 66/8)

ZEKÂT İBADETİ VE ÖNEMİ

İslam'ın en temel emirlerinden biri olan zekât, zenginlerin Allah rızası için belli kişilere verilmesi gereken belli miktarı ifade eder.

Zekâtın verileceği kimseler Kur'an-ı Kerim'de ayrıntılı şekilde açıklanmıştır (Tevbe, 9/60).

Bir kimseye zekâtın farz olması için o kimsenin Müslüman, akıl sağlığı yerinde, ergenlik çağına gelmiş ve bir yıllık borcundan ve temel ihtiyaçlarından fazla kazanç sağlayıcı nitelikte “nisap miktarı” mala sahip olması gerekir.

Nisap, altında 80.18 gr, parada bu miktardaki altının mali değeri,

devede 5, sığırdada 30, küçükbaşta 40'tır.

Nisap miktarı mala sahip olduktan sonra bir kameri yılın geçmesi gerekir. Ancak zekâtı bu süre dolmadan önce vermekte sakınca bulunmamaktadır.

Zekâtın geçerli olması için öncelikle “niyet” şarttır. Zekât bir ibadet olduğu için niyetsiz yerine getirilemez. Ayrıca fakire verilmesi ve teslimi demek olan “temlik” de şarttır.

Yemek hazırlayıp yedirmek gibi ibâha denilen yollarla fakire zekât verilmiş olmaz.

SÖZÜN ÖZÜ

*Biz zannediyoruz
ki, sabır düşkünlüğe
katlanmaktır.
Hâlbuki sabır,
katlanmak
değil, hayatın
sıkıntılarına göğüs
germektir.*

Mehmet Akif Ersoy

**GÜNÜN
DUASI**

“Rabbimiz! Peygamberlerin aracılığıyla bize vaad ettiklerini ver bize; kıyamet gününde bizi rezil etme. Sen asla sözünden dönmezsin.” (Âl-i İmrân, 3/194)

RASÛLÜLLAH'IN (S.A.S.) SEVGİLİ EŞİ HZ. ÂİŞE (R.ANHA)

614 yılında Mekke’de doğmuş olan Hz. Aişe (r.anha) hicretin 2. yılında Hz. Peygamberle evlenmiştir. Hz. Peygamber onu çok sevdiği için kendisine Âişe, Uveyş ve Âiş ya da ve beyaz tenli olmasından dolayı Humeyra diye hitap etmiştir. Hz. Peygamber, hanımları arasında Hz. Hatice’den sonra en çok onu sevmiş, dünyada en çok kimi sevdiği sorusuna karşılık olarak onun adını vermiştir. Hz. Ali de ondan “Rasûlüllah’ın (s.a.s.) Sevgilisi” diye söz etmiştir.

Hz. Peygamber vefat ettiği zaman Hz. Peygamberin sünnetini

en iyi bilen, anlayan ve muhafaza eden sahabîlerin başında yer almıştır. Hz. Aişe, ilmi birikimi yanında, iyi bir hatip olduğu için konuşmaları insanlara çok tesir etmiş ve bu özelliğiyle de şöhret bulmuştur.

Hz. Peygamber hastalanınca, onun odasına geçmiş, mübarek başı onun kucağında iken vefat etmiş ve odasına defnedilmiştir. Hz. Âişe (r.anha), Hz. Peygamberden sonra kırk yedi yıl daha yaşamış ve altmış beş yaşında 678 yılında Medine’de vefat etmiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Oğlum ananı,
atanı say, bereket
büyüklerle beraber
olmadadır.
Büyüğünü bilmeyen
Allah’ını bilmez.*

Şeyh Edebalı

**GÜNÜN
DUASI**

“Rabbimiz! Şüphesiz ki sen gizlediğimizi de açıkladığımızı da bilirsin. Yerde ve gökte hiçbir şey Allah’a gizli kalmaz.”
(İbrahim, 14/38)

NAMAZIMIZ MİRACIMIZ OLSUN!

Namaz mümin için özlemlenilen bir buluşma anıdır. Yüce Allah’ın huzuruna O’nun daveti ile çıkmanın ve kabul edilmenin ifadesidir.

Namaz müminin miracı ve Rabbine vuslat zamanıdır. Allah’ı anıştır namaz. El, dil, göz, kulak, kalp velhasıl bütün uzuvlarla Yaratanı zikirdir. Gönülden eda edilen her namaz, huzur iklimine açılan bir kapıdır. Günün belli vakitlerinde mümin, kendini sadakat ve samimiyetle bu iklimin esintilerine bırakır. Günde beş defa yenilenen bir samimiyet ifadesidir namaz.

Nice dünyevî arzu ve yönelişler insanın önünde Rabbine ulaşmada âdeta kalın birer duvar gibidir. O duvarı ne kadar aşılmaz kılsak, boyun büküp secde etmemiz de o derece zor ve imkânsız hâle gelir. Nüvesi toprak olan insan, benlik duvarını aşmadıkça, yüzünü toprağa koyup secdeye varmadıkça, rahmet pınarından kana kana içemez.

O hâlde bizlere hayat sunan, varoluşumuzu anlamlandıran rahmet ve hikmet pınarından nasiplenebilmek için kıyam, ruku ve secdeleri miraca dönüştürebilecek bir niyet ve samimiyetle namaza yönelelim.

SÖZÜN ÖZÜ

İmam Şafî’ye: “İlmi nasıl ararsın?” diye soruldu. O da: “Çocuğunu kaybeden bir kadının, çocuğunu araması gibi” cevabını verdi.

**GÜNÜN
DUASI**

“Ödül ve ceza gününün tek hâkimi. (Rabbimiz!) Ancak sana kulluk eder ve yalnız senden yardım dileriz.”
(Fâtiha, 1/4-5)

KESİNTİSİZ HAYIR KAYNAĞI: SADAKA-İ CARİYE

Peygamberimiz, “İnsan ölünce şu üçü dışında amelleri(nin sevabı) kesilir: Sadaka-i cariye (faydası süregelen hayır), faydalanılan ilim, arkasından dua eden hayırlı evlat.” (Müslim, Vasiyye, 14) buyurarak ölümle birlikte amel defterinin kapanacağını, yalnızca bu üç amelin, deftere kaydedilmeye devam edeceğini haber vermiştir.

“Sadaka-i câriye”, “faydası devam eden sadaka” anlamına gelir. Cami, okul, çeşme, köprü yaptırmaya, ağaç dikmeye kadar kişinin kendisinden sonrakilerin faydasına yaptığı tüm ameller

buna dâhildir. İlim öğrenmek de aynı şekilde insanın kendisinden sonra kalıcı bir eser bırakmasına ve dolayısıyla amel defterine sevapların yazılmasına bir vesiledir. Bu da kitap yazarak, hayırlı öğrenciler yetiştirerek, okullar, araştırma merkezleri açarak kısacası kişinin kendinden sonrakilere ilmini aktarabileceği hayırlı çalışmalar yapması ile gerçekleştirilmesi mümkün olan bir ameldir.

Yine kişinin arkasından dua eden salih bir evlada sahip olması da amel defterinin kapanmaması için bir sebeptir.

SÖZÜN ÖZÜ

Ana baba âhı
alma. Ana baba
âhının zehrini içen
kurtulmaz.

Ali Fuad Başgil

Ölmek değildir
ömrümüzün en feci
işi,

Müşkil budur ki
ölmeden evvel ölür
kişi.

Yahya Kemal Beyathı

**GÜNÜN
DUASI**

“...Allah’ım! Ey Rabbimiz ve her şeyin Rabbi! Beni ve ailemi dünya ve ahirette her an sana ihlasla bağlı kıl. Ey yücelik ve ikram sahibi!...” (Ebû Dâvûd, Vitr, 25)

DIYANET TV, DIYANET RADYO VE KUR’AN RADYO

Diyaret TV, 16 Haziran 2012 tarihinde Bursa Ulu Camii’nde Mirac kandili vesilesiyle ilk deneme yayını gerçekleştirdi. 19 Temmuz 2012’de Ramazan ayında 12 saat süreyle, 8 Temmuz 2013’te ise düzenli yayına geçti. Uydudan yayın yapan Diyaret TV, Diyaret İşleri Başkanlığının toplumu din konusunda aydınlatma görevini daha etkin ve verimli bir şekilde yerine getirmesine katkı sağlamak amacıyla hizmet vermektedir.

2013’ün Ramazan ayında yayına başlayan Diyaret Radyo ve 2015

Ramazan ayında yayına başlayan Kur’an Radyo ise bugün 81 ilde yayın yapmakta olup uydu ve internetten de dinlenebilmektedir.

Diyaret İşleri Başkanlığı, İslam’ın sahih bilgisini esas alarak tevhid inancını ve merhametle yoğrulan adaletini geniş halk kitlelerine ulaştırmak için Diyaret TV, Diyaret Radyo ve Kur’an Radyo’nun yanı sıra gerek yazılı basında ve gerekse sanal/internet yayıncılığı alanında hizmetlerinin kalite ve alanını her geçen gün artırarak devam ettirmektedir.

SÖZÜN ÖZÜ

Âlimlerden Leys b.

Âsım: “Kişinin su üzerinde yürümesi sizi aldatmasın!

Davranışının Kur’an’a ve Sünnet’e uygun olmasına bakın!”

demişti. Bunu duyan İmam Şafî dedi ki: “Leys eksik söylemiş; kişinin havada uçması da sizi aldatmasın! İşi Kur’an’a ve Sünnet’e uyuyor mu, ona bakın!”

**GÜNÜN
DUASI**

“(Allah’ım!) Zenginlikle imtihan edilmenin kötülüğünden sana sığınırım. Fakirlikle imtihan edilmenin kötülüğünden de sana sığınırım.” (Buhârî, Deavât, 39)

HZ. PEYGAMBERİN (S.A.S.) CENNETTEKİ REFİKİ: HZ. OSMAN (R.A.)

Hız. Peygamberden altı yaş küçük olan Hız. Osman, İslam’ın ilk yıllarında Hız. Ebû Bekir’in tavsiyesiyle iman etmiş ve ilk iman eden on kişi arasında yer almıştır. Hız. Osman Hız. Peygamberin kızı Rukıyye ile evlenmiş ve İslamiyet’in 5. yılında hanımıyla birlikte Habeşistan’a hicret etmiştir. Daha sonra Habeşistan’dan Mekke’ye dönüp Medine’ye hicret etmiştir. Efendimiz, Bedir’e giderken Hız. Osman’ı hasta olan kızının başında Medine’de bırakmıştı. Zafer müjdesinin Medine’ye ulaştığı gün Hız. Rukıyye vefat etti. Hız. Peygamber, Bedir’e ka-

tılanlardan sayarak ganimetten hisse verdiği Hız. Osman’ı daha sonra diğer kızı Ümmü Gülsüm ile evlendirmiştir. 630 yılında Ümmü Gülsüm de vefat etmiştir. Hız. Osman, Peygamber Efendimizin iki kızıyla evlenmiş olduğu için “zü’n-nûreyn” (iki nur sahibi) lakabıyla meşhur olmuştur. Melekler kendisinden hayâ edecek kadar edepli olan Hız. Osman için Peygamberimiz “Her peygamberin cennette bir refiki (yoldaşı) vardır, benim cennetteki refikim Osman’dır.” (Tirmizî, Menâkıb, 19) buyurmuştur.

SÖZÜN ÖZÜ

Tohum saç,
bitmezse toprak
utansın!

Hedefe varmayan
mızrak utansın!

Hey gidi küheylan,
koşmana bak sen!

Çatlarsan, doğuran
kısırak utansın!

...

Ölümden ilerde
varış dediğin,

Geride ne varsa
bırak utansın!

Necip Fazıl Kısakürek

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Bana öğrettiğin ilim ile beni faydalandır, bana fayda verecek ilmi bana öğret ve benim ilmimi arttır. Her hâl üzere Allah’a hamdolsun. Cehennem ehlinin hâlinden Allah’a sığınırım.” (Tirmizi, Deavât,130)

ENDERUN USULÜ TERAVİH

Osmanlı’da çok sevilen Ramazan âdetlerinden birisi de teravih namazlarının Enderun usulüyle kılınmasıdır. Saray mescidi başta olmak üzere, Hırka-i Şerif Camii’nde, Ayasofya’da ve diğer selatin camilerinde, bilhassa da Eyüp Sultan Camii’nde teravih namazları bu usulle kılınırdı.

Enderun usulü teravih, yirmi rekât olan teravih namazının beşe bölünerek her birinin musikimizin ayrı makamlarıyla kılınması demektir.

Yaygın olarak birinci dördte neva ya da ısfahan, ikinci dördte saba ya da uşşak, üçüncü dördte

hicaz ya da muhayyer, dördüncü dördte eviç, son dördte ise acemaşiran makamı tercih edilir. Makam tercihi imam ya da müezzinler tarafından yapılır.

Müezzinler, imamın dört rekâtı kıldıracağı makamdan bir ilahi okur başlayacağı makamdan ise salat ü selam getirir ve ardından yeni dörde geçilir.

1700’lü yıllarda başlayan bu uygulamaya günümüzde bilinen son şeklini Buhurizade Mustafa İtrî’nin verdiği söylenir. Unutulmaya yüz tutmuş bu gelenek günümüzde yeniden canlandırılmaya başlanmıştır.

SÖZÜN ÖZÜ

*Hatırlar mısın?
Doğduğun zaman,
sen ağlardın gülerdi
âlem.*

*Öyle bir yaşam
sür ki, mevtin sana
hande olsun. Halka
matem...*

Mehmet Akif Ersoy

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Bana öğrettiğin ilim ile beni faydalandır, bana fayda verecek ilmi bana öğret ve benim ilmimi arttır. Her hâl üzere Allah’a hamdolsun. Cehennem ehlinin hâlinden Allah’a sığınırım.” (Tirmizî, Deavât,130)

İSLAM’DA ÇEVRE

En küçüğünden en büyüğüne kadar evrendeki bütün varlıkların, fizikî kıymetinin ötesinde manevî bir değeri vardır. Zira göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah’ı tesbih eder. Ne var ki insan, onların tesbihini anlayamaz. “Bitkiler ve ağaçlar (Allah’a) secde ederler.” (Rahmân, 55/6) buyuran Kur’an, bitkilerin ruhsuz, duygusuz, cansız ve amaçsız varlıklar olmadığını hatırlatır.

Nitekim Hz. Peygamber, hacıların telbiyelerine etrafta bulunan ağaçların eşlik ettiğini bildirmiş

(Tirmizî, Hac, 14), müezzinin sesini işiten herkesin yanında ağaçların da kıyamet gününde müezzin lehinde şهادette bulunacağını haber vermiştir (İbn Mâce, Ezân, 5). Kısacası yerde ve gökte bulunan her şey Allah’a boyun eğmekte ve O’na kulluk etmektedir. Bir âyette Yüce Allah, hayvanların ve kuşların insanlar gibi ümmet olduğunu bildirmektedir.

Dolayısıyla İslam’ın çevreye yüklediği anlam, bütün varlıkların daha yaratılıştan bir değere sahip olduğu ilkesine dayanır.

SÖZÜN ÖZÜ

Malım, mülküm,
servetim, hepsi
evde kaldı,
Eşim, dostum,
akrabam, geçtiğim
yolda kaldı,
Dostlarımdan
birisi, benden hiç
ayrılmadı,
Allah için yaptığım
iyilikler bende
kaldı.

Hacı Bektaş-ı Veli

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Harama bulaşmaktansa, helalinle yetineyim. Beni lütfunla (zengin kılarak) senden başkasına muhtaç etme.” (Tirmizi, Deavât, 110)

KUR’AN’A KARŞI GÖREVLERİMİZ NELERDİR?

İman esaslarından biri de Allah tarafından peygamberlere gönderilen kitaplara inanmaktır. “Gerçekten bu Kur’an en doğru yola götürür.” (İsrâ, 17/9) şeklinde kendisini insanlığa tanıtıp ve hiçbir değişikliğe uğramadan günümüze kadar gelen kitabımız, tüm zamanlara ve insanlara rehberlik edip yol göstermektedir.

Kur’an’a iman etmek onun rehberliğini ve yol göstericiliğini esas almaktır. Onun rehberliğini esas almak ise onun hükümlerini uygulamakla ve eksiksiz yerine getirmekle mümkün olur. Bir taraftan Kur’an sayfalarını yüceltip kutsallaştırır-

ken diğer taraftan hükümlerini çiğnemek, çok açık bir çelişkidir. Kur’an’ın süslü kılıflar içerisinde evlerin en müstesna köşelerine yerleştirilip ele alındığında öpülüp baş üzerine konulması ancak şekli saygının ifadesidir ve rehber alınması anlamında yeterli değildir.

Şu hâlde Kur’an’ın gönderiliş gayesi onun kalplerin derinliklerine yerleşmesi, hükümlerine göre hayat sürülmesidir. Çünkü “Bu Kur’an; kendisiyle uyarılsınlar, Allah’ın ancak tek ilah olduğunu bilsinler ve akıl sahipleri düşünüp öğüt alsınlar diye insanlara bir bildiridir.” (İbrahim, 14/52).

SÖZÜN ÖZÜ

Eğer bir gün
“keşke” demek
istemiyorsanız şu
üç şeyi doğru seçin:
Eşinizi, işinizi ve
arkadaşınızı.

Hz. Ali (r.a.)

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Kederden, üzüntüden, tembellikten, cimrilikten, korkaklıktan, borç yükünden ve halkın galeyana gelerek taşkınlığından sana sığınırım.” (Nesâî, İstiâze, 25)

KADİR GECESİ

Kadir Gecesi, Kur’an-ı Kerim’in indirildiği mübarek gecenin adıdır. Kur’an’ın 97. sûresi, bu gecenin faziletinden bahseder. Sûrede Kur’an’ın Kadir Gecesi’nde indirildiği ve sözü edilen gecenin bin aydan daha hayırlı olduğu anlatılır. Allah’ın insanlara Kur’an’ı indirmesi insanlığın hidayetinde bir dönüm noktası teşkil ettiği için bu olayın gerçekleştiği gece özel bir anlam taşır.

Kadr sûresinde bildirildiğine göre bu gecede Allah’ın izniyle melekler ve Cebrail yeryüzüne iner ve gece boyunca yeryüzüne barış ve esenlik hâkim olur.

Kadir Gecesi özel ibadet ve duaları, bunlarla ilgili donanımları, teşrifat ve merasimleriyle Osmanlı toplum hayatında zengin bir gelenek oluşturmuştur.

Ramazanla başlayan hatimlerin Kadir Gecesi’nden önce tamamlanması ve o gece duasının yapılmasına dikkat edilmiş, değişik camilerde hafızlar ve duahanlar tarafından sanatkârane ifadelerle duada bulunma adet hâline gelmiştir.

Büyük camilerde bu duaların hâlen sabah namazına kadar devam ettiği bilinmektedir.

SÖZÜN ÖZÜ

İmam Şafî’ye bir soru yöneltildi fakat karşılık vermeyip sükût etti. “Allah iyiliğini versin! Neden cevap vermiyorsun?” denildiğinde o: “Sükûtta hayırlı olduğunu bilmedikçe cevap vermeyeceğim” dedi.

**GÜNÜN
DUASI**

“(Rabbim!) İnsanların diriltileceği gün ve Allah’a temiz bir kalple gelenler dışında malın da çocukların da fayda vermeyeceği gün beni mahcup etme!” (Şu’arâ, 26/87-89)

KARŞILIKSIZ İYİLİK

Sofrasından misafir eksik olmayan Hz. İbrahim’in kıssasına kulak verelim: Bir akşam vakti uzun yoldan gelen bir ihtiyar uğradı Hz. İbrahim’in beldesine. O, evine buyur etti, sofrasını açtı ihtiyara. Beraberce kuruldular sofranın başına ve İbrahim Peygamber Allah’ın adını anarak başladı yemeğe. Ancak seksen yaşındaki ihtiyar misafirinin besmelesiz başlaması dikkatinden kaçmadı İbrahim Peygamberin. Hemen adamı uyardı ve bu nimetleri ihsan eden Rabbin ismini neden anmadığını sordu. İhtiyar Mecusi olduğunu ve kendi dininde böyle bir âdetin olmadığını söyleyince

Hz. İbrahim hiddetlendi ve adamcağız sofradan kalkıp evden ayrıldı. Cebrail, Cenab-ı Hak’tan bir haberle geldi İbrahim’e. Yüce Allah yetmiş yıldır kendisine inanmayan adamı rızıklandırdığını ama onun bir öğün yemek vermek gibi bir iyiliği bile yapmadığını bildiriyordu. İbrahim hatasını anladı, adamın arkasından koştu ve yemeğine devam etmek üzere evine dönmeye ikna etti.

Adam sebebini merak etti. O, “Allah bana hiçbir karşılık istemeden iyilik yapmamı emretti.” karşılığını verdi. Bunun üzerine adam çok etkilendi ve imana gelip Müslüman oldu.

SÖZÜN ÖZÜ

Bir âlime: “Bazıları senin hakkında hep kötü konuşuyor ama sen onlar hakkında iyi şeyler anlatıyorsun?” denildi. Âlim cevaben dedi ki: “Herkes kendi yanında ne varsa, onu dağıtır.”

GÜNÜN DUASI

“(Rabbim) Beni, naim cennetine girenlerden eyle!”
(Şu’arâ, 26/85)

İMANI ZEDELEYEN DUYGU: HASET

Haset, sahip olduğu maddi veya manevi güzelliklerden dolayı bir başkasını kıskanmak, onun bu güzelliklerden mahrum kalmasını istemektir. İnsanda fitrî olarak var olan kıskançlık duygusunun bir hastalığa dönüşerek onu esir almasıdır.

Bazen düşmanlık, bazen kibir ve gurur, bazen de dünya nimetlerine duyulan aşırı ihtiras sebep olur bu hastalığa.

Haset duygusuyla hareket eden kişi, insanlara karşı tahammülsüz davranır, kin ve nefrete kapılarak onlara haksızlık eder. Tıpkı kardeşi Hâbil’i öldüren Kâbil’in,

Hz. Yûsuf ’u kuyuya atan kardeşlerinin yaptığı gibi. Çevresine verdiği zararın yanı sıra kendisi de elindekiyle yetinmediği, hep başkalarının sahip olduğu şeylere göz diktiği ve bunlardan rahatsız olduğu için huzursuz bir hayat sürer ve aslında farkında olmadan nimeti dilediğine veren Allah’ın takdirine isyan eder.

İşte bütün bu olumsuz sonuçlarından dolayı Sevgili Peygamberimiz şöyle buyurmuştur: “Bir insanın kalbinde iman ile haset bir arada bulunmaz.” (Nesâî, Cihâd, 8).

SÖZÜN ÖZÜ

Samimilik, hiçbir zaman dindarlıktan ayrılmaz. İnsan samimiliği kaybettiği anda Allah’tan uzaktadır... Samimiyetsizlik, kalbe karşı gelmektir.
Nurettin Topçu

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım, Beni amellerin en güzeline ve ahlakın en güzeline kavuştur. Onların en güzeline ancak sen ulaştırırsın. Beni kötü işlerden ve kötü ahlaktan muhafaza et. Bunlardan ancak sen koruyabilirsin.” (Nesai, İftitah, 16)

MÜBAREK ZAMANLARDAN: ARİFE GÜNÜ

Bugün Kamerî takvime göre Ramazan’ın son günü, yani Arife günüdür. Yarının Ramazan Bayramı olduğunu bildirdiğinden bugüne “Arife günü” denmiştir. Ramazan boyunca tuttuğumuz oruçlarla, yaptığımız nefis muhasebesiyle, kalplerimiz arınmış, affedilme ve bağışlanmamıza vesile olan kutlu mevsim Ramazanı Arife günü sonu itibariyle tamamlamış olmaktadır. Arife günü, mübarek bir zaman dilimidir. Bu nedenle Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.) “Duaların en faziletlisi Arife günü yapılandır.” (Muvatta, Hacc, 81) buyurmuşlardır. Bayramı karşılamanın coşkusu ve mübarek Ramazanı uğurlamanın üzüntüsü içerisinde, özellikle bu kutlu

günde hastaları ziyaret ve onlara dua etmeliyiz. Ölmüşlerimizin kabirlerine gidip Kur’an okumalı, fakir ve muhtaç insanlara yardım elimizi uzatmalı, onları da bayram sevincine ortak etmeliyiz. Arife gününde, henüz vermemiş isek, fıtır sadakalarımızı vermeliyiz. Ramazan Bayramı gecesini, kaza namazı kılarak, Kur’an-ı Kerim okuyarak, Yüce Allah’tan af ve mağfiret dileyerek ve dua ederek geçirmeliyiz. Çünkü duaların kabul olduğu gecelerden birisi de bayram geceleridir. Yüce Allah sağlık ve mutluluk içerisinde Ramazan Bayramı’na kavuşmayı bütün müslümanlara nasibi müyesser eylesin Âmin.

SÖZÜN ÖZÜ

“Kendini sev, sana iyilik edeni sev, iyiliği, güzelliği ve güzeli sev; kendine yakın bulduklarını, ruhunun uyduğu kimselere muhabbet et... Hepsinden öte sana bunları veren Allah’ı sev.”

İmam-ı Gazali

GÜNÜN DUASI

“Ey Rabbimiz! Üzerimize sabır yağdır ve Müslüman olarak bizim canımızı al.” (A'râf, 7/126)

BUGÜN RAMAZAN BAYRAMI

Bugün Ramazan Bayramı. Nasıl ki, öncesinde Ramazan ayına hazırlandık, bugün de bayram için özel bir çabamız olsun. Allah Resûlü'nin sünnetine uygun olarak sabah gusledip, dişlerimizi temizleyip temiz ve güzel elbiselerimizi giyelim. Güzel kokular sürelim. Özellikle şu bayram günlerinde tebessümü yüzümüzden eksik etmeyelim. Bayram namazından önce evde çoluk çocukla hurma veya tatlı türü bir şeyler atıştıralım. Namaza mümkünse yürüyerek gidip dönüşte başka bir yolu kullanalım. Çokça sadaka dağıtmaya, fitreyi namazdan önce vermeye, namaza giderken sessizce tekbir getirmeye çalışalım.

Bayram günlerinde İslamî ölçüler içinde eğlenilmesinde bir beis yoktur. Bir bayram günü Âişe validemizle birlikte bulunan Hz. Peygamberin yanında, Buâs Harbi'ne ait ezgiler söyleyen iki kız çocuğuna müdahale etmek isteyen Hz. Ebû Bekir'e Resûlullah'ın, “Ey Ebu Bekir, bırak onları söylesinler. Her milletin bayramı vardır, bu da bizim bayramımızdır.” (Buhârî, İdeyn, 3) dediği bilinmektedir.

Bu anlayışla bayramımız yeni bayramlara vesile olsun. Huzurumuz nice huzursuzlukların çaresi; mutluluğumuz dünyanın dört bir yanındaki acıların tesellisi olsun. Ramazan Bayramınız mübarek olsun!

SÖZÜN ÖZÜ

*Tevazu ilmin
meyvesidir. Tevazu
şeref süsüdür.
Tevazuun meyvesi
yükselmektir.
Kanaatin meyvesi
azizliktir.*

*Erzurumlu İbrahim
Hakkı*

GÜNÜN DUASI

“Ey Rabbimiz! Bizi sana teslim olanlardan eyle, soyumuzdan da sana teslim olacak bir ümmet çıkar. Bize ibadet usullerimizi göster, tevbemizi kabul et. Şüphesiz tövbeleri kabul eden, merhameti bol olan sensin.” (Bakara, 2/128)

OSMANLI TOPLUMUNDA BAYRAMLAR

Osmanlı Döneminde bayramların, dinî olduğu kadar sosyal yönü de vardı. Bayramdan önce evler temizlenir, misafirlere tatlılar, yemekler, çocuklara hediyeler, şekerler, çerezler hazırlanırdı. Camiler temizlenir, Ramazanda ise mahyalar asılır, şehir kandillerle süslenir, hamamlar arife günü sabaha kadar açık olurdu. Mezarlık ziyareti, arife günü veya bayram namazından sonra yapılırdı. Bayram sabahı mahalle bekçileri davullarla halkı uyandırır, atılan topla namaz vaktinin girdiği anlaşılır, büyük küçük herkes bayramlık elbisesini giyerek

camilere namaz kılmaya giderdi. Camideki bayramlaşmanın ardından evlerde küçükler büyüklerin ellerini öper, mahalleyi dolaşarak kendileri için hazırlanan içi gümüş paralı mendilleri, şekerleri, lokumları alırlardı.

Evlerin ilk ziyaretçileri davuluyla mahallenin bekçisi, temizlikçisi, tulumbacılar olur, onlara da bahşiş verilirdi. Padişahlar halka açık büyük şenlikler düzenletirdi. Hediyeler dağıtılır, yemekler verilir, esnaf ürünleriyle geçit töreni yapar, kuklalar, cambazlar, spor gösterileri, mehter mutlaka bulunurdu.

SÖZÜN ÖZÜ

Bir âlime: “Edebi kimden aldın?” diye sorulunca, şöyle cevap verdi: “Cahillerin yaptıklarına baktım, onların yaptıklarından uzak durdum.”

GÜNÜN DUASI

“Ey Rabbimiz! Bizi ve imanda bizden önce olan din kardeşlerimizi mağfiret eyle ve kalbimizde müminler için kin ve haset bırakma. Ey Rabbimiz! Sen çok şefkat ve çok merhamet sahibisin.” (Haşr, 59/10)

HASTA ZİYARETİ

Peygamberimizin, “Ziyaret için bir hastanın yanına girdiğinde ondan senin için dua etmesini iste. Zira onun duası, meleklerin duası gibidir.” (İbn Mace, Cenaiz,1) sözü Müslümanın hastalık anının bile ne kadar kıymetli olduğunu göstermektedir.

Hastalık kolay değildir. Kişiyi yalnızlığa, bazen de ümitsizliğe iter. Ziyaret adabını bilen dostlarının ilgisi, verdikleri moral onun acısını hafifletir, yalnızlığını üzerinden atmasına sebep olur. Hizmet edeni, arayıp soranı çok olan hastaların ıstırapı da azalır. Hastayı en çok sevindirecek şeylerden biri de ken-

dine dua edilmesidir. Bir mümin kardeşinin kendini düşünüp dua etmesi o anda hastalığının acısını unutturur. Peygamber Efendimiz, “Ey insanların Rabbi! Hastalığın sıkıntısını gider! Ona şifa ver, şifa veren sensin. Senin vereceğin şifadan başka şifa yoktur. Öyle bir şifa ver ki ardında hiç hastalık izi bırakmasın!” (Müslim, Selam, 47) diye dua etmiştir.

Allah Teala dermanı olmayan bir dert yaratmamıştır. Dermanı aranmakla birlikte şifa muhakkak Allah’tan istenmeli, ümitsizliğe kapılmadan, inanarak dua edilmelidir.

SÖZÜN ÖZÜ

Said b. Âs’a:
“Haysiyet nedir?”
diye soruldu.
O da: “İffet ve
meslek sahibi
olmaktır; Allah’ın
haramlarından
uzak durursun,
helallerinde ise
çaba gösterirsin.”
diye cevapladı.

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Sevgini, seni seven kimsenin sevgisini ve sevgine ulaştırarak ameli istiyorum. Allah’ım! Sevgini, bana canımdan, ailemden ve soğuk sudan daha sevimli eyle.”

(Tirmizi, Deavât, 74)

KENDİ AYIBINI GÖRMEK

Göz her şeyi görür de bir kendini göremez. İnsanoğlunun misali de böyledir işte. Kendi dışımızdaki dünya, eşya ve insanla öyle ilgiliyiz ki, dönüp kendi özümüzü görme takatini bir türlü bulamayız nedense. İç dünyası ile meşgul olmayınca insan, hep başkalarının ayıbını, kusurunu görür, konuşur. Bahtiyar o kişidir ki, kendi hatalarıyla meşgul olmak onu halkın kusurlarını araştırmaktan ve görmekten alıkoymuştur. Hz. Mevlana tam da bu hakikati resmediyor Mesnevisi’nde. Dört kişi namaz kılmak için mescite gider, rükû ve sücûda dururlar. Her biri huşu içinde namazını kılmakta

iken müezzin gelir. Namaz kılanlardan biri gayriihtiyari “Müezzin ezanı okudun mu, yoksa daha vakit gelmedi mi?” diye sorunca öbür arkadaşı söze karışır: “Sus yahu, bak konuştuğun namazın bozuldu.” der. Üçüncü kişi dayanamayıp ikinciye: “Onu ne kınıyorsun baba, kendi derdine bak, kendini kına!” diyerek uyararak ister aklınca arkadaşını. Dördüncü hâlimden hoşnut arkadaşlarını kınar ve: “Hamdolsun ben üçünüz gibi kuyuya düşmedim.” der.

Hülâsa dördünün de namazı bozulur. Âlemin ayıbı peşinde dolaşan kendi ayıbını göremez, vesselam!

SÖZÜN ÖZÜ

*Bir arkadaşı İbn Abbas’a (r.a.):
“Senden küçük bir isteğim var.” dedi. İbn Abbas:
“Ne gerekiyorsa yapayım; yiğit insan, kardeşinin küçük isteğini büyütmez, büyük sıkıntısını da küçümsemez.” dedi.*

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Nefsime takvasını ver ve nefsimi (her türlü kötü şeylerden) temizle, temizleyenlerin en hayırlısısın. Sen nefsimin dostu ve mevlasısın.” (Müslim, Duâ, 73).

MİHMANDÂR-I NEBÎ: EBÛ EYYÛB EL-ENSÂRÎ (R.A.)

Hanımı ile birlikte Müslüman olan Ebû Eyyûb (r.a.) ensardan ilk iman edenler arasında yer almıştır. İkinci Akabe’de biat etmiş, Hz. Peygamberle (s.a.s.) birlikte Bedir, Uhud, Hendek başta olmak üzere bütün gazvelere katılmıştır.

Müslümanların, İstanbul’u ilk kuşatmasında bulunmuştur. Bu kuşatma devam ederken hastalanarak 669 yılında vefat etmiştir. Vasiyeti üzerine bir askerî birlik tarafından surlara yakın bir yere defnedilmiştir.

Resûl-i Ekrem (s.a.s.), Medine’ye hicret edince konaklayacağı yer hakkında, devesinin çökeceği yere

en yakın eve misafir olacağını söylemişti. Bu sebeple kendisini taşıyan devenin çöktüğü yere en yakın ev olan Ebû Eyyûb’un (r.a.) evine yerleşerek burada yedi ay misafir kaldı. Bundan dolayı Hz. Ebû Eyyûb, ‘Hz. Peygamberi (s.a.s.) ağırlayan kimse’ anlamına gelen “Mihmandâr-ı Nebî” unvanıyla anılmıştır.

Kendisinden 150 hadis rivayet edilmiş olan Ebû Eyyûb’un (r.a.) haksızlıklara tahammül edemeyen, doğru bildiğini söylemekten çekinmeyen bir kimse olduğu nakledilmiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

Bir grup insan,
Hz. Ebubekir’i
yüzüne karşı
övmeye başladı.
O da: “Allah (c.c.)
beni sizden daha
iyi tanıyor, ben
de kendimi sizden
iyi tanıyorum.
Dediklerinizden
dolayı Allah beni
sorguya çekmesin
ve beni sizin
zannettiğinizden
daha hayırlı
yapsın.” dedi.

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Açlıktan sana sığınırım. Çünkü açlık ne kötü bir arkadaştır. Hainlikten de sana sığınırım. Çünkü hainlik ne kötü bir sırdaştır.” (Ebû Dâvûd, Vitir, 32)

KUR’AN AŞIĞI ÇOCUKLAR YETİŞTİRMEK MÜMKÜN

Çocuklarınızın severek Kur’an ile hemhâl olmalarını sağlamak için bebeklik ve küçüklük dönemlerinde şunları yapabilirsiniz:

- Bebek iken odasında Kur’an okuyun.
- Kur’an okuduğunuz zaman çocuğunuzun yanınıza gelmesine izin verin. Onu yanınıza oturtun, saçlarını okşayın, sıkılıncaya kadar sizi izlesin; büyük bir huşu içinde, mutlulukla Kur’an okuduğunuza şahit olsun.
- Kısa sureleri okurken onlara da tekrar ettirebilirsiniz. Eğer bundan zevk alıyorlarsa devam edin, ama çocuklar böyle şeylerden çabuk

sıkılabırlar, sıkıldıklarını hissettiğiniz anda onları serbest bırakın.

- Her gün özenle Kur’an okuduğunuza şahit olmalarını temin edin.
- Kur’an-ı Kerim’i oturduğunuz odada, güzel bir köşede göz önünde bulundurun.
- Yaşı henüz küçükken sadece elif-ba harflerini tanıtarak onu ileriki Kur’an eğitimine hazırlamaya çalışın.

Bunu da oyunlarla öğretirseniz bu işten çok zevk almasını temin etmiş olursunuz. İstekli olmadıkları zamanlarda ısrarcı olmayın.

SÖZÜN ÖZÜ

Veba salgınından dolayı bir şehre girmek istemeyen

Hz. Ömer’e:

“Allah’ın (c.c.) kaderinden mi kaçırıyorsun.”

diye sorulunca şöyle cevap

verdi: “Allah’ın kaderinden yine onun kaderine kaçıyorum.”

GÜNÜN DUASI

“Ey Rabbim! Gerek bana gerekse anne babama verdiğin nimete şükretmeye ve hoşnut olacağın iyi işler yapmaya beni muvaffak kıl. Rahmetinle beni iyi kullarının arasına kat!”
(Neml, 27/19)

ÜNLÜ ASTRONOM VE MATEMATİKÇİ: ALİ KUŞÇU

Semerkant'ta on beşinci yüzyıl başlarında dünyaya geldi. Babası Uluğ Bey, doğancı başısı olduğu için “kuşçu” lakabıyla anıldı. Temel astronomi ve matematik öğrenimini büyük bir âlim olan Uluğ Bey ve Kâdîzâde-i Rûmî'den tahsil etti.

İlim aşkıyla yanan Kuşçu, hocasından izin alamama endişesiyle gizlice Kirman'a giderek orada birçok kitap okudu. Daha sonra bu alanda kendini geliştirmek için Çin'e gitti. Dönüşünde dünyanın yüzölçümü ve meridyenini hesap ederek bu ilimdeki maharetini gösterdi.

Sultan Fatih'in ısrarı üzerine İstanbul'a geldi. Ayasofya Medresesi'nde müderrislik yapmaya başladı. Onun çalışmaları sayesinde İstanbul'daki astronomi ve matematik alanındaki çalışmalara canlılık geldi. İstanbul'un boylam hesabındaki yanlışlığını düzeltti ve enlemini tespit etti. Mîrim Çelebi ve Molla Lütü gibi önemli ve meşhur ilim adamlarını yetiştirdi.

İstanbul'da 1474 senesinde vefat ettiğinde geriye astronomi-matematiğin yanı sıra kelim, usul-i fıkıh ve dil ile ilgili pek çok eser bıraktı.

SÖZÜN ÖZÜ

*Bir neslin
ihyası kötülerin
imhasıyla değil,
yeni neslin eğitim
ve terbiyesiyle
mümkündür.*

*Süleyman Hilmi
Tunahan*

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Gidip ebedî yaşayacağım ahiret hayatımı benim için hayırlı eyle. Hayatımda her türlü hayrı ziyadesiyle ih-san eyle. Ölümümü de her türlü şerlerden muhafaza eyle.”
(Müslim, Duâ, 71)

SABRIN SONU SELAMETTİR

Musibetlere karşı direnç göstermek anlamına gelen sabır, hayatta en çok ihtiyaç duyulan ahlaki ve insani erdemlerin başında gelmektedir. Sabır, gereği gibi iman etmenin ve imanı koruyabilmenin ilk şartıdır. “İman nedir?” sorusunu, “Sabırlı ve hoşgörülü olmaktır.” şeklinde cevaplayan Peygamberimiz bu gerçeğe dikkatimizi çekmektedir (İbn Hanbel, IV, 386). Hz. Ali’nin benzetmesiyle sabır vücuttaki baş gibidir. Başsız bir vücudun yaşaması mümkün olmadığı gibi, imanın sabır olmaksızın kemale ermesi de imkânsızdır. Sabır bir taraftan musibetlere karşı dayanmayı ifade

ederken, diğer yandan da Allah’ın farz kıldıklarını yerine getirmeyi ve yasakladıklarından da uzak durmayı ifade eder.

Sabır insani ilişkilerin odağında yer almalıdır. Hoşa gitmeyen tatsız bir olayla karşılaşıldığında hemen öfkelenmek yerine serinkanlı, sabırlı olabilmek gerekir.

Nitekim Efendimiz; “İnsanlarla bir arada yaşayan ve onların eziyetlerine sabreden mümin, insanlarla bir arada yaşamayan ve onların eziyetlerine sabretmeyen müminden daha büyük ecre erişir.” (İbn Mace, Fiten, 23) buyurmuşlardır.

SÖZÜN ÖZÜ

Seven o kimsedir
ki, sevgilisinden ne
kadar düşmanlık
görse yine
dostluğunu artırır.

Sevgilisinden
başına binlerce
sitem taşı gelse,
onlardan ancak
aşk binasını
sağlamlaştırır.

Molla Camî

**GÜNÜN
DUASI**

“Ey Rabbim! Beni ve kardeşimi bağışla, bizi rahmetine garkeyle! Sen merhametlilerin en merhametlisisin.”
(A'râf, 7/151)

HAYAT DENGEDİR

Müslüman, dünya-ahiret, beden ve ruh, akıl-gönül arasındaki dengeye önem vermelidir. Zira bu dengeleri sağlıklı kurmak, hayatımıza ahenk ve huzur getirir.

Dengeli ve ölçülü olmak dinimizin de tavsiyesidir. Nitekim Cenab-ı Hakk inananlara; “...Biz sizi orta (yolda) bir ümmet kıldık...” (Bakara, 2/143) buyurarak ifrat ve tefritten olabildiğince uzak; hem akıl hem his hem de ruh yönüyle dengeli olmamız gerektiğini vurgulamaktadır.

Ayrıca bizler ibadet ve dualarımızda, günde en az kırk defa: “Bizi doğru yola hidayet et.” (Fâtiha, 1/6) demek suretiyle Rabbimizden bizleri dengeli bir hayat içerisinde tutmasını dileriz.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.) de ilişkilerinde daima dengeli bir hayat sürmüştür ve bize bu konuda örnek olmuştur. Dengeli hayat, dünya nimetleri ile olan ilişkilerimizi düzenler, bunun aksine dengesiz tavırlar ise kişilere ve eşyaya yönelik tutum ve tavırlarda bozulmayı ve yozlaşmayı getirir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Bu dünya bütün
halktan geçer ya;
İnanma sen malına,
bir gün elden
gider ya.
Ata, ana, kardeşler
nere gitti, fikir kıl;
Dört ayaklı tahta at
bir gün sana
yeter ya.*

Hoca Ahmed Yesevî

GÜNÜN DUASI

“Rabbim! Bana tarafından temiz bir nesil ihsan eyle! Kuşkusuz sen duayı işitmektesin.” (Âl-i İmrân, 3/38)

ADAK KURBANİ

Arapça’da nezir diye ifade edilen adak, fıkıh dilinde, “bir kimşenin dinen yükümlü olmadığı hâlde ibadet cinsinden bir şeyi kendisi için vacip kılması”nı ifade eder. Diğer bir deyişle “kişinin sorumlu olmadığı hâlde farz veya vacip cinsinden bir ibadeti yapacağına dair Allah Teala’ya söz vererek o ibadeti kendisine borç kılması”dır. Kur’an-ı Kerim’de, verilen sözde durulması, ahde ve akitlere bağlı kalınması (Mâide, 5/1; İsrâ, 17/34), Allah’a verilen sözün tutulması (Nahl, 16/91) emredilir. Adak, kişinin ibadet niteliğinde-

ki bir şeyi yapacağına dair Allah’a söz vererek üzerine borç kılması anlamına geldiğinden, bu borçtan kurtulması için adağını yerine getirmesi gerekir.

Belirlenerek adanan şey aynen yerine getirilmedikçe adak yükümlülüğü düşmez. Bundan dolayı kurban keseceğine dair adakta bulan kişi, ancak kurban kesmek suretiyle adağını yerine getirmiş olur. Bu itibarla, adak kurbanını kesmek yerine, parasını fakirlere vermek ya da aynı yardımda bulunmakla bu adak yerine getirilmiş olmaz.

SÖZÜN ÖZÜ

*Biz zannediyoruz
ki, sabır düşkünlüğe
katlanmaktır.
Hâlbuki sabır,
katlanmak
değil, hayatın
sıkıntılarına göğüs
germektir.*

Mehmet Akif Ersoy

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Bize imanı sevdire, kalplerimizi imanla süsle. Bize küfrü, itatsızlığı ve isyanı sevdirmeye, kerih göster, bizi doğru yolu bulanlardan eyle.” (*Hâkim, Deavât, No: 1868*)

DİLENCİLİK YAPMAK

İslam’da kural olarak dilencilik yasaklanmıştır. Bunun tek istisnası; bir kimsenin çalışamayacak derecede güçsüz hâle gelmiş olması ve zaruri ihtiyaçlarını karşılayamamasıdır.

Buna göre dilencilik bir kazanç yolu değil, zaruret hâliyle sınırlı bir ruhsattır.

Kur’an’da da dilencilik insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir tutum olarak değerlendirilmiştir (*Bakara, 2/273*). Ancak, ihtiyacından dolayı isteyen, zenginlerin mallarından belli bir hakkı olduğu bildirilmiş (*Zariyat, 51/19*), Hz. Peygambere hitaben de “İsteyeni azar-

lama.” (*Duha, 93/10*) buyrulmuştur. Hz. Peygamber (s.a.s.), yeni Müslüman olan bazı kimselerden dilencilik yapmayacaklarına dair söz almıştır (*Müslim, Zekât, 108*).

Ayrıca hadislerde elinin emeğiyle geçinme imkânı varken dilenenlerin, özellikle mal biriktirmek için avuç açıp isteyenlerin aslında cehennem ateşi talep ettikleri bildirilmiş (*Müslim, Zekât, 105*), bunların yüzsüzlük ederek dilenmelerine karşılık ahirette yüz etleri soyulmuş olarak Allah’ın huzuruna çıkacakları ifade olunmuştur (*Buhari, Zekât, 52*).

SÖZÜN ÖZÜ

Hiç kimseye hor
bakma,
İncitme gönül
yıkma,
Sen nefsine yan
çıkma,
Mevla görelim
neyler,
Neylerse güzel
eyler...

Erzurumlu İbrahim
Hakkı

GÜNÜN DUASI

“Rabbim! Bana ve anne babama lutfettiğin nimete şükretmeye, razı olacağın işleri yapmaya beni muvaffak kıl. Benden gelecek nesli hayırlı eyle, pişmanlıkla dönüp senin kapına başvurmak-tayım ve ben süphesiz sana boyun eğenlerdenim.” (Ahkâf, 46/15)

SELAMLAŞMA

İslami uygulamada selamlaşma, taraflardan birinin diğeri-ne “Selamün aleyküm” (selam, esenlik ve güven sizin üzerinize olsun) demesi; diğeri-nin ise: “Ve aleyküm selam” (Sizin üzerinize de selam, esenlik ve güven olsun) şeklinde cevap vermesi ile ger-çekleşir.

Kur’an-ı Kerim’de, “Size bir se-lam verildiği zaman, ondan daha güzeliyle veya aynı ile karşılık ve-rin.” (Nisâ, 4/86) buyurulmuştur.

Selama misliyle karşılık ver-mek; “Selamün aleyküm” diye-ne “Ve aleyküm selam” şeklinde;

daha iyisi ile karşılık vermek ise “Selamün aleyküm” diyene, “Ve aleyküm selam ve rahmetullah” şeklinde karşılık vermekle olur.

Selamı teşvik eden bir başka hadis-i şerif de şöyledir: “Siz iman etmedikçe cennete gire-mezsünüz; birbirinizi sevmedik-çe de gerçek anlamda iman etmiş olmazsınız. Yaptığımız takdirde birbirinizi sevebileceğiniz bir şeyi söyleyeyim mi? Aranızda selamı yayınız.” (Müslim, İman, 22, no: 93).

Bir meclisten ayrılan kişi de geride bıraktıklarına selam verir.

SÖZÜN ÖZÜ

Hükümdarın
biri, oğlunun
bir başkasını
dövdüğünü gördü
ve sebebini sordu.
Oğlu: “Edebini
düzelteyorum.”
dedi. Bunun üzerine
hükümdar şöyle
dedi: “Başkasının
edebini ıslah
edeyim derken,
kendi edebini ifsat
etme!”

GÜNÜN DUASI

“Rabbimiz! Hesap kurulacağı gün beni, anamı, babamı ve müminleri bağışla!” (İbrahim, 14/41)

İFFET: KULUN ZİYNETİ

İffet ve namus duygusu, insan-
da doğuştan var olan ve onu di-
ğer canlılardan ayıran en önemli
özelliklerden biridir.

Dürüst ve iffetli bir hayat sür-
mek en önemli ahlaki sorumlu-
luklarımızdandır.

İffet zırhını kuşanmış ve hayâ
elbisesini giyinmiş müminler
gözlerini haramdan korumakla
başlarlar işe. Zira Rabbimiz gön-
lümüze açılan pencerelerimiz
olan gözlerimizi edep perdesiy-
le örtmemizi ister (Nûr, 23/30-31).
Efendiler Efendisi de, utanma

duygusunun görünmez ama
insanı koruyan hassas bir çizgi
olduğuna dikkatimizi çeker ve
“İnsan utanma duygusunu yiti-
rirse varsın, dilediğini yapsın.”
(İbn Hanbel, IV, 121) buyurur.

Mümin, “Edep Ya Hû!” düstu-
ruyla göz, kulak, dil ve gönül ka-
pılarını her türlü harama kapatır.

Allah korkusuyla günah ve
ahlaksızlığa sırt çevirip iffetini
koruyanlar hiçbir gölgenin bu-
lunmadığı günde Allah’ın arşının
gölgesinde gölgelemekle müj-
delenir (Buhârî, Zekât, 16).

SÖZÜN ÖZÜ

Malın doğru
olmayan yerde
harcanması
savurganlık
ve israftır. Bu
sahibini dünyada
yüceltir, ama
ahirette alçaltır;
insanlar arasında
onurlandırır, ama
Allah katında
küçültür.

Hz. Ali (r.a.)

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Peygamberin Hz. Muhammed (s.a.s.)’in senden istediği hayırlı şeyleri biz de senden istiyoruz. Yine Peygamberin Hz. Muhammed (s.a.s.)’in sana sığındığı şeylerden biz de sana sığınıyoruz.” (Tirmizi, Deavât, 94)

ALLAH’TAN ÜMİT KESİLMEZ!

Zümer sûresi 53. ayette Allah Teala şöyle buyurmaktadır: “De ki: “Ey kendi aleyhlerine olarak günaha haddi aşan kullarım! Allah’ın rahmetinden ümit kesmeyin. Allah (dilerse) bütün günahları bağışlar; doğrusu O çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.” Ayette geçen “Haddi aşmak”tan maksat, günahlara dalarak Allah’ın hükümlerini çiğnemektir. “Kendi aleyhlerine olarak” ifadesiyle, günah işleyen kişinin, her şeyden önce kendi ruhunu ve hayatını kirletmiş, kendisine zarar vermiş olacağına dikkat çekilmektedir.

Bu ayet, Allah’ın rahmet ve affının asla ümitsizliğe izin vermeye-

cek derecede geniş olduğunu en açık şekilde ortaya koyan ilahî bir müjdedir.

Allah’ın iradesini sınırlayacak hiçbir güç bulunmadığı için O’nun bağışlama yetkisine belli şartlarla sahip olduğu gibi bir görüş de ileri sürülemez.

Bununla birlikte ayetin “Allah bütün günahları bağışlar” ifadesi, O’nun bir taahhüdü olarak anlaşılmalıdır. Kendisine inanan, inanmayan, tövbe eden etmeyen herkesi bağışlayacağını düşünerek dinî ve ahlakî gevşeklik göstermek büyük bir yanlış olacaktır.

SÖZÜN ÖZÜ

Şu üç kişiye; yani cahiller arasındaki âlime, zengin iken fakir düşene ve hatırlı iken itibarını kaybedene acı!

Unutma ki,
yüksekte
yer tutanlar,
aşağıdakiler
kadar emniyette
değillerdir.

Şeyh Edebali

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Bizi bağışla, bize merhamet eyle, (ibadetlerimizi, hayır ve hasenatımızı, dualarımızı) kabul eyle, bizi cennete koy, bizi cehennemden azad eyle, bütün işlerimizi ıslah eyle.” (İbn Ebû Şeybe, Duâ, 135)

PEYGAMBERİMİZİN SAĞLIKLA İLGİLİ TAVSİYELERİ

“Kalplerin tabibi” olarak insanların ebedî mutlulukları için çırpınan Allah Resülû, onların beden sağlıkları için de ciddi gayret sarf etmiştir.

İnsanın bütün hayatî faaliyetlerini etkileyen sağlık kadar hastalık da hayatın bir gerçeğidir. Bunun bilincinde olan Hz. Peygamber “Allah, gönderdiği bir hastalığın kesinlikle şifasını da göndermiştir.” (Buhârî, Tıb, 1) buyurmuştur.

Hz. Peygamber, ashabına sağlığın kıymetini bilmelerini ve hastalandıkları zaman tedavi olmalarını tavsiye etmiş ve “Te-

davi olun. Çünkü Yüce Allah, her hastalıkla birlikte şifasını da yaratmıştır. Ancak bir hastalık müstesna; o da ihtiyarlıktır.” (Ebû Dâvûd, Tıb, 1) buyurmuştur. Sevgili Peygamberimiz, bu sözleriyle bütün hastalıkları da deva ve şifaları da yaratanın Allah olduğunu; hastalığın bulaşmasının Allah’ın takdiri dışında bir güçle olmadığını öğretmiştir. Hastalığın sebebini tespit edip gerekeni yaptıktan sonra şifayı Allah’ın vereceğini bildirmiştir. Zira Şâfi olan, derdi de dermanını da yaratan Allah (c.c.)’dir.

SÖZÜN ÖZÜ

Mecliste arif ol,
kelamı dinle
El iki söylerse sen de
bir söyle
Elinden geldikçe
iyilik eyle
Hatıra dokunup
yıkıcı olma
Karacaoğlan

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Sevgini, seni seven kimsenin sevgisini ve sevgine ulaştıracak ameli istiyorum. Allah’ım! Sevgini, bana canımdan, ailemden ve soğuk sudan daha sevimli eyle.”
(Tirmizi, Deavât, 74)

NURETTİN TOPÇU

İstanbul’da 1909 senesinde dünyaya geldi. Lise tahsilini bitirdikten sonra girdiği sınavları kazanarak Fransa’da eğitim hakkı kazandı. Felsefe, psikoloji, mantık, sosyoloji, ahlak ve sanat tarihi alanında kendini geliştirdi. Sorbon üniversitesinde felsefe doktorasını bitiren ilk kişi oldu. Türkiye’ye dönerek öğretmenlik hayatına başladı.

Mutasavvıf Abdülaziz Bekki-ne ile tanıştı ve kalbî ve ruhi bir dönüşüm yaşadı. Kısa süren bir hastalıktan sonra 1975 senesinde vefat etti.

Sorumluluk bilinciyle fikirlerini çeşitli mecralarda insanlara anlatmaya çalıştı. Yazdığı eserlerle Türk düşünce geleneğinde ciddi ve kalıcı izler bıraktı. “Ahlak, isyan, hareket, irade ve Anadolu” onu hatırlatan kelimelerdi.

Onun isyanı, anarşi değil, sonsuz kuvvete itaat, ebedî ve evrensel merhamet düzenine bağlılıktı.

O ahlakını aksiyona dönüştürebilmiş nadir şahsiyetlerdendi. Geride sayısız makale, kitap ve en önemlisi öğrenciler bıraktı.

SÖZÜN ÖZÜ

Cimrilerin hâli ne gariptir. Fakirler gibi yaşarlar, zenginler gibi hesap verirler.

Her zahirin, ona benzeyen bir bâtını vardır. Zahiri güzel olanın, bâtını da güzel olur. Zahiri kötü olanın, bâtını da kötü olur.

Hz. Ali (r.a.)

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Açlıktan sana sığınırım. Çünkü açlık ne kötü bir arkadaştır. Hainlikten de sana sığınırım. Çünkü hainlik ne kötü bir sırdaştır.” (Ebû Dâvûd, Vitir, 32)

İSTİHÂRE NAMAZI

İstihâre, bir kimsenin yapmak istediği bir şeyin kendisi için hayırlı olup-olmayacağı konusunda bir işarete kavuşmak amacıyla yatmadan önce iki rekât namaz kılarak Allah’a dua etmesidir.

İnsanlar, bazen kendileri için önemli bir karar verecekleri veya bir seçim yapacakları zaman dünya ve ahiret bakımından kendileri için hangisinin daha hayırlı olacağını kestiremezler. Bunu anlayabilmek için istişare ederler ve Allah’tan yardım dilerler. Bu bakımdan istihâre, bir bakıma yapılacak işin hayırlı olmasını; hayırlı ise gerçekleşmesini Allah’tan dilemek ve

O’ndan tercih konusunda yardım istemek demektir.

Hz. Peygamber ahabına her işte istihâreyi, Kur’an’ın bir suresini öğrettiği gibi öğretmiştir (Buhârî, Tehec-cüd, 25; Ebû Dâvûd, Vitir, 31).

İstihâre namazının birinci rekâtında Fâtiha’dan sonra Kâfirûn sûresi; ikinci rekâtında Fâtiha’dan sonra İhlas sûresi okunur.

Namazdan sonra istihâre duası yapılır. İbadet gibi iyi olan, haramlar gibi kötü olan şeylerde istihâre yapılmaz.

İstihare duası için ilmihal kitaplarına bakılabilir.

SÖZÜN ÖZÜ

Bir sıkıntı ile
karşılaştığımız
zaman, Rabbimize
dönüp “Benim,
büyük bir derdim
var.” demeyelim.
Derdimize dönüp
“Benim, büyük
bir Rabbim var.”
diyelim.

Mevlana Celaleddin-i
Rumî

**GÜNÜN
DUASI**

“Rabbimiz! Bizi doğru yola erİştirdikten sonra kalplerimizi saptırma, bize tarafından bir rahmet bağışla. Hiç kuşku yok, lütfu bol olan yalnız sensin.” (Âl-i İmrân, 3/8)

İSİM TERCİHİNDE BULUNURKEN...

Dünyaya merhaba diyen bebeğin ilk hakkı güzel bir isimdir. Peygamberimiz, “Siz kıyamet günü kendi isimlerinle ve babalarınızın isimleriyle çağrılacaksınız. Öyleyse güzel isimler koyun.” (Ebu Davud, Edep, 61) diyerek dünyada olduğu gibi ebedî âlemde de ismin önemli olduğuna işaret eder.

Adını koyarken çocuğumuza sadece bir isim vermeyiz aslında. Koca bir kültürün, geçmişin ve geleceğe dair umutlarımızın kodlarını da aktarırız bu yolla. Bu bağın kurulması için çocuğa isminin anlamı, neden bu ismin seçildiği konusunda bilgi verilmeli ve ona hitap

ederken adı eğilip bükülmemelidir. Peygamber Efendimizin isim koyarken ya da değiştiren o kişide görmek istediği özelliği dillendirdiğini söyleyebiliriz. Hz. Fatıma ile Hz. Ali'nin oğulları Hasan dünyaya geldiğinde ona ‘savaş’ anlamına gelen ‘Harp’ ismi verilmişti. Allah Rasûlü bunu öğrendiğinde onu anlamı ‘güzel’ olan Hasan ismiyle değiştirmişti.

Anne baba isim seçerken çok dikkat etmeli, sırf farklı olsun, kulağa hoş gelsin diye yavrusuna anlamsız ya da manası hoş olmayan bir isim vermemelidir.

SÖZÜN ÖZÜ

“Sual: Ey velî, insan nasıl olmalı, söyle!

Cevap: Son ânda nasıl olacaksın hep öyle.”

Necip Fazıl Kısakürek

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Mal, aile, çocuk olarak insanlara verdiklerinin hayırlısını dilerim, sapıtan ve saptıranları değil.”
(Tirmizi, Deavât, 124)

EVLİLİKTE SIK GÖRÜLEN İLETİŞİM PROBLEMLERİ

Suçlama: “Beni kızdırıyorsun.” gibi suçlayıcı ifadeler kişinin yanlışını görmesi yerine, savunmaya geçmesine yol açar. Böylece kişi bu davranışının kendince mantıklı nedenlerini bulur ve o davranışa daha sıkı sarılır.

Suçlama yerine ben dilini kullanmak kişinin yaptığı davranışın, sizin üzerinizde nasıl bir etki oluşturduğunu anlamasına ve kendini sorgulamasına yardımcı olur. “Beni üzüyorsun.” yerine, “Bana bağırdığında kendimi aşağılanmış gibi hissediyorum.” ifadeleri davranışın sizde nasıl bir duygu oluşturduğunu anlatır.

Kişiliğe yönelik söylemler: “Bece-riksizsin, bencilsin.” gibi söylemler, karşı tarafın kendini tamamen beceriksiz ve bencil olarak görmesine neden olur. Bir süre sonra da kişi böyle hareket etmekte sakınca görmemeye başlar.

Aslında biz zaman zaman bece-riksiz ya da bencil olabiliriz ama bu bütünüyle öyle olduğumuz anlamına da gelmez. “Bu davranışın bencilce” gibi söylemler kişinin davranışlarının tamamen yanlış olmadığını, yanlış bazı davranışlarının olduğunu görmesine imkân sağlar.

SÖZÜN ÖZÜ

Yüce Allah
mahşerde halka
seslenecek:
Kıyamet günü
için armağanınız
nerede? Tıpkı sizi
yarattığım şekilde
yalnız ve azıksız
olarak bana
geldiniz.

Mevlana Celaleddin-i
Rumî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Nefsime takvasını ver ve nefsimi (her türlü kötü şeylerden) temizle, sen temizleyenlerin en hayırlısısın. Sen nefsimin dostu ve mevlasısın.” (Müslim, Dua, 73)

KORKULARIMIZI YENMEK

Her insanın korkuları vardır. Korku, kontrol edilebilir düzeydeyse bazı önlemler alınabilir. Önce korkunun kaynağını bulmak gerekir. Kişi, nerede bu olumsuz hisse yakalanmış olabilir? Örneğin evlilikten korkan birinin yaşamına baktığımızda, bu kişinin anne babasının evliliğinin mutsuz olduğunu görebiliriz. Korkunun kaynağından sonra onu artıran faktörleri bulmak gerekir. Ne olduğunda kişi, korku hissetmektedir? Bundan sonra korku ile ilgili kişinin aklına gelen olumsuz düşüncenin tespiti gerekir. Örneğin kişi, “tehlikedeyim, aklımı kaçıracağım, kendimi

kontrol edemem” vs... diyebilir. Bu olumsuz düşüncüyü fark eden kişi korkusunun üzerine giderse onun kontrol edilebilir bir şey olduğunu anlayacak ve onu yenebilecektir. Korku uyandıran durumu aşamalı olarak ele almak da kişiyi korkusundan kurtarabilir.

Mücadeleye en az korku uyandıran durumdan başlanıp daha korkutucu olana doğru ilerlenebilir. İlk denemelerde sıkıntı olabilir ve bu durumdan kurtulmanın yolu ancak yüzleşmektir. Bir diğer yöntem olumlu düşüncedir. Olumlu düşünbilmenin en etkin yolu, olumlu telkinler yapmaktır.

SÖZÜN ÖZÜ

Sevgi muhabbet
kaynar, yanan
ocağımızda,
Bülbüller şevke
gelir, gül açar
bağımızda.
Hırslar, kinler
yok olur, aşkla
meydanımızda,
Arslanlarla
ceylanlar, dosttur
kucağımızda.

Hacı Bektaş-ı Veli

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Faydasız ilimden, huşu duymayan kalpten, doymayan nefisten ve kabul edilmeyen duadan sana sığınırım.” (Nesai, İstiaze, 64)

15 TEMMUZ DARBE GİRİŞİMİ (2016)

Aziz milletimiz, 15 Temmuz 2016 Cuma akşamı Türk Silahlı Kuvvetleri içerisinde yuvalanmış bir grup Cuntacının girişimiyle büyük bir suikastla karşı karşıya kalmıştır. FETÖ/PDY yapılanması olarak adlandırılan isyancılar, önce TSK komuta kademesini ele geçirme, ardından seçilmiş Cumhurbaşkanı ve hükümeti görevden uzaklaştırma, Milli iradenin temsil edildiği parlamentoyu feshetme, emniyet güçlerini etkisiz hale getirme ve bunun sonucunda Anayasal düzeni askıya alarak yönetime el koyma girişiminde bulunmuşlardır.

Ancak Cumhurbaşkanının, TSK’nın, emniyet güçlerinin, siyaset kurumunun, sağduyulu medyanın ve toplum temsilcilerinin direnişi ve çağrılarının

yanı sıra Aziz milletimizin feraset, cesaret ve kararlılığıyla bu girişim boşa çıkartılmıştır. Darbe girişimi başladığı andan itibaren Diyanet İşleri Başkanlığımız, milletimizin maneviyatını canlı tutmak üzere camilerimizi, minarelerimizi, sala ve ezanlarımızı meydanların hissiyatıyla buluşturmuştur. Bu milli direniş esnasında güvenlik güçlerimiz ve pek çok masum vatandaşımız şehit edilmiş, çok sayıda insanımız yaralanmıştır.

Şehitlerimize Allah’tan rahmet, gazilerimize sağlık ve afiyetler diliyor, Yüce Rabbimizden aziz milletimize bir daha böyle acılar yaşatmamasını, milletimizi her türlü fitne ve fesattan muhafaza etmesini niyaz ediyoruz.

SÖZÜN ÖZÜ

*Hakk şerleri hayr
eyler*

*Zannetme ki gayr
eyler*

Âşık ânı seyreyler

Mevla görelim

neyler

Neylerse güzel eyler

Erzurumlu

İbrahim Hakkı Hazretleri

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Dinim, dünyam, ailem ve malım hakkında af ve afiyet istiyorum.” (Hakim, Deavât, No: 1902)

İMAN VE İMTİHAN

“İnsanlar, denenip sınavdan geçirilmeden, sadece “İman ettik” demekle bırakılacaklarını mı sa-
nıyorlar. Andolsun ki biz, onlar-
dan öncekileri de sınamıştık.” (An-
kebût, 2-3) ayetleri putperestlerin
başta Bilâl-i Habeşi, Ammâr ve
Yâsir gibi kimsesiz ve zayıf Müs-
lümanlara yönelik zulümlerinin
dayanılmaz noktalara ulaştığı
Mekke döneminin sonlarında in-
miştir. Bu ayetler gerçek mümin
ve Müslüman olmanın anlamını
ve şartlarını ana çizgileriyle or-
taya koymaktadır. Müminlerin,
sorumluluklarını yerine getir-
miş sayılmaları, dolayısıyla ger-

çek manada Müslüman olmaları
için yalnızca “inandık” diyerek
sadece sözle iman ettik deme-
leri yeterli değildir. Asıl dindarlık,
Allah’ın insanları dinleri uğrunda
bazı güçlüklerle imtihan ettiğinde
ortaya çıkar.

Her ne kadar bu ayetlerin, be-
lirlenilen tarihsel bağlamla irtibatı
daha kuvvetli ise de verdiği mesaj
sürekli ve evrenseldir. Kapsamı da
insanoğlunun karşılaşabileceği
yoksulluk, hastalık, ölüm, savaş
gibi bütün acı olayları, hatta ye-
rine getirmek zorunda olduğu so-
rumluluklara katlanmayı da içine
alacak derecede genişdir.

SÖZÜN ÖZÜ

Mümin, neşesi
yüzünde ve
üzüntüsü kalbinde,
göğsü en geniş, nefsi
en hakir olandır.
Büyüklemeği
hoş karşılamaz;
şöhretten nefret
eder. Üzüntüsü
uzun, endişesi
uzak, suskunluğu
çok, vakti doludur.
Çok şükreden, çok
sabredendir.

Hz. Ali (r.a.)

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Tövbelerimizi kabul eyle, süphesiz ki sen tövbeleri çok kabul edensin, çok merhametlisin. Bizi nimetlerine şükredenler, nimetlerinle seni övenler, verdiği nimetleri kabul edenlerden eyle ve bize nimetlerin devamını ihsan eyle.” (Hakim, Temin, No: 977)

AİLEDE İYİLİK EĞİTİMİ

İyilik her ne kadar insanın fitratında bulunsa da kişinin içinde yetiştiği ortam ve aldığı eğitim bu fitratın gelişmesine ya da gerilemesine zemin hazırlayabilir. Çocuğun ilk eğitimi aldığı aile ortamı bu bakımdan önem arz eder.

Psikologlar, çocukların kayıt tusuna basılmış kamera gibi olduklarını, duydukları ve gördükleri her şeyi kaydettiklerini ifade ederek bu hususa şöyle dikkat çekiyorlar:

“Çocuklarda, 0-3 yaş arasında öğrenilen bilgi sorgulanmadan kabul edilen bilgilerdir. Çocuklar görür ve yapar. 0-3 yaş çocuklarına bu anlamda daha fazla dikkat etmek

ve özenli davranmak gerekir. Anne baba olarak siz insanlara yardım etmeyi, onlara iyi davranmayı amaç edindiyseniz çocuklarınız da bunu sizlerden görüp yaralı hayvanların tedavisini yapmayı/yaptırmayı öğrenecektir. Aile bu anlamda çok önemli bir faktördür. Diğer faktörler ise çocuğun psikolojik yapısı, biyolojik yapısı ve çevredir. Anne baba çocuklarını iyilik yapmanın erdemleri ve gerekleri konusunda bilgilendirmenin yanı sıra kendileri bu konuda model olmaları durumunda çocuklar bu davranışları zaman içinde içselleştirip yaşamlarına aktarabilirler.

SÖZÜN ÖZÜ

Bir kimse bütün ilimleri kendinde toplasa, Allah Teala'nın rızasına uygun hareket etmedikçe kurtulamaz.

Molla Camî

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Bana doğru olanı ilham et ve beni nefsimin şerrinden korusun.” (Tirmizi, Deavât, 70)

HİZMET EHLİNE GÜZEL MUAMELE ETMEK

Ubâde b. Velîd babasıyla birlikte ensardan bir kabileye gitmişti. Orada Akabe Biati’ne ve Bedir’e katılan bir sahabî olan Ebü'l-Yeser ile karşılaştılar.

Ebü'l-Yeser’in üzerinde bir çizgili hırka ile meâfirden yani Yemen dokumasından bir elbise vardı. Hizmetçisinin üzerindeki kıyafet de aynıydı. Ubâde, Ebü'l-Yeser’e, “Amca! Hizmetçinin çizgili elbisesini alsan da ona kendi meâfirden olan kumaşını versen yahut onun meâfir hırkasını alsan da kendi çizgilini ona versen, senin üzerinde bir hulle

(takım elbise), onun üzerinde de bir hulle olurdu.” dedi.

Bunun üzerine Ebü'l-Yeser, Ubâde’nin başını okşayıp onun için dua ettikten sonra, “Ey kardeşimin oğlu! Resûlullah’ın (s.a.s.), ‘Onlara (hizmetçilerinize) kendi yediklerinizden yedirin ve kendi giydiklerinizden giydirin!’ buyurduğunu şu iki gözüm gördü, şu iki kulağım işitti ve şu kalbim belledi.” diyerek kalbine işaret etti ve devam etti:

“Dünya malından ona vermem, kıyamet gününde onun benim iyiliklerimden almasından bence daha önemsizdir.” (Müslim, Zühd, 74).

SÖZÜN ÖZÜ

Kurtulmak için
kurtarıcı olmaktan
başka yol yoktur.
Mukadderatımızın
selamete ermesi,
başka iradeleri
kurtarmakla
kabildir.

Nurettin Topçu

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Senden benim için hayırları açmanı, işlerimin hayırla sonuçlanmasını, önceki, açığı ve gizlisi ile her türlü hayrı, cennette yüksek dereceler istiyorum. (Allah’ım!) Duamı kabul eyle.” (Hakim, Deavât, No: 1911)

PEYGAMBERİMİZİN TAVSİYE ETTİĞİ GİYİNME ADABI

Allah Resûlü, giyim konusunda israf, kibir ve gösterişten uzak olmayı tavsiye eder, mütevazı kıyafetleri tercih ederdi. Bununla birlikte her zaman temiz ve bakımlı olmayı önemserdi.

Benû Enmâr gazvesine çıktığında hayvanları gütmekle görevlendirilen bir kimseyi yıpranmış elbiseler içinde görünce, yanındakilere bu adamın bunlardan başka elbisesi olup olmadığını sordu. Heybesinde yedek elbiseleri olduğu söylenince Efendimiz, “Onu çağır da, heybedeki elbiselerini giymesini söyle.” dedi. Çobanlık yapan sahabî, heybedeki

iyi elbiselerini giyince Resûlullah, “Bak şuna! Allah müstahakını ver-sin. Bu daha iyi değil mi?” buyurdu. Çoban, “Ey Allah’ın Resûlü! Allah yolunda (savaşa giderken de böyle mi giyineyim)?” deyince Efendimiz, “Evet, Allah yolunda (savaşırken bile)!” (Muvatta’, Libâs, 1) cevabını verdi.

Savaş gibi bir kargaşaya, can pazarına giderken bile güzel elbiselerin giyilmesini tavsiye eden Hz. Peygamber, belli ki Müslümanların her şart altında bakımlı, göze hoş gelen, temiz ve nezih insanlar olmasını arzu ediyordu.

SÖZÜN ÖZÜ

Mademki dini savunmak farzı ayındır; mademki farzı eda etmenin bağlı olduğu sebepleri elde etmek farzdır; o hâlde düşmanlarımızın kuvvet adına neleri varsa hepsini elde etmek için çalışmak Müslüman fertlerin her birine farzı ayındır.

Mehmet Akif Ersoy

**GÜNÜN
DUASI**

“Ey kalpleri evirip çeviren (Allah'ım!) Benim kalbimi dinin üzere sabit kıl.” (Tirmizi, Deavât, 89)

BİREYSEL MOTİVASYON TEKNİKLERİ

Kişiyi başarılı ya da başarısız yapan öncelikle bizzat kendi iç motivasyonudur. Özellikle sevdiği bir konuda yeni bir şey öğrenmek önemli bir motivasyon kaynağıdır. Birçok insan şanssız olduğunu söyler ama şans hedef koyan ve çalışandan yanadır. Hedef belirtip çalışmak kötü gidişatı değiştirebilir. Sürekli olumsuz cümleler kurulması, zihni olumsuz yönde etkiler. “Ben çok şanssız birisiyim.” diyen birinin beyni, önüne defalarca çıkan birçok fırsatı görmeme eğilimine girer.

Beyni olumsuz etkileyen durumlardan biri monotonluktur.

Çünkü sürekli aynı şeylerle uğraşıldığında, beyinde hep aynı hücreler çalışır. Bu hücre grubu bir süre sonra da yorulur. Kişi fazla bir iş yapmasa bile kendisini hâlsiz, yorgun hisseder. Monoton yaşamın bir diğer zararlı etkisi ise unutkanlık ve analiz yetisinin bozulmasıdır.

Bir kişinin ne kadar farklı uğraş ve hobileri varsa beyni o kadar rahatlar. İşe farklı bir yoldan gitmek, eski bir arkadaşı aramak, farklı türlerde kitap okumak gibi çok basit değişiklikler bile monotonluğu bozabilir.

SÖZÜN ÖZÜ

Hiç kimsenin hatasını yüzüne vurmuyunuz. Hatayı işleyene, hatasını başka birini misal göstererek anlatınız.

Hız. Ali (r.a.)

**GÜNÜN
DUASI**

“...(Allah’ım!) Beni güzel ahlaka eriştir. Senden başka güzel ahlaka eriştirecek yoktur. Kötü ahlakı benden uzaklaştır. Senden başka kötü ahlakı benden uzaklaştıracak yoktur!...” (Müslim, Müsafirin, 201)

İLME’L-YAKÎN, AYNE’L-YAKÎN, HAKKA’L-YAKÎN

İlme’l-yakîn, ayne’l-yakîn ve hakka’l-yakîn, bir şeyi bilmenin üç derecesi için kullanılan tabirlerdir. Yakîn, doğruluğunda şüphe bulunmayan, kesin bilgi demektir.

İlme’l-yakînde kişi o şeyin var olduğunu kitaplardan okuma, akletme, güvendiği kimselerden duyma yoluyla bilir. Ayne’l-yakîn derecesinde kişi, daha önce duyduğu, okuduğu ve doğru olduğuna inandığı şeyi gözüyle görür. Bu, ilme’l-yakîn derecesine göre daha üst bir mertebedir. Hakka’l-yakîn mertebesinde ise kişi yaşayarak, tüm benliğiyle idrak ederek, o şeyin derununa vakıf olarak bilir.

Bir örnekle açıklayalım: Ölümün var olduğunu, hak olduğunu, herkesin bir gün başına geleceğini bilmek, buna inanmak ilme’l-yakîn derecesinde bir bilgidir. Bir kişinin ölümüne şahit olmak ise ayne’l-yakîn bilmeye girer. Bu derecede kişi, var olduğunu kesin olarak bildiği, inandığı şeye artık gözleriyle şahit olmuştur. Kişinin kendi ölümü, yani ölümü tatması ise hakka’l-yakîn bilmektir. Hakka’l-yakîn, yaşayarak bilmektir. Bu bilgi, yakînin en yüksek mertebisini teşkil eder. Bu yüzden “tatmayan bilmez” denilmiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

Kanayan bir yara
gördüm mü yanar
ta ciğerim,
Onu dindirmek için
kamçı yerim, çifte
yerim!

Adam aldırırmda
geç git!, diyemem
aldırırım.

Çiğnerim,
çiğnenirim, Hakk’ı
tutar kaldırırım!

Mehmet Akif Ersoy

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Beni bağışla, bana hidayet nasip eyle, bana rızık ver, beni afiyette daim eyle ve bana merhamet et.” (Müslim, Zikir ve Duâ, 35)

CAHİLİYE İZİ

İlk Müslümanlardan olan Bilâl-i Habeşî, tıpkı annesi gibi Habeşli siyahî bir köle idi.

Bir gün Bilâl-i Habeşî ile sahabîlerden Ebû Zer arasında bir tartışma yaşanmış, Ebû Zer o anki kızgınlıkla annesinden dolayı Bilâl’i ayıplayarak onu rencide edecek sözler söyleyivermişti.

Bu duruma üzülen Bilâl-i Habeşî, doğruca Hz. Peygamberin yanına varmış ve olayı ona anlatmıştı.

Ebû Zerr’in bu davranışında Cahiliye zihniyetinin izlerini fark eden Peygamberimiz

(s.a.s.), onu şu sözlerle uyarılmıştı: “Ey Ebû Zer! Onu anasından dolayı mı ayıplıyorsun? Demek ki sen, kendisinde hâlâ Cahiliye’den izler bulunan bir kimse-sin.” Peygamberimizin yaşanan bu olay üzerine din kardeşine yediğinden yedirmesi, giydiğinden giydirmesi gerektiğini bildirmesi üzerine Ebû Zer, bu olaydan kendisine gereken dersi çıkarmış ve kendisi ne giyiyorsa, yanında çalışan hizmetçisine de aynı giysiden giydirmişti (Müslim, Eymân, 38).

SÖZÜN ÖZÜ

Deme şu niçin
şöyle,
Yerindedir o öyle,
Bak sonunda
sabreyle.
Mevla görelim
neyler,
Neylerse güzel
eyler...

Erzurumlu İbrahim
Hakkı

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Mal, aile, çocuk olarak insanlara verdiklerinin hayırlısını dilerim, sapıtan ve saptıranları değil.”
(Tirmizi, *Deavât*, 124)

NAZAR

İslamî kaynaklarda “isabet-i ayn” olarak geçen ve kültürümüzde daha çok “nazar değmesi, göz değmesi” olarak kullanılan nazar; özellikle bazı kimselerin bir insana, hayvana veya güzel bir eşyaya, alete bakması ile ona etki etmesi, zarar vermesi gibi anlamlarda kullanılmaktadır.

Peygamberimiz (s.a.s.): “Göz değmesi gerçektir.” (*Buharî, Tıb*, 36) buyurmuştur.

Allah’tan yardım isteyerek, nazara karşı Fâtiha, İhlâs, Felâk ve Nâs sûrelerinin okunması tavsiye edilmiştir. Ancak nazar değme-

sin diye muska, gök boncuk, ağaç parçası, at nalı, kafa taşı vb. şeyler takmak, nazardan kurtulmak için kurşun döktürmek, tütsü yapmak dinen doğru değildir.

Peygamberimiz (s.a.s.), bu konuda “Allah’ım! Ey insanların Rabbi! Ey acıyı, sıkıntıyı, hastalığı gideren Allah, bu hastaya şifa ver, çünkü sen şifa verensin, senden başka kimse şifa veremez.

Bu hastaya öyle bir şifa ver ki, onda hiçbir hastalık kalmasın.” (*Ebû Davud, Tıb*, 19) diye dua etmiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Aslını gizleyemez
insan, giydiği
kaftanlarla.*

*Bilmez ama kendini
kandırır, söylediği
yalanlarla!*

Mehmet Akif Ersoy

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Kullarını mahşerde topladığın veya mahşerde kaldırdığın gün beni azabından koru.” (Tirmizi, Deavât, 18)

ÖZEL HAYATIN GİZLİLİĞİ

Temel haklar içerisinde önemli bir yeri olan “özel hayatın gizliliği”, bir kimsenin başkalarından gizleme hakkına sahip olduğu durumları içerir. Konut dokunulmazlığı, haberleşme hürriyeti ve haberleşmenin gizliliği ile gizlilik niteliği taşıyan hususi eşyalar özel hayat kapsamında değerlendirilir.

Dinimiz evlere izinsiz girmeyi, evin içine bakmayı yasaklamış ve evlere kapılarından girmeyi emretmiştir.

Kur’an-ı Kerim’de: “Ey iman edenler! Kendi evlerinizden

başka evlere, izin almadan ve ev sahiplerine selam vermeden girmeyin.” (Nûr, 24/27) buyurulmuştur.

İslam dini insanların ayıplarını araştırmayı yasaklamış, buna mukabil insanların kusurlarını bağışlamayı öğütlemiştir.

Hz. Peygamber (s.a.s) de: “Kim bir Müslümanın ayıbını örterse, Allah da kıyamet günü onun ayıbını örter.” (Buhârî, Mezâlim, 3) buyurarak insanların ayıp ve kusurlarını gizlemenin Allah katındaki mükâfatına dikkat çekmiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Halk içinde
mu'teber bir nesne
yok devlet gibi,
Olmaya devlet
cihanda bir nefes
sihhat gibi.*

*Muhibbî
Kanunî Sultan Süleyman*

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Bildiğin günahlarımı bağışlamamı istiyorum. Bildiğin her türlü hayırdan istiyorum. Bildiğin bütün şeylerden sana sığınıyorum. Süphesiz sen gaybı/gizli olan şeyleri en iyi bilensin.” (Hakim, Deavât, No: 1872)

HOCA AHMET YESEVÎ

Ahmet Yesevî, 11. asrın ikinci yarısında, Batı Türkistan’da Sayram kasabasında doğmuştur.

Yesevî, anne ve babasını küçük yaşta kaybedince Yesi’ye (Türkistan) yerleşir. “Arslan Baba” adlı Türk şeyhi tahsil ve terbiyesini üstlenir. Daha sonra önemli kültür ve ilim merkezi Buhara’ya gider ve dönemin önde gelen bilgini Şeyh Yusuf Hemedânî’den dersler alır.

Ahmet Yesevî, Cenab-ı Hakk’ın “Rabbinin yoluna, hikmetle, güzel öğütle çağır...” (Nahl, 16/125) ilahi emrine uygun olarak İslam’ı anlatırken sevdirci, bütüleştirici, güler yüzlü bir metot kullanmıştır. Onun bu me-

todu, geniş halk kitlelerinin İslam’ı seçmesini kolaylaştırmıştır.

Ahmet Yesevî, döneminde Arapça ve Farsça’yı kullanmak gelenek olmasına rağmen Türkçe’yi tercih etmiştir. İslam’ın esaslarını anlatmak gayesiyle sade bir dille ve halk edebiyatından alınma şekillerle hece vezninde manzumeler söylemiştir. “Hikmet” adı verilen bu manzumeler “Divân-ı Hikmet” adıyla bir araya toplanmıştır. Şiirleri Türkler arasında düşünce birliğinin teşekkül etmesini sağlamıştır. Anadolu’daki Türk edebiyatının yerleşip gelişmesine zemin hazırlamış, Yunus Emre gibi büyük şairlere ilham kaynağı olmuştur.

SÖZÜN ÖZÜ

Nerde görsen gönlü
kırık, merhem ol
sen;

Öyle mazlum yolda
kalsa hemdem ol
sen;

Mahşer günü
dergâhına mahrem
ol sen;

Ben-sen diyen
kimselerden geçtim
işte.

Hoca Ahmed Yesevî

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım seni zikretmek, sana şükretmek, sana güzelce ibadet etmekte bize yardım et.” (İbn Hanbel, II, 299)

BAŞKALARININ HAYATINA SAYGI

Yeryüzünü imar ve inşa etmek, Allah’ın nimetlerinden istifade etmek, başkalarıyla tanışmak, kaynaşmak, neslin devamını sağlamak, tebliğ vazifesini yapmak, ihtiyaçlarımızı karşılamak toplu hâlde yaşamaya bağlıdır.

Dinimizin birçok emir ve yasağı insanların birbirlerine karşı sorumluluklarını hatırlatır. Ferdi ve içtimai hayatın huzuru, sükunu buna bağlıdır.

Peygamberimiz (s.a.s.): “Benim ümmetimin müflisi o kimsedir ki, kıyamet gününde namazı, orucu, zekâtıyla gelir, fakat şuna söğmüş, şunu döğmüş, şuna iftira etmiş, şunun malını yemiş, bunun kanını dökmüş. Bundan dolayı onun hasenatından, zikredilen kimselerin

herbirine verilir. Üzerinde olan haklar ödenmeden iyilik ve hayırları tükenirse, hak sahiplerinin günahları o kimseye yükletilir. Sonra o kimse cehenneme atılır.” (Müslim, Birr, 59) buyurur.

Bu itibarla, bilerek veya bilmeyerek başkalarının hakkını üzerine geçirenler, o hakkı ödemek, helalleşmek suretiyle kendini kurtarmaya çalışmalıdır. Aksi hâlde müflis durumuna düşeceklerdir.

Müslümanın kul haklarına son derece titizlik göstermesi Allah korkusundan ve vicdani sorumluluktan kaynaklanır. Dünyadaki pekçok kötülüğün, ahiretteki pek çok perişanlığın sebebi de budur.

SÖZÜN ÖZÜ

Dört şeyi
dört şeyden
temizle; dilini
gıybetten, kalbini
kıskançlıktan,
mideni haram
lokmadan,
davranışlarını
riyadan.

Feriduddin Attar

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Kötü ahlaktan, nefsanî arzulardan, kötü işlerden ve ayıp şeylerden beni uzaklaştır.” (İbn Hibbân, Ed’iye, No: 960)

KARDEŞ KISKANÇLIĞI İLE BAŞ ETME YOLLARI

Öncelikle çocukların kardeşlerini kıskanabilecekleri unutulmamalıdır. Bunun olumlu yöne çevrildiği durumlar da olabilir. Mesela, kardeşini kıskanan çocuk; rekabet etmeyi öğrenirken, anne babanın sevgisini kazanmak için daha uyumlu olacak, başkalarının haklarını fark etme ve buna saygı duyma, paylaşma gibi davranışları kazanacaktır. Peki, ya işin içinden çıkılmaz bir kıskançlık sorunuyla karşı karşıya kalırsanız, ne yapacaksınız? İşte cevabı:

Kardeş doğmadan önce, çocuk ile anlayabileceği tarzda konuşulabilir. Yeni kardeş ile hayatlarının biraz

değişeceği, bebeğin bakıma ihtiyacı olduğu ve bu yüzden kendisiyle eskisi kadar zaman geçirilemeyeceği ama bunun geçici bir durum olduğu anlatılabilir.

Bebek ile ilgili bazı işlerde sorumluluk verilebilir. Onun için kıyafet ve isim seçme, odasını düzenleme gibi... Çocuğun, bu sürecin içine dâhil edilmesi, kardeşini kabullenmesini kolaylaştıracaktır.

Anne, bebek ile ilgilenirken baba veya ailenin diğer bireyleri de büyük çocukla ilgilenerek onu ihmal etmediklerini gösterebilirler. Böylece muhtemel bir kıskançlık krizinin önüne geçilebilir.

SÖZÜN ÖZÜ

Âvâzeyi bu âleme
Dâvûd gibi sal
Bâkî kalan bu
kubbede bir hoş
sadâ imiş.

Bâkî

Kişi kim komazsa
cihanda eser,
Anın âhir yerinde
yeller eser.

Nâti

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Senin iznin ve yardımınla sabahladık ve akşamladık. Yine senin izin ve yardımınla yaşar ve ölürüz. Sonunda dönüş yalnız sanadır.” (Ebû Dâvûd, Edeb, 110)

VEFATIYLA ARŞI TİTRETEN SAHABİ: SA’D B. MUAZ (R.A.)

Miladi 590 yılında Medine’de doğmuştur. Evs kabilesindedir. Birinci Akabe Biatı’ndan sonra İslamiyet’i kabul etmiştir.

Kabilesinin önde gelenlerinden olduğu için onun Müslüman olması Medineliler için bir dönüm noktası olmuştur. Bedir ve Uhud gazâlarında ön saflarda yer alıp Hz. Peygamberi korumuştur. Hendek Gazâsı’ndan sonra kuşatma altına alınan Beni Kurayza kabilesi Sa’d b. Muaz’ın vereceği hükme razı olmuşlardı.

Yaralı olduğu için kuşatmaya katılmayan Hz. Sa’d getirilip kararını açıklayınca, Hz. Pey-

gamber (s.a.s.), Yüce Allah’ın hükümleriyle hükmettiğini belirterek onu övmüştür (Buhârî, Meğâzi, 31). 627 yılında yani erken bir dönemde vefat ettiği için Sa’d b. Muaz’dan fazla hadis nakledilmemiş, kaynaklarda sadece bir rivayetine yer verilmiştir (Buhârî, Menâkıb, 25).

Hz. Peygamberin, Sa’d’ın vefatı münasebetiyle arşın titrediğini, cenazesine yetmiş bin meleğin katıldığını ve onun cennet ehlinen olduğunu belirttiği nakledilmiştir (Ahmed b. Hanbel, Müsned, III, 23).

SÖZÜN ÖZÜ

Ahbabları
Nasreddin Hoca’ya,
“Burnun hangi
tarafa?” diye
sorarlar. Hoca da
ensesini gösterir.

Bu davranışa
hayret edip: “Senin
burnun orada mı?
Tamamıyla aksini
gösteriyorsun!”
dediklerinde Hoca
şöyle cevap verir:
“Bir şeyin aksini
bilmeyen, ashını
bilemez.”

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Sen, yardım istenilensin, dualar ancak sana ulaşır. Duaları sen kabul edersin, güç ve kuvvet ancak Allah ile birlikte vardır.” (Tirmizi, Deavât, 94)

HELAL LOKMA BİLİNCİ

İslam açısından Allah’ın yasaklamadığı her şey helal kabul edilir. Ancak haram olan yiyeceklerin niteliklerinden hareketle helal lokmayı daha dikkatli ele almanın bir zorunluluk olduğunu söyleyebiliriz. Dinimiz helal ve temiz olan gıda ile beslenmeyi özellikle önemsemiş ve tavsiye etmiştir. Bu itibarla, özellikle annelerin, hamilelik döneminden başlayarak çocuklarını doğal ve temiz gıdalarla beslenmelerine özen göstermeleri, gerek hazır gıdalardan mümkün olduğunca kaçınmaları, çocukların beden ve ruh gelişimleri için çok önemlidir. Buna dikkat edilmediğinde ortaya çıkacak sıkıntılar sorumluluğu ihmal anlamına gelecektir. Şöyle bir düşünelim: Ço-

cuklar hatta yetişkinler için de lezzet ve albenilerine rağmen bazı yiyeceklerden uzak durmak hayli zor. Yasaklamak ise çoğu zaman etkili olamıyor. Ancak helal lokmanın manası ve insan üzerindeki faydaları çocuklarımıza, onların gelişim düzeyleri dikkate alınarak anlatıldığında kendilerini disipline etmelerine yardımcı olur. Böylece küçük yaşlarda karşımıza çıkan “obezite” gibi beslenme alışkanlıklarına bağlı pek çok rahatsızlığın önüne geçmede helal lokma bilinci son derece faydalı olacaktır. Nitekim bugün zararlı madde kullanımının çok küçük yaşlarda başladığı gerçeği de göz önüne alındığında helal lokma bilincinin önemi bir kez daha ortaya çıkar.

SÖZÜN ÖZÜ

*Helal ile beslersen
çocuğunu, hürmet
ile öder borcunu,
Haram ile beslersen
onu, hakaret ile
öder borcunu.*

Necip Fazıl Kısakürek

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Yaptığım işlerin kötülüğünden de henüz yapmadığım işlerin kötülüğünden de sana sığınırım!”
(Müslim, Zikir, 65)

ÇİFT TOKMAKLI KAPILAR

Osmanlı’dan kalan tarihî evlerin dış kapılarına dikkatle baktığımızda iki tokmak görürsünüz. Bunlardan biri büyük diğeri ise küçüktür. Büyük olan yukarıda küçük tokmak ise biraz daha aşağıdadır. Bu ince ayrıntı eve gelen misafirler hakkında ev sahibine bilgi verirdi. Nasıl mı? Eğer gelen kişi erkek ise büyük ve yukarıda olan tokmağı çalar, kadının misafir ise küçük ve biraz daha aşağıda olanı çalarmış. Bu da ev sahibinin kapıya gelen misafir hakkında bilgi sahibi olmasını ve ona göre karşılmasını sağlamış. Üstelik bu tokmalardan büyük olanın

sesi daha kalın ve tok çıkar, küçük olanın ise ince ve naif çıkarmış.

Kapı tokmaklarını incelediğinizde her birinin o devrin sanat görüşünü, örfünü, kültürünü taşıyan motiflerle yapılmış olduğunu görürsünüz.

Yolunuz Kemaliye ve Safranbolu gibi tarihî evleri, konakları barındıran kasabalara düşerse kapı tokmaklarına dikkatli bakın. Ecdadımız basit bir kapı tokmağı deyip geçmemiş, bir sanat ve zarafet eseri olduğu kadar ince bir düşünce ve kültürü içerisinde barındıran bir medeniyeti oluşturmuştur.

SÖZÜN ÖZÜ

*İhtiyarlık, gençliğin
sonu ve neticesidir.*

*Netice ise, başa
bağlıdır. Gençliğini
iyi geçirenin,
ihtiyarlığının da iyi
gececeği umulur.*

Molla Camî

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Seni zikretmek, sana şükretmek ve sana güzelce ibadet etmek için bana yardım et.”

(Ebû Dâvûd, Tefrîu Ebvâbi'l-Vitr, 26)

KARANLIKTAKİ FİL

Hintliler halka daha önce hiç görmedikleri fili göstermek istediler. Ancak fili görmeye gelenler karanlık ahırda toplandıklarında fili görmeleri mümkün olmadı. Ahır zifiri karanlıktı, göz gözü görremiyordu.

Meraklarını gidermek için her biri elleriyle filin neye benzediğini anlamaya çalıştılar. İçlerinden biri filin kulağını tuttu ve “Fil bir oluğa benziyor.” dedi. Diğer birinin eline ayağı geçmişti ve “Fil bir direğe benziyor.” dedi. Bir başkası da sırtını elliyordu o da: “Fil bir taht gibidir.” dedi. Velhasıl her kim filin neresini elledi ve nasıl

anlamak istediyse fili ona göre anlatmaya çalıştı. Birinin dediği diğerini tutmadı ve aralarında anlaşmazlık çıktı.

Çünkü ellerinde hakikati görmeye yarayacak ışıkları yoktu ve Mevlana’nın deyimiyle “Duyu gözü ele, avuca benzer, avuç bütün fili tutamaz ki.” Herkes kendi penceresinden hakikate yaklaştı ve hakikati bir yönüyle bilebildiler.

Hâlbuki hakikat her birinin gördüğü parçaların bütünüydü. Eğer ellerinde onları hakikate götürecek bir ışık, bir bilgi olsaydı ihtilafa düşmeden hakikati bilebilirlerdi.

SÖZÜN ÖZÜ

*Matem ölüyü
diriltmez,
hayıflanmak
geçmişi geri
getirmez, keder
musibeti def etmez.
Selametın anahtarını
varsa yoksa iştir,
hayırlı amel, İslam
aksiyonudur.*

Mehmet Akif Ersoy

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Bize imanı sevdirdi, kalplerimizi imanla süsle. Bize küfrü, itaatsizliği ve isyanı sevdirmeme, kerih göster, bizi doğru yolu bulanlardan eyle.” (Hâkim, Deavât, No: 1868)

PEYGAMBER GÖNDERİLMESİNİN HİKMETİ

İlmiyle her şeyi kuşatan ve yarattıklarına sonsuz lütuflarda bulunan Yüce Allah, insanı kendi varlığı ve ahirette hesaba çekeceği konularda peygamberleri aracılığıyla bilgilendirmektedir. Duyuları ve akıl yürütme yeteneğine rağmen insan geçmiş ve geleceği kuşatabilecek mutlaklık ve mükemmellikten yoksundur. Diğer yandan insan arzuları, zayıflıkları ve zaafı ile doğruyu bildiği hâlde verdiği hükümlerde hata edebilir, yanlıştan yana olabilir. İnsan iradesini doğrudan yana harekete geçirebilmek, Yaradan’a karşı görev ve sorumluluklarını bilebil-

mek için peygamberlere ihtiyaç vardır. Allah’ın kullarına merhametinin tecellisi olarak insanlar arasından seçtiği peygamberler, örnek olma ve takip edilme noktasında da fert ve toplum hayatı için önemli şahsiyetlerdir. Günümüzde bir Yaraticının varlığını kabul ettiği hâlde dine ihtiyaç bulunmadığını iddia eden görüşlerin aksine Yaraticının yarattıkları ile iletişimde olması bu elçileri ile mümkün olmaktadır. “Andolsun biz, her ümmete, Allah’a kulluk edin tâğuttan kaçının.” diye peygamber gönderdik.” (Nahl, 16/36).

SÖZÜN ÖZÜ

Komşusu Nasreddin Hoca’dan bir ip ister. Hoca eve girip çıkararak: “İp boş değil, kadınlar üzerine un sermiş, kurutuyorlar” der. Komşusu: “Hiç, ip üzerine un serilir mi?” deyince Hoca şöyle cevap verir: “Vermeye gönlü olmazsa, ipe un serilir!”

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Bana öğrettiğin şeyleri hakkımda faydalı eyle, bana fayda verecek şeyleri öğret; beni, bana fayda verecek ilim ile nasiplendir.” (*Hâkim, Deavât, No: 1879, I, 510*)

HZ. PEYGAMBERİN (S.A.S.) KÜÇÜK HİZMETKÂRI: ENES B. MÂLİK (R.A.)

On yıl boyunca Resûlullah Efendimize hizmet ettiği için Hz. Peygamberin hizmetkârı anlamındaki “Hâdimü’n-Nebî” lakabıyla anılan Enes b. Mâlik, hicretten on sene önce 612 yılında doğmuştur.

Annesi Ümmü Süleym’in isteği üzerine Resûl-i Ekrem (s.a.s.), Hz. Enes’e ömrünün uzun, evladının çok, malının bol olması ve cennete girmesi için dua etmiştir. Bu duaların bereketiyle Hz. Enes 100 yıldan çok ömür sürmüştür, soyundan gelen 120’den

fazla kişinin vefatını görmüştür (*Buhârî, Savm, 61*).

Yine, bütün kaynaklarda bahçesindeki ağaçların yılda iki defa meyve verdiği belirtilmiştir (*Tirmizî, Menâkıb, 45*).

Hadis ilminde en çok hadis rivayet eden sahabîlerden üçüncüsü sayılan Hz. Enes, tekrarlarıyla birlikte 2286 hadis rivayet etmiştir.

Basra’da vefat eden sahabîlerin sonuncusu kabul edilmiş, 712 yılında 103 yaşında vefat etmiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

Hoca bahçesine küçük küçük fidanlar dikerken, komşusu bunu garipsemiş ve: “Bunlar ne vakit büyüyecek, ne vakit meyvesinden yiyeceksiniz?” demişti. Hoca cevap verdi: “Bizden evvelkilerin diktiklerinin meyvelerini biz yiyoruz, bunların meyvesini de bizden sonra gelenler yesin!”

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Benim yaratılışımı güzel kıldığın gibi ahlakımı da güzelleştir...” (İbn Hanbel, I, 403)

ŞAHSİYET GELİŞİMİNDEKİ ENGELLER

Çocuğun kendine güven duymasını sağlayan önemli unsurlardan biri de hiç şüphesiz onlara güvenmektir. Düşüklerinde kalkabileceklerine güvenmek... Ekmek alabileceklerine güvenmek... Derslerini yapabileceklerine, eşyalarını düzenleyebileceklerine, çantasını sınıfa kadar taşıyabileceklerine ve hatta ne giyebileceği konusunda karar verebileceklerine güvenmek... Güvenilen çocuk sorumluluklarını üstlenir, sorumluluklarını üstlenen çocuk da önemsendiğinin farkına varır ve bir birey olarak kendisini gösterme ve ispat etme imkânı bulur. Öyle bir noktaya gelindi ki çocuklarımız artık nasıl davranacakla-

rını dahi bilemez oldular. Bir misafire hoş geldin demekten aciz, telefona çıktığında kendisini tanıtmaktan çekinen ve neyi nasıl yapacağını sürekli başkalarının hatırlatması gereken bir duruma geldiler. Zira hep bir şüphe ve hep bir güvensizlik içinde onlara ne yapmaları gerektiğini sürekli bildiren ebeveynler çoğaldı. Âdeta helikopter gibi çocukların üzerinde dolaşan anne babalar var... Daha düşmeden tutulan, kavgâ etmeden hep barışık bir hayat yaşaması beklenen, oynasın diye oyuncağı elde hazır bekletilen çocukların hayata nasıl hazırlanabilecekleri gözümüzden kaçmaktadır.

SÖZÜN ÖZÜ

Eğer düşmanın
sana zarar
vermesinden
korkuyorsan iyilikle
onun gönlünü
bağlamalısın.

İnsanın merhameti,
yumuşaklığı ve
cömertliği kendisini
düşmanlarına bile
sevdirir.

Sadi Şirazi

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Beni iyilik işledikleri zaman seven ve kötülük yaptıkları zaman bağışlanma dileyen kullarından eyle.”
(İbn Mâce, Edeb, 57)

AİLELER VE ERGENLİK

Anne babaların ergenlik dönemindeki evladıyla din ve değerler konusunda hem iyi bir şekilde konuşabilmesi hem de onu dikkatle izleyip değerlendirebilmesi gerekir. Onlar bunu yaparken panik ve telaşa kapılmadan soğukkanlılıkla ergenlik döneminde bulunduğu farkında olarak evladının yaşadığı şüphe, endişe vb. duyguları anlamaya, onu doğru bilgilendirmeye ve her konuda onun destekçisi olduğunu hissettirmeye özen göstermelidir. Abartılı, baskıcı ve tek yönlü davranmamaya ve öyle anlaşılmasına da dikkat ederek bu dönemde din ve değerler ko-

nusunda ergenin yaşadığı şüpheleri, endişeleri ve çelişkileri rahatlıkla konuşabileceği sağlam ve sahîh bilgi kaynaklarına yönlendirmesi hem anne babanın hem de ergen gencin işini kolaylaştıracaktır. Bu aynı zamanda genç insanın sağlam ve sağlıklı bir dinî şuura sahip olarak hayatını devam ettirmesinin de bir teminatı olacaktır.

Hiç şüphe yok ki Yüce Allah’ın emaneti ve geleceğimizin teminatı çocuklarımız bütün bu dikkatli ve incelikli yaklaşımı her şeyden daha fazla hak etmektedir.

SÖZÜN ÖZÜ

Cimrinin biri
alaycı bir tavırla:
“Hoca! Sen de mi
parayı seviyorsun?”
deyince Nasreddin
Hoca şöyle
cevap verdi:
“İnsanı birtakım
vicdansızlara ve
cimrilere muhtaç
etmediği için
sevsem yeridir.”

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Beni bağışla, bana hidayet nasip eyle, bana rızık ver, beni afiyette daim eyle ve bana merhamet et.”
(Müslim, Zikir ve Duâ, 35)

ÜMMETİN EMİNİ: EBÛ UBEYDE B. CERRÂH (R.A.)

583 yılında Mekke’de doğmuştur. Hz. Peygamberin İslam’a davete başladığı günlerde Müslüman olmuş, bu sebeple müşriklerin ağır baskılarına maruz kalmıştır. İşkenceler yüzünden İkinci Habeşistan Hicreti’ne katılmış, daha sonra Medine’ye hicret etmiştir. Hz. Peygamberle birlikte bütün gazvelerde bulunmuştur. Necranlılar, cizye tahsili için güvenilir birinin kendileriyle gönderilmesini istedikleri zaman Resûl-i Ekrem, “Her ümmetin bir emini vardır; bu ümmetin emini de Ebû Ubeyde b. Cerrâh’tır.” (Müslim, Fedaâil, 53) diyerek onu göndermiş-

tir. Ondan sonra “Emînü’l-ümme” lakabıyla anılmıştır.

Uzun boylu, zayıf yapılı, seyrek sakallı olan Ebû Ubeyde, Uhud Gazvesi’nde Hz. Peygamberin yüzüne batan miğfer parçasını dişleriyle çıkarırken iki ön dişi çıkmıştır. Hz. Âişe, Hz. Ebû Bekir ve Ömer’den sonra Hz. Peygamberin en çok sevdiği kişinin Ebû Ubeyde b. Cerrâh (r.a.) olduğunu söylemiştir (Tirmizî, Menâkıb, 14). Hayatı savaşlarda geçtiği için Hz. Peygamberden sadece on beş hadis rivayet etmiştir. Ebû Ubeyde, vebaya yakalanarak 639 yılında vefat etmiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

Bazıları, Nasreddin Hoca’yı yalancı şahitliğe zorlayıp, “falandan buğday alacağımız olduğun söyle!” derler. Hoca ise mahkemede, “arpa alacakları var” der. “Efendi! Buğday diyecektin!” dediklerinde, Hoca: “Be hey cahiller! Yalan olduktan sonra ha buğday olmuş ha arpa!” cevabını verir.

GÜNÜN
DUASI

“Allah’ım! Sen yardım istenilensin, dualar ancak sana ulaşır, duaları sen kabul edersin, güç ve kuvvet ancak Allah ile birlikte vardır.” (Tirmizî, Deavât, 94)

ÖLÜMÜ TEMENNİ ETMEK

“Sizden biriniz ölümü temenni etmesin. Eğer kişi iyi bir insan ise hayır işleyerek sevabını artırır. Eğer kötü bir insan ise belki tövbe edip Allah’tan af ve mağfiret diler.” (Nesâî, “Cenâiz”, 1).

Temenni, geleceğe dair bir şeyin gerçekleşmesini dilemektir. Ölümü temenni etmek de zamanından önce onun gelmesini istemek demektir.

Hangi durum ve sıkıntıda olursa olsun ölüm temenni edilmez. Çünkü insan dünyada yaşadıkça ibadetler, hayır ve hasenat, sabır ve sebat ile sevap kazanır. Sevgi-

li Peygamberimiz, “Kendisine isabet eden bir sıkıntı sebebiyle sizden biri ölümü temenni etmesin, (illa bir istekte bulunacaksa) “Allahım! Yaşamak benim için hayırlı ise beni yaşat, ölmek benim için hayırlı ise canımı al.” diye dua etsin.” (Tirmizî, Cenâiz, 3) tavsiyesinde bulunmuştur.

Geleceği mutlak olan ölümü temenni etmemekle birlikte ölmü unutmamak, ölüm ve ötesine hazırlıklı olmak gerekmektedir. Çünkü Peygamberimiz, “İştahı kesen ölümü çok zikrediniz.” (Nesâî, Cenâiz, 3) buyurmuştur.

SÖZÜN ÖZÜ

Adamın biri,
bir topluluğa
saygısızlık yapmıştı.
Ardından pişman da
olmuştu ama bunu
itiraf edemeden
oradakilerden
biri onu dövmeye
kalkıştı. Bunun
üzerine adam şöyle
dedi: “Ben aklım
başımda değilken
kötü bir şey yaptım.
Bari sen aklın
başındayken bana
bir kötülük yapma!

“Allah’ım! Bana verdiğin rızık konusunda beni kanaat sahibi yap ve rızkımlı bereketli kıl. Zayı olan her nimetin daha hayırlısını bana ihsan eyle.” (Hâkim, Deavât, No: 1878)

PROSPEKTÜSTE NELER YAZAR?

İlaç kutularının içinden çıkan ve ilaç hakkında bazı bilgilerin yer aldığı prospektüsleri kimileri didik didik okur. Kimileri ise hiç okumaz çünkü tıbbi terimlerin fazlalığı nedeniyle çok da anlaşılmaz.

Biz yine de prospektüste yer alan başlıkları kısaca açıklamaya çalışalım: Formül: İlaçtaki asıl tedavi edecek maddeler... Farmakolojik Özellikler: İlacın vücutta neden olduğu olaylar ve hastalığın tedavisini nasıl yaptığı... Endeksiyonlar: İlacın kullanım alanları...

Kontrendikasyonlar: İlacın kullanılmasının sakıncalı olduğu

durumlar... Uyarılar/Önlemler: İlacın etkinliğini ortadan kaldıran özel durumlar ve olumsuz bir tabloyla karşılaşıldığında yapılması gerekenler...

Yan Etkileri: İlaç piyasaya sürülmeden önce tespit edilen tesirleri... İlaç Etkileşimleri: Kullanılacak olan ilaçla birlikte başka ilaçlar kullanıldığında ortaya çıkacak durumlar...

Kullanım Şekli ve Dozu: Hangi yaş grubundaki hangi hasta için ilacın nasıl kullanılacağı... Ticari Takdim Şekilleri: İlacın içeriğindeki etken maddelerin takdimi...

SÖZÜN ÖZÜ

*Sabır ve tahammül
sana zehir gibi
görünür. Fakat içine
yerleşince bal kesilir.*

*En üstün ahlaki
davranış; sana
gelmeyen
akrabaları ziyaret
etmen, seni mahrum
edenlere ikramda
bulunman ve sana
kötülük yapanları
affetmendir.*

Sadi Şirazi

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Bana kendi sevgini ve senin yanında sevgisi bana fayda verecek kimsenin sevgisini ver.” (Tirmizî, Deavât, 73)

RESÛLULLAHIN SON EVLADI: İBRAHİM (R.A.)

Hicret’in sekizinci yılında Allah Resûlü’nün Mısırlı eşi Mâriye’den bir oğlu oldu. “Bu gece bir oğlum oldu. Ona babam İbrahim’in ismini verdim.” (Müslim, Fedâil, 62) diyen Resûlullah, doğumunun yedinci gününde onun için akıka kurbanı olarak bir koç kesti, saçını tıraş ettirip ağırlığınca gümüşü sadaka olarak yoksullara dağıttı.

İbrahim, beyaz tenliydi. Bu yönüyle onu kendisine benzeten Peygamberimiz, ara sıra süt annesi Ümmü Bürde’nin evine gider, oğlunu kucağına alır, öperdi. Bir gün yine onun yanına geldiğinde

henüz on sekiz aylık olan İbrahim can çekişiyordu.

Sevgili Peygamberimiz ikinci oğlan evladını da kaybetmek üzereydi. İlk oğlu Kasım da süt emme çağında vefat etmişti. Yaşadığı derin hüznün yansıması olarak gözlerinden yaşlar süzülen Allah Resûlü, büyük bir teslimiyetle ciğerparesine şu ibret dolu sözlerle veda etti:

“Göz yaşarır, kalp üzülür fakat biz Rabbimizin razı olacağı sözlerden başkasını söylemeyiz. Ey İbrahim, biz senin ölümünden dolayı gerçekten üzgünüz.” (Müslim, Fedâil, 62).

SÖZÜN ÖZÜ

Sen anılması güzel
olan bir söz ol.
Çünkü insan kendi
hakkında söylenen
güzel sözlerden
ibarettir.

Değerini ve
mertebeni artırmak
için sana senden
daha iyi bir arkadaşı
gerektir.

Mevlana Celaleddin-i
Rumî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Bana doğru olanı ilham et ve beni nefsimin şerrinden koru.” (Tirmizi, Deavât, 70)

KAMU MALINI KORUMAK

Kamu malı insanların ortak kullanımına sunulan, herkesin yararlanma hakkı olan mallar ve hizmetlerdir. Bu mal ve hizmetler yine halktan toplanan vergi, bağış vb. yollarla tedarik edilir ve devlet malı olarak da adlandırılır. Yüce dinimizin insana yüklediği en önemli sorumluluklardan biri de emanete sahip çıkmak, ona hıyanet etmemektir. Kamu malının korunması da bu kapsamdadır.

Hz. Peygamber de kamu malı yemenin en büyük günahlardan olduğunu belirtmiş, insanları bu konuda eğitmek amacıyla kamu

malı yiyen bir kişinin cenaze namazına katılmamış; gerçek bir Müslümanın herkese güven duygusu vereceğini bildirmiştir.

Gerek kamuya ait okul, hastane gibi yerlerdeki eşya, araç ve gereçlerin kullanımında gerekse orman, park, deniz, gibi doğal kaynakların kullanımında oldukça ölçülü ve titiz davranmalıyız.

Her kamu malının veya hizmetinin cebimizden ödediğimiz vergilerle üretildiğini, sahip olduğumuz doğal kaynakların da bir sonunun olabileceğini unutmamalıyız.

SÖZÜN ÖZÜ

Ne beslersin bu teni;
kabirde kuş, kurt
yer gider.

Cümleler doğrudur
sen doğru isen,
Bulunmaz doğruluk
sen eğriysen.

Yunus Emre

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Açıklarımı ört, korkularımı gider ve bana güven ver. Allah’ım! Ayıplarımı ört ve korkularımı gider.”
(Hâkim, Deavât, No: 1902, I, 517)

KUR’AN HADİMİ ABDURRAHMAN GÜRSES

1909 yılında Hendek’te dünyaya gelir. Kur’an’ın ayetleriyle küçük yaşta tanışan Gürses, Kur’an’ı hıfzettiğinde 13-14 yaşlarındadır.

Farklı hocalardan aldığı Kur’an ve kıraat eğitiminden sonra Mihrimah, Teşvikiye ve Beyazıt Camiilerinde mihrap vazifesini yürütür. Beyazıtta 35 yıl boyunca imamlık yaparken bir yandan da Nuruosmaniye Kur’an kursunda çok sayıda hafız yetiştirir.

Emekli olduktan sonra da Kur’an öğretimini bırakmaz. Diyanet İşleri Başkanlığı’na bağlı İstanbul Haseki Eğitim Merkezi’n-

de kıraat dersleri verir. Gönenli Mehmet Efendi’nin vefatından sonra Reisü’l-Kurra olur.

O, kıraat ilminde Türkiye’de kendi kuşağının son halkasıdır. Kendine has okuyuşu ve nağmeleriyle bir ekoldür. Örnek kişiliği ve ahlakıyla imamlık mesleğinin zirvesine ulaşır.

Ömrünü mihraplara, Kur’an hizmetlerine, talebelerine ve cemaatine tahsis etmiş bir insandır.

Kişiliğini, Kur’an tilavetiyle özdeşleştirip güzelleştiren Gürses, 1999 senesinde vefat eder.

SÖZÜN ÖZÜ

Eğer düşmanın
sana zarar
vermesinden
korkuyorsan,
iyilikle onun
gönlünü
bağlamalsın.

Ne kadar okursan
oku; bilgine
yakışır şekilde
davranmadığın
sürece, cahilsin
demektir.

Sadi Şirazi

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Açlıktan sana sığınırım. Çünkü açlık ne kötü bir arkadaştır. Hainlikten de sana sığınırım. Çünkü hainlik ne kötü bir sırdaştır.” (Ebû Dâvûd, Vitir, 32)

İNŞAALLAH

İnşallah, “Allah dilerse” anlamında bir dua cümlesidir. Herhangi bir iş için “İnşallah” demek, o işi Allah’ın iradesine bırakmak, O’na teslim olmaktır. Bir ayet-i kerimede şöyle buyrulur: “Herhangi bir şey için -inşallah- demeksizin, ben onu yarın yapacağım deme!” (Kehf, 18/23). Bu, inanan insanların yapmayı düşündükleri işlerin öncesinde nasıl bir tutum takınması gerektiğini gösteren ilahi bir yol göstermedir. Müslümanlara ileride yapmayı düşündükleri işler için “inşallah” demelerini öğütler. İnsanın arzu ettiği

bir işin olması ya da olmaması için kendi azim ve iradesi yeterli değildir. Her şey, Allah’ın iradesiyle olur. Öyle ise kişinin, gelecekte yapmayı arzu ettiği bir iş için inşallah, “Allah dilerse” diyerek işi Allah’ın iradesine bağlaması Müslümanlığın güzelliğindedir.

Bir işin olmasını arzulayan ve işin başında “inşallah” diyerek onu Allah’ın izin ve iradesine bağlayan kişi, bu durum gerçekleştiğinde Allah’a şükretmek için, gerçekleşmediğinde ise Allah’tan sabır ve hayır niyaz etmek için güzel bir başlangıç yapmış olur.

SÖZÜN ÖZÜ

Bir dilenci, cimrinin birine gelip: “Ben senden dün istekte bulunan kişiyim.” dedi ve belki bugün bir şey alırım, diye düşündü. Cimri de ona: “Ben de, dün sana hiçbir şey vermeyen kişiyim.” dedi.

**GÜNÜN
DUASI**

“(Rabbim!) İnsanların diriltileceği gün ve Allah’a temiz bir kalple gelenler dışında malın da çocukların da fayda vermeyeceği gün beni mahcup etme!” (Şu’arâ, 26/87-89)

FİDAN

Efendim, hükümdarın biri ma-iyetiyle birlikte gezintiye çıkmış. Yol üzerinde çok yaşlı bir adamın tarlasına fidan dikmeye çalıştığını görmüş ve seslenmiş: “Baba sen neden fidan dikmeye uğraşıyorsun? Bu diktiğin fidanların meyvesini herhâlde yiyemezsin.” deyince ihtiyar: “Bu diktiğim fidanların meyvesini bizim yememiz şart değil evlat. Biz nasıl bizden öncekilerin diktiği fidanların meyvesinden yedikse, bizim diktiklerimizin meyvesini de bizden sonrakiler yer.” diye cevap vermiş. Bu cevap padişahın pek hoşuna gitmiş ve bir kese altınla ödüllен-

dirmiş. İhtiyar gülerek: “Gördün mü evlat diktiğim fidanlar şimdiden meyve verdi.” demiş. Bu cevabı da ihsansız bırakmamış padişah bir kese altın daha vermiş. İrfan sahibi olan ihtiyar: “Evlat herkesin diktiği fidan yılda bir meyve verirken bizim diktiğimiz yılda iki defa meyve verdi.” demiş. Padişah son derece memnun bir kese altın daha verilmesini emredince vezir araya girmiş: “Aman sultanım bir an önce buradan uzaklaşalım, yoksa bu ihtiyar tarlasına fidan dikmek yerine devletin hazinesine darı ekecek.” diyerek uyarılmış padişahı.

SÖZÜN ÖZÜ

Bir şaire:
“Hicvettiğin
insanların
karşısına hangi
yüzle çıkıyorsun?”
diye soruldu.
Şair şöyle cevap
verdi: “Kıyamet
günü günahlarımı
yüklenip Allah’ın
huzuruna hangi
yüzle çıkacaksam,
öyle.”

**GÜNÜN
DUASI**

“(Allah’ım!) Zenginlikle imtihan edilmenin kötülüğünden sana sığınırım. Fakirlikle imtihan edilmenin kötülüğünden de sana sığınırım.” (Buhârî, Deavât, 39)

BİR İSLAM MÜTEFEKKİRİ: BABANZÂDE AHMED NÂİM

1872 senesinde Bağdat’ta doğdu. Eğitim hayatından sonra Dâ-rulfünûn Edebiyat Fakültesi’nde felsefe, mantık, ruhiyat ve ahlak dersleri müderrisliğine başladı.

İstanbul’da 13 Ağustos 1934 tarihinde secdeyken vefat etti. Edirnekapı Mezarlığı’nda yakın dostu Mehmed Akif Ersoy’un yanına defnedildi.

Tasavvufi kimliği olan bir kişiydi. Arapça, Farsça ve Fransızca’yı çok iyi bilirdi.

Doğu ve Batı kültürünü hazmetmiş çok yönlü bir âlimdi. Edebiyat ve felsefenin yanı sıra Arap dili ve hadis ilminde de

ileri seviyedeydi. Tecdîd-i Sarîh Tercemesi ve Şerhi bunu açıkça gösteriyordu. Özellikle felsefe ve edebiyat alanındaki başarılı tercümeleri Türkçeyi kullanmadaki ustalığını gözler önüne sermekteydi.

Eleştirel düşünceyi benimsemiş bir düşünürdü. Taklitçilikten uzak dururdu.

Maddeci düşünceyi reddettiği gibi, Türkçülük gibi ırkçı düşüncelere de karşı çıkardı.

Arapça öğretimi ve hadis okutma usulünde yenilikler yapılması gerektiği düşüncesindeydi.

SÖZÜN ÖZÜ

*Kişinin gücü, günün
birinde tükenir,
ama bilgi yaşar.
Bilginin ışığı,
kapalı gözlerden
bile içeri sızar,
onları aydınlığa
kavuşturur.*

Şeyh Edebali

**GÜNÜN
DUASI**

“...Allah’ım, nefsimi takvasını ver, onu temizle, onu temizleyenlerin en hayırlısı sensin. Onun velisi (sahibi) ve mevlası (efendisi) sensin.” (Müslim, Zikir, 73)

YERYÜZÜNÜN EN HAYIRLILARINDAN: CÂBİR B. ABDİLLAH (R.A.)

Hicretten on altı yıl önce kadar Medine’de dünyaya gelmiştir. Nübüvvetin on üçüncü yılında (622) yapılan İkinci Akabe Biatı’na babası ile birlikte katılan Câbir yetmiş kişilik heyetin en küçük üyesi idi.

Uhud Gazvesi’nde babası şehid düşünceye kadar hiçbir gazveye katılmamıştır. Bundan sonra hiçbir gazveyi kaçırmamıştır. Hudeybiye’de Bey’atürriydân’da bulunmuş ve Hz. Peygamberin orada bulunan 1400 kişiye hitaben, “Bugün sizler yeryüzünün en hayırlı insanlarıdır.” (Buhârî, Megazi, 35) dediğini rivayet etmiştir.

Hz. Peygamber (s.a.s.) özel olarak onunla ilgilenmiş, onu devesinin arkasına bindirmiş, hastalandığı zaman ziyaretine gitmiş, babasının şehadeti dolayısıyla üzüldüğünü görünce, onun Allah Teala’nın iltifatına nail olduğunu haber vererek kendisini teselli etmiştir.

Hiz. Câbir 1540 hadis rivayet etmiştir. Medine’de fetva veren sahabiler arasında bulunan Câbir b. Abdillah (r.a.) hayatının sonlarına doğru gözlerini kaybetmiş, 697 yılında 94 yaşında iken Medine’de vefat etmiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

İdam sehvasına götürülmekte olan filozof Sokrates, bu esnada ağlayan hanımına, neden ağladığını sorar. O da: “Çünkü bir mazlum olarak öldürüleceksin.” der. Bunun üzerine Sokrates şu karşılığı verir: “Peki, zalim olduğum için öldürülseydim, sevinecek miydin?”

**GÜNÜN
DUASI**

“...Allah’ım! Ey Rabbimiz ve her şeyin Rabbi! Beni ve ailemi dünya ve ahirette her an sana ihlasla bağlı kıl. Ey yücelik ve ikram sahibi!...” (Ebû Dâvûd, Vitr, 25)

MEMLEKET SEVGİSİ

İslam Dini, insanların hak, menfaat ve değerlerini paylaşarak yaşadıkları bir yer olan vatanı ve memleketini sevmeyi, korumayı teşvik etmiş ve onu savunmayı yüce bir görev saymıştır. Vatanı korumak adına savaşa hazırlıklı olunmasını emretmiştir. Bu bağlamda, Allah Resûlü (s.a.s.) vatan uğruna nöbet tutmanın faziletini şu şekilde dile getirmiştir: “Bir gün ve bir gece nöbet tutmak, bir ay oruç tutup geceleri namaz kılmaktan daha hayırlıdır. Şayet (kişi nöbette) ölürse yapmakta olduğu işin sevabı devam eder, rızkı da devam eder ve kabir-

deki sorgu meleklerine karşı güven içinde olur.” (Müslim, İmâre, 163).

Vatan müdafaası; sahip olunan vatan topraklarını korumakla beraber; aynı zamanda o topraklar üzerinde yaşayan insanların dini, canını, malını, ırz ve namusunu korumak ve onları huzur içinde yaşatmaktır.

Bu yüzdendir ki Allah Resûlü, vatanı korumanın mükâfatı olarak şu sözü söylemiştir: “İki göz vardır ki cehennem ateşi onlara dokunmaz: Allah korkusundan ağlayan göz ve gecesini Allah yolunda nöbet tutarak geçiren göz.” (Tirmizî, Fedâilü’l-cihâd, 12).

SÖZÜN ÖZÜ

Hikmet sahibi bir zâta; “Doğru olsa bile hangi sözü söylemek çirkindir?” diye soruldu. O da: “İnsanın kendini methetmesi” diye cevapladı.

**GÜNÜN
DUASI**

“Ödül ve ceza gününün tek hâkimi. (Rabbimiz!) Ancak sana kulluk eder ve yalnız senden yardım dileriz.”
(Fâtiha, 1/4-5)

KUŞ EVLERİ

Anadolu ve Rumeli şehirlerini gezerken tarihî binaların dış cephelerinde küçük, zarif yuvalar görmüşsünüzdür. Kuş evleri dediğimiz bu şaheserlerden günümüze kadar gelenlerin en eskisi 16.yy. Osmanlı mimarisine aittir. Güvercin, serçe, saka, kırlangıç vb. kuşların barınmaları için tasarlanmıştır. Bu minik yuvalar, köşk, saray, cami, medrese, türbe, köprü ve çeşme gibi yapıların emniyetli ve korunaklı dış yüzeylerine inşa edilmişti. Amaç kuşları soğuktan, fırtınadan, kardan, güneşin kavurucu sıcağından korumaktı. Bu estetik yuvalar, insanların ve

kuşlara zarar verebilecek hayvanların ulaşamayacağı yükseklikte emniyetli yerlere yapılmıştı. Kuş evleri, ecdadımızın sadece insanlara değil hayvanlara da merhametini, hayırseverliğini, korumasını gösterdiğinin bir kanıtıdır.

İstanbul, Bursa, Kayseri, Tokat, Amasya, Niğde, Edirne, Filibe ve daha pek çok şehirde gezerken gözünüz tarihî cami, köşk, medrese, türbe ve çeşmelerdeki kuş evlerine takıldığında atalarımızı bir kez daha hayırla analım. Bu minyatür evlerde merhametin, hayvan sevgisinin sanatla nasıl buluştuğunu temaşa edelim.

SÖZÜN ÖZÜ

Hikmet ehli birine:

“Hangi yalan, övülür?” diye soruldu. “Küsleri barıştırmak için söylenen” cevabını verdi. “Hangi doğru yerilir?” denilince ise: “Gıybette söylenen” dedi.

**GÜNÜN
DUASI**

“Rabbimiz! Şüphesiz ki sen gizlediğimizi de açıkladığımızı da bilirsin. Yerde ve gökte hiçbir şey Allah’a gizli kalmaz.”
(İbrahim, 14/38)

GAYB: AKIL VE DUYULAR YOLUYLA BİLİNEMEYEN ALAN

Gayb, gözle görülmeyen, akıl ve duyular yoluyla bilinemeyen, ancak nakle dayalı bilgi ile hakkın-da bilgi sahibi olunabilen varlık alanıdır.

Allah için gayb söz konusu değildir. O’na hiçbir şey gizli kalmaz, yerde, göklerde, tüm kâinatta olanları bilir. Geçmişe, şimdiye, geleceğe dair insanlara gizli kalanları, olayların içyüzünü bilir.

Peygamberler de Allah’ın kendilerine bildirmesiyle gayb hakkında bilgi sahibi olurlar. Mesela müşrikler bir mucize istediklerinde mucizelerin Peygamberin istediği zaman değil de Allah’ın

dilediği zamanda gerçekleşeceği bir ayette şöyle anlatılmaktadır: “...De ki: “Gaybı bilmek Allah’a mahsustur; bekleyiniz, ben de sizinle beraber bekleyenlerdenim.”
(Yûnus, 10/20).

Fizikötesi âlemlerle görünmeyen varlıklar da gayb alanına girerler. Mesela melekût âlemi, cinler, kıyamet ve ahiretle ilgili bize Kur’an’da ve hadislerde bildirildiği kadarını bilebiliriz. Bunlar hakkında bilgi sahibi olduğunu söyleyip insanları fal, kehanet gibi yollarla kandırmaya çalışmak dinimizce yasaklanmıştır.

SÖZÜN ÖZÜ

*Hikmet ehli birine,
“Yas tutmak ne zaman sabırdan üstün olur?” diye sorulunca o;
“Kendinin değil de, arkadaşının acısına yas tutarsan” cevabını verdi.*

**GÜNÜN
DUASI**

“Rabbimiz! Peygamberlerin aracılığıyla bize vaad ettiklerini ver bize; kıyamet gününde bizi rezil etme. Sen asla sözünden dönmezsin.” (Âl-i İmrân, 3/194)

AHİRET İÇİN NE HAZIRLADIK?

Yüce Allah’ın verdiği nimetleri gereğince değerlendirmemek, insanı cehenneme sürükleyen sebeplerden biridir.

Resûl-i Ekrem bu konuda şöyle buyurmuştur: “Kıyamet günü âdemoğlu bir kuzu gibi getirilerek Allah’ın huzurunda durdurulur ve Allah ona şöyle der: ‘Sana dünyada mal, mülk ve hizmetçi verdim. Sana nimet ihsan ettim. Sen ne yaptın?’ O kişi şöyle cevap verir: ‘Biriktirdim, artırdım ve hayattayken olandan daha fazlasını arkamda bıraktım. Beni dünyaya geri gönder, onların hepsini sana

getireyim.’ Allah şöyle buyurur: ‘Ahiret için hazırlayıp önden gönderdiklerini bana göster.’ O kişi ikinci kez şöyle der: ‘Biriktirdim, artırdım ve hayattayken olandan daha fazlasını arkamda bıraktım. Beni dünyaya geri gönder, onların hepsini sana getireyim.’ Böylece bu kulun ahireti için hiçbir hayır hazırlamadığı anlaşılır ve cehenneme götürülür.” (Tirmizî, Sıfatü’l-kıyâme, 6).

Nitekim Kur’an’da da servet biriktirip gereğini yapmayanlara bu servetlerle cehennemde azap edileceği bildirilmiştir (Tevbe, 9/35).

SÖZÜN ÖZÜ

Zühd sahibi biri,
beğendiği bir şeyayı
satın almak için
pazarlık yapıyordu.

Çevredekiler
satıcıya: “Bu
meşhur bir sûfidir,
ona indirimli ver!”
deyince sûfi şöyle
dedi: “Biz para
karşılığında mal
almaya geldik,
dinimiz karşılığında
mal almaya
gelmedik!”

GÜNÜN DUASI

“Rabbimiz! Nurumuzu arttır, eksiltme ve bizi bağışla. Şüphesiz senin her şeye gücün yeter.” (Tahrîm, 66/8)

MERHAMET ELÇİSİ GÜZEL PEYGAMBER

Bir gün Hz. Peygamber ashabıyla birlikte otururken bir genç çıkageldi ve: “Ey Allah’ın Elçisi! (Nefsime hâkim olamıyorum) zina etmem için bana izin ver!” dedi. Bunu işiten sahâbiler öfkeyle, “Sus! Yeter!” diyerek genci engellemek istediler. Fakat Hz. Peygamber onu yanına çağırды. Mübarek simalarında ne bir öfke ne de bir kızgınlık alameti vardı. Gençle aralarında şu konuşmalar geçti:

“Sen kendi annenin zina etmesini ister misin?”

“Canım sana feda olsun ki hayır, Ey Allah’ın Resûlü!”

“Hiç kimse annesinin zina etmesini istemez! Peki, kızının bir başkasıyla zina etmesini ister misin?”

“Canım sana feda olsun ki hayır, Ey Allah’ın Resûlü!”

Ardından Allah Resûlü sırasıyla kız kardeşi, halası ve teyzesi hakkında da aynı soruyu sorduktan sonra elini gencin üzerine koydu ve şu duayı etti: “Allah’ım! Bu gencin günahlarını bağışla, kalbini temizle ve iffetini koru!”

Ravinin anlattığına göre, Allah Resûlü’nün bu ikna edici müşfik tavrı ile karşılaşan genç artık zinaya dönüp bakmadı (İbn Hanbel, V, 257).

SÖZÜN ÖZÜ

Bir âlim, “Helak olana şaşırımam, kurtulan nasıl kurtuldu ona hayret ederim!” demişti. Bunu duyan diğer bir âlim şöyle dedi: “Kurtulana şaşırımam ama Allah’ın (c.c.) merhameti bu kadar genişken helak olan nasıl helak oldu, ona hayret ederim!”

**GÜNÜN
DUASI**

“Rabbimiz! Bizi sabırla donat, bize sebat ver ve inkârcı topluluğa karşı bize yardım et.” (Bakara, 2/250)

HATEM-İ TAI VE BEDEVİ

Hatem-i Tai, yolda kalmışlara, ihtiyaç sahiplerine, misafirlerine sınırsız ikramlarda bulunan bir zengindi.

Bir defasında çölde seyahat eden bir bedevi ona misafir oldu. Hatem onu misafir etti, yedirdi, yeni elbiseler giydirdi, devesinin bakımını yaptı ve yanına yolculuğu boyunca yetecek kadar erzak verdi. Misafirini uğurlamak için atına binerek bir müddet onunla yola devam etti. Bedevi etrafta insanların yokluğunu fırsat bilerek Hatem’e kılıç çekti ve atıyla beraber bütün değerli eşyalarını zorla elinden aldı. Hatem’in bedeviye

söyledikleri düşündürücüydü: “Malımı elimden aldığına değil, içimdeki cömertlik ateşini söndürdüğüne yanarım!”

Belki her istismarcı, hikâyedeki bedevi kadar kötü niyetli değildir ancak manevi değerleri menfaat aracı olarak kullanıp yozlaştıranlar, toplumun vicdanında derin yaralar açmaktadır.

Sevgili Peygamberimiz “Dini dünyaya alet eden insan ne kötüdür! Arzu ve isteklerinin kendisini saptırdığı insan ne kötüdür!” (Tirmizî, Kıyame, 17) buyurarak bu noktaya işaret etmektedir.

SÖZÜN ÖZÜ

Malın doğru olmayan yerde harcanması savurganlık ve israftır. Bu sahibini dünyada yüceltir, ama ahirette alçaltır; insanlar arasında onurlandırır, ama Allah katında küçültür.

Hz. Ali (r.a.)

**GÜNÜN
DUASI**

“Rabbimiz! Bizi doğru yola eriştirdikten sonra kalplerimizi saptırma, bize tarafından bir rahmet bağışla. Hiç kuşku yok, lütfu bol olan yalnız sensin.” (Âl-i İmrân, 3/8)

DÜNYA-AHİRET DENGESİ

Dünya ve ahiret birbirinin devamıdır ve birlikte kazanılır. İnsanlardan beklenen, yaşama dünya hayatları ile ahiret hayatları arasında bir denge kurmalarıdır. “Allah’ın sana verdiğiinden (O’nun yolunda harçayarak) ahiret yurdunu iste; ama dünyadan da nasibini unutma!..” (Kasas, 28/77). Bu dengeyi sarsacak aşırı uçların bir tarafında tamamen maddeye dayalı olan dünyevilemiş bir yaşam, diğer tarafında ise bir tür ruhbanlık anlamında uhrevilemiş bir hayat bulunur. Hz. Peygamberin kendisini ibadete adadığı için ailesini ihmal eden Osman b. Maz’un’a

söylediği, “Ey Osman, ruhbanlık bize (Müslümanlara) emredilmedi...” (İbn Hanbel, VI, 226) sözü, insanlardan yeme içme, uyuma ve evlenme gibi dünyevî zevklerden büsbütün uzak durarak bir ruhban hayatı sürmelerinin beklenmediğini açıkça göstermektedir.

Dünya hayatı, ebedî hayat olan ahireti kazanmaya imkân veren bir uğrak mahallidir (Buhârî, Rikâk, 3). İnsanın ahirette bulacağı şey ise dünyada iken elde ettiği şeydir (Necm, 53/39-42). Bu sebeple ebedî hayat, dünya ahiret dengesi ile mümkündür.

SÖZÜN ÖZÜ

Mecliste arif ol,
kelamı dinle
El iki söylerse sen de
bir söyle
Elinden geldikçe
iyilik eyle
Hatıra dokunup
yıkıcı olma
Karacaoğlan

**GÜNÜN
DUASI**

“Rabbimiz! Bizi, inkâr edenler için bir sınama konusu yapma. Bizi bağışla ey Rabbimiz! Çünkü kudret ve hikmet sahibi olan sensin.” (Mümtehine, 60/5)

BİD'AT NEDİR?

Asr-ı saâdet'ten sonra ortaya çıkan, şer'î bir delile dayanmadan sünnete aykırı olarak icad edilen inanç, ibadet ve davranışlara bid'at denilir. Bid'atler ya dinin aslını bozmak gibi kötü bir niyetten ya cehaletten ya İslam öncesinden kalan geleneklere bağlılıktan ya da çok sevap kazanma düşüncesinden doğarlar.

Bid'atlere, ne zararı olabilir ki, gibi bir düşünce ile olumlu bakılmamalıdır. Zira “...İşlerin en kötüsü (dinde) sonradan uydurulanlardır. Ve her bid'at, dalalettir.” (İbn Hanbel, III, 310) hadisinde işaret edilen bid'atler, dine dinin aslında

olmayan şeylerin katılarak bozulmasına sebep olduğundan her dönemde sakıncalı addedilmiştir ve tüm âlimler bu tür bid'atlere karşı çıkmışlardır.

Dinin temel kaynaklarında bulunmayan şeylerin dinin aslındanmış gibi gösterilmesi dinin aslında olan uygulamaların kaybolmasına sebep olur. Şu hadis de bunu göstermektedir: “Ne zaman bir topluluk bir bid'at uydurursa onun karşılığında bir sünnet kaldırılır. Sünnete bağlı kalmak bid'at uydurmaktan daha hayırlıdır.” (İbn Hanbel, IV, 105).

SÖZÜN ÖZÜ

Şaka yoluyla
söylenmiş olsa bile,
akıllı insanın ders
almayacağı söz
yoktur. Ama cahilin
önünde yüzlerce
hikmetlerden
bahsetsen, bu onun
kulağına şaka gibi
gelir.

Sadi Şirazî

**GÜNÜN
DUASI**

“Rabbimiz! Bize katından rahmet gönder ve bize içinde bulunduğumuz durumdan bir çıkış yolu göster!” (Kehf, 18/10)

CEHENNEMDEN AZÂD EDİLMİŞ SAHABİ: HZ. EBÛ BEKİR (R.A.)

Hz. Peygamberden (s.a.s.) iki yaş küçük olan Hz. Ebû Bekir'in, cahiliye devrinde Abdu'l-Ka'be olan adı Müslüman olduktan sonra Peygamber Efendimiz tarafından Abdullah olarak değiştirilmiştir.

Künyesi olan 'Ebû Bekir' dışında, en meşhur olan lakabı Sıddîk'tır. “Çok samimi, çok sadık” anlamındaki bu lakap, gayb ile ilgili haberleri hiç tereddütsüz kabul ettiği için, bizzat Hz. Peygamber tarafından verilmiştir. Diğer bir rivayete göre Hz. Aişe (r.anha) Hz. Peygamberin ona

'Sen Allah'ın cehennemden azad ettiği kimsesin.' buyurduğunu ve bu ifadesinden sonra Hz. Ebû Bekir'in Atık diye adlandırıldığını bildirmiştir (Tirmizî, Menâkıb, 16). Hayatı boyunca Rasûlüllah Efendimiz'in yanında olması ve üstün hasletleri sebebiyle pek çok övgüler almıştır. Hz. Peygamberin buyruğuna uygun olarak O'nun vefatı akabinde halifelik görevini üstlenmiştir (Tirmizî, Menâkıb, 16). Yaklaşık iki yıl adil ve başarılı bir şekilde bu görevi yürüttükten sonra hastalanmış ve 634 yılında 63 yaşında iken vefat etmiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Ete kemiğ
büründüm,
Yunus diye
göründüm.*

*Bir avuç toprak
biraz da suyum ben.
Neyimle övüneyim
işte buyum ben.*

Yunus Emre

GÜNÜN DUASI

“Rabbimiz! Ancak sana dayandık, sana yöneldik. Dönüş de ancak sanadır.” (Mümtehine, 60/4)

ZİLHİCCE’NİN İLK ON GÜNÜNÜN FAZİLETİ NEDİR?

Fecr sûresinin 2. ayetinde geçen “on gece” ifadesiyle tercih edilen yoruma göre, hac ayı olan Zilhicce’nin ilk on gecesi kastedilmiştir. Zilhicce’nin ilk on gününün faziletine işaretler Hz. Peygamber (s.a.s.); “Allah katında şu on günde işlenecek salih amelden daha sevimli bir amel yoktur.” buyurmuş, bunun üzerine sahabiler, “Ey Allah’ın Resûlü! Allah uğrunda yapılacak cihattan da mı üstündür?” diye sormuşlar, Resûlullah (s.a.s.) da, “Evet, Allah yolunda cihat etmekten de daha üstündür. Ancak malını ve canını tehlikeye atarak cihada

çıkan, şehit olup dönmeyen kimsenin cihadı başka. (O, bundan üstündür.)” (Buhârî, İdeyn, 11) buyurmuştur.

Zilhicce’nin bu on gününün fazileti hac ibadetinin bu ayda yapılmasından kaynaklanmaktadır. Zira hac ibadetinin bir kısmı bu günlerde, diğer bir kısmı da ardından gelen teşrik günlerinde gerçekleştirilmektedir.

Zilhicce ayının dokuzuncu günü olan kurban bayramının arefesinde tutulan orucun da çok faziletli olduğu rivayetlerde zikredilmiştir (Müslim, Sıyâm, 196).

SÖZÜN ÖZÜ

Tenhadaki uzlet hayatımı bırakıp medresede ilim yoluna koyulan birine soruldu: “Neden uzlet elbiseni çıkarıp ilim yoluna koyuldun?” Cevaben dedi ki: “Sırf kendini kurtaran biri olacağıma, âlim olmayı istedim. Çünkü âlimler, suya düşenleri boğulmaktan kurtaran dalgıçlar gibidir.”

GÜNÜN DUASI

“Rabbimiz! Günahlarımızdan ve işimizdeki aşırılıklardan ötürü bizi bağışla, sebatımızı arttır, kâfir topluluğa karşı bize yardım et!” (Âl-i İmrân, 3/147)

ÇOCUKLARDA ÇALMA DAVRANIŞI

Çalma davranışı, çocukluk çağında görüldüğünde “Dikkatini bana ver, sana bir şey anlatmaya çalışıyorum.” mesajının bir davranış bozukluğu olarak ortaya çıkmış hâlidir ve “çocukça bir davranış” diye geçiştirilmemelidir.

Çalma davranışı gösteren çocukların ailelerinin asla yapmamaları gereken davranışlar: Suçlayıcı, cezalandırıcı, küçük düşürücü, tutumlar sergilemek. Arkadaş ya da akrabaların önünde bu konuyu konuşmak. Bu davranışı nedeniyle çocuğa duyulan güvensizliği ifade etmek ve bunu her durumda hatırlatmak. Abar-

tılı ve şiddet içeren davranışlar sergilemek. Bunlar yerine, soğukkanlı davranmalı ve uzman yardımı almalıdır. Zira kendi başına çözmeye çalıştığımız bu sorun, başlarda sönmüş gibi görünse de ileride yeniden ortaya çıkacak veya yerini başka bir davranış bozukluğuna bırakabilecektir.

Uzman eşliğinde yapılan çalışmalarda nelerin bu davranışın gelişmesine yol açtığı tespit edilmelidir. Davranışın nedenleri kontrol altına alındığında davranış da hızla ortadan kalkacak ve yeni sorunların oluşumu da engellenmiş olacaktır.

SÖZÜN ÖZÜ

Ölüm gelmeden önce amel işlemeye bak. Kabrinde yaslanacağı bir şey hazırlamalısın. Öncelikle itikadını düzeltmelisin. Sonra dinî yönden zaruri bilgileri öğrenmelisin. Fıkıh kitaplarının açıkladığı şeyleri bilmeli ve amel etmelisin.

İmam-ı Rabbani
Hazretleri

GÜNÜN DUASI

“Ey mülkün gerçek sahibi olan Allah’ım! Mülkü dilediğine verirsin, dilediğinden çekip alırsın. Dilediğini yüceltirsin, dilediğini de alçaltırsın. Hertürlü iyilik senin elindedir. Hiç kuşku yok sen herşeye kâdirsin.” (Âl-i İmrân, 3/36)

İLİM YOLCUSUNA MELEKLER KANATLARINI SERER

Bir adam, Resulullah’ın saha-bilerinden Ebû’d Derdâ’yı ziyaret etmek üzere Medine’den Şam’a geldi. Ebû’d Derdâ, tanımadığı bu adamın ziyaret sebebini merak etti. Adam da: “Resûlullah’ın bir hadisini senden öğrenmek için” diye cevap verdi. Ebû’d Derdâ ısrarla:

“Ticaret için de mi gelmedin?” diye sordu. Adam:

“Hayır, sadece o hadisi öğrenmek için geldim.” dedi. Bunun üzerine Ebû’d Derdâ Resûlullah’ın şu sözlerini aktardı:

“Kim ilim elde etmek için yola koyulursa, Allah da onu cenneti-

ne giden yola iletir. Melekler ilim öğrencisinin memnun olması için kanatlarını indirirler. Göktekiler ve yerdekiler; hatta denizdeki balıklar bile ilim sahibinin bağışlanması için Allah’a yalvarır. Âlim bir kimsenin ibadet eden cahil karşındaki durumu, Ayın diğer yıldızlar arasındaki parlak duruşu gibidir. Âlimler peygamberlerin mirasçısıdır. Peygamberler miras olarak ne altın ne de gümüş bırakmışlardır; sadece ilim bırakmışlardır. İlimden nasibini alan, büyük bir hayra kavuşmuş olur.” (Tirmizi, İlim, 19).

SÖZÜN ÖZÜ

Üzerine dilenme
kapsımını açan,
ölmüceye kadar
hep muhtaç kalır.
Sen hırsı bırak
da padişahlık et.
Tamah etmeyen
kişinin başı dik olur.

Sadi Şirazi

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Kullarını mahşerde topladığın veya mahşerde kaldırdığın gün beni azabından koru.” (Tirmizi, Deavât, 18)

EVRENSEL BOYUTUYLA HAC

Kutsal mekân, kutsal zaman ve bu mekânların ibadet maksadıyla ziyaret edilmesi anlayışı, tarih boyunca bütün ilahi dinlerde hep olagelmıştır. Kur’an’da her ümmete bir peygamberin gönderildiğinden bahsedilmektedir (Yûnus, 10/47). Gönderildikleri toplumlara tebliğ ettikleri inanç ve ibadet esaslarından bir kısmının bazı değişikliklerle devam ettiği bir vakıadır. Mahiyet itibarıyla haccın neredeyse bütün inançlarda mevcut olması, onun önceki peygamberlerden miras olarak gelen ve Kur’an ve Sünnet ile tashih edilerek İslam’a intikal eden evrensel bir ibadet olduğunu göstermektedir.

Allah’ın (dininin) şeâirinden (nişanelerinden) olan hac (Bakara, 2/158), tüm boyutlarıyla yeniden bir akitleşmektir. Hac, dünyevileşme hastalığının çepeçevre kuşattığı günümüz Müslümanının yaratılış gayesini yeniden hatırlaması, farklı ırktan, renkten, seviyeden Müslümanların yüz yüze görüşerek paylaşımında bulunabilmeleri için önemli bir fırsattır. Hac, mazlumların, mağdurların, açların, susuzların, fakir-fukaranın, garip-gurebanın, savaş ve terör mağdurlarının dertlerine çözüm aramanın en elverişli yeri ve de en uygun zamanıdır.

SÖZÜN ÖZÜ

*Madde karanlığı,
akıl nûru; cehalet
karanlığı, ilim nûru;
nefis karanlığı,
marifet nûru; gönül
karanlığı, aşk nûru
ile aydınlanır.*

Hacı Bektaş-ı Veli

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Ayakta iken beni İslam ile koru, otururken beni İslam ile koru, uyurken beni İslam ile koru, hakkımda hiçbir düşman ve hasetçinin isteğini yerine getirme.”
(İbn Hibban, Ed’iye, No: 934)

DUALARIN KABULÜ

Dua, kulun samimi bir şekilde Allah’a yakarışını, O’nun yüceliği karşısında güçsüzlüğünü itiraf etmesini, sevgi ve tazim duyguları içerisinde lütfunu, yardımını affını dilemesini ifade eder. Kulluğun özü olan dua, kulun Allah karşısında haddini ve konumunu bilmesi, O’nun büyüklüğü karşısında sevgi ve saygı ile boyun eğmesidir.

Allah, duaya ihtiyacı olmadığını düşünen ve Rabbi ile iletişimini sağlayan duayı terk edenden hoşnut değildir (İbn Mâce, Dua, 1). Duasının kabul olmayacağını düşünmek de Yüce Allah’ın bu husustaki sözünü göz ardı etmektir.

“Kullarım sana beni sorarlarsa, bilsinler ki ben şüphesiz onlara yakınım. Benden isteyenin, dua ettiğinde duasını kabul ederim. Artık onlar da davetimi kabul edip bana inansınlar ki, doğru yolda yürüyenlerden olsunlar.”
(Bakara, 2/186).

Allah Rasûlü de, “Sizden biriniz, ‘Ben Rabbime dua ettim de, duam karşılık görmedi.’ deyip acele etmediği müddetçe, duası karşılık bulur.” (Müslim, Zikir 91) buyurarak inananlara önemli bir hatırlatmada bulunur. Diğer yandan duada istenilenlerin farklı şekillerde verilebileceği de unutulmamalıdır.

SÖZÜN ÖZÜ

*Hatırlar mısın?
Doğduğun zaman,
sen ağlardın gülerdi
âlem.*

*Öyle bir yaşam
sür ki, mevtin sana
hande olsun. Halka
matem...*

Mehmet Akif Ersoy

GÜNÜN
DUASI

Allah'ım! Sana teslim olan bir kalp, doğru sözlü bir dil ve dosdoğru bir ahlak istiyorum." (Hakim, Deavât, No: 1872)

BEZM-İ ELEST

Allah Teala, yaratılışları esnasında Âdemoğullarına "Elestü birab-biküm", yani "Ben sizin Rabbiniz değil miyim?" diye sormuş, onlar da "Evet, Sen bizim Rabbimizsin." anlamında "Kâlû belâ" diye cevap vermişlerdir (A'râf, 7/172). Bezm-i elest, Allah'ın ruhlardan bu sözü aldığı meclisin adıdır.

Bu sözün ne zaman alındığına dair âlimler farklı görüşler serdetmişlerdir. Bir görüşe göre Allah dünyayı yaratmadan önce, dünyaya gelecek bütün insanların ruhlarını bir araya getirmiş, onları kendi varlığına şahit tutmuştur. Tüm insanların ruhları da bunu tasdik et-

mişlerdir. Bir diğer görüşe göre ise söz verme hadisesi mecazi anlamda olup bununla her insanın Allah'ın varlığı ve birliğine ulaşacak kabiliyette yaratıldığı kast olunmaktadır. Bu durumda söz verme hadisesi ruhlar âleminde değil bedenlerin yaratılmasıyla gerçekleşmiştir.

Hangi görüşün doğru olduğunu Allah bilir. Birincisini insan türüne ait genel bir sözleşme, ikincisini de her ferdin bizzat yaptığı sözleşme şeklinde değerlendirmek de mümkündür. Her iki hâlde de kulların, Allah'ın varlığı ve birliğine ulaşamadıklarına dair öne sürecekleri bahaneler ortadan kalkmaktadır.

SÖZÜN ÖZÜ

Allah katında
durumunu
öğrenmek isteyen,
Allah için ne
yaptığına baksın.

Ahmed bin Hanbel

GÜNÜN DUASI

“(Rabbim) Arkadan gelecekler içinde iyilikle anılmayı bana nasip eyle!” (Şu’arâ, 26/84)

30 AĞUSTOS ZAFER BAYRAMI

Millî Şairimiz Mehmet Akif Ersoy, İstiklal Marşı’mızda;

“Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?

Şüheda fışkıracak toprağı sıksan şüheda
Canı, cânânı, bütün vârimı alsın da Hüdâ,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüdâ.”

şeklinde vatan sevgimize tercüman olur. Doğup büyüdüğümüz, toprağından suyundan istifade ettiğimiz, ev bark yapıp oturduğumuz, huzur içinde ibadet ettiğimiz yurttur vatan. Onu imar eder, düşmana karşı müdafaa ve muhafaza etme bilincini taşır, bir vesileyle çocuklarımıza da bu bilinci aşlamaya çalışırız. Çün-

kü bu vatanın, bu toprağın uğruna binlerce şehit verilmiştir. Bu sebeple içinde yaşayanlarla birlikte vatanımız bize büyük bir emanettir, gözümüzün nuru, başımızın tacıdır.

Bugün, kahraman ordumuzun gücünü ve zaferini tüm dünyaya ilan ettiği Büyük Taarruzla ulaştığı zaferin 95. yıl dönümünü kutlamanın onurunu yaşıyoruz. Atalarımız bu toprakları canlarıyla, kanlarıyla vatan yapmışlar ve vatanın her karış toprağı için kadını erkeğı, genci yaşlısı, doğulusu batılısı demeden omuz omuza vererek savaşmış, özgürlüğümüz için hayatlarını ortaya koymuşlardır. Ruhları şâd olsun.

SÖZÜN ÖZÜ

“Kendini sev, sana iyilik edeni sev, iyiliğı, güzelliğı ve güzeli sev; kendine yakın bulduklarını, ruhunun uyduğu kimseleri sev... Hepsinden öte sana bunları veren Allah’ı sev.”

İmam-ı Gazalî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Harama bulaşmaktansa, helalinle yetineyim. Beni lütfunla (zengin kılarak) senden başkasına muhtaç etme.” (Tirmizi, Deavât, 110)

TEŞRİK TEKBİRLERİ VE KURBAN

Hanefilerde tercih edilen görüşe göre arife günü sabah namazından bayramın dördüncü günü ikinci namazına kadar 23 vakit, her farzın ardından teşrik tekbiri getirmek kadın erkek her Müslümana vaciptir. Teşrik günlerinde kazaya kalan namaz kaza edilirken teşrik tekbirleri de kaza edilir. Teşrik günleri çıktuktan sonra kaza edilmeleri hâlinde ise tekbir getirilmez. Namaz kaza edilmedikçe tekbirler kaza edilmez.

Şâfiî mezhebine göre ise teşrik tekbirleri sünnettir (Maverdî, el-Hâvî, II, 501).

Akıllı, hür, mukim ve dinî ölçülere göre zengin sayılan müminin, ilahî rızayı kazanmak gayesiyle Kurban Bayramında kurbanını kesmesi mezheplerin çoğuna göre sünnettir (İbn Rüşd, Bidayetü'l-Müctehid, I, 429). Hanefî mezhebinde ise tercih edilen görüş, kurbanın vacip olduğudur (Merğînânî, el-Hidâye, IV, 70).

Kurban, -fikhî hükmü ne olursa olsun- Müslüman toplumların belirli simgesi ve şiarı sayılan ibadetlerden biri olarak asırlardan beri özellikle milletimizin dinî hayatında önemli bir yer tutmaktadır.

SÖZÜN ÖZÜ

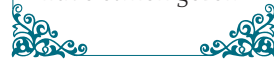

Keçisi uyuz olan birine: “Katran sür, geçer.” demişlerdi.

Bundan kaçınan adam, Nasreddin

Hoca’ya gelip:

“Hocam! Nefesin kuvvetlidir; şöyle bir üfle de geçsin.” der. Hoca ise cevap verir: “Üflerim ama

keçinin iyileşmesini istersen, benim nefese biraz katran ilave etmen gerek”

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Senden sana teslim olan bir kalp, doğru sözlü bir dil ve dosdoğru bir ahlak istiyorum.” (*Hâkim, Deavât, No: 1872*)

KURBAN BAYRAMI

Bir Kurban Bayramını daha idrak etmenin heyecanını yaşıyoruz. Kulun mabuduna yaklaşmasını sağlayan ibadet anlamına gelen “kurban”ın şu ya da bu şekilde pek çok dinde mevcut olduğu bilinmektedir. Sosyal dayanışma ve yardımlaşmanın en önemli örneklerinden birisi olan kurban, asırlardan beri nice açların doymasına, nice çocukların yüzlerinde güller açmasına vesile olmuştur. Kurbanın ilk hikmeti “teslimiyet” gibi çok önemli bir özelliğin bütün Müslümanların ilkelerinden birisi olması gerekliliğine dikkat çekmektedir. İslam, her vesileyle nasıl ki insanı kurtarmayı

hedefliyorsa, işte kurban ibadeti ile de yine aç insanları doyurmayı, belki bir yıl boyunca midesine et girmeyen kimseleri sevindirmeyi hedeflemektedir. “Rabbin için namaz kıl ve kurban kes.” (*Kevser, 108/2*) ayetinin delaletiyle Hz. Peygamber, “Kimin hâli vakti yerinde olur da kurban kesmez ise namazgâhımıza yaklaşmasın.” (*İbn Mace, Edâhi, 2*) buyurarak Müslümanları uyarmaktadır. Böyle bir uyarı, ancak vacip olan bir ibadetin terk edilme ihtimali ya da endişesi için yapılır.

Rabbimiz Kurban Bayramı vesilesiyle bizleri rızasına ve de sevdiği kullarına yakın olanlardan eylesin.

SÖZÜN ÖZÜ

*Yardım et ki,
yardım olunasın.
Kötülük edene iyilik
et ki, ona sahip
olasın. Kendine
razı olduğun söz
insanlara söyle.*

*Erzurumlu İbrahim
Hakkı*

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Senden hayırlı olan işleri yapmayı, aklın ve dinin çirkin gördüğü şeyleri terk etmeyi ve fakirlerin sevgisini istiyorum.” (Mâlik, Duâ, No: 508)

KİM GÜZEL BİR ÇIĞIR AÇARSA

Medine’de, ashabın mescitte namaz için Resûlullah’ı beklediği sırada mescide bir grup insan geldi. Bunlar, Mudar kabilesine mensup, yoksulluktan neredeyse üzerlerini örtecek elbiseye sahip olamayan fakir Müslümanlardı.

Onların bu vaziyetini gören Resûlullah’ın üzüntüsünden âdeti yüzünün rengi değişti. Ahabına namazı kıldırdıktan sonra infakta bulunmaya dair kısa bir konuşma yaptı. Bunun üzerine ilk önce ensardan bir adam, omuzladığı bir torbayı bağışlamak üzere mescide getirdi.

Ardından bir başkası, sonra bir başkası... Ta ki yiyecek ve giyeceklerden iki yığın meydana geldi. Bunları gören Resûlullah’ın mübarek yüzü güldü ve şöyle buyurdu: “Kim İslam’da güzel bir çığır açarsa hem (kendi yaptığığının) sevabını hem de kendisinden sonra o işi yapanların sevaplarını alır. Üstelik onların sevaplarından da bir şey eksilmez. Kimde kötü bir çığır açarsa, hem (kendi yaptığığının) günahını hem de kendisinden sonrakilerin günahlarını yüklenir; onların günahlarından da bir şey eksilmez.” (Müslim, Zekât, 69).

SÖZÜN ÖZÜ

Ölüm döşөгündeki biri, kendisini ziyaret eden âlime: “Günahlarım var, ama Allah affeder diye umuyorum. Korkum ise, geride bıraktığım çocuklarımın zayı olması.” demişti. Âlim şöyle karşılık verdi: “Günahlarımı affetmesini kimden bekliyorsan, çocuklarımı korumasını da ondan iste!”

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Müslümanlar olarak canımızı al, bizi Müslümanlar olarak dirilt, rezil olmadan ve fitneye uğramadan salih kullarının arasına dâhil eyle.” (*Hâkim, Deavât, No: 1868*)

PEYGAMBERİMİZİN DİLİNDE NAMAZ

Bir gün Peygamberimiz, ashabıyla birlikte mescitte oturduğu sırada bir sahabî aceleyle içeri girerek namaz kılmaya başlar. Onun namaz kılışını izleyen Resûlullah, ona bu şekilde namaz kılmış olmadığını, geri dönüp namazını tekrar kılmasını söyler.

Adam, namazını tekrar kılar, ancak Peygamberimiz yine aynı sözleri tekrarlar. Bu durum üçüncü kez yaşanır ve sahabî, Resûlullah’tan bunun doğrusunu kendisine öğretmesini ister.

Bunun üzerine Peygamberimiz, sahabîsine makbul bir namazın kılınışını şu şekilde anlatır: “Na-

maz kılacağı zaman (önce) tek bir getir. Sonra Kur’an’dan kolayına gelen yerlerden oku. Ardından rükûa git ve yeterli olduğuna kanaat getirinceye kadar bekle. Sonra tam olarak ayağa kalk. Peşinden secdeye git ve yeterli olduğuna kanaat getirinceye kadar bekle. (Secdeden) kalktığında (belini) iyice doğrult ve yeterli olduğuna kanaat getirinceye kadar bekle. Sonra (tekrar) secdeye var ve yeterli olduğuna kanaat getirinceye kadar bekle. Sonra namazın bütününü bu şekilde kıl.” (*Buhârî, Ezân, 122*).

SÖZÜN ÖZÜ

*Her şeyi boğazına
atan zengin, fakir
hükümindedir.*

*Allah dinini
düzelten kişinin
dünyasını da
düzeltir.*

Hız. Ali (r.a.)

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Lütfun, rahmetin, bereketin ve rızkımdan bana bolca ihsan eyle.” (*Hâkim, Deavât, No: 1868*)

ALLAH’I SEVMEK NASIL OLUR?

Sevgi, Yüce Rabbimizin gönüllerde var ettiği ilahi bir duygudur. Hayatımız bu duygu ile anlam bulur.

Sevginin en üstün ve değerli olanı şüphesiz ki Allah sevgisidir. Mü’minler Allah’ın muhabbetini her şeyin üstünde tutar ve O’nu her şeyden çok severler (*Bakara, 2/165*). Allah’ı sevenler, farzları yerine getirir, haramlardan sakınır, nafil ibadetlerle manen O’na yakın olmaya gayret ederler. Allah yolunda çalışır, İslam’ı yaşama hususunda kınanmaktan çekinmez, kalbi, zihni ve dili ile daima Rabbini anar, Allah’tan

gelene razı olurlar. Allah’ı seven bir kul zamanla O’nun sevgisini kazanır.

Rabbimiz, Resûlüne uyanları (*Âl-i İmrân, 3/31*), muhsinleri (*Bakara, 2/195*), tövbe-kârları (*Bakara, 2/222*), takva sahiplerini (*Âl-i İmrân, 3/76*), sabırlı olanları (*Âl-i İmrân, 3/146*), adaletli olanları (*Mâide, 5/42*), çok temiz olanları (*Tevbe, 9/108*) ve Allah yolunda çalışanları (*Saff, 61/4*) sevdiğini bildirmekte ve sevdiği kullarına; “İyi biliniz ki, Allah’ın dostlarına korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir.” (*Yânus, 10/62*) müjdesini vermektedir.

SÖZÜN ÖZÜ

Lokman Hekim
oğluna dedi ki:
“Yapacağın işi,
daha önce bunu
denemiş, tecrübeli
kimselere danış!
Çünkü onlar
kendilerine
pahalya mal olmuş
doğru görüşleri
sana bedava
verirler.”

Maverdi

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Nefsime takvasını ver ve nefsimi (her türlü kötü şeylerden) temizle, sen temizleyenlerin en hayırlısısın. Sen nefsimin dostu ve mevlasısın.” (Müslim, Duâ, 73)

ÇOCUĞUN HAMURU AİLEDE KARILIR

Dünya hayatının süsü ve göz aydınlığı olan çocuklar hem paha biçilmez değerde bir nimet hem büyük bir imtihan vesilesidir. Rabbimizin katından bir lütuf ve emanet olarak armağan ettiği her çocuğu yaratanaıyla tanıştırmak, yaratılış gayesine uygun bir anlayışla yetiştirmek anne babanın sorumluluğu olduğu kadar, çocuğun ebeveyn üzerindeki hakkıdır. Sevgili Peygamberimizin ifadesiyle her çocuk İslam fitratıyla doğmakta yani dini benimseyecek kıvamda yaratılmaktadır. Ebeveyne düşen çocuktaki bu cevheri doğru bir şekilde işleyerek geliştirebilmektir.

Çocukların imanlı, ahlaklı ve şahsiyet sahibi bireyler olabilmeleri için gayret göstermek, onları güzel bir şekilde yetiştirip hayata hazırlamak için emek vermek gerekir.

Çocuğa zaman ayırmak, eğitimi için çaba harcamak, sevgi, ilgi ve anlayışla yetiştirmek her anne babanın ilk ve en önemli sorumluluğudur. Hiçbir sebep bu sorumluluğun ihmaline mazeret olamayacağı gibi, bir çocuğu yetiştirirken yapılan hata ve ihmallerin onun geleceği adına telafisi zor kayıplara yol açacağı da hatırdan çıkarılmamalıdır.

SÖZÜN ÖZÜ

Eğer düşmanın
sana zarar
vermesinden
korkuyorsan iyilikle
onun gönlünü
bağlamalısın.

İnsanın merhameti,
yumuşaklığı ve
cömertliği kendisini
düşmanlarına bile
sevdirir.

Sadi Şirazi

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Kötü ahlaktan, nefsânî arzulardan, kötü işlerden ve ayıp şeylerden beni uzaklaştır.” (İbn Hibbân, Ed’iye, No: 960)

HZ. PEYGAMBER: EN GÜZEL ÖĞRETMEN

Sevgili Peygamberimiz vahiyle donanmış, hikmetle bezenmiş bilge bir muallimdi. İbn Mes’ûd’un ifade ettiği gibi, o (s.a.s.), hayrın anahtarlarını da sonuçlarını da öğretmişti (Nesâî, Tabîk, 100). Hayatın her alanında insanlara faydalı olan pek çok şeyi ashabına öğretirken, “Ben size, bir babanın evladına öğrettiği gibi öğretiyorum.” (İbn Mâce, Tahâret, 16) demektedir.

“İlim talep etmek her Müslümana farzdır.” (İbn Mâce, Sünnet, 17) buyuran Hz. Peygamber, bir anlamda, eğitim ve öğretimin dönüştüren, değiştiren, geliştiren

ve geleceğe hazırlayan özelliğine atıfta bulunarak kadın-erkek bütün Müslümanları ilme teşvik ederdi: “Kim ilim tahsili için bir yola girerse Allah ona cennete giden yolu kolaylaştırır. Allah’ın evlerinden bir evde, Allah’ın Kitabı’nı okuyan ve kendi aralarında onu araştırıp öğrenen bir topluluğun üzerine sekinet (İlahî yardım, bereket ve rahmet) iner, onları rahmet bürür, etraflarını melekler sarar ve Allah onları huzurunda bulunanlara anar. Kimin ameli kendisini getirir ise soyu onu ileri götürmez.” (Müslim, Zikir, 38).

SÖZÜN ÖZÜ

*Kadere teslim ol ki,
selamette kalasın.*

*Namaz, kul ile Allah
arasında yüksek
bir nispet, ulvi bir
münasebet ve nezih
bir hizmettir.*

Bediuzzaman Said Nursî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Kederden, üzüntüden, tembellikten, cimrilikten, korkaklıktan, borç yükünden ve halkın galeyana gelerek taşkınlığından sana sığınırım.” (Nesâî, İstiâze, 25)

AYAKKABI SEÇERKEN...

Ayakkabılar vücut sağlığınıza için oldukça önemlidir. Vücudumuzu taşıyan ayaklarımıza uygun ayakkabılar seçilmediğinde tırnak batması, su toplaması, topuk diken, cilt sıyrıkları, nasır, mantar vb. durumlar ortaya çıkabilmektedir. Özellikle gençler arasında ilgi gören yüksek topuklu ayakkabılar kadar, tabanı düz olanlar da ayak sağlığını tehdit etmekte; yürüme gücünü, bacak ve bel ağrılarına sebep olabilmektedir.

Doğru ayakkabıyı seçebilmek için çorap giyilmiş vaziyette ayakkabı her iki ayakta birden denemeli, giyildiği anda rahatlığı

hissedilmeli ve biraz yürünmelidir. Seçilen ayakkabıların doğal malzemeden yapılmış olmalarına da dikkat edilmelidir. Ayakkabılar ayağı sıkmadan kavramalı ve ayağın doğal kavislerini desteklemelidir.

Dar ayakkabıların kan dolaşımını etkileyeceği unutulmamalıdır. Ayakkabının ucu sivri olmalı ve ayak genişliğiyle uyumlu olmalıdır. Parmak uçları ayakkabı burnuna temas etmemeli ve uç tarafta en az yarım en fazla bir cm. boşluk olmalı, böylece ayağın hava alması sağlanmalıdır.

SÖZÜN ÖZÜ

İşitin ey yarenler,
Aşk bir güneşe
benzer.
Aşkı olmayan
gönül, Misal-i taş
benzer.

Mümin olanların
çoktur cefası,
Ahirette vardır
zevk-ü sefası.

Yunus Emre

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Kalbimde nur, gözümde nur, kulağımda nur, sağımıda nur, solumda nur, üstümde nur, altımda nur, önümde nur var eyle, benim nurumu artır.” (Müslim, Müsâfirîn, 181)

GÖZ YAŞARIR, KALP MAHZUN OLUR

Hiçret’in onuncu yılıydı. Allah Resûlü, Ümmü Seyf’in evine, yaklaşık on sekiz ay önce (*Ebû Dâvûd, Cenâiz, 48, 49*) süt emmesi için elle-riyle teslim ettiği oğlu İbrahim’i görmeye gelmişti. Onu ziyarete daha önce de gelmiş, bağına basmış, öpüp koklamıştı. Fakat bu sefer kucağına aldığında, henüz süt kuzusu olan yavrusu son nefesini vermek üzereydi. Onun bu hâlini gören Hz. Peygamberin gözlerinden yaşlar süzüldü. O sırada yanında bulunan Abdurrahman b. Avf, Resûlullah’ın ağladığını fark edince, “Sen de mi ağlıyorsun ya

Resûlallah?” diyerek şaşkınlığını dile getirdi. Resûlullah, “Ey Avfoğ- lu, bu hâl, rahmet ve şefkattendir.” derken gözyaşları birbiri ardınca akmaya devam etti. Yüreğindeki acıyı sabır ve teslimiyetle yatıştıran Allah Resûlü’nün bu soruya verdiği cevap aynı zamanda müminlere, böylesine acılı bir durum karşısında nasıl davranılması gerektiğini öğretiyordu: “Göz yaşarır, kalp mahzun olur. Fakat biz, Rabbimizin razı olacağı sözlerden başkasını söylemeyiz. Ey İbrahim! Biz senin ölümünden dolayı gerçekten üzgünüz.” (*Buhârî, Cenâiz, 43*).

SÖZÜN ÖZÜ

Hiçbir el gönülden
ayrı, gizli iş
yapamaz.

Sıradan otlar bir
ayda yetişir. Fakat
kırmızı gül, ancak
bir yılda yetişir.

Mevlana Celaleddin-i
Rumî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Her işimin koruyucusu olan dinim ile beni ıslah eyle, kurtuluşa erdir. İçinde yaşadığım, geçimimi sağladığım dünyamı benim için ıslah eyle, hayırlı kıl.” (Müslim, Duâ, 71)

OKUL KORKUSU

Okul her çocuk için az ya da çok belirsizlik demektir. Her belirsizlik durumu kaygı ve korku oluşturur.

Çocuğun bu duygusuna karşı saygı, hoşgörü ve anlayışla yaklaşılmalı ve bu mesaj anlayabileceği şekilde çocuğa hissettirilmelidir! Anlayışsız, agresif, baskıcı, telaş ve panik içerikli yaklaşımlar ile çocuğun kaygı ve korkusu beslenmemelidir. Bu sorunda “tatlı sert” diye bilinen orta bir yol izlenmelidir. Bu bağlamda, çocukla güven dolu, anlayışlı bir dil ile iletişim kurulmalı, ancak okula götürme konusunda davranışsal bir

gevşekliğe kaçılmamalı, böylece çocuğa farkında olmadan “biraz daha uğraşırsa taviz verilebileceği” mesajı verilmemelidir.

Okula başlama sürecinde pek çok ailenin yaşadığı bu sorun, doğru bir yaklaşımla ebeveyn, çocuk ve okul rehberlik uzmanı eş güdümünde çözümlenmeye çalışılmalıdır.

Bir sonuç alınamazsa mümkünse psikolog/psikiyatri uzmanı ekip işbirliği içerisinde çalışan bir hastane kliniğine başvurulmalıdır. Bu soruna, sadece ilaçla (antidepresanla) yaklaşılması hatasına asla düşülmemelidir.

SÖZÜN ÖZÜ

İhtiyarlık, gençliğin sonu ve neticesidir.

Netice ise, başa bağlıdır. Gençliğini iyi geçirenin, ihtiyarlığının da iyi geçeceği umulur.

Molla Camî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Helal olan nimetlerinle yetinmemi, haramlardan müstağni olmamı ihsan eyle, fazlı kereminle beni senden başkasına muhtaç eyleme.” (*Hâkim, Deavât, No: 1973*)

KUL HAKKINI GÖZETELİM

Allah’ın huzuruna kul hakkı ile çıkmanın, çok ağır bir vebali vardır. Çünkü böyle bir günahın Allah tarafından bağışlanması, hak sahibinin affetmesine bağlıdır. Bu nedenle Hz. Peygamber (s.a.s.), üzerinde kul hakkı bulunan kişilerin, hak sahiplerinden helallik almalarını öğütlemiştir. Bunun yapılması durumunda hesap gününde haksızlık yapan kişinin iyilikleri, haksızlığı ölçüsünde alınarak hak sahibine verileceğini, eğer verilecek iyiliği bulunamazsa o zaman da mazlumun günahlarının zalime yükleneyeceğini belirtir (*Buhârî, Mezâlim, 10*).

Bundan dolayı gasp, hırsızlık gibi yollarla elde edilen haram para veya mal, sahipleri biliniyor ise kendilerine yahut mirasçılara, bilinmiyor ise fakirlere veya hayır kurumlarına onların namına verilmelidir.

Ayrıca Allah’tan af ve mağfiret dilenmelidir. Gıybet, iftira gibi hak ihlallerinde ise hak sahibine durumu anlatıp helalleşmek, bu mümkün değilse hak sahibi namına da istiğfar etmek, dua etmek ya da hayır hasenat yaparak sevabını ona bağışlamak bu tür hak ihlallerine keffaret olur.

SÖZÜN ÖZÜ

Matem ölüyü
diriltmez,
hayıflanmak
geçmişini geri
getirmez, keder
musibeti def etmez.
Selametin anahtarı
varsa yoksa iştir,
hayırlı amel, İslam
aksiyonudur.
Mehmet Akif Ersoy

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Harama bulaşmaktansa helalinle yetineyim. Beni lütfunla (zengin kılarak) senden başkasına muhtaç etme.” (Tirmizî, Deavât, 110)

BAŞKASINI KENDİSİNE TERCİH ETMEK: İSÂR

Ensarın örnek kişiliğinden söz edilen Haşr sûresi 9. ayette “İhtiyaç içinde olsalar bile onları kendilerine tercih ederler.” buyrulmuştur. İslam âlimleri bu ayetten, cömertlik erdeminin özel bir türü olarak “başkasını kendisine tercih etme” anlamındaki isâr teriminin vurguladığını ifade etmişlerdir. Hz. Peygamberin “Sizden biriniz, kendisi için istediğini mümin kardeşi için de istemedikçe gerçek anlamda iman etmiş olamaz” (Buhârî, İmân, 7) hadisi de isâr terimine vurgu yapmaktadır. Ayette “şuhhu nefsih/ nefsin bencilliğinden korunma”

ifadesi de dikkat çekicidir. Birçok müfessir bu tamlamayı “cimriliğin ileri derecesi” veya “cimri olmanın yanı sıra başkalarının elindeki imkânları da kıskanma” olarak açıklamıştır. Bu itibarla ayetin bu kısmı “kim cimrilik duygusundan korunursa” şeklinde de anlaşılabilir. Elde edilen maddi imkânların paylaşılması bağlamında bu ayet, ideal mümin tipi ve karakteriyle ilgili önemli uyarılara yer vermiştir. Hiç şüphesiz darda olan mümin kardeşine kucak açmak ve bunu samimiyeti muhafaza ederek sevgi temelinde yapmak bunların en önemlisidir.

SÖZÜN ÖZÜ

Benlik davasını
bırak,
Muhabbetten olma
ırak.
Sevgi ile dolsun
yürek,
Hoşgörülü olmaya
bak.

Yunus Emre

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Günahlarımın küçüğünü büyüğünü, öncesini sonunu, açığını ve gizlisini, hepsini bağışla.”

(Müslim, Salât, 216)

BİLENERLE BİLMİYENLER BİR OLUR MU?

Zümer sûresi 9. ayette geçen “Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?” ayetindeki “bilme”-den maksat, öncelikle, sadece zor durumda kalındığı zaman değil, her zaman Allah’ı bilip tanımayı (ma’rifetullah), bu irfan sayesinde yaratana kul olmanın önemini kavramayı ifade eder. Bununla birlikte “Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?” cümlesi, daha genel olarak -hangi konuda olursa olsun- ilmin yani doğru bilginin Allah katında mutlak bir değer olduğuna işaret eder. İlim bizâtihi bir değer olsa da hadislerde ilmin amelle bütünleşmesi

gerektiğine özel vurgu yapılmıştır. Şu hâlde davranış ve uygulama planında olumlu sonuçlar doğurmayan veya kötülöklere alet edilen bilgi, kıymeti bilinmemiş, şükürü eda edilmemiş bir nimet olup ayrıca sorumluluğu gerektirir.

Kur’an-ı Kerim’de gerek dinî gerekse din dışı konularla ilgili olarak ilim kelimesi ve türevlerinin 750 defa geçmesi, bilginin ve bilme faaliyetinin önemine işaret eder. Kendisini de Allah’tan gelmiş bir bilgi olarak tanıtan Kur’an (Bakara, 2/120), “Rabbim, ilmimi arttır!” diye Allah’a dua etmemizi öğütler.

SÖZÜN ÖZÜ

Yüce Allah
mahşerde halka
seslenecek:
Kıyamet günü
için armağanınız
nerede? Tıpkı sizi
yarattığım şekilde
yalnız ve azıksız
olarak bana
geldiniz.

Mevlana Celaleddin-i
Rumî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Günahlarımı kar ve dolu suyu ile yıka ve beyaz elbiseyi kirden temizler gibi kalbimi hatalardan arındır.”
(Buhârî, Deavât, 39)

ZALİMİN ZULMÜ

İbrahim sûresi 42. ayette, “Sakın, Allah’ı zalimlerin yaptıklarından habersiz sanma! O sadece, onların işini bir güne erteliyor ki, o gün gözler dehşetten dışarı fırlamış” buyurmaktadır. Ayette ifade edilen zalimler -kavram olarak- Hz. Peygamber zamanının müşriklerini içine aldığı gibi, müşriklerin dışındaki zulme bu-laşan herkesi kapsamaktadır.

Bu sebeple bazı müfessirler bu ayetin mazlumlar için bir teselli, zalimler için bir tehdit ifade ettiğini söylemişlerdir. Allah Teala’nın, zalimleri yaptıklarından

dolayı hemen cezalandırmayıp onlara mühlet vermesi, yani zaman tanınması zalimin yaptıklarından habersiz olduğu anlamına gelmez. Ayrıca bu zaman tanıma, Allah’ın zulme razı olduğu yahut zalimi cezalandırmaktan âciz kaldığı şeklinde de anlaşılmalıdır. Bu, onlara tövbe etme imkânı tanımak, tövbe etmedikleri takdirde ahirette gereken cezaı vermek içindir.

Nitekim ayetler zalimlerin ahiretteki durumlarını tasvir etmekte ve oradaki cezanın daha şiddetli olacağını göstermektedir.

SÖZÜN ÖZÜ

Bir sıkıntı ile
karşılaştığımız
zaman, Rabbimize
dönüp “Benim,
büyük bir derdim
var.” demeyelim.
Derdimize dönüp
“Benim, büyük
bir Rabbim var.”
diyelim.

Mevlana Celaleddin-i
Rumî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Gazabından rızana, cezandan affına sığınırım. Senden sana sığınırım. Sana tüm övgüleri saysam yine de bitiremem. Sen kendini nasıl övdüysen öylesin.” (Müslim, Salât, 222)

KOMŞUYA İYİLİK İMANIN GEREĞİDİR

Komşular, ailemiz ve akrabalarımızın ardından toplumsal hayatındaki en yakınlarımızdır.

Komşuyla ilişkiler, kişinin sosyal çevresiyle kuracağı ilişkilerin çekirdeğini oluşturduğundan dinimizde komşuluk ilişkilerinin canlı tutulması üzerinde hassasiyetle durulmuş, komşuların birbirleri üzerindeki hakları ayrıntılı bir şekilde ele alınmış ve komşuya karşı sorumlulukları yerine getirmenin önemi ısrarla vurgulanmıştır.

Allah’a ve ahiret gününe inanan bir kimsenin komşusuna eziyet edemeyeceğini bildiren (Buhârî,

Rikâk, 23) Sevgili Peygamberimiz, “Komşuna iyilik yap ki mümin olasın.” (Tirmizî, Zühd, 2) diyerek bu sözlerini pekiştirmiştir. Komşuluk ilişkilerinin “güven” temeline dayanması gerektiğine dikkatleri çekerek komşusunun, şerrinden emin olmadığı kişinin cennete giremeyeceğini belirtmiştir (Müslim, İmân, 73).

Ayrıca komşulara ikramda ve infakta bulunmayı, acı ve tatlı günlerinde destekçileri olmayı öğütleyerek müminleri onlarla samimi ilişkiler geliştirmeye teşvik etmiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

Edeb, erkâna
bağlıdır, ayağımız
başımız,
Güllerden koku
almıştır, toprağımız
taşımız.
Soframızda
bulunan, lokmalar
hep helaldir,
Yiyenlere nûr olur,
ekmeğimiz aşımız.

Hacı Bektaş-ı Veli

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Faydasız ilimden, huşu duymayan kalpten, doymayan nefisten ve kabul edilmeyen duadan sana sığınırım.” (Nesâî, İstîâze, 64)

HZ. PEYGAMBERİN DUASI ÜMMETİNE RAHMETTİR

Hiz. Peygamberin duası müminler için bir rahmetti. Bu yüzden o (s.a.s.), ümmetini duasının bereketinden mahrum bırakmamak için elinden geleni yapardı. Âlemlere rahmet olan Allah Resûlü (Enbiyâ, 21/107), ümmeti için rahmet kaynağı olan duasını onlardan esirgemiyor ve hem dünya hem de ahiret için yaptığı dualarında onlara yer veriyordu (Buhârî, İstiskâ, 2). Bir gün Resûlullah (s.a.s.) ashâbıyla yürürken yeni bir kabir gördü. Kabrin kime ait olduğunu sordu. Onlar da “Falan oğullarının

azatlısı falan kadınıdır.” dediler. Resûlullah (s.a.s.) kadını tanıdı. “Öğle vakti ölmüştü. Siz öğle uykusundaydınız, biz de onun için seni uyandırmak istemedik.” dediler. Bunun üzerine Resûlullah (s.a.s.) oradakilerin arkasında saf tutmalarını sağladı ve dört tekbir alarak kadına cenaze namazı kıldırdı. Sonra da şöyle buyurdu:

“Ben aranızda olduğum sürece biri öldüğünde mutlaka onu bana haber verin. Benim o kimseye cenaze namazı kılmam rahmettir.” (Nesâî, Cenâiz, 94).

SÖZÜN ÖZÜ

Kardeşin senden alakasını kestiğinde ziyareti; yüz çevirdiğinde lütuf ve yakınlığı; cimrileştiğinde cömertçe harcamayı; uzaklaştığında yakınlaşmayı; sert tavrı takındığında yumuşak davranmayı; suç işlediğinde özrü kabul etmeyi üstlen.

Hiz. Ali (r.a.)

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Mal, aile, çocuk olarak insanlara verdiklerinin hayırlısını dilerim, sapıtan ve saptıranları değil.”
(Tirmizi, Deavât, 124)

RESÛLULLAH’IN ÜMMET SEVGİSİ

Ebû Hüreyre’nin anlattığına göre, Hz. Peygamber (s.a.s.) bir gün kabristana gitmişti. Orada yatanlara, “Selam size ey müminler diyarının sakinleri! Biz de inşallah size katılacağız.” diyerek selam verdikten sonra sözlerine şöyle devam etti: “Kardeşlerimizi (dünyada) görmüş olmayı çok arzu ederdim.”

Sahabiler, “Biz senin kardeşlerin değil miyiz ya Resûlallah!” dediler. “Siz benim sahabilerimsiniz.” karşılığını verdi ve devam etti: “Kardeşlerim ise henüz gelmeyenlerdir” buyurdu.

Sahabiler, “Senin ümmetinden olup da henüz dünyaya gelmemiş olanları nasıl tanıyacaksın ya Resûlallah?” diye sordular. Buna karşılık Peygamber Efendimiz, “Ne dersiniz; bir adamın simsiyah bir at sürüsü içinde alınlarında ve ayaklarında beyazlık bulunan atları olsa, kendi atlarını tanımaz mı?” diye sordu.

Sahabiler, “Evet (tanır), ya Resûlallah” dediler. Resûl-i Ekrem (s.a.s.), “İşte onlar da (kıyamet günü) abdestten dolayı alınları ve ayakları nurlu olarak gelirler. Ben havuza onlardan önce varacağım...” (Müslim, Tahâret, 39) buyurdu.

SÖZÜN ÖZÜ

*Biz zannediyoruz
ki, sabır düşkünlüğe
katlanmaktır.
Hâlbuki sabır,
katlanmak
değil, hayatın
sıkıntılarına göğüs
germektir.*

Mehmet Akif Ersoy

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Nimetlerinin yok olmasından, sağlığımın bozulmasından, ansızın gelecek cezandan ve öfkene sebep olan her şeyden sana sığınırım.” (Müslim, Rikâk, 96)

PEYGAMBERİMİZİN KABİLECİLİKLE MÜCADELESİ

Peygamberimiz döneminde Arap Yarımadası’nda kabilecilik hâkimdi. Merkezî bir yönetimden yoksun ve birbirinden bağımsız olan Arap kabileleri sürekli rekabet içindeydiler.

Ekonomik, askerî ya da siyasi açıdan güçlü olmak, zayıflar üzerinde egemenlik kurmak için yeterli bir savaş sebebiydi. Fakat Cahiliye döneminde yapılan savaşların asıl nedeni asabiyet, yani kabile içi dayanışma duygusuydu.

Hz. Peygamber, yirmi üç yıllık zorlu risalet görevinin sonunda zihinlere kabile birliği yerine inanç

birliği esasını yerleştirmeyi önemli ölçüde başarmıştır.

Nitekim Mekke’yi fethettiği gün irad ettiği hutbesinde insanların kabilelere, gruplara ya da milletlere ayrılmasının hikmetini veciz bir şekilde şöyle açıklamıştır: “Ey İnsanlar! Allah sizden Cahiliye gururunu ve atalarla övünme âdetini gidermiştir. İnsanlar iki gruptur: İyi, takva sahibi, Allah katında değerli kişi ve günahkâr, bedbaht Allah katında değersiz kişi. İnsanlar Âdem’in çocuklarıdır. Ve Allah Âdem’i topraktan yaratmıştır.” (Tirmizî, Tefsîr, 49).

SÖZÜN ÖZÜ

*Ey Âdemoğlu! Sen
bil ki; kendinden
gafil olur
hazırlanmazsan
başkası senin yerine
hazırlanmaz.
Mutlaka Allah’ın
huzuruna
çıkacaksın; kendini
hazırla, kendi
işlerini başkasına
havale etme.*

Hiz. Osman (r.a.)

**GÜNÜN
DUASI**

Allah'ım! Bana öğrettiğin ilim ile beni faydalandır, bana fayda verecek ilmi bana öğret ve benim ilmimi arttır. Her hâl üzere Allah'a hamdolsun. Cehennem ehlinin hâlinden Allah'a sığınırım." (Tirmizi, Deavât, 130)

ÇOCUKLARDA SORUMLULUK GELİŞİMİ

Aileler çocuğa sorumluluk bilinci kazandırmaktan çok, çocuğun davranışlarını kontrol etmek ve istediğini yaptırabilmek adına sıklıkla kızma, azarlama, tehdit etme, beddua etme gibi yöntemlere yanında bazen de fiziksel yöntem olarak dayağa başvurmaktadırlar. Kızıp bağırarak sadece ebeveynin anlık olarak öfkesini boşaltmasına yarar. Bu tutumlar aslında çocukların özgüven sahibi olmalarını engeller. Oysa sorumluluk ile özgüven arasında çok kuvvetli bir bağ vardır. Bu tutumda aile çocuğa gereğinden fazla kontrol ve özen göstererek çocuğun yapabileceği davranışları kendileri üstlenir. Sorumluluk alması sürekliliği geciktirilen çocuklar bir türlü

kendilerine yeten, bağımsız bireyler olamamaktadırlar. Çocuğu gereğinden fazla korumak, çözebileceği hâlde onu sorunları ile baş başa bırakmamak, çocukların gelişimini engeller, onlara yarar yerine zarar verir.

Sorumluluk sahibi birey toplumsal kuralları benimserken, dış uyaranlara gerek kalmadan, yapması gereken görevlerin farkında olan ve bunları kendi kendine yapan bireydir.

Çocuklara sorumluluk bilinci kazandırırken, anne-babaların çocuklarına, çırağına sanatını öğreten bir ustanın sabırla yol göstermeleri, neyi yapmayı yapmamaları gerektiğini açıklamaları önemlidir.

SÖZÜN ÖZÜ

Hiç kimseye hor
bakma,
İncitme gönül
yıkma,
Sen nefsine yan
çıkma,
Mevla görelim
neyler,
Neyleyse güzel
eyler...

Erzurumlu İbrahim
Hakkı

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Fakirlikten, yoksulluktan ve zilletten sana sığınırım. Haksızlık etmekten ve haksızlığa uğramaktan da sana sığınırım.” (Ebû Dâvûd, Vitr, 32)

ŞEHİTLERİN EFENDİSİ: HZ. HAMZA (R.A.)

Hamza b. Abdülmuttalib, Peygamberimizin en küçük amcası, aynı zamanda da sütkardeşiydi. İslam’a davetin başlangıcında Müslüman olmamasına rağmen birkaç yıl sonra Ebû Cehil ve adamlarının Resûlullah’a hakaret ettiklerini öğrenince çok öfkelen-di ve İslam’ı kabul ettiğini söyledi.

Kureyş’in önde gelenlerinden biri olarak onun Müslümanların safına katılması müşriklere karşı inananlara güç kazandırdı. Cesareti ve güçlü kuvvetli oluşuyla tanınan Hz. Hamza, Bedir Savaşı’nda kahramanlık göstererek Şeybe b. Rebîa ile teke tek çarpıştı ve

müşriklerin bazı ileri gelenlerini öldürdü. Bu, müşriklerin kendisine daha çok düşmanlık beslemesine neden oldu. Uhud Savaşı’nda da büyük kahramanlık sergileyen Hz. Hamza, Cübeyr b. Mut’im’in onu öldürmesi karşılığında kendisini azat etmeyi vaad ettiği kölesi Vahşi tarafından mızrakla şehit edildi.

Mertliği ve kahramanlığı ile Müslümanlara örnek olan Hz. Hamza (r.a.), İslam tarihinde “seyyidü’ş-şühedâ” (şehitlerin efendisi) ve “esedullah” (Allah’ın arslanı) diye anılagelmiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

Nerde görsen gönlü
kırık, merhem ol
sen;

Öyle mazlum yolda
kalsa, hemdem ol
sen;

Mahşer günü
dergâhına mahrem
ol sen;

Ben-sen diyen
kimselerden geçtim
işte.

Hoca Ahmed Yesevî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Dinim, dünyam, ailem ve malım hakkında af ve afiyet istiyorum.” (*Hâkim, Deavât, No: 1902, I, 517*)

MUHARREM AYI ORUCU

Hicrî ayların birincisinin adı olan Muharrem, sözlükte haram kılınmış, saygıdeğer anlamlarına gelmektedir. İslam’dan önce de saygın kabul edilen bu ayda sa-vaşmak haram olduğu için muharrem ismi verilmiştir.

Muharrem’in onuncu gününe de Âşûrâ denir. Bu günde oruç tutmak bazı âlimlere göre sünnettir. Zira Resûlullah (s.a.s.), Âşûrâ gününde oruç tutmuş ve “Âşûrâ günü orucunun önceki yılın günahlarına keffâret olacağını zannederim.” (*Tirmizî, Savm, 48*) buyurmuştur.

Başka bir hadiste de Âşûrâ orucuna işaret ederek “Ramazan orucundan sonra en faziletli oruç Allah’ın ayı olan Muharrem ayında tutulan oruçtur.” (*Tirmizî, Savm, 40*) buyurmuştur.

Ancak, Hz. Peygamberin (s.a.s.) Yahudilere muhalefet için ertesi sene Âşûrâ orucunu Muharrem’in dokuzuncu gününde tutacağını söylemesi; bu orucun Muharrem ayının dokuzuncu ve onuncu veya onuncu ve on birinci günlerinde tutulmasının daha doğru olacağına işaret etmektedir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Kim iradesini
dininin hizmetçisi
yaparsa, her güç
ona boyun eğer.*

*Kim de dinini
isteklerine alet
ederse, başı dertten
kurtulmaz.*

İbn Arabî

**GÜNÜN
DUASI**

“Rabbimiz! Sen bunu boş yere yaratmadın, seni tenzih ve takdis ederiz. Bizi cehennem azabından koru!”
(Âl-i İmrân, 3/191)

HİCRET VE HİCRÎ YILBAŞI

Hicret, “kişinin herhangi bir şeyden bedenlen, lisanen veya kalben ayrılıp uzaklaşması” demektir. Ancak kelime daha çok “bir yerin terkedilerek başka bir yere göç edilmesi” anlamında kullanılır. Terim olarak özelde Hz. Peygamberin ve Mekkeli Müslümanların Medine’ye göçünü ifade eder. Medine’ye göç eden Müslümanlara muhacir, Resûl-i Ekrem’e ve muhacirlere yardım eden Medineli Müslümanlara da ensar unvanı verilmiştir.

Hicretten önce tevhid, nübüvvet, ahiret gibi temel inanç konuları işlenip ibadet ve ahlakla ilgili, hicretten sonra ise ferdî ve içtimai

hayatı düzenleyen ahkâm, ibadet ve muamelatla ilgili ayetler inmiştir. Medine döneminde davetin önündeki engeller birer birer kaldırılarak Müslümanlara ve Müslümanlığa meyli olan kimselere yapılan baskılar kırılmış, böylece insanlara hür iradeleriyle dinlerini seçme imkânı sağlanmıştır. Resûl-i Ekrem’in Medine’ye gelince bir takvim hazırlanmasını istediği, bunun üzerine hicretin gerçekleştiği Rebîülevvel ayının tarih başlangıcı olarak belirlendiği rivayet edilirse de (*İbn Hacer, VII, 268*), hicretin resmen takvim başlangıcı sayılması Hz. Ömer zamanında (638) gerçekleşmiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

Dört şeyi
dört şeyden
temizle; dilini
gıybetten, kalbini
kıskançlıktan,
mideni haram
lokmadan,
davranışlarını
riyadan.

Feriduddin Attar

**GÜNÜN
DUASI**

Ey Rabbimiz! Üzerimize sabır yağdır ve Müslüman olarak bizim canımızı al.” (A’raf, 126)

İSLAM VE KADIN HAKLARI

İslam ile birlikte kadınlar, Cahiliye döneminde mahrum bırakıldıkları birçok toplumsal ve mali hak elde etmişler, değer görmüş, hürmet bulmuşlardır. Bilhassa Müslüman toplumun şekillendiği Medine’deki hanımlar için Hz. Peygamberin varlığı âdeti sosyal bir güvence olmuştur. Onlar, sorunlarını dillendirdikçe ilahî vahiy kendileri lehine çözümler sunuyor, mağdur duruma düşmelerine izin vermiyordu. Böylece öteden beri cahili Arap toplumunda birçok önemli haktan mahrum bırakılmış olan ve ötekileştirilen kadınlar, İslam

sayesinde hak ettikleri itibarı kazanmışlardı. Gerek inen Kur’an ayetleri gerekse Allah Resûlü’nün belirlediği kural ve ölçüler sayesinde Asr-ı Saâdet’te hanımlar âdeti vahiyle koruma altına alınmıştı. Abdullah b. Ömer’in şu itirafı bu durumu net olarak açıklamaktadır: “Biz Peygamber (s.a.s.) zamanında hakkımızda vahiy indirilir korkusuyla hanımlarımıza karşı söz söylemekten ve istediğimiz gibi davranmaktan çekinirdik. Ancak Peygamber (s.a.s.) vefat edince istediğimizi söylemeye ve rahat davranmaya başladık.” (Buhârî, Nikâh, 81).

SÖZÜN ÖZÜ

*Allah Teala’nın
kuldan yüz
çevirdiğine en
büyük işaret,
kulun kendisine
fayda vermeyecek
boş şeylerle
ilgilenmesidir.*

Cüneyd-i Bağdâdi

GÜNÜN DUASI

“Ey Rabbimiz! Bizi sana teslim olanlardan eyle, soyumuzdan da sana teslim olacak bir ümmet çıkar. Bize ibadet usullerimizi göster, tevbemizi kabul et. Şüphesiz tövbeleri kabul eden, merhameti bol olan sensin.” (Bakara, 2/128)

HZ. ZEKERİYYA (A.S.)'NİN DUASI

İsrâiloğulları Allah'ı ve ahiret gününü unutmuşlar, Peygamberlerin kanlarını dökecek kadar azgınlıklarını artırmışlardı.

Onların eziyetlerinden Hz. Zekerıyya da nasibini almış ve türlü musibetlere maruz kalmıştı. Kendisinden sonra halkının doğru yoldan ayrılacağından endişe eden Hz. Zekerıyya (a.s.) peygamberliği, hikmeti, Allah'a daveti miras alacak bir evlatla rızıklandırılmayı arzuluyordu. Yaşının hayli ilerlemiş olması, hanımının ise ihtiyar ve kısır olması ümitsizliğini artırsa da Allah'ın her şeye kadir olduğuna dair ima-

nı duasına yön verdi: “Rabbim, dedi; kemiklerim zayıfladı, saçım başım ağardı. Ve ben, Rabbim, sana (ettiğim) dua sayesinde hiç bedbaht olmadım. Doğrusu ben, arkamdan iş başına geçecek olan yakınlarımdan endişe ediyorum. Karım da kısır. Tarafından bana bir veli (oğul) ver.” (Meryem, 19/4-5) Âlemlerin Rabbinden beklediği cevap hiç gecikmedi:

“...Allah sana, kendisi tarafından gelen bir Kelime'yi tasdik edici, efendi, iffetli ve salihlerden bir peygamber olarak Yahya'yı müjdeliler.” (Âl-i İmrân, 3/39).

SÖZÜN ÖZÜ

Deme şu niçin
şöyle,
Yerindedir o öyle,
Bak sonunda
sabreyle.
Mevla görelim
neyler,
Neylerse güzel
eyler...

Erzurumlu İbrahim
Hakkı

**GÜNÜN
DUASI**

“Rabbimiz! İndirdiğine inandık ve Peygamber’e tâbi olduk; artık bizi şahitlerle beraber yaz.” (Âl-i İmrân, 3/53)

YEMEK YEME ADABINA DAİR ÜÇ SÜNNET

Ömer b. Ebû Seleme, hicretin ikinci yılında doğmuş nasipli bir çocuktur. Çünkü henüz bülûğ çağına gelmeden önce, annesi Ümmü Seleme’nin Hz. Peygamber ile evlenmesiyle küçük yaşta Resûlullah’ın hane-i saadetine katılmıştı. Böylece o, Rahmet Elçisi’nin himayesinde onun verdiği terbiye ile yetişme ayrıcalığına sahip olmuştur.

Bir gün Allah Resûlü (s.a.s.) küçük Ömer’in yemekte elini tabağın her tarafında gezdirdiğini görünce ona yumuşak bir edayla, “Delikanlı! Besmele çek, sağ

elinle ve önünden ye.” uyarısında bulundu. Allah Resûlü’nün (s.a.s.) dudaklarından dökülen bu üç kısa cümle ömür boyu onun yemek yiyiş tarzını şekillendirdi. Zira bu olayı bizlere kendisi anlatan Ömer b. Ebû Seleme (r.a.) ardından şu sözleri ekliyordu: “Bundan sonra benim yemek yiyiş tarzım hep bu şekilde oldu.” (Buhârî, Et’ime, 2).

Nesilden nesile aktarılan bu cümleler esasında yemek adabına dair Müslümanların uygulaması gereken en önemli üç sünneti de belirlemiş oldu.

SÖZÜN ÖZÜ

*Gelin bugün
yanalım.
Yarın yanmamak
için,
Ölelim ölmez iken,
Yine ölmemek için.*

Yunus Emre

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Nefsime takvasını ver ve nefsimi (her türlü kötü şeylerden) temizle, temizleyenlerin en hayırlısıdır. Sen nefsimin dostu ve mevlasısın.” (Müslim, Duâ, 73).

KİTAP OKUMA ALIŞKANLIĞI

Kitap okuma alışkanlığının temelleri, ailede atılır. Çocuğa kitap okuma alışkanlığını kazandırabilmek için önce anne baba iyi bir okuyucu olmalıdır. Okuyan anne baba en iyi örnektir. Çünkü okumak anlamayı, anlamak düşünmeyi, düşünmek ise karar verebilme yeteneği kazandırır, hayatımızı da verdiğimiz kararlar ve düşüncelerimiz tayin eder.

Çocuğumuzun kitap okuma alışkanlığını kazanabilmesi için, her akşam yatmadan önce ona kısa hikayeler, masallar ve ilgisini çekecek bölümler okuyarak

kitaba karşı ilgi duymasını sağlamış oluruz. Ayrıca odasında çocuğumuza ait küçük bir kitaplık oluşturmalıyız. Bu hem çocuğumuzun kişiliğinin gelişmesine, hem de kitaba karşı sevgisinin artmasına yardımcı olur. Okuyacağı kitaplar, çocuğumuzun, hoşlanacağı ve gelişimine uygun seçilmeli, yaş grubuna göre kitaplarda fiziksel ve görsel bazı özellikler bulunmalıdır. Yazının puntoları, karakteri, resimlerin canlılığı, çocuğun psikolojik ve fiziksel gelişmesine uygun olmalıdır.

SÖZÜN ÖZÜ

Eğer bir gün
“keşke” demek
istemiyorsanız üç
şeyi doğru seçin:
Eşinizi, işinizi,
arkadaşınızı

Hz. Ali (r.a.)

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Şüphesiz ben nefsimde çok zülmettim, günahları bağışlayacak olan yalnız sensin. Öyleyse katından bir af ile beni bağışla. Bana merhamet et, çünkü bağışlaması ve rahmeti çok olan sadece sensin.” (Buhari, Ezan, 149)

ÇOCUKLARDA PARA İDARESİ

3-6 yaş arası dönemde çocuğa paranın ne olduğu, nasıl kazanıldığı, nasıl harcanması gerektiği somut ifadelerle öğretilmelidir. Öncelikle ebeveynler çocuklarına tasarrufu öğretmeli ve bu konuda örnek olmalıdır. Paranın her değeri satın alamayacağını, dürüstlüğü, merhametin, yardımseverliğin, vatan sevgisinin, aile bağlarının ve dinî değerlerin her şeyin üstünde olduğunu çocuğa öğretmek, paranın amaç değil günlük bir araç olduğunu öğrenmesini sağlayacaktır. Ebeveyn çocuğa, paranın kolay kazanılmadığını somut ifadelerle aktar-

malıdır. Çocuklar harçlık almalı ve harcamalarını bu harçlıklar ile yapmalıdırlar. Parasını kendisine ait bir kumbarada biriktirmesi, almak istediği şeyi bu parayla alması hem çocuğa sorumluluk bilinci kazandıracak hem de ona tasarruf yapmayı öğretecektir. Gidilen bir oyuncakçıda ebeveynlerin zaman zaman “Paramız yok, bugün sadece oyuncaklara bakabilirsin, oynayabilirsin ama alamayız.” ya da “Sadece bir oyuncak alma hakkın var, seçim sana ait.” ifadeleriyle yaklaşmaları çocuğa sınırlar içinde özgürlük sunarak doyumsuzluğu önlemeye yarar.

SÖZÜN ÖZÜ

Âdemoğlu ölesi,
Yer altına giresi,
Kim iyidir kim kötü,
Orada malum olası.

Burada özünü
bilenler,
Hakk’a kulluk
kılanlar,
Hak yoluna
girenler,
Aydınlık yüzlü olası.

Hoca Ahmed Yesevî

GÜNÜN DUASI

“Rabbimiz! Nurumuzu arttır, eksiltme ve bizi bağışla. Şüphesiz senin her şeye gücün yeter.” (Tahrîm, 66/8)

SUYUN DEĞERİNİ BİLELİM

İnsan da dâhil olmak üzere pek çok canlının özünü oluşturan su (Enbiyâ, 21/30), onların hayatta kalabilmesinde de en önemli etkidir.

İçinde yaşadığımız dünya, su açısından fakir sayılmaz. Ancak bunun büyük çoğunluğunu deniz sularının oluşturduğu, insanın içebileceği tatlı su kaynaklarının ise kısıtlı olduğu gözden uzak tutulmamalıdır.

Günümüzde iklim değişiklikleri, kuraklık gibi nedenlerle su kaynaklarının giderek azalması, gelecekte susuzluk riskinin daha da artmasını gündeme getirmek-

te ve insanlığın ciddi su sıkıntısı yaşayacağını sinyallerini vermektedir. Özellikle dünyanın Afrika gibi çeşitli bölgelerinde insanların içecek su sıkıntısı yaşadıkları düşünülecek olursa su zengini ülkemizde bu nimetin değerinin bilinmesi ve bu konuda daha bilinçli davranılması gerekmektedir. Zira Hz. Peygamber, kıyamet gününde nimetlerden hesaba çekilen kula öncelikle “Bedenini sağlıklı kılmadık mı? Susuzluğunu soğuk su ile gidermedik mi?” (Tirmizî, Tefsîru'l-Kur'an, 102) diye sorulacağını bildirmiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Hasis sarraf
kendine bir başka
kese diktir!
Mezarda geçen akçe
neyse onu biriktir.*

*Kâinatta ne varsa
suda yaşadı önce;
Üstümüzden su
geçer doğunca ve
ölünce*

Necip Fazıl Kısakürek

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Ciddi ve şaka yollu yaptıklarımı, yanlışlıkla ve bilerek işlediğim günahlarımı affeyle! Bütün bu kusurların bende bulunduğunu itiraf ederim.” (Müslim, Zikir, 70)

AİLECE ZAMAN GEÇİRMEK

Aileyle beraber zaman geçirmek, konuşmak, dertleşmek kişiye kendisinin önemli olduğunu hissettirir. Ayrıca çocuğa anne babasını izleme ve onlardan gördüğü olumlu davranışları modelleyebilme fırsatı sunar. Bununla birlikte anne baba için de çocuğunu gözlemleyebilme ve daha iyi rehberlik edebilme imkânı yakalanır.

Çocuk ve ergen rahat bir sohbet ortamında düşüncelerini, hislerini daha kolay ifade edebilir. Kendini rahatlıkla ifade edebilmek kendine olan güveni geliştirir. Bu sayede, ebeveyn ve çocuk

arasındaki ilişki güçlenir. Ailece beraber yapılabilecek aktiviteler aslında sınırsızdır. Üstelik bunların karmaşık ya da pahalı etkinlikler olmasına da gerek yoktur. Örneğin ailece yemek hazırlamak, aynı sofrada buluşmak... Amaç paylaşımdır, çocuğu tanımaktır, duygusal olarak onunla birlikte olduğunuzu ona hissettirmektir. Beraber televizyon izlemek veya bilgisayarda oyun oynamak zaman geçirmek için ilk sırada tercih edilmemelidir.

Özet olarak, ailece geçirilen zaman samimi, eğlenceli, rahatlatıcı ve neşelendirici olmalıdır.

SÖZÜN ÖZÜ

*Tohum saç,
bitmezse toprak
utansın!*

*Hedefe varmayan
mızrak utansın!*

*Hey gidi küheylan,
koşmana bak sen!*

*Çatlarsan, doğuran
kısrak utansın!*

...

*Ölümünden ilerde
varış dediğin,*

*Geride ne varsa
bırak utansın!*

Necip Fazıl Kısakürek

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Cehenneme götüren fitneden, cehennemin azabından, zenginliğin ve fakirliğin şerrinden sana sığınırım.” (Ebü Dâvûd, Vitir, 32)

HER CANLI ÖLÜMÜ TADACAKTIR

Ölüm, insanoğlunun tamamının doğumdan sonraki tek gerçeğidir. Aslında ölüm, sadece insanoğlunun değil dünya üzerinde bulunan bütün canlıların ortak kaderidir. Varlık sahnesinde bulunan her şey, günün birinde ölmeye mahkûmdur.

Âlemleri yaratan Cenab-ı Hak Kur’an-ı Kerim’de bu gerçekten birçok kez bahsetmiştir. Ayet-i kerimelerde, “De ki: Kaçıp durduğunuz ölüm, muhakkak sizi bulacaktır...” (Cum’a, 62/8) ve “Nerede olursanız olun, sağlam ve güçlendirilmiş kaleler içinde bulunsanız bile ölüm size ulaşacaktır.” (Nisâ,

4/78) buyrularak ölümün kaçınılması mümkün olmayan bir gerçek olduğu vurgulanmaktadır. Hatta Yüce Allah, bu durumun yeryüzündeki bütün canlılar için geçerli olduğunu “Her canlı ölümü tadacaktır.” (Âl-i İmrân, 3/185; Ankebût, 29/57; Enbiyâ, 21/35) ifadeleriyle Kur’an-ı Kerim’in farklı sûrelerinde tekrarlamıştır.

Ölüm, Yüce Yaratıcı’nın kanunudur ve bu nedenle de onu değiştirmeye O’nun dışında hiç kimsenin gücü yetmez: “Aranızda ölümü takdir eden biziz. Ve biz, önüne geçilebileceklerden değiliz.” (Vâkı’a, 56/60).

SÖZÜN ÖZÜ

Malım, mülküm,
servetim hepsi evde
kaldı,

Eşim, dostum,
akrabam geçtiğim
yolda kaldı,

Dostlarımdan
birisi benden hiç
ayrılmadı,

Allah için yaptığım
iyilikler bende
kaldı.

Hacı Bektaş-ı Veli

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Bize imanı sevdire, kalplerimizi imanla süsle. Bize küfrü, itaatsizliği ve isyanı sevdirmeme, kerih göster, bizi doğru yolu bulanlardan eyle.” (Hâkim, *Deavât*, No: 1868)

ÂŞÛRÂ: ON MUHARREM

Âşûrâ günü, Hz. Nuh’tan itibaren bütün Sami dinlerde var olan bir gündür. Peygamberimiz Yahudileri taklit etmemek için müminleri uyarılmış ve sadece Âşûrâ günü değil muharremin dokuz, on ve on birinci günlerinde oruç tutmalarını tavsiye etmiştir (*Buhari, Sasm, 69*).

Çok eskilerden beri pişirilip konu komşuya dağıtılan tatlıya adını veren Âşûrâ, geleneğimizde önemli bir yer tutmaktadır. Birbirinden farklı tatların bir araya gelmesiyle oluşan mükemmel lezzet Anadolu halkının birlikteliğinin, dayanışmasının ifadesi olarak yansımıştır. Anadolu’da

Muharrem ayının onuncu günü başlayarak sonraki günlerde de esnaf tarafından pişirilen Âşûrâ özel törenlerle halka verilirdi. Osmanlılar döneminde de sarayda helvacılar nezaretindeki aşçılar tarafından pişirilen Âşûrâ, özel kaplarla birkaç gün sarayda yaşayanlara ve halka dağıtılırdı. Günümüzde Âşûrâ orucu tutma ve Âşûrâ pişirerek dağıtma devam etmektedir.

Ayrıca Âşûrâ İslam tarihinde, Hz. Hüseyin’in Kerbela’da şehid edilmesinden sonra Şîa için önem kazanmış ve matem günü olmuştur.

SÖZÜN ÖZÜ

Şehitlerin serçeşmesi,
Enbiyanın bağı başı,
Evliyanın gözü yaşı,
Hasan ile Hüseyin’dir.
Kerbela’dır yazıları,
Şehid olmuş gazileri,
Fatma Ana kuzuları,
Hasan ile Hüseyin’dir.
Derviş Yunus dünya
fânî,
Bizden evvel gelen
hani,
İki cihanın sultanı,
Hasan ile Hüseyin’dir.

Yunus Emre

**GÜNÜN
DUASI**

“Ey rabbimiz! Bizi sana teslim olanlardan eyle, soyumuzdan da sana teslim olacak bir ümmet çıkar. Bize ibadet usullerimizi göster, tövbemizi kabul et...” (Bakara, 2/128)

CAMİLER VE DİN GÖREVLİLERİ HAFTASI

Müslümanlığımızın ve istiklalinin simgesi olan camilerimiz, huzur, bilgi, birlik ve ibadet mekânlarımızdır.

Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından 1986 yılından beri kutlanmakta olan “Camiler Haftası” 2003 yılından itibaren “Camiler ve Din Görevlileri Haftası” olarak yurt içinde ve yurt dışında çeşitli etkinliklerle, büyük bir coşkuyla kutlanmaktadır. Bu hafta münasebetiyle Başkanlıkça öne çıkarılan bir ana tema doğrultusunda düzenlenen etkinliklerle toplumsal bir farkındalık ve ortak bir bilinç oluşturulması hedeflenmektedir. Bunun sonu-

cunda bir yandan camilerimizin fiziki şartlarının yeniden gözden geçirilmesi yönünde önemli çalışmalar yapılmakta; diğer yandan da engelli, çocuk, genç, kadın gibi farklı toplum kesimlerinin camiyle daha fazla buluşabilmesine imkân sağlanmaktadır.

Bu hafta nedeniyle din görevlilerimiz hastaları, hastaneleri, hapisaneleri, güçsüzler yurdundaki yaşlıları, yetiştirme yurtlarındaki çocukları ziyaret ederek onların gönüllerini almaktadırlar. Mahallelerindeki yetim ve yoksullara yardım edilmesine aracılık yapmaktadırlar.

SÖZÜN ÖZÜ

Gönül erlerinden biri, güçlü bir pehlivanın öfkeden köpürdüğünü görünce: “Buna ne olmuş?” diye sordu. “Biri, ona sövmüş.” dediler. Bunun üzerine o gönül adamı şöyle dedi: “Ey pehlivan! Kaç yüz kiloluk ağırlıkları kaldırırsın da küçücük bir sözümü kaldıramazsın?”

**GÜNÜN
DUASI**

“Rabbimiz! Şüphesiz ki sen gizlediğimizi de açıkladığımızı da bilirsin. Yerde ve gökte hiçbir şey Allah’a gizli kalmaz.”
(İbrahim, 14/38)

VAKİT VARKEN

Adamın birinin evinin önünde dikenler bitti. Büyüyüp geliştikçe yoldan geçenleri rahatsız etmeye başladı. Bir gün bir bilge kişi onu “Vaktini geçirmeden sök bunları” diye uyardı ama nafiye. Adam “bugün olmazsa yarın” diyerek işi sürekli erteliyordu. Dikenler gün geçtikçe büyümüş, sadece yoldan geçenleri değil adamı da rahatsız etmeye başlamıştı.

Bilge kişi adamın bu hâlini görünce: “Hep yarın diyerek bu işi erteliyorsun, fakat şunu bil ki her geçen gün o dikenler büyüyüp güçleniyor, sen ise güç

kuvvet kaybediyorsun, dikenler gün geçtikçe gençleşiyor sen ihtiyarlıyorsun.”

Zaaf ve kusur sahibi olmak, insan olmanın gereğidir. Ancak kişisel zaafılar vaktinde ıslah edilmediğinde diken gibi kökleşir; başkalarından çok kişinin kendisine zarar verir. Her işte olduğu gibi insanın kendi zaaflarıyla mücadelesi için de en verimli dönem, gençliktir.

Efendimiz’in hadisi bize bunu hatırlatır: “İnsanlar iki şeyde aldandı: Sağlık ve boş zaman.”
(Buhari, Rikak, 1).

SÖZÜN ÖZÜ

*Başlangıçlar,
nihayetlerin tecelli
ettiği yerlerdir.
Kimin bidayet ve
başlangıcı Allah
ile olursa nihayeti
de O’nunla, O’na
doğru olur.*

Ataullah İskenderi

**GÜNÜN
DUASI**

“Rabbimiz! Peygamberlerin aracılığıyla bize vaad ettiklerini ver bize; kıyamet gününde bizi rezil etme. Sen asla sözünden dönmezsın.” (Âl-i İmrân, 3/194)

CAMİLER KÂİNATIN KÜÇÜK BİRER ÖRNEĞİDİR

İnananların Yaradan ile buluştuğu, O'nun varlığını hissettikleri, O'nu yücelterek ibadet ettikleri mekânlar olma bakımından camiler, Yüce Allah'ın evi olarak kabul edilir ve adlandırılırlar. Yeryüzü, mabet olarak telakki edildiği gibi, cami de kâinatla benzerlikler gösterir. Öyle ki kubbesi, dünya semasını; sütun ve direkleri, yeryüzündeki dağları ağaçları; minaresi Allah'ın birliğini hatırlatmakta, bir diğer ifadeyle cami, sembolleşmiş mimari özellikleriyle kâinatın küçük bir örneği hâline gelmektedir.

Kur'an-ı Kerim'de insanoğlu için bir beşik olarak nitelenen yeryüzü (Zuhruf, 43/10) nasıl bir beşik gibi türlü nimetleriyle insanoğluna kucak açmışsa, cami de kubbesinin altında toplumsal konum, renk, ırk, cinsiyet, zengin ya da fakir, sağlıklı ya da engelli farkı gözetmeksizin bütün inananları bağrına basar.

Her yaş grubundan ve eğitim düzeyinden insan camide omuz omuza saf tutar, bir arada öğrenir, hayat boyu yeni bilgilerle mücehhez olma imkânı bulur.

SÖZÜN ÖZÜ

*Bir gönül erinden
ders almaya
başlayan biri,
halkadaki arkadaşımı
çekiştirmeye
başlamıştı. Başka bir
arkadaşı ona kızarak:
“Sen hiç savaşa
katıldın mı?” diye
sordu. “Katılmadım”
deyince arkadaşı:
“Kâfir senin şerrinden
emin oluyor
ama Müslüman
senin dilinden
kurtulamıyor!” dedi.*

GÜNÜN DUASI

“Rabbimiz! Nurumuzu arttır, eksiltme ve bizi bağışla. Şüphesiz senin her şeye gücün yeter.” (Tahrîm, 66/8)

MAHREMİYETİMİZİ KORUYALIM

Mahremiyet, kişinin sadece kendisine ait olan, başkalarıyla paylaşmamaya özen gösterdiği bir husus olmasının yanında, aynı zamanda sınırları Allah tarafından belirlenmiş bir alandır. İnanan insan kendi mahremiyetini korumak ve dinin belirlediği sınırlara riayet etmekle yükümlüdür. Ancak günümüzde maalesef bireysel mahremiyetin sosyal medya aracılığıyla teşhir ve ihlali gittikçe büyüyen bir probleme dönüşmektedir. Oysa mümin her zaman ve zeminde olduğu üzere cep telefonu, bilgisayar, internet gibi teknolojik imkânları kullanır-

ken de imanî bir şuurla hareket etmelidir. Allah’ın Alîm (bilen), Habîr (haberdar olan), Semî (işiten), Basîr (gören) olduğunu hatırdan çıkarmamalıdır. Gündelik hayatına olduğu gibi, dijital ortamdaki tutumlarına ve sanal ilişkilerine de bu inanç yön vermelidir. Sosyal medya hesabındaki takipçilerinin zamanla artması kişiye haz verirken, asıl ve daimi takipçisi olan Allah Teala’yı (Fecr, 89/14) unutmamalı, her an O’nun gözetimi altında olduğunu, her söz ve davranışından dolayı hesaba çekileceğini bilerek hareket etmelidir.

SÖZÜN ÖZÜ

Ameller bir takım suretlerden ibarettir. Bunların ruhları ise içlerinde ihlas sırrının bulunmasıdır.

Ataullah İskenderî

**GÜNÜN
DUASI**

“Ödül ve ceza gününün tek hâkimi. (Rabbimiz!) Ancak sana kulluk eder ve yalnız senden yardım dileriz.”
(Fâtiha, 1/4-5)

FÂTİHA’NIN ÖNEMİ

Bir kutsi hadiste Allah Teala’nın, “Namazı (Fâtiha’yı) kulumla kendi aramda yarı yarıya paylaştım ve kulum dilediğini alacaktır.” buyurduğu ifade edildikten sonra şöyle devam edilmiştir: Kul (namazda Fâtiha’yı okurken) “Hamd âlemlerin Rabbi Allah’a mahsusdur.” deyince Allah, “Kulum bana hamdetti.” buyurur. Kul, “O, rahmân’dır ve rahîm’dir.” deyince Allah, “Kulum beni övdü.” der. “Ceza gününün tek sahibi.” deyince, “Kulum benim yüceliğimi dile getirdi.” der. “Ancak sana ibadet eder ve yalnız senden yardım dileriz.” deyince, “Bu, kulumla

benim aramda ortak olan kısımdır ve istediği kulumun olacaktır.” buyurur. Kul, “Bizi dosdoğru yola ilet; nimetine erdirdiklerinin yoluna; gazaba uğramışların ve doğrudan sapmışların yoluna değil!” deyince Allah, “İşte bu, yalnızca kuluma aittir ve kuluma istediği verilecektir.” buyurur.

Sonunda söylenen ve “Duamızı kabul buyur, bizi eli boş çevirme.” manasına gelen “âmin” ibaresi Fâtiha suresine dâhil olmadığı gibi, ayet de değildir. Resûlullah’ın Fâtiha’dan sonra “âmin” dediği ve böyle denilmesini öğütlediği ifade edilmiştir (Müslim, Salât, 72-76).

SÖZÜN ÖZÜ

Söz ola kese savaşı,
Söz ola bitire başı,
Söz ola ağulu aşı
Bal ile yağ ede bir
söz.

Elif okuduk ötürü
Pazar eyledik
götürü
Yaratılan hoş gör
Yaratan’dan ötürü

Yunus Emre

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Kullarını mahşerde topladığın veya mahşerde kaldırdığın gün beni azabından koru.” (Tirmizî, Deavât, 18)

BİR DÜNYA ŞEHİRİ: İSTANBUL

Dünyanın önde gelen ilim ve sanat merkezlerinden biridir İstanbul. Haliç, Marmara denizi ve surların çevrelediği yarımada, milattan önce üç binli yıllara uzanan geçmişi ile dünyanın en eski yerleşim yerlerinden biridir.

Coğrafi konumu ve tarihî zenginlikleri sebebiyle defalarca savaşlara ve kuşatmalara sahne olan şehir, cihanşümul Devlet-i Âli Osmaniye’nin genç hükümdarı Fatih Sultan Mehmet Han tarafından 1453’te fethedilmesiyle birlikte o güne kadar devam eden tarihî kimliği yeni bir boyut ve anlam kazanmıştır. Köklü

medeniyetimizin benzerlerine az rastlanan görkemli eserleriyle şehir yepyeni bir görüntüye kavuşmuştur.

Osmanlılar döneminde “payitaht-ı saltanat, taht gâh-ı saltanat gibi unvanlarla anılan İstanbul; İslamî bakışa dayanan ve bu bakışı yansıtan önemli fiziki, sosyal ve kültürel bir organizasyona sahip olmuştur. İslam medeniyetinin en güzel sanat eserleri olan ulu camiler, külliyeler, muvakkithaneler, darüşşifalar, bedestenler, çeşmeler ve kütüphaneler şehrin İslamî kimlik kazanması için önemli bir alt yapı oluşturmuştur.

SÖZÜN ÖZÜ

Komşuluğu korumak,
ahde uymak, iyiliğe
itaat, kibre karşı
çıkılmak, fazileti
almak, aşırılıktan
sakınmak, öldürmeyi
büyük suç olarak
görmek, insanlar
için insafli olmak,
öfkeyi yutmak
ve yeryüzünde
fesat çıkarmaktan
sakınmak gibi
övülecek hasletler
için mutaassıp olun.

Hız. Ali (r.a.)

**GÜNÜN
DUASI**

“...Allah’ım! Ey Rabbimiz ve her şeyin Rabbi! Beni ve ailemi dünya ve ahirette her an sana ihlasla bağlı kıl. Ey yücelik ve ikram sahibi!...” (Ebû Dâvûd, Vitr, 25)

KENDİSİNE CENNET VACİP OLAN SAHABİ: TALHA B. UBEYDULLAH (R.A.)

600 yılında doğmuş olan Hz. Talha, İslam öncesi Mekke’nin önemli tüccarlarından sayılmıştır. Ticaret için bulunduğu Busrâ’da karşılaştığı bir rahipten Hz. Muhammed’in peygamberliğini öğrenince hemen Mekke’ye dönmüş ve Hz. Ebû Bekir vasıtasıyla İslamiyet’i kabul edip ilk Müslümanlar arasında yer almıştır. Vahiy katipliği de yapan Hz. Talha hem cennetle müjdelenen on sahabiden hem de Resûlullah’ın havarisidi diye bilinen on iki kişiden biridir. Uhud Gazvesi’nden itibaren bütün

savaşlarda yer aldı. Kahramanca savaştığı Uhud Gazvesi’nde Resûlullah’ı korurken birçok yerinden yaralanmış ve eli çolak kalmıştır. O gün üzerinde iki zırh bulunduğu için Uhud kayalığına çıkmakta zorlanan Resûl-i Ekrem, Hz. Talha (r.a.)’nın sırtına basarak oraya çıkmış, bu sebeple de “Talha’ya -cennet- vacip oldu.” (Tirmizî, Menâkıb, 21) buyurmuştur. İyi bir hatip olan, zenginliği ve cömertliğiyle tanınan Hz. Talha’nın, Hz. Peygamber (s.a.s.) tarafından “hayr, feyyâz, cûd” sıfatlarıyla anıldığı rivayet edilmiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

Özel bir ilim halkasında ders vermekte olan bir âlim, öğrencilerden birine, dün neden derse gelmediğini sordu. Öğrenci, havanın soğuk ve yağmurlu olmasını sebep gösterince hoca şöyle dedi: “Soğuğa ve sıcağa yenilen, ilimde başarılı olmaz.”

GÜNÜN DUASI

“(Allah’ım!) Zenginlikle imtihan edilmenin kötülüğünden sana sığınırım. Fakirlikle imtihan edilmenin kötülüğünden de sana sığınırım.” (Buhârî, Deavât, 39)

ÖLÜM

Ferudiddin Attar Mantıku’t-Tayr’da anlatır bize: Efendim, padişahın biri yüz binlerce dinar harçayarak altınlar, mücevherle bezeli bir saray yaptırmış. Yaptırdığı bu harikulade sarayı ile gururlanan padişah ülkenin ileri gelenlerini çağırılmış ve sormuş: “Benim bu sarayımın güzelliğinde noksanlık var mıdır? Herkes söz birliği ile: “Hiç kimse yeryüzünde bunun kadar güzel bir sarayı olduğunu ne görmüş ne de işitmiştir.”

Sarayın ihtişamını görmek için toplanan halktan biri cesaretle

öne atılmış: “Ey iyi bahtlı padişah! Köşkte bir delik var o da büyük bir noksanlık!” demiş.

Herkes hayret içerisinde padişahın ne diyeceğini beklerken padişah öfkeyle adama çıkmış: “Ben böyle bir delik görmedim. Sen bu cahilliğinle sadece fitne çıkarmaya çalışıyorsun!” Adam kendinden emin bir şekilde sözlerine devam etmiş: “Ey saltanatla yücelmiş padişah! Azrail’in içeri gireceği delik kapanmamış ki. Önemli olan o deliği iyice kapatabilmektir. Yoksa ne köşkün kalır, ne tacın, ne de tahtın.”

SÖZÜN ÖZÜ

*Birisine bir iyilik
edip de karşılık
olarak iyilik
beklemek, bir gün
diktiğin ağacı ertesi
gün koparmaya
benzer.*

Şemsettin Sami

GÜNÜN DUASI

“(Rabbim!) İnsanların diriltileceği gün ve Allah’a temiz bir kalple gelenler dışında malın da çocukların da fayda vermeyeceği gün beni mahcup etme!” (Şu’arâ, 26/87-89)

AHİLİK

Anadolu’da 13.yy.’da ortaya çıkan bir esnaf teşkilatıdır. Ahîlik, Osmanlı Devleti’nin kurulmasında önemli rol oynamıştır. Bölgenin ekonomik, sosyal, siyasi konumu üzerinde etkili olmuştur.

Moğol saldırılarına karşı batıya göç eden Türk toplulukları Anadolu’ya gelmiş, esnaf ve zanaatkarlar kendi içlerinde örgütlenmişlerdir. Ahi Evran ahiliğin kurucusu kabul edilir. Temel prensibi; bir meslek, sanat sahibi olmak ve mesleğini hilesiz yapmaktır. İslam öğretisi ve tasavvuf ahlakı ile meslekî örgütlenmeyi birleştirmişlerdir. İbadete önem verip doğruluk, dürüstlük,

adalet, kardeşlik, çalışmak vb. prensipleri savunmuşlardır. Aynı mala eşit fiyat, standart üretim, malı pazara sürme, kalite birliği çok önemlidir. Üyeler bu konularda sıkı kurullarla denetlenmiştir. Meslek basamakları çırak, kalfa, usta olarak devam eder. Ustalığa geçiş “şed kuşanma” töreniyle gerçekleşir. Bir nevi icazet almak demektir. Ustasının rızasını alan bir kalfa ancak şed/kuşak kuşanarak iş yeri açma hakkına sahip olur.

Ahîlik 18.yy.’dan sonra Osmanlı Devleti’nde “lonca teşkilatı” ismiyle devam etmiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Sabır ve tahammül
sana zehir gibi
görünür. Fakat
içine yerleşince bal
kesilir.*

*İnsanın merhameti,
yumuşaklığı ve
cömertliği kendisini
düşmanlarına bile
sevdirir.*

Sadi Şirazi

**GÜNÜN
DUASI**

“...Allah’ım, nefsimi takvasını ver, onu temizle, onu temizleyenlerin en hayırlısı sensin. Onun velisi (sahibi) ve mevlası (efendisi) sensin.” (Müslim, Zikir, 73)

ÖRNEK EŞ: HZ. ÂİŞE (R.ANHA)

Hız. Âişe, ilk halife olan Hız. Ebû Bekr’in kızıdır. Annesi Ümmü Rûmân bint Âmir b. Uveymir el-Kinâniyye, lakabı ise kız kardeşinin oğlu Abdullah b. Zübeyr’e nispetle Ümmü Abdullah’tır.

Peygamberimizin kıymetli eşi Hız. Âişe, hane-i saadetin en sevgili hanımefendisi olmuştur. Hız. Âişe, Hız. Peygamber (s.a.s.) hayatta iken hep yanında ve yakınında bulunmuş, sadakatlili ve sevgi dolu bir eş, vahyi ve Hız. Peygamberin sünnetini tedris eden bir talebe olmuştur.

Peygamberimiz eşini çok sevmiş ve ona saygı duymuş, onun huzur ve mutluluğu için fedakârlıkta bulunmuş, sıkıntılı günlerinde Hız. Âişe annemiz ile teselli ve huzur bulmuştur.

Hız. Âişe (r.anha) , tefsir, fıkıh, hadis, şiir, tıp ve nesep gibi alanlarda bilgi sahibi idi. Sevgili Peygamberimizden 2210 hadis rivayet etmiştir.

Hız. Âişe (r.anha), Kur’an’dan ve Hız. Peygamberden öğrendiklerini kırk yedi yıl gibi uzun bir süre daha sahabe ve tâbiûna aktarmıştır.

SÖZÜN ÖZÜ

*Madde karanlığı,
akıl nûru; cehalet
karanlığı, ilim nûru;
nefis karanlığı,
marifet nûru; gönül
karanlığı, aşk nûru
ile aydınlanır.*

Hacı Bektaş-ı Veli

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Açlıktan sana sığınırım. Çünkü açlık ne kötü bir arkadaştır. Hainlikten de sana sığınırım. Çünkü hainlik ne kötü bir sırdaştır.” (Ebû Dâvûd, Vitir, 32)

MUHTAÇ UZANAN EL: VAKIFLAR

Vakıflar aşsıza aş, iş arayana iş, evlenmek isteyene mutluluk kaynağı oldular. İlim yolcularına sınırsız bir imkân sundular. Hastalar için bir yardım eli, yaşlılar için güzel bir dosttular.

Yuvasız kuşlar için mükemmel bir barınaktı onlar. Dağdaki yırtıcı hayvanlar bile unutulmadılar. Muhtaç kimseler, bizzat zengin bir şahıstan minnet duyarak yardım almak yerine müesseseseleşmiş kurumlardan gönül huzuru ile ihtiyaçlarını karşılayabiliyordu. Böylece, zekât, sadaka veya diğer yardımların yanı sıra vakıf müessesesi sayesinde de zengin ve

fakir arasındaki derin uçurumların oluşması engelleniyor, iki grup arasında kaynaşma temin ediliyordu. Vakıflar, malın sadece zenginler arasında dolaşımını engelleyen, onlardan fakirlerin de istifadesini sağlayan hayır işlerinin kurumsallaşması anlamını taşıyordu.

Aslında bu, imkânlarını kullanarak zengin olduğu topluma karşı bir şahsın vefa borcuydu. Vakıflar, bu borcu ödemek isteyen ve toplumun gerçek anlamdaki fakirlerine ulaşmaya çalışan zenginler için de gerçek bir köpürdü.

SÖZÜN ÖZÜ

Dostların ziyaretine
eli boş gitmek,
değirmene
buğdaysız gitmektir.

—
Sen anılması güzel
olan bir söz ol.
Çünkü insan kendi
hakkında söylenen
güzel sözlerden
ibarettir.

Mevlana Celaleddin-i
Rumî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Açıklarımı ört, korkularımı gider ve bana güven ver. Allah’ım! Ayıplarımı ört ve korkularımı gider.” (Hâkim, Deavât, No: 1902, I, 517)

ÜNLÜ EDEBİYATÇI VE KELAMCI: CÂHİZ

Asıl adı Ebu Osman Amr b. Bahr b. Mahbub el-Câhiz el-Kinani’dir. 767-777 yılları arasında Basra’da doğdu. Gözünden dolayı “Câhiz” lakabıyla anıldı. Küçük yaştan itibaren ilim öğrenmeye karşı şiddetli bir arzu duydu. Canlı bir ilim hayatının bulunduğu Basra’da Sibeveyh, Halil b. Ahmed gibi meşhur bilginlerden gramer, edebiyat ve tarih eğitimi aldı. Kelami meseleleri öğrenerek kendini geliştirdi.

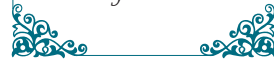
Hayatının sonuna doğru felç oldu. Ömrünün son dönemini geçirdiği Basra’da 869 senesinde vefat etti.

İnce boyunlu, esmer tenli ve kısa boyluydu. Neşeli, şakacı, zeki ve tartışmacı bir karaktere sahipti. İslam düşünce tarihine katkısından daha çok yazarlık ve edebiyatçılığıyla kendini gösterdi. Yazılarında ahengli bir üslup kullandı, sunilikten kaçındı. Kitapların, kolay anlaşılması için açık ifadelerle yazılmasını teşvik etti. Eserlerinde dikkat çekici psikolojik tahliller yaptı.

Toplumsal olay ve meselelere geniş yer verdi. Başta Kitâbü’l-hayevân ve el-Beyân ve’t-Tebyîn’i olmak üzere üç yüz altmış civarında eser kaleme aldı.

SÖZÜN ÖZÜ

Bir âlimin kusurunu arayan bazı kişiler, karşısındakini uzun süre dinlediği ve hazırcevaplar vermek yerine çok düşündüğü için onu ayıpladılar. Bunun üzerine âlim şöyle dedi: “Ne söyleyeyim diye düşünmek, niçin söyledim diye pişman olmaktan iyidir!”

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Bana doğru olanı ilham et ve beni nefsimin serrinden koru.” (Tirmizî, Deavât, 70)

ÖMER NASUHI BILMEN

1883’te Erzurum’un Salasar köyünde doğdu. Erzurum’da başladığı İslamî eğitime, İstanbul’da devam etti. Gayret ve başarısı ile hocalarının gözünü doldurdu.

Dersiâmlık, müderrislik ve İstanbul müftülüğü yaptıktan sonra 30 Haziran 1960 tarihinde Diyanet İşleri Başkanlığı görevine atandı. Ezanın Türkçe okunması ve benzeri dinî konulardaki baskılara boyun eğmeyerek 6 Nisan 1961 yılında emekliye ayrıldı. 13 Ekim 1971 tarihinde İstanbul’da vefat eden Ömer Nasuhi Bilmen Edirnekapı Sakızağacı Şehitliği’ne defnedildi.

Bilmen; İslam hukuku, tefsîr, kelam, ilm-i ahlak ve felsefe gibi ilimlerde geniş bir birikime sahipti. Aynı zamanda roman ve dîvan yazmış bir edebiyat aşığıydı. Hayatını öğrenmeye ve öğrenci yetiştirmeye adanmıştı. Hukuku İslamiyye ve Istilahat-ı Fıkhiyye Kamusu başta olmak üzere birçok eser bıraktı. Hayatı boyunca gerek inanç, gerek ibadet konusunda olsun seçkin ve saygın bir din âlimi olarak insanlارın gözünde hayırla yâd edildi.

Bilmen, toplumların gelişmesinde ilim kadar ahlaka da vurgu yapardı: “Payidâr olmaz, hayatı mahv olur bir milletin Sarsılıp bünyân-ı ahlâkı tereddî eylese”

SÖZÜN ÖZÜ

Bir kitaptan
edinilen bilgi vardır,
bir de hayattan
edinilen bilgi. Olgun
insan diye ikisine de
sahip olana denir.

Bazısının eli verir,
gönlü vermez;
bazısının da gönlü
verir, eli vermez;
her ikisi de cimridir.

Cenap Şahabettin

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Bana kendi sevgini ve senin yanında sevgisi bana fayda verecek kimsenin sevgisini ver.” (Tirmizî, Deavât, 73)

ZAMAN İSRAFI

İslam dini israfın her çeşidini yasaklamıştır. İnsanın ömrünü veya vaktini boş, faydasız ve gelişi güzel şeylerle zayi etmesi anlamına gelen zaman israfı da dinimiz tarafından yasaklanan hususlardan birisidir.

Bu konu ile ilgili olarak Sevgili Peygamberimiz şöyle buyurmuştur: “İki nimet vardır ki, bunlar hakkında çoğu kimse aldanmıştır. Onlar da sıhhat ile boş vakittir.” (Buhari, Rikak, 1).

Zaman insanın sahip olduğu en değerli sermayedir. Bu sermayeyi kaybetmek de onu dolu dolu yaşayıp kıymetini artırmak da bizim elimizdedir. Bize düşen görev içinde

bulduğumuz anı en güzel ve yararlı bir şekilde değerlendirmektir. “O hâlde boş kaldın mı, yine kalk (başka bir iş ve ibadetle) yorul.” (İnşirâh, 94/7) ayeti de buna işaret etmektedir.

Ayette Resûlullah ve onun şahsında müslümanlardan bütün vakitlerini hayırlı ve yararlı faaliyetlerle değerlendirmeleri, ibadet, dua, tebliğ ve irşad gibi dinî faaliyetlerin de; çalışma, üretme, öğrenme- öğretme, yardımlaşma ve dayanışma gibi dünyevî faaliyetlerin de hakkını vermeleri, vakitlerini israf etmemeleri istenmiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

Bir âlime:

“Namazda kunutu uzatan mı, secdeyi uzatan mı yoksa bütün namazı uzatan mı daha iyi yapmış olur?” diye soruldu. Âlim şöyle dedi: “Kim ihlas ile yapmışsa, iyi yapan odur!”

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Bana verdiğin rızık konusunda beni kanaat sahibi yap ve o rızıkımı bereketli kıl. Zayi olan her nimetin daha hayırlısını bana ihsan eyle.” (Hâkim, Deavât, No: 1878)

DÂRÜŞŞİFA

İslam dünyasında hastanelerin genel adı olarak kullanılmaktaydı. Dârü’l-âfiye, şifahane, bîmâristan da denilen hastaneler, kadın erkek, Müslim gayr-ı müslim ayırt etmeden tüm insanlar için vakfedilen sosyal hizmet kurumlarıydı. Kaynaklarda ilk İslam hastanesinin Hendek Gazvesinde yaralananlar için seyyar hastane olarak Peygamberimiz tarafından kurulduğu belirtilir.

Günümüze kadar ulaşan en eski İslam hastaneleri Selçuklulara aittir. Bu hastanelerde her türlü hastalık tedavisi yapılmakla birlikte hastaların yatağı başında tıbbi

dersler de veriliyordu. Ayrıca akıl hastaları müzikle tedavi ediliyordu. Osmanlılar döneminde külliyelerin bir parçası olarak yapılan hastaneler cami, medrese, çarşı, kervansaray, hamam, imaretlerle bir arada bulunuyordu.

Döneminin tıp fakülteleri diyebileceğimiz şifahanelerde deneylerle elde edilen ilaçlar ve şifalı bitkilerle hastalar tedavi ediliyordu. Bunların dışında hapishanelere gidilip mahkûmlar muayene edildiği gibi cüzzamlılar, körler için de ayrı hastaneler yapılmıştır.

SÖZÜN ÖZÜ

Ebû Müslim’e:
“Emeviler neden yıkıldı?” diye soruldu.
Dedi ki: “Dostlarımı,
güvendikleri için
kendilerinden
uzak tuttular,
düşmanlarını
ise kazanmak
için kendilerine
yaklaştırdılar.
Sonunda
yaklaştırdıkları
düşmanları dost
olmadı ama
uzaklaştırdıkları
dostları düşman
oldu.”

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Bana öğrettiğin şeyleri hakkımda faydalı eyle, bana fayda verecek şeyleri öğret; beni, bana fayda verecek ilim ile nasiplendir.” (Hâkim, Deavât, No: 1879, I, 510)

PEYGAMBERİMİZİN VEFAKÂR EŞİ: HZ. HATİCE (R.ANHA)

556 yılında Mekke’de doğmuş olan Hz. Hatice ikinci eşinin vefatından sonra ticaretle meşgul olmuştur. Tavsiyeler üzerine, Hz. Muhammed (s.a.s.) ile de ticaret yapmıştır. Daha sonra başarılı bir tâcir, dürüst ve doğru sözlü bir insan olduğunu gördüğü Hz. Muhammed’e evlenme teklif etmiş, o da bunu kabul etmiştir. Bu evlilik Hz. Hatice kırk yaşlarındaiken yapılmıştır.

Peygamberliğin ilk yıllarında Efendimize (s.a.s.) en büyük desteği veren, her türlü zorluğa onunla birlikte göğüs geren, bütün varlığını düşünmeden bu uğurda sarf

eden az sayıdaki insanların başında Hz. Hatice validemiz gelmektedir. Hz. Hatice yirmi beş yıl kadar süren mutlu bir evlilik hayatından sonra, 620 yılında vefat etmiştir. Resûl-i Ekrem, Hz. Hatice’nin vefatından sonra onu hiç unutmamış, fedakârlığını ve dostluğunu her fırsatta anmış, onun dostlarına ikramda bulunmayı ihmal etmemiştir.

Hz. Hatice (r.anha)hayatta iken bir başka kadınla evlenmeyen Hz. Peygamber, Hz. Âişe’nin belirttiğine göre daima hatıralarını yad edip kendisi için istiğfarda bulunmuştur.

SÖZÜN ÖZÜ

Şu üç kişiye; yani
cahiller arasındaki
âlime, zengin iken
fakir düşene ve
hatırlı iken itibarını
kaybedene acı!

Unutma ki,
yüksekte
yer tutanlar,
aşağıdakiler
kadar emniyette
değillerdir.

Şeyh Edebali

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Beni bağışla, bana hidayet nasip eyle, bana rızık ver, beni afiyette daim eyle ve bana merhamet et.” (Müslim, Zikir ve Duâ, 35)

ALLAH’IN HÜKÜMLERİNE BOYUN EĞMEK: TEVEKKÜL

Tevekkül, her şeyin yaratıcısı (Zümer, 39/62), daima diri olan (Furkân, 25/58), engin merhamet sahibi (Şu’arâ, 26/217), kullarına yardım eden (Âl-i İmrân, 3/122) bir Allah tasavvurunun sonucunda ortaya çıkan ve imanın olgunluğunu gösteren bir alamettir.

Gerekli tedbirleri alıp sonucu Allah’a bırakmak, maddî-manevî sebeplerin hepsine başvurduktan ve alınması gereken bütün tedbirleri alıp Allah’a güvenip dayanmak ve gerisini O’na bırakmak demektir.

“Ey Allah’ın Resûlü! Devemi bağlayıp da mı Allah’a tevekkül

edeyim, yoksa salıp da mı tevekkül edeyim?” diye soran birine Resûlullah (s.a.s.), “Önce onu bağla, sonra (Allah’a) tevekkül et!” (Tirmizî, Sıfatü’l-kıyâme, 60) buyurdu.

Tevekkül hiçbir zaman sebeplere sarılmaya aykırı bir durum değildir aksine hem çalışıp hem de tevekkül etmek gereklidir.

Bu Allah’ın kâinattaki kanununun bir gereğidir. Sebeplere başvurmadan, “Kader ne ise o olur.” tarzında bir anlayış ise tembellikten yahut tedbirsizlikten başka bir şey değildir ve İslam’ın tevekkül anlayışıyla ilgisi yoktur.

SÖZÜN ÖZÜ

İnsan salih amel
işler,

Ölünce nur olur
uçar gider.

İnsan kötü amel
işler,

Ölünce nar olur
uçar gider.

Elmalılı Hamdi Yazır

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Sen yardım istenilensin, dualar ancak sana ulaşır, duaları sen kabul edersin, güç ve kuvvet ancak Allah ile birlikte vardır.” (Tirmizî, Deavât, 94)

AİLEDE KONUŞMA VE DİNLEME BECERİSİ

Aile üyeleri arasında samimi-
yetle konuşabilme ve dinleme be-
cerisi gelişmişse bireyler arasında
duygusal yakınlık olur. Çocuk,
anne babası tarafından onaylan-
dığına sorunlarını anlatmaya istek-
li olur. Ebeveynleri tarafından
kabullenildiğini hissettiğinde, ha-
taları üzerinde düşünmeye başlar
ve onları düzeltmeye çalışır. Aksi
durumda çocuklar, hislerini ve
problemlerini kendilerine sak-
lamanın daha huzurlu olduğunu
fark ederler. Siz istediğinizde ço-
cuğunuz konuşmak istemiyorsa,
konuşmak istediğinde sizin de
konuşmak ve paylaşmak için ha-

zır olduğunuzu belirtip geri çeki-
lebilirsiniz. Ama konunun üzeri-
nin örtülmesine de izin vermeyin.
Sıkıntısını anlatan çocuğa, “Bunu
neden böyle yaptın, yapmadın?”
gibi sorular sormak, suçlayıcı bir
anlam içerdiği gibi çocuğun ko-
nuşmasına da fırsat vermez. Ço-
cuğunuzun söylediklerine değer
vermeniz ve anlamaya çalışmanız,
anlattıkları ile alay etmemeniz
çok önemlidir.

Çocuğunuzun size güvenme-
si hayatta karşılaştığı zorluklar
karşısında yalnız olmadığını his-
setmesi ve hayatta kalması için
önemlidir.

SÖZÜN ÖZÜ

Âdemoğlu ölesi, yer
altına giresi,
Kim iyidir kim kötü,
orada malum olası.

Burada özünü
bilenler, Hakk’a
kulluk kılanlar,
Hak yoluna
girenler, aydınlık
yüzlü olası.

Hoca Ahmed Yesevî

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Beni iyilik işledikleri zaman sevinen ve kötülük yaptıkları zaman bağışlanma dileyen kullarından eyle.”
(İbn Mâce, Edeb, 57)

VATAN VE MİLLET SEVGİSİ

İnsanın üzerinde yaşadığı, anılarını yaşattığı, kendisinden bir parça olarak gördüğü vatanını sevmesi, ondan ayrı kaldığı zaman özlemesi son derece doğal bir durumdur. Bu ortak duyguları besleyen insanların bir araya gelerek geçmiş ve geleceğe dair ortak ideallerde buluşmaları, ortak değerleri paylaşmaları ile herhangi bir toprak parçası vatan olma özelliğini kazanır.

Aynı vatan üzerinde yaşayan ve millet olma şuurunu taşıyan insanlar için o toprak parçası maddî ve manevî değerleri içinde barındırmaktadır. Bu yüzdendir

ki vatani sevmek, korumak, savunmak kutsal bir görev olarak görülmüştür. Vatanın vatan olma özelliğini devam ettirebilmesi de ancak onu vatan yapan unsurların bilinmesi, korunması ve yeni nesillere aktarılması ile mümkün olacaktır. İnsanın vatani, huzur bulduğu yerdir. Baskı ve zulmün olmadığı, güven içinde özgürce yaşanan topraktır vatan.

Ortak yaşanan din, dil ve gelenek öğeleri ile herhangi bir toprak parçası özelleşir; böylece üzerinde yaşayan insanlar da o vatanın milleti olur.

SÖZÜN ÖZÜ

*Biz sevdik aşık
olduk sevildik
maşuk olduk. Her
dem yeni dirlikte
sizden kim usanası.*

*Benlik davasını
bırak,
Muhabbetten olma
ıрак.*

*Sevgi ile dolsun
yürek,
Hoşgörülü olmaya
bak.*

Yunus Emre

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Senden düzgün bir yaşantı, temiz bir ölüm ve rezil rüsva olmadan Sana dönebilmeyi istiyorum.”
(İbn Ebu Şeybe, Duâ, I)

KÖTÜLERİN AKİBETİ

Büyük bilge Sadi Şirazî anlatır bize iki kardeşin hikâyesini: Bir sultanın iki oğlu varmış. Mert ve bilgili kimseler olarak yetiştirmiş babaları onları. Gün gelmiş sultan hastalanmış ve ölümünden sonra oğullarının arasında mücadele çıkmasını diye ülkesini aralarında pay etmiş. Ancak babalarının vefatından sonra şehzadelerden biri adının hayırla anılması için iyilik yolunu seçerken diğeri ise zengin olma emeliyle zulüm yolunu tercih etmiş.

Adil şehzade halkına kol kanat germiş, lütuf ve ihsanla muameleyi kendine şiar edinmiş. Onun ülkesinde yoksullar, düşkünler,

kimsesizler bayram etmiş. Herkes hâlinden memnun saadet içinde yaşayıp gidiyormuş.

Zengin olma sevdasındaki diğer şehzadeye gelince onun ülkesinde işler çok da iyi gitmemiş. Zira hazinesini doldurma peşinde olan şehzade esnaf ve köylüden ağır vergiler toplamaya başlamış. Köylü ekmez, esnaf iş yapamaz hâle düşmüş. Sefalet ve açlığın pençesindeki halk ise inim inim inliyormuş. Düşmanları ülkenin perişan halini görünce orayı işgal etmişler. Şehrin ileri gelenleri şehzadeye: “Zorbalığın devri artık bitti, yolun yanlış ve hatalıydı. Kötülerin akıbeti asla iyi olmaz!” demiş.

SÖZÜN ÖZÜ

*İnsanlar birbirinin
dışını görür. Allahu
Teala ise hem dışını,
hem içini görür.
Bunu bilen bir
kimsenin işleri ve
düşünceleri edepli
olur.*

İmam-ı Gâzâlî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ın gazabından, kullarının şerrinden, şeytanlarından vesveselerinden ve (onların) bana uğramalarından, Allah’ın tam kelimelerine sığınırım.” (Ebu Davud, Tıb, 19)

HAT

Arapça bir kelime olarak “yazı, çizgi, yol” anlamlarına gelen hat, belirli estetik kurallara dikkat edilerek yapılan güzel yazı yazma sanatının adıdır. Hat sanatıyla uğraşan kişiye hattat denir.

Tamamen İslam medeniyeti ile doğmuş ve gelişmiş bir İslam tezyin sanatıdır. Bugünün diliyle font dediğimiz o dönemin temel yazı türleri “aklam-ı sitte / altı kalem” diye adlandırılan sülüs, nesih, muhakkak, reyhânî, tevki’, rika’ dan oluşur. Hattat kamış kalemi ve is mürekkebiyle kâğıt üzerine öyle bir dokunur ki harfler sanata dönüşür. Harflere verilen ölçülü bir

intizam, estetik dokunuş hayranlık uyandırır. Mushaflar, el yazması eserler, mezar taşları, kitabeler, hilyeler, ferman ve tuğralar, camiler hüsn-ü hat ile süslenmiştir.

İslam’ın hüküm sürdüğü yerlerde daima ilgi görmüştür. II. Bayezid, Kanuni, II. Abdülhamit gibi Osmanlı padişahlarının çoğu bu sanatla uğraşmışlardır. İçlerinde eserleri günümüze kadar gelenler vardır.

İstanbul’un hat sanatında ayrı bir yeri olup, “Kur’an-ı Kerim Hicaz’da nazil oldu, Mısır’da okundu, İstanbul’da yazıldı.” sözü bunu destekler.

SÖZÜN ÖZÜ

Sevgi muhabbet
kaynar, yanan
ocağımızda,
Bülbüller şevke
gelir, gül açar
bağımızda.

Hırslar, kinler
yok olur, aşkla
meydanımızda,
Arslanlarla
ceylanlar, dosttur
kucağımızda.

Hacı Bektaş-ı Veli

GÜNÜN DUASI

“Rabbim! Bana tarafından temiz bir nesil ihsan eyle! Kuşkusuz sen duayı işitmektesin.” (Âl-i İmrân, 3/38)

MÜMİN ALLAH'IN NURUYLA BAKAR

Resulullah efendimiz bir hadisinde “Müminin ferasetinden sakının. Çünkü o, Allah’ın nuruyla bakar.” (Tirmizi, Tefsir, 15) buyurmuş ve “Elbette bunda feraset sahipleri için ibretler vardır.” (Hicr, 15/75) ayetini okumuştur.

Feraset, bir şey hakkında derinlemesine, incelikli bir şekilde düşündürmektir. Bir atlı nasıl ki atının hareketlerine dair birtakım sezgilere sahip olur ve yolunu ona göre belirlerse, feraset sahibi mümin de hayata dair güçlü öngörülere sahiptir. Kur’an-ı Kerim okurken, kâinatı incelerken, insanlarla haşır neşir olurken her

gözün göremediği, her aklın idrak edemediği bazı şeyleri sezer.

Feraset, bir yönüyle Allah vergisidir. Şüphesiz ki Allah’ın nuru bilinmezleri aydınlatır, karanlıktakileri görünür kılar. Ancak kişi deneyerek ve yaşadıklarından dersler çıkararak bu nura erişir ve hikmetli işlerde muvaffak olur.

Hırslarından, şahsi menfaatlerinden kendini arındırabildiği ölçüde Allah’ın nuru ile bakar. Küçük hesaplar peşinde koşup günahlara battığında kavrama yeteneğini kaybeder.

SÖZÜN ÖZÜ

*Tevazu ilmin
meyvesidir. Tevazu
şeref süsüdür.
Tevazuun meyvesi
yükselmektir.
Kanaatin meyvesi
azizliktir.*

*Erzurumlu İbrahim
Hakkı*

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Senden hidayet, takva, iffet ve gönül zenginliği istiyorum.” (Müslim, Duâ, 72)

MELEKLERE İMANIN GÜNLÜK HAYATIMIZA ETKİSİ

Meleklerle iman diğer iman esasları gibi müminlerin hayatına, anlayışlarına, dünya görüşlerine etki eder, olumlu sonuçlar kazandırır. Yanında her daim yazıcı meleklerin bulunduğunu bilen mümin kendisini yalnız hissetmez. Meleklerin inananlara dua ettiğini ve onları desteklediğini bilerek onlardan manevi destek alır, iç dünyasında coşku ve feyiz bulur.

Ayet-i kerimde bu destek ifadesini şöyle bulmaktadır. “Hani Rabbin meleklerle, “Ben sizinle beraberim. İman edenlere sebat verin. Ben kâfirlerin kalplerine korku salacağım...” (Enfâl, 8/12) diye vahyediyordu.

Meleklerin kendisinden ayrılmadığına ve davranışlarını kaydettiklerine inanan mümin hayır işleme duygusunu sürekli canlı tutar, günah işlemekten utanır ve sakınır. Söylediği tek bir kelimenin bile kaybolmadığını, tövbe etmezse en küçük bir günahının bile yazıldığını bilerek buna göre davranır. Yanında meleklerin varlığını hisseden mümin, şeytanların aldatıcı telkinlerine karşı kendisini daha güçlü hisseder; peygamberlerin, iyilerin yolundan gitmek ister. Böylelikle meleklerle iman insana hayatının her anında olumlu tesirlerde bulunur.

SÖZÜN ÖZÜ

*Mademki dini
savunmak farzı
ayındır; mademki
farzı eda etmenin
bağlı olduğu
sebepleri elde etmek
farzdır; o hâlde
düşmanlarımızın
kuvvet adına neleri
varsa hepsini elde
etmek için çalışmak
Müslüman fertlerin
her birine farzı
ayındır.*

Mehmet Akif Ersoy

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Bizi bağışla, bize merhamet eyle, (ibadetlerimizi, hayır ve hasenatlarımızı, dualarımızı) kabul eyle, bizi cennete koy, bizi cehennemden azat eyle.” (İbn Ebu Şeybe, Duâ, 135)

DUANIN ADABI

Dua, kulun acizliğini bilerek her şeye kadir olan Allah’a hâlini arz edip yardımını istemesidir.

Yaratan’a layık olduğu teslimiyet ve samimiyetle yönelmek gerekir. Sadece sıkıntı, yokluk ve zorlukta değil rahat zamanlarda da dua edilmelidir. “İnsana bir nimet verdiğimiz zaman yüz çevirir ve yan çizer. Fakat ona bir kötülük dokunduğu zaman da yalvarmaya koyulur.” (Fussilet, 41/51) buyuran Yüce Allah bu tutumu kınamaktadır. Dua hayatın her anında, içten yalvararak, gizlice (Arâf, 7/55); Yüce Allah’ın güzel isimleriyle (Arâf, 7/180) meşru,

olumlu ve anlamlı şeyler için yapılmalıdır. Kur’an’daki örnekleri ve Rasûlullah’tan öğrenilenler ile dua etmek mümkün olduğu gibi içinden geldiğince de dua edilebilir.

Allah Resûlü bir duasında Rab-bine şöyle yalvarır: “Allah’ım! Günahımı, bilgisizliğimden ötürü yaptıklarımı, haddimi aşarak işlediklerimi ve benden daha iyi bildiğin bütün kusurlarımı bağışla! Allah’ım! Ciddi ve şaka yollu yaptıklarımı, yanlışlıkla ve bilerek işlediğim günahlarımı affeyle!..” (Müslim, Zikr, 70).

SÖZÜN ÖZÜ

Bir bahçeye
giremezsen durup
seyran eyleme,

Bir gönül
yapamazsan yıkıp
viran eyleme.

Kuru idik yaş olduk,
Ayak idik baş olduk.

Kanatlandık kuş
olduk
Uçtuk
elhamdülillah.

Yunus Emre

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Rahmetinin gereklerini, mağfiretinin sürekliliğini, her türlü günahattan uzak ve salim olmayı, her türlü iyilik ve nimetleri, cennete girerek felaha ermeyi, yardımınla cehennem ateşinden kurtulmayı istiyorum.” (*Hakim, Deavât, No: 1925*)

BERZAH NE DEMEKTİR?

Öldükten sonra dirilmeye inmayan biri, ölüm geldiğinde “Rabbim! Beni dünyaya geri gönder ki, terk ettiğim dünyada salih bir amel yapayım.” der. Ancak bu sözleri nafilidir. Çünkü dünyaya geri dönmesine bir berzah, yani bir engel vardır (*Mü’minûn, 23/99-100*).

Berzah, Arapça bir kelime olup engel, perde anlamına gelir. Kişi bir kere öldükten sonra artık istese de dünyaya dönemez.

Berzah hayatı, berzah âlemi tabirleri İslam geleneğinde kişinin ölümünden sonra yeniden dirileceği güne kadar geçen süreci ifade için kullanılır.

Kişinin öldükten sonra kabirde bazı hâllerle karşılaşacağını hadislerden öğreniyoruz. Öldükten sonra kişiye cennet veya cehennemdeki yerinin gösterileceği hadislerde bildirilmiştir (*Buhari, Cenâiz, 89*).

Berzahın Kur’an’da kullanıldığı iki yer daha vardır. Her ikisinde de mevzu ölümle irtibatlı değildir. Suları tatlı ve acı olan iki ayrı denizin Yüce Rabbimizin aralarına koyduğu berzah yani engel sebebiyle birbirine karışmadıkları bildirilmektedir (*Furkân, 25/53; Rahmân, 55/20*).

SÖZÜN ÖZÜ

Seven o kimsedir
ki, sevgilisinden ne
kadar düşmanlık
görse yine
dostluğunu artırır.
Sevgilisinden
başına binlerce
sitem taşı gelse,
onlardan ancak
aşk binasını
sağlamlaştırır.

Molla Camî

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım, Beni amellerin en güzeline ve ahlakın en güzeline kavuştursun. Onların en güzeline ancak sen ulaştırırsın. Beni kötü işlerden ve kötü ahlaktan muhafaza et. Bunlardan ancak sen koruyabilirsin.” (Nesai, İftitah, 16)

ZİMEM DEFTERİ

Osmanlı’da yaygın olan bir yardımlaşma geleneğidir. Zimem defteri borçların yazılı olduğu “borçlar defteri” demektir. Kasap, manav, terzi gibi Osmanlı esnafının tuttuğu borç defterinin, günümüz tabiri ile veresiye defterinin adıdır.

Atalarımız dinimizde teşvik edilen hayır ve hasenatı farklı âdetler hâlinde yapagelmışlerdir. Peygamberimizin belirttiği, kıyamet günü arşın gölgesinde gölgelenecek olan yedi sınıf insandan biri, sağ elinin verdiği sol elinin duymayacağı şekilde sadaka veren kişi olmayı arzulamıştır.

Bu amaçla varlıklı Osmanlı eşrafı, özellikle Ramazan ayında tebdili kıyafet ederek hiç tanımadıkları mahallelerin esnafına giderlerdi. Zimem defteri başından, ortasından sonundan rastgele açtırır, borçlunun kim olduğunu bilmeden hesabı yaptırılır ve buna göre ödemesini yaparlardı. Ne borcu ödeyen kimi bu borçtan kurtardığını bilir ne de borcu silinen kendisini kimin bu borçtan kurtardığını bilirdi.

Böylece ihtiyaç sahibi, kimseye minnet duymamış olur, varlıklı kişi de gösterişten uzak, hiçbir çıkar gözetmeden infak yapmış olurdu.

SÖZÜN ÖZÜ

*Başlangıçlar,
nihayetlerin tecelli
ettiği yerlerdir.
Kimin bidayet ve
başlangıcı Allah
ile olursa nihayeti
de O’nunla, O’na
doğru olur.*

Ataullah İskenderî

GÜNÜN DUASI

“Ey Rabbimiz! Üzerimize sabır yağdır ve Müslüman olarak bizim canımızı al.” (A'râf, 7/126)

KIYMETLİ VALİDELERİMİZDEN ÜMMÜ HABİBE (R.ANHA)

Kureyş'in ileri gelenlerinden Ebû Süfyân'ın kızı olan Ümmü Habîbe, ilk evliliğini Ubeydullah b. Cahş ile yapmıştı.

İlk Müslümanlardan olan bu çift, Kureyş tarafından baskılar artınca, Habeşistan'a hicret etti. Ne var ki Ubeydullah b. Cahş orada Hristiyan oldu. Karısının da Hristiyan olmasını istediysen de Ümmü Habîbe dininde sebat gösterdi. Ancak çok geçmeden kocası öldü ve yabancı bir ülkede korunmaya muhtaç duruma düştü. Babası Ebû Süfyân henüz Müslüman olmadığı için Mekke'ye ailesinin yanına da dönemedi. Ümmü Habîbe'nin bu

durumu Hz. Peygambere ulaşmıştı. Resûlullah, kendisini İslam'a davet etmek için gönderdiği elçi aracılığıyla Habeş kralı Necâşi'den, Ümmü Habîbe'yi gıyabında kendisine nikâhlanmasını istedi.

Bunun üzerine Necâşi hem Allah Resûlü'nün isteğini yerine getirdi hem de Ümmü Habîbe'yi ve Habeşistan'da bulunan diğer Müslümanları gemilerle Medine'ye gönderdi.

Böylece Ümmü Habîbe (r.anha) sabır, teslimiyet ve sadakatinin bir mükâfatı olarak müminlerin anneleri arasına katılma şerefine nail oldu.

SÖZÜN ÖZÜ

*Kanayan bir yara
gördüm mü yanar
ta ciğerim,
Onu dindirmek için
kamçı yerim, çifte
yerim!*

*Adam aldırırda
geç git!, diyemem
aldırırım.*

*Çiğnerim,
çiğnenirim, hakkı
tutar kaldırırım!*

Mehmet Akif Ersoy

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Sevgini, seni seven kimsenin sevgisini ve sevgine ulaştıracak ameli istiyorum. Allah’ım! Sevgini, bana canımdan, ailemden ve soğuk sudan daha sevimli eyle.”

(Tirmizi, Deavât, 74)

RAHMAN’IN KUTLU ELÇİLERİ: PEYGAMBERLER

Nebîler ve resûller Allah’tan aldıkları ilahî mesajları insanlara ulaştırmak üzere seçilmiş kutlu kişilerdir. “Nebî”, haber getiren, “resûl” ise elçilik yapan anlamına gelir.

Bu özel göreve seçilenler, Rahman’ın buyruklarını insanlara iletmek, onlara ilahî vahyi açıklamakla yükümlüdürler. Sadece seçilmiş insanların yüklenebileceği bu zor görevi üstlenenler için dilimizde Farsça kökenli “peygamber” kelimesi kullanılır ki, bu da “haber getiren” demektir. Her ümmete bir peygamber

gönderilmiş ve her millet için mutlaka bir uyarıcı gelmiştir. Ancak Kur’an, peygamberlerden bir kısmını anlatmış, bir kısmını ise anlatmamıştır.

Kur’an’da adı geçen peygamberler şunlardır: Âdem, İdris, Nuh, Hud, Salih, Lut, İbrahim, İsmail, İshak, Yakub, Yusuf, Şuayb, Harun, Musa, Davud, Süleyman, Eyyub, Zülkifl, Yunus, İlyas, Elyesa’, Zekeriyâ, Yahya, İsa, Muhammed. Kur’an’da adları geçtiği hâlde Lokman, Üzeyir ve Zülkarneyn’in ise peygamber olup olmadıkları ihtilâflıdır.

SÖZÜN ÖZÜ

*Kurtulmak için
kurtarıcı olmaktan
başka yol yoktur.
Mukadderatımızın
selamete ermesi,
başka iradeleri
kurtarmakla
kabildir.*

Nurettin Topçu

**GÜNÜN
DUASI**

“Ey Rabbim! Gerek bana gerekse anne babama verdiğin nimete şükretmeye ve hoşnut olacağın iyi işler yapmaya beni muvaffak kıl. Rahmetinle beni iyi kullarının arasına kat!” (Neml, 27/19)

MİLLÎ COŞKUMUZUN ADI: CUMHURİYET BAYRAMI

İslam, insanları güçlü bir cemi-yet hâline getirmeyi hedef alır. Bu nedenle temel dayanağımız olan Kur’an ve sünnet, hukukta adalet, karşılıklı sevgi- saygı ve kardeşliği tesis etme gayesi taşır.

Toplumda bunu gerçekleştirmeye vesile olan yollardan biri de milletin tercihinin yönetimde yer aldığı Cumhuriyet yönetimidir.

29 Ekim 1923 tarihinde, Ankara’da Gazi Mustafa Kemal Atatürk başkanlığında toplanan TBMM’de ülkemizin yönetim şekli olarak Cumhuriyet kabul edildi. 19 Nisan 1925’te toplanan TBMM’de yapılan görüşmeler neticesinde

ise 29 Ekim günü millî bayram olarak kabul edildi. O yıldan itibaren 29 Ekim, devletin kuruluş günü olarak coşkulu törenlerle ülkemizde her sene resmî bayram olarak kutlanmaktadır.

Cumhuriyet Bayramı, toplumumuzun millî kimliğini korumasında önemli rol oynar. Her yıl yapılan kutlamalarda milli şuurumuzu canlandırmak için millet olarak sahip olduğumuz değerleri koruyup sonraki nesillere aktarma ile ilgili etkinliklerle Cumhuriyet Bayramı’nı milletçe coşkuyla kutluyoruz.

SÖZÜN ÖZÜ

*Benlik davasını
bırak*

*Muhabbetten olma
ırak*

*Saygı ile dolsun
yürek*

*Hoşgörülü olmaya
bak*

Gelin bugün yanalım

Yarın yanmamak için,

Ölelim ölmez iken,

Yine ölmek için.

Yunus Emre

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Senden düzgün bir yaşantı, temiz bir ölüm ve rezil rüsva olmadan sana dönebilmeyi istiyorum.”
(İbn Ebu Şeybe, Duâ, 1)

EVLİLİKTE İLETİŞİM PROBLEMLERİ

Duyguları kontrol etmek: Karşımızdaki kişinin duyguları kontrolden çıktığında ona bir şeyler anlatmanın faydası olmaz. Böyle zamanlarda onun sakinleşmesini beklemek gerekir.

Muhatabınız duygusal anlamda sakinleştikten sonra sizin söylediklerinize odaklanabilir. Karakterini değiştirmeye çalışmak: Eşlerin farklılıklarını anlayışla karşılamaları, evliliklerinin sağlıklı yürümesine katkı sağlar. Eşinizin sizin istediğiniz şekilde değişmesi -eğer istemiyorsa- imkânsızdır. Bunun için

baskı yapmanız sadece eşinizin anlaşılmadığını düşünüp strese girmesine ve evlilikte sorunlar yaşanmasına neden olur.

Dinlememek: Eşimiz konuşurken farklı şeylerle ilgilenmek, beden dilimizle onu dinlemediğimizi göstermek iletişimi olumsuz etkiler. İletişimsizlik: Tartışmayı insanlar genelde olumsuz olarak algılar. Aslında tartışmak her iletişimde olmalıdır. Bazen çiftler tartışmamak için iletişim kurmaz. Bu yaklaşım, iletişimi iyice azaltır ve zamanla sağlıklı iletişim kuramamaya başlarlar.

SÖZÜN ÖZÜ

*Bir neslin
ihyası kötülerin
imhasıyla değil,
yeni neslin eğitim
ve terbiyesiyle
mümkündür.*

*Süleyman Hilmi
Tunahan*

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Sana teslim olan bir kalp, doğru sözlü bir dil ve dosdoğru bir ahlak istiyorum.” (Hakim, Deavât, No: 1872)

ERKEN KALKAN YOL ALIR

İnsan hayatında yeri dolduramaz bir öneme sahip olan uyku hakkında dinimizin çeşitli prensipleri vardır.

Hz. Peygamberin sünnetinde, uykunun vakti, süresi ve yeri hakkında tavsiyeler ve uykuyu maddî ve manevî açıdan en iyi şekilde nasıl değerlendirebileceğimize dair de pek çok örnekler vardır. Mesela uykunun dinlenme amacını aşarak haddinden fazla uzatılması, insanı tembelleğe sürüklediği için hoş görülmemiştir. Bunun aslında makul gerekçeleri vardır. Hz. Osman’ın naklettiği bir hadiste, “Sabah uykusu, rızkın

azalmasına sebep olur.” (İbn Hanbel, I, 73) buyrulurken özellikle sabah namazından sonra uyumak uygun bulunmamıştır. Zira “Erken kalkan yol alır.” sözünde de olduğu gibi çalışmaya erken başlayanın gününün daha verimli geçtiği ve kazancının daha fazla olduğu bilinen bir gerçektir.

Bu sebeple Peygamberimiz, “Allah’ım! Ümmetinden sabahın erken vakitlerinde işe koyulanlara bereket ver.” diye dua eder ve bir askerî birlik göndereceğinde onları günün ilk saatlerinde gönderirdi (Dârimî, Siyer, 1).

SÖZÜN ÖZÜ

İyi bir dilekle selamlanırsan, daha iyisiyle karşılık ver. Bir el sana ihsanda bulunursa, ona daha fazlasını ver. Bununla birlikte fazilet ilk başlayanındır.

Hz. Ali (r.a.)

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Sen affedicisin, Kerim’sin, affi seversin, beni affet” (Tirmizi, *Deavât*, 84)

ALLAH’I GÖZET Kİ ALLAH DA SENİ GÖZETSİN

Resûlullah (s.a.s.) terbiye ve eğitim üslubunun gereği olarak her muhatabına ayrı ayrı değer verirdi. Onunla muhatap olan her bir sahabî, kendisine daha çok değer verildiğini düşünürdü.

Özellikle onun nezdinde çocukların ve gençlerin özel bir yeri vardı. Çocukluk ve gençlik yıllarında hayatı anlamlı kılacak pratik öğütler, düşünce ve inanç esasları onun ilk öğrettiği şeyler arasındaydı. Nitekim bir gün Abdullah b. Abbâs, Resûlullah’ın (s.a.s.) arkasına binmiş, aynı binek üzerinde yolculuk yapıp arkadaşları Hz. Peygamber ona şunları

söylemişti: “Delikanlı! Sana bazı şeyler öğreteceğim. Allah’ı gözet ki Allah da seni gözetsin. Allah’ı gözet ki Allah’ı daima yanında bulasın. Bir şey istediğinde Allah’tan iste! Yardıma muhtaç olduğunda Allah’tan yardım dile! Şunu bil ki bütün insanlar sana fayda vermek için toplansa Allah’ın takdiri dışında sana faydalı olamazlar. Ayrıca bütün insanlar sana zarar vermek için toplansa Allah’ın takdiri dışında sana hiçbir şeyde zarar veremezler. Bu konuda kalemlemler kaldırılmış, sayfalar (daki yazılar) kurumuştur.” (İbn Hanbel, I, 293).

SÖZÜN ÖZÜ

İnsan denen
şahsiyet, köklerini
maziye salmış
bir ağaç gibidir.
Kökler yüz yılların
derinliğine
gömülürse şahsiyet
büyüktür. Bin yılları
aşarsa şahsiyet
harikadır.

Nurettin Topçu

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Kötü ahlaktan, nefsanî arzulardan, kötü işlerden ve ayıp şeylerden beni uzaklaştır.” (İbn Hibbân, Ed’iye, No: 960)

ÂLEMLERİN RABBİNE SİĞİNMAK: İSTİÂZE

İstiâze, endişelerimizden, korkularımızdan, her türlü kötülükten Allah’ın kudretine sığınma, O’ndan yardım talep etmedir. Çaresiz kalınan, yaşamın sıkıntılarıyla baş etmekte zorlanılan durumlarda insanı hayata bağlayacak ve ona güven verecek, yüce bir varlığa sığınma ihtiyacıdır. İnsan, kendisine ahiret hayatını kaybettirmek isteyen şeytandan veya onun dostlarından gelecek telkinler ve kötülüklerden; cehennemden, kıyamet günü darlığa düşmekten, Allah’ın azap ve gazabından da yine ve ancak Allah’a sığınarak kurtulabilir. Peygambe-

rimiz de ashabına çeşitli vesilelerle şeytanın şerrinden Allah’a sığınmalarını öğütlemiştir. Bir defasında Hz. Peygamberin yanında birbirine hakaret eden iki kişiden biri o kadar öfkelenir ki, boyun damarları şişer, rengi değişir. Bunu gören Nebî (s.a.s.): “Ben bir söz biliyorum, eğer şu zat o sözü söylese, öfkesi mutlak gider.” buyurur. Orada bulunanlardan biri hemen adamın yanına giderek, Hz. Peygamberin öğrettiği “Eûzü billâhi mine’ş-şeytâni’r-racîm” (Kovulmuş şeytandan Allah’a sığınırım) sözünü söylemesini tavsiye eder...” (Buhârî, Edeb, 44).

SÖZÜN ÖZÜ

*Madde karanlığı,
akıl nûru; cehalet
karanlığı, ilim nûru;
nefis karanlığı,
marifet nûru; gönül
karanlığı, aşk nûru
ile aydınlanır.*

Hacı Bektaş-ı Veli

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım seni zikretmek, sana şükretmek, sana güzelce ibadet etmekte bize yardım et.” (İbn Hanbel, II, 299)

HAK İLE BATILI AYIRAN ZAT: HZ. ÖMER (R.A.)

Adaleti ile tanıdığımız Hz. Ömer (r.a.), Hz. Peygamberden (s.a.s.) yaklaşık on üç yaş küçüktür. Hz. Peygambere risalet görevinin verilmesinden altı yıl sonra Müslüman olmuştur. Müslüman oluşuyla ilgili bazı rivayetlerde eniştesinin ve kız kardeşinin Müslüman olduğunu öğrenip, onların okuduğu Tâhâ sûresini dinledikten sonra iman ettiği bildirilmiştir. Diğer rivayetlerde ise Müslüman olmasıyla ilgili olay şöyle anlatılmıştır: Kâbe’ye gittiği sırada Hz. Peygamberin namaz kıldığını görmüş, Kâbe’nin örtüsüne saklanarak ona yaklaşmış, Efendimizin

okuduğu Hâkka sûresinin 41-46. ayetlerini dinlemiştir. Bu ayetleri dinleyince iman etmeye karar vermiş ve bunu Hz. Peygambere bildirmiştir. İslam’a çok büyük hizmetler etmiş olan Hz. Ömer, Hz. Ebû Bekir’den sonra halife olmuştur. Hayatı boyunca sergilediği adaletli karar ve tutumlarından dolayı ‘hak ile batılı ayıran’ anlamındaki Faruk sıfatıyla anılmıştır. Bu sebeple de Hz. Âişe onun hakkında: “Ömer anılınca adalet anılmış olur, adalet anılınca ise Allah anılır ve rahmet iner.” demiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Kibir bele bağlanan
taş gibidir; onunla
ne yüzülür, ne de
uçulur.*

*Hiddet ve kin,
hakikatleri gören
gözleri kör eder.
Öfke, iyi düşünmeyi
daraltır, yanılıdır.*

Hacı Bayram-ı Veli

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Bildiğin günahlarımı bağışlamamı istiyorum. Bildiğin her türlü hayırdan istiyorum. Bildiğin bütün şeylerden sana sığınıyorum. Süphesiz sen gaybı/gizli olan şeyleri en iyi bilensin.” (Hakim, Deavât, No: 1872)

BAYRAK SEVGİSİ

Vatan ile savunulan yalnızca üzerinde yaşanılan toprak parçası değil bir milletin sahip olduğu maddî ve manevî değerleridir. Bu mukaddes değerleri canı pahasına savunmanın karşılığı ise en yüce mertebelerden biri olan şehitlik-tir. Sevgili Peygamberimiz, çeşitli şekillerde şehitliğin ve gaziliğin faziletine işaret etmiş ve malı, canı, dini ve aileyi korumak uğruna öldürülen kimselerin şehit olduğunu bildirmiştir (Ebû Dâvûd, Sünnet, 28, 29). Sancak bir ordunun namusu ve şerefi kabul edildiği için ona büyük önem atfedilmiş

ve sancağı korumak uğruna büyük mücadeleler verilmiştir. Savaş sırasında taşınan bayrak veya sancak, askerî birlik ya da ordunun birlikteliğini ve gücünü simgelenmektedir. O kaybedilirse savaş da kaybedilmiş sayılır. Bu şekilde insanın canını hiçe sayarak vatan ve bayrak gibi kutsal değerleri uğruna savaşması, onun vatanına bağlılığının bir göstergesidir. İslam tarihi, vatanını savunurken şehit veya gazi olan cesur vatanseverlerin kahramanlık öyküleriyle doludur.

SÖZÜN ÖZÜ

Dostumuzla
beraber, yaralanır
kanarız,
Her nefeste aşk ile
yaratana anarız.
Erenler meydanına
vahdet ile gir de gör,
Kırk budaklı
şamdanda kırkımız
bir yonarız.

Hacı Bektaş-ı Veli

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Sevgini, seni seven kimsenin sevgisini ve sevgine ulaştırarak ameli istiyorum. Allah’ım! Sevgini, bana canımdan, ailemden ve soğuk sudan daha sevimli eyle.”
(Tirmizi, Deavât 74)

HABEŞİSTAN’A HİCRET

615 yılının Recep ayıydı. Ashabının çektiği eziyetlere karşı bir şey yapamamanın ızdırabını duyan Rahmet Peygamberi, onlara hicret etmelerini tavsiye etmişti. İnsanın her şeyini bırakarak bilmediği diyarlara göç etmesi kolay değildi. Ancak bu göç, inandığı dini yaşamak gibi ulvî bir değer uğruna yapılıncaya kadar büyük oluyor.

Allah Teala, bu kutlu insanlar için şöyle buyuruyordu: “Zulme uğradıktan sonra Allah yolunda hicret edenlere gelince, elbette onları dünyada güzel bir şekilde yerleştiririz. Ahiret mükâfatı ise

daha büyüktür. Keşke bilselerdi.” (Nahl, 16/41). Bu ilahî müjdeye erişebilmek için inananların yolculuk yapacakları yere, Hristiyanlığı benimseyen ve adil bir hükümdara sahip Habeşistan’dı. Burası, ticarî yolculukların yapıldığı, deniz yoluyla ulaşılabilen güvenli bir ülkeydi.

Allah Resûlü inananlara şöyle seslendi: “Habeşistan’da, ülkesinde hiç kimseye zulmedilmeyen bir kral vardır. Allah sizin için bir kurtuluş yolu gösterinceye kadar orada kalın.” (Beyhakî, es-Sünenü’l-kübrâ, IX, 17).

SÖZÜN ÖZÜ

Bir söz, sözünü
bilen kişinin
yüzünü ak eder.

Sabredende kalmaz
öfkeden eser,
Kötü huydan
kurtulur sabreden er.

Yunus Emre

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Kullarını mahşerde topladığın veya mahşerde kaldırdığın gün beni azabından koru.” (Tirmizi, Deavât, 18)

CENAZE EVİNDE NELER YAPMALI?

Kur’an’da tüm canlıların ölümü tadacağı bildirilmiştir (Enbiyâ, 21/35). Ölüm birinin başına geldiğinde çevresindeki kişiler cenaze sahiplerini teselli etmelidirler. Çünkü, sevinçler paylaşıldıkça çoğalır, üzüntüler paylaşıldıkça azalır sözü doğru bir sözdür. Cenaze evine giden kişiler öncelikle cenaze sahiplerine başsağlığı, ölüye de rahmet dilemeli, o ortamın gereğine göre hareket etmeli, özellikle de cenaze sahiplerini üzecek lüzumsuz söz, tavır, davranış, konuşma, kahkaha ve gülüşmelerden uzak durmalıdırlar.

Cenaze evine ilk gidenler, ölü sahipleri üzgün ve ne yapacağını bile-

mez bir hâlde olabileceklerinden, ölünün göz kapaklarını kapatarak, çenesini bağlamalı, kollarını ve bacaklarını düzgün bir hâle getirmeli, ölünün elbiselerini çıkarıp üzerine bir örtü örtmeli, şişmemesi için ölünün karnına demir benzeri bir şey koymalıdır.

Cenaze yıkanmadan başka odalarda açıktan ya da ölünün yanında içinden Kur’an okunabilse de, cenazenin bulunduğu odada açıktan Kur’an okunması uygun değildir. Cenaze defnedildikten sonra ölü için dua etmek ve Kur’an okumak müstehaptır.

SÖZÜN ÖZÜ

En zor savaş, geçici ve boş arzularla savaştır. Benliğini bu arzulardan kurtaran, dünyaya ait tüm musibetlerden, bütün sıkıntılardan kurtulur.

*İbrahim Ethem
Hazretleri*

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Mal, aile, çocuk olarak insanlara verdiklerinin hayırlısını dilerim, sapıtan ve saptıranları değil.”
(Tirmizi, Deavât, 124)

BÜYÜK GÜNAHLAR

Günah; dinde suç sayılan, Allah’ın emirlerine aykırı olan, her iş ve söz demektir. İslam’da günah, niteliği açısından küçük ve büyük olmak üzere ikiye ayrılır.

Büyük günah, bozgunculuğa sebep olan, hakkında tehdit edici bir ayet ve hadis bulunan, işlenenin dünyada ve ahirette cezalandırılmasına sebep olan büyük suçlar ve davranışlara denir.

Peygamberimiz bir hadislerinde; “Mahveden yedi günahtan sakınınız, onlar: Allah’a ortak koşmak, sihir yapmak, haksız

yere adam öldürmek, yetim malı yemek, ribâ (faiz), savaştan kaçmak, iffetli ve iman sahibi bir kadına zina iftirasında bulunmaktır.” (Buharî, Vesaya, 23; Müslim, İman, 38) buyurmaktadır.

Bunların dışında ilahî buyrukların ihlal edilmesi (farzların yapılmaması, haramların işlenmesi), rüşvet, kumar, alkollü ve uyuşturucu madde kullanmak, yalan yere şahitlik etmek; gıybet, koğuculuk, suizan, başkalarıyla alay etmek ve hırsızlık da büyük günahlardan sayılmıştır.

SÖZÜN ÖZÜ

Âdemoğlu ölesi, yer
altına giresi,
Kim iyidir kim kötü,
orada malum olası.

Burada özünü
bilenler, Hakk’a
kulluk kılanlar,
Hak yoluna
girenler, aydınlık
yüzlü olası.

Hoca Ahmed Yesevî

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Beni bağışla, bana hidayet nasip eyle, bana rızık ver, beni afiyette daim eyle ve bana merhamet et.”
(Müslim, Zikir ve Duâ, 35)

KULA TEVAZU YAKIŞIR

Tevazu olgun mümin olmanın gereklerinden biridir. Ruhuna alçakgönüllülük işlemiş olan kimse kendini başkalarından üstün ve farklı görmez.

İsraftan ve lüks yaşamdan uzak durup sade bir hayatı tercih eder. Alçakgönüllü davranmanın aslında bir yücelme sebebi olduğunu bilir. “Allah için tevazu gösteren kişiyi Allah ancak yüceltir.” (Müslim, Birr, 69) buyuran Rasûlullah Efendimiz tevazuu yaşayarak öğretmiş, hayatının her aşamasında oldukça sade bir yaşam sürmüştür. Kendisi için ayağa kalkılmasını hoş görmemiş (Tirmizî, Edeb, 13), fakirlerle oturup

kalkmış, yemiş içmiş (Buhârî, Rikâk, 17), çocukları dahi selamından mahrum bırakmamıştır (Müslim, Fedâilü’s-sahâbe, 145).

Bu örnek tutumunun yanı sıra insanları her vesileyle kibirden sakındırıp alçakgönüllü olmaya çağırmıştır: “Allah bana, mütevazı olup birbirinize karşı övünmemeni ve birbirinize karşı haddi aşan davranışlarda bulunmamanızı vah-yetti.” (Müslim, Cennet, 64).

Unutulmamalıdır ki, İslam’a göre büyüklük sadece Allah’a mahsustur. Kula ise kibir değil, alçakgönüllülük yaşar.

SÖZÜN ÖZÜ

*Aldığımız nefesi
bile geri veriyorsak,
hiçbir şey bizim
değildir.*

*Sabrın sonu
selamet,
Sabır hayra alamet.
Bela sana kahretsin;
Sen belaya selam et.*

Necip Fazıl Kısakürek

GÜNÜN DUASI

“...(Allah’ım!) Beni güzel ahlaka eriştir. Senden başka güzel ahlaka eriştirecek yoktur. Kötü ahlakı benden uzaklaştır. Senden başka kötü ahlakı benden uzaklaştıracak yoktur!...” (Müslim, Müsafirin, 201)

RASÛLÜLLAH’IN (S.A.S.) ÇİĞERPARESİ: HZ. FÂTİMA (R.ANHA)

Hız. Peygamberin en küçük kızı olan Hız. Fâtıma 609 yılında Mekte’de doğmuştur. Künyesi “Ümmü ebîhâ (babasının annesi)”, lakabı “parlak ve aydınlık yüzlü kadın” anlamında “Zehrâ” olmuştur. Fâtıma on beş yaşını tamamladık-tan sonra Hız. Ali ona talip olmuş ve bu talebi Resûlullah tarafından kabul edilmiştir.

Hız. Fâtıma’nın çeyizi kadife bir örtü, içine hurma lifi doldurulmuş deri bir yastık, iki el değirmeni ve deriden yapılmış iki su kabından ibaret olmuştur. Düğünleri 624 yılında gerçekleşmiş,

Hız. Fâtıma 625’te ilk çocuğu olan Hasan’ı, bir yıl sonra da Hüseyin’i dünyaya getirmiştir. Daha sonraki yıllarda küçük yaşta ölen Mu-hassin (Muhsin) ile, kızları Ümmü Gülsûm ve Zeyneb doğmuştur. Rasûlullah’ın nesli, Hız. Fâtıma (r.anha)’nın çocuklarıyla devam etmiştir. Hız. Fâtıma, Rasûlullah’ın ahirete irtihalinden beş buçuk ay sonra 632 yılında vefat etmiştir.

Resûl-i Ekrem, “Fâtıma benim bir parçamdır, onu sevindiren beni sevindirmiş, onu üzen de beni üzmüş olur.” (Buhârî, Fezâilü ashâbi’n-nebi, 12) buyurmuştur.

SÖZÜN ÖZÜ

Matem ölüyü
diriltmez,
hayıflanmak
geçmişini geri
getirmez, keder
musibeti def etmez.
Selametın anahtarını
varsa yoksa iştir,
hayırlı amel, İslam
aksiyonudur.

Mehmet Akif Ersoy

**GÜNÜN
DUASI**

“Ey kalpleri evirip çeviren (Allah'ım!) Benim kalbimi dinin üzere sabit kıl.” (Tirmizi, Deavât, 89)

ATATÜRK VE 10 KASIM

Cumhuriyetimizin kurucusu ve ilk Cumhurbaşkanı olan Gazi Mustafa Kemal Atatürk, 1881 yılında Selanik'te doğdu. Babası Ali Rıza Bey, annesi Zübeyde Hanım'dı. Atatürk 10 Kasım 1938 Perşembe İstanbul Dolmabahçe Sarayı'nda saat dokuzu beş geçte hayata gözlerini yumdu. Atatürk'ün cenazesi için büyük bir tören yapıldı. Cenaze namazını Prof. Dr. Şerafettin Yaltkaya kıldırdı. Naaşı yerli ve yabancı birçok devlet temsilcisinin de katılımıyla İstanbul'dan Ankara'ya nakledilerek 21 Kasım 1938'de Etnoğrafya Müzesi'ndeki geçici kabrine konuldu. 10 Kasım 1953'te ise Ankara'nın Çankaya ilçesinde o günkü

adı Rasattepe olan Anıttepe'de yaptırılan ebedi istirahatgahı Anıtkabir'e büyük bir törenle tevdi edildi.

Atatürk, milleti ile bütünleşen, ondan kuvvet alan, insanları etkileyen bir şahsiyetti. O, “Yurtta barış, dünyada barış” sözü ile dünya insanlığının gönlünde layık olduğu yerini almıştır.

Atatürk bir sözünde şöyle der: “Benim naçiz vücudum elbet bir gün toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır.” Bize düşen görev, Atatürk'ün bıraktığı ve “ilelebet payidar kalacak” dediği Türkiye Cumhuriyeti'ni, dünyanın en gelişmiş ülkeleri düzeyine çıkarmaktır.

SÖZÜN ÖZÜ

*Alan Sensin, veren
Sensin, kılan Sen.*

*Ne verdinse odur
dahi nemiz var.*

*Hakikat üzere
anlayıp bilen Sen.*

*Ne verdinse odur
dahi nemiz var.*

Aziz Mahmud Hüdayi

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Senden benim için hayırları açmanı, işlerimin hayırla sonuçlanmasını, açığı ve gizlisi ile her türlü hayrı, cennette yüksek dereceler istiyorum. (Allah’ım!) Duamı kabul eyle.” (*Hakim, Deavât, No: 1911*)

EN HAYIRLINIZ AİLESİNE EN GÜZEL DAVRANANIZDIR

Peygamberimiz, kadının yaratılışı gereği ince ve kırılğan olan yapısına dikkat çekerek erkekleri uyarılmış, bu hassas yapıyı görmezden gelerek onu zorlamanın kırılma ile sonuçlanacağına işaret etmiştir. O, hanımlara karşı nazik olunmasını öğütlerken kendine has üslûbuyla onların kristallere benzetmiştir.

Enes b. Mâlik’ten rivayet edildiğine göre, Veda Haccı için yola çıkıldığında Enes’in annesi Ümmü Süleym, Peygamber Efendimizin eşleriyle beraberdi. Enceşe isimli bir kılavuz da develeri

sürüyordu. Yolculuğun heyecanı ile yüksek sesle şiirler okuyan bu güzel sesli köle develerin hızlanmasına neden olunca Resûlullah ona şöyle seslendi: “Ey Enceşe! Kristalleri taşırken yavaş ol!” (*Müslim, Fedâil, 72*).

Allah’ın Elçisi, hayatın her alanında olduğu gibi kadınlara iyi muamele konusunda da kendisini örnek göstermiş ve şöyle buyurmuştur: “En hayırlınız, ailesine en güzel davrananınızdır. Ben de sizin aranızda ailesine karşı en hayırlı davrananınızım.” (*İbn Mâce, Nikâh, 50*).

SÖZÜN ÖZÜ

*Şehamet dini,
gayret dini ancak
Müslümanlık’tır;*

*Hakiki
Müslümanlık
en büyük bir
kahramanlıktır.*

Mehmet Akif Ersoy

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Bana doğru olanı ilham et ve beni nefsimin şerrinden koru.” (Tirmizi, Deavât, 70)

TEKFİR ETMEK NE DEMEKTİR?

Tekfir, birini küfürle itham etmek, mümin diye bilinen birine kâfir hükmü vermek anlamına gelmektedir. İslam tarihinde siyasi olaylar sebebiyle Müslümanların birbirlerini tekfir ettiği durumlar olmuştur. Kendi anlayış ve bakış açılarını mutlaklaştıran, tek doğru ve dolayısıyla kurtuluşa erecek tek anlayış kabul eden ve bunun dışındakileri kâfir kabul eden akımlar da ortaya çıkmıştır. Günümüz dünyasındaki tekfir hareketleri de büyük ölçüde siyasi birer reaksiyon durumundadır. İslam’ın temel esaslarını özgür iradeleriyle reddettikleri bilinmeyen insanların, onların tu-

tum ve davranışlarından hareketle ve zanna dayanan delillerle kâfir olduklarını söylemek inancımız açısından son derece risklidir. “Ey iman edenler! Allah yolunda sefere çıktığınız zaman, gerekli araştırmayı yapınız. Size selam veren kimseye, dünya hayatının geçici menfaatine göz dikerek, ‘Sen mümin değilsin’ demeyiniz. Allah katında pek çok ganimet vardır.” (Nisâ, 4/94) ayeti net bir biçimde, insanların açık beyanına dayanmayan ve sırf durumdan vazife çıkararak insanları tekfir etmenin yanlışlığını vurgulamaktadır.

SÖZÜN ÖZÜ

*Bu vatanın her
karış toprağında
bir Yunus, bir
derviş, bir ermiş
yatar. Bu insanlar
ki gördüğümüz
kara toprağı
vatanlaştırmışlardır,
kutsileştirmişlerdir.*

*Osman Yüksel
Serdengeçti*

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Tövbelerimizi kabul eyle, şüphesiz ki sen tövbeleri çok kabul edensin, çok merhametlisin. Bizi nimetlerine şükredenler, nimetlerinle seni övenler, verdiği nimetleri kabul edenlerden eyle ve bize nimetlerin devamını ihsan eyle.” (Hakim, Temin, No: 977)

AİLEDE ADALETİ GÖZETMEK

Adalet duygusunun filizlendiği yer olması açısından aile ocağı ve buradaki davranışlar, Peygamberimizin önem verdiği hususlar olmuş ve o, hakkaniyete uygun olmayan davranışları asla onaylamamıştır. Özellikle eşlerin birbirleri üzerindeki haklara riayet etmeleri gerekir. Hz. Peygamberin bu konuda ne kadar hassas olduğu birçok rivayette dile getirilmiştir. Çünkü adalet bilincinin oluştuğu ilk yer şüphesiz ailedir. Cinsiyet farkı gözetilmeksizin bütün aile bireylerinin maddî ve manevî gereksinimlerinin Allah’ın belirlediği adalet ölçüleri içinde karşılandığı bir ailede yetişen insanlar, hayatları boyunca adil dav-

ranmaya namzettir. Bunun içindir ki Resûlullah, “Allah’tan hakkıyla sakının!” diye başladığı uyarının hemen peşinden, “Çocuklarınız arasında adaletli davranın.” (Ebû Dâvûd, Büyü’ (İcâre), 83) buyurmuştur. Çünkü Allah korkusu ile adalet komşudur, yan yanadır, birbirinin tamamlayıcısıdır. Yine Peygamberimizin verdiği müjdeye göre bu hassasiyete sahip ana babalara verilecek karşılık ise doğrudan cennet olacaktır (Ebû Dâvûd, Edeb, 120-121). Bu bilincin hâkim olduğu bir ailede yetişen çocuğun gönlünde her zaman hak ve hakkaniyet duygusu, adalet hissi ve Allah korkusu bulunacaktır.

SÖZÜN ÖZÜ

En üstün ahlaki davranış; sana gelmeyen akrabaları ziyaret etmen, seni mahrum edenlere ikramda bulunman ve sana kötülük yapanları affetmendir.

Sadi Şirazî

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Dinim, dünyam, ailem ve malım hakkında af ve afiyet istiyorum.” (Hakim, Deavât, No: 1902)

EHL-İ KIBLE

Kâbe’ye yönelerek namaz kılmanın farz olduğunu kabul edenler, inanç esaslarını değişik şekilde yorumlasalar da âlimler tarafından ehl-i kible olarak nitelendirilmişlerdir.

Farklı mezhep mensuplarının sadece kendini doğru yolda görüp diğerlerini İslam dairesinin dışına çıkarmaması için âlimler iman dairesi içinde kalmanın asgari müştereklerini belirleme ihtiyacı hissetmişlerdir. Buna göre bir kimse Allah’tan başka ilah olmadığına ve Hz. Muhammed’in O’nun elçisi olduğuna inanıyor ve İslam’ın temel hükümlerini de kabul ediyorsa

İslam dairesi içinde sayılır. Kâbe’ye yönelerek namaz kılmanın en faziletli amel olduğunu belirten, namazın kişiyi şirk ve inkârdan koruduğunu, hatta namazı terkedenlerin inkâra sürüklenebileceğini haber veren hadislere (Müslim, İmân, 134) göre namaz kılmak âlimlerce İslam’ın ayırıcı vasfı ve Müslümanların asgari müşteregi olarak kabul edilmiştir.

Ehl-i kible tabiri, farklı mezheplere bağlı bütün Müslümanları bir çatı altında toplar. Ehl-i sünnete göre ehl-i kibleye mensup kimse-ler tekkir edilemezler.

SÖZÜN ÖZÜ

Ben bu ilimle
düşmanı kendime
dost yaparım.

Her odunun
kokusu,
dumanından
anlaşılır.

Mevlana Celaleddin-i
Rumî

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Her işimin koruyucusu olan dinim ile beni ıslah eyle, kurtuluşa erdir. İçinde yaşadığım, geçimimi sağladığım dünyamı benim için ıslah eyle, hayırlı kıl.” (Müslim, Duâ, 71)

KUR’AN’I NASIL OKUMALIZ?

Kur’an, tilavetiyle ibadet edilebi- len Allah kelamı yüce bir kitaptır. Kur’an, okunup rafa kaldırılacak bir kitap değil, hayat kitabıdır. Kur’an’ı Allah’ın huzurunda, O’nunla irtiba- ta geçip konuşuyormuş gibi okuma- lıyız. Kur’an okurken, dilin söylediği mesaj gönüle inmeli, akılla yögru- larak düşünce ve davranışlara yan- smalıdır.

Kur’an, inen ilk ayetlerinden iti- baren okumayı, düşünmeyi, anla- mayı ve hükümlerini uygulamayı emretmiştir. Cenab-ı Allah; “Yara- tan Rabbinin adıyla oku!” (Alak, 96/1), “Kur’an’ı, insanlara açıklaman ve

düşünüp öğüt almaları için indir- dik.” (Nahl,16/44) buyurmuştur.

İnsanlar Kur’an’ı, kendi birikim- leri ölçüsünde meal ve tefsirlerden okuyup anlayabilir.

Yüce Allah şöyle buyurmuştur: “Kur’an “okunduğu” zaman, ona ku- lak verip “dinleyin” ve susun...” (Arâf, 7/204), “Kur’an’ı (tertil üzere) ağır ağır, tane tane oku.” (Müzzemmil, 73/4).

Hz. Peygamber; “Kur’an’ı öğrenin ve okuyun.” (Tirmizi, Fedail, 2) buyuru- yor. Kur’an; adabına uygun, Eûzü- besmeleyle, ihlasla, edeple, temiz, abdestli, kıbleye dönerek, anlaşıla- cak şekilde, ağır ağır ve güzel sesle okunmalıdır.

SÖZÜN ÖZÜ

İslam, hakkı ikame
(yerine getirme)
ve zulmü izale
(ortadan kaldırma)
için Cenab-ı
Hakk’ın indirdiği
emsalsiz bir
nizamdır.

Mahir İz

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Nefsime takvasını ver ve nefsimi (her türlü kötü şeylerden) temizle, sen temizleyenlerin en hayırlısınsın. Sen nefsimin dostu ve mevlasınsın.” (Müslim, Duâ, 73)

“İMAN ETTİK” DEMEK YETERLİ Mİ?

İman esasları kuşkusuz insanı cennete sevk eden en temel unsurlardır. Müminden beklenen, imanını hayatına rehber kılması ve davranışlarına da yansıtmasıdır. Kur’an-ı Kerim’de, “İnsanlar, ‘iman ettik’ demekle imtihan edilmeden bırakılacaklarını mı zannettiler!” (Ankebût, 29/2) buyrulmaktadır. Kısacası kişiyi cennete götüren iman, kendisine salih amellerin eşlik ettiği imandır. Salih amellerin başında Allah Teala’nın yapın dediklerini yapmak, uzak durun dediklerini terk etmek vardır. Ni-

tekim İslam’ın emrettiği namaz, oruç, zekât gibi ibadetleri yerine getireceğini ifade eden bir sahabînin arkasından Hz. Peygamber, “Eğer sözünde durursa cennete girer.” (Müslim, İmân, 10) buyurmuştur. Allah Resûlü Veda Haccı’ndaki hutbesinde de ibadetlerin cennete götüren yönüne dikkat çekmiştir: “Rabbimiz Allah’a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun. Beş vakit namazınızı kılın. Ramazan ayında orucunuzu tutun. Mallarınızın zekâtını verin... Ve böylece Rabbinizin cennetine girin.” (Tirmizî, Cum’a, 80).

SÖZÜN ÖZÜ

Mümin, neşesi
yüzünde ve
üzüntüsü kalbinde,
göğsü en geniş, nefsi
en hakir olandır.
Büyüklenmeyi
hoş karşılamaz;
şöhretten nefret
eder. Üzüntüsü
uzun, endişesi
uzak, suskunluğu
çok, vakti doludur.
Çok şükreden, çok
sabredendir.

Hz. Ali (r.a.)

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Mal, aile, çocuk olarak insanlara verdiklerinin hayırlısını dilerim, sapıtan ve saptıranları değil.”
(Tirmizi, Deavât, 124)

ALLAH KULUM DERSE

Abbasi halifesi Harun Reşid, başveziri Cafer el-Bermekî’yi yanına çağırıp “Sen benim bu dünyada en sevdiğim, en güvendiğimsin. Dile benden ne dilerse.” der. O da “Bir şey istemem sultanım cevabını verir. Halife, “Olmaz öyle şey, istediğin köşkler, saraylar hizmetçileriyle beraber sana vereyim.” diye teklifini yineler. Başvezirin cevabı yine “istemem” olur. Sultan, “Öyleyse gözünün alabildiğine bütün bu araziler senin olsun.” diye ısrar eder ama Cafer el-Bermekî’nin cevabı değişmez. Halife sonunda sinirlenir ve “Ne istiyorsun be adam, sana

saltanatımı mı vereyim!” diye çıkışır. Başvezirin cevabı düşündürücüdür: “Sultanım, sen bana bir defa Cafer’im de, gerisi zaten benimdir.”

Bu dünyada insan için en kıymetli şeylerden biri, sevdiği tarafından sevildiğini ve ona değer verildiğini bilmek olsa gerek. Bir kudsî hadiste “Kulum beni anarsa, ben onun yanında olurum. O bana yürüyerek gelirse, ben ona koşarak gelirim!” (Buhari, Tevhid, 35) buyurur Allah Teala. Kulunun en ince hislerini bilen Yüce Yaratıcı, onun Rabbine yönelişine her zaman fazlasıyla karşılık verir.

SÖZÜN ÖZÜ

Bir kimse bütün ilimleri kendinde toplasa, Allah Teala’nın rızasına uygun hareket etmedikçe kurtulamaz.

Molla Camî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Sevgini, seni seven kimsenin sevgisini ve sevgine ulaştırarak ameli istiyorum. Allah’ım! Sevgini, bana canımdan, ailemden ve soğuk sudan daha sevimli eyle.”
(Tirmizi, Deavât, 74)

ALLAH’IN İPİNE SARILMAK

Âl-i imrân 103. ayette “Hep birlikte Allah’ın ipine sınımsız yapışın; bölünüp parçalanmayın.” buyrulmaktadır. Müfessirlere göre “Allah’ın ipi”nden maksat, Kur’an ve İslam’dır. Ayet, İslam dinine hep birlikte inanmayı, onu kabul etmeyi ve gereklerini yerine getirmeyi emreder.

Allah’a karşı gereği gibi saygılı olmak ve Müslüman olarak ölebilmek için Allah’ın ipine hep birlikte yapışarak tevhid inancında birleşmek, ayrılıktan uzak durmak ve ölünceye kadar imanını korumak gerekir. İslam dini inançta ve amelde birliğe büyük

önem verir. Bunun için inanç boyutunda tevhidi benimsemiş, amel boyutunda da namazların cemaat hâlinde eda edilmesi gibi birlik, beraberlik ve ümmet bilincini oluşturacak uygulamaları teşvik etmiştir. Zira fert olarak veya bölünmüş gruplar hâlinde yaşayanların dinlerini ve milliyetlerini korumaları kolay değildir. Bunların sosyal, maddî ve mânevî baskılara dayanma güçleri azdır. Din ve milliyetlerini kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya bulunurlar. İnanç ve amel boyutuyla bir ve diri olanlar ise böyle bir tehlikeden korunmuş olurlar.

SÖZÜN ÖZÜ

*Namazı, belirlenen
vaktinde kıl. Boş
vaktin olsa da
zamanından
önce kılma;
meşguliyetten
dolayı geciktirme.
Bilmiş ol ki,
işleyeceğin her
amel, namazına
bağlıdır.*

Hız. Ali (r.a.)

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Peygamberin Muhammed (s.a.s)’in senden istediği hayırlı şeyleri biz de senden istiyoruz. Yine Peygamberin Muhammed (s.a.s.)’in sana sığındığı şeylerden biz de sana sığınıyoruz.” (Tirmizi, Deavât, 94)

MESCİD-İ NEBEVÎ

Hz. Peygamberin Mekke’den Medine’ye hicretinde, bizzat kendisinin Medine’de (Rebiülevvel/Eylül-622 ile Şevval/Nisan-623 arası) yaptırdığı mescide, “Mescid-i Nebevî” denir. Bu, Kuba Mescidinden sonra Peygamberimizin yaptırdığı tarihi ikinci mesciddir (Buhari, Salat, 48).

Bitişğinde de gündüz okul, gece de yatakhane olarak kullanılan ve “Suffa” denilen büyük bir oda yapılmıştı. Burası, İslam tarihinde ilk eğitim-öğretim kurumu olarak bilinir. Mescidin diğer tarafında da, Hz. Peygamber ve ailesi için odalar yapılmıştı. Peygamberimizin kabri de buradadır.

Vahyin geldiği mekânlardan biri olan Mescid-i Nebevi, ibadet ve ziyaret amacıyla yolculuk yapılmaya değer olduğu Hz. Peygamber tarafından belirtilen üç mescidden biridir. Diğerleri, Mescid-i Haram ve Mescid-i Aksa’dır. Hz. Peygamber, Mescid-i Nebevi’de kılınan namazın, Mescid-i Haram hariç diğer yerlerde kılınan namazlardan bin kat daha faziletli olduğunu haber vererek bu mescidde namaz kılmanın önemini belirtmiş ve eviyle minberi arasındaki saha olan “Ravza-i Mutahhara”nın, cennet bahçelerinden bir bahçe olduğunu söylemiştir (Buhari, Fadlu’s-Salat, 1).

SÖZÜN ÖZÜ

Allah’ı tanıyan
kişi insanlardan
özür diler. Özür
dileyenin özrünü
kabul eyle. Sana
eziyet edeni affedip
tath ve yumuşak
söyle.

Erzurumlu İbrahim
Hakkı

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Bizi bağışla, bize merhamet eyle, (ibadetlerimizi, hayır ve hasenatımızı, dualarımızı) kabul eyle, bizi cennete koy, bizi cehennemden azad eyle, bütün işlerimizi ıslah eyle.” (İbn Ebû Şeybe, Duâ, 135)

ŞÜKRAN EĞİTİMİ

Şükür eğitimi bir farkındalık eğitimidir ve her fırsatta yapılması mümkündür. Hediye verdiği arkadaşından “teşekkür ederim” sözcüğünü duyduğunda “Ne hissettin?” sorusunu sormak ona insanlara ve Allah’a şükretmeyi öğretecektir.

İyiliğe iyilikle karşılık vermek şükürün başlangıcıdır ve esas olan hiçbir karşılığın umulmamasıdır. Mislini aşan, hep maddiyata dönük ödüller çocukları yanlış yönlendirir. Şükür eğitiminin bir yolu da “şükür günlüğü” tutturaktır. Şükür günlükleri, bir kişinin günlük yaşamı içerisinde şükrettiği

şeyleri düşünerek düzenli olarak anlatması ya da listeleyerek kaydetmesidir.

Çocuklara, herkesin şükredecek bir şeye sahip olduğu fark ettirilmelidir. Bunu belki de en iyi şekilde yardım kuruluşlarının organizasyonlarına katıldıklarında anlayacaklardır. Okulda ve evde küçük şükran notları, aile üeleri ve arkadaşlara yazılmış şükran mektupları, evde veya okulda herkesin şükrettiğini not ederek yapıştırdığı şükür ağaçları, bu değeri çocuklarımıza kazandıracaktır.

SÖZÜN ÖZÜ

Ölüm gelmeden önce amel işlemeye bak. Kabrinde yaslanacağın bir şey hazırlamalısın. Öncelikle itikadını düzeltmelisin. Sonra dini yönden zaruri bilgileri öğrenmelisin. Fıkıh kitaplarının açıkladığı şeyleri bilmeli ve amel etmelisin.

İmam-ı Rabbani
Hazretleri

GÜNÜN DUASI

“Rabbimiz! Hesap kurulacağı gün beni, anamı, babamı ve müminleri bağışla!” (İbrahim, 14/41)

İSLAM’DA SANAT

İslam’da Allah müteâldir, yani aşkındır, yüceler yücesidir. Hiçbir şey O’na benzemediği gibi, O da hiçbir şeye benzemez. Bundan dolayı İslam sanatı daha çok soyut bir sanattır. Süsleme ve nakışlar, birlikte iç içe geçerek âdeta dile gelerek Allah’ın sonsuzluğunu resmederler. Çizimlerin hiçbirinin mekânı yoktur. Zamanın üstünde seyrederek çizgilerin her biri.

İslamî tezyinatın baş unsuru sonsuzluğu ifade eden soyut ve sınırsız desenlerin tevhidi anlatmasında saklıdır. Süslemeler, insanın kalbini mâsivayla meş-

gul etmek yerine, mâsivayı yani Allah’tan başka her şeyi tecrit etmeye yöneliktir.

İslam sanatının sonsuz desenleri soyuttur. Soyut ve sonsuz desenlerin kapısı, bu desenlerin bir dalga hâlinde tekrarlanmasıyla tevhide açılır. Soyut ve sonsuz tekrarlamalar sayesinde kişileştirme son bulur. Buradan hareketle, İslamî sanat anlayışı, giyim kuşam süsünden, evlerin, ibadet yerlerinin ve diğer sosyal hayat içerisinde bir yer işgal eden tüm mesken ve mekânların dekorasyon ve düzenlenmesine kadar her yerde kendisini hissettirir.

SÖZÜN ÖZÜ

Akıllı ve uyanık
bir kimse isen,
dünyaya gönül
bağlama. Şeytan
seni kandırıp
dünyaya
meylettirirse,
seni emri altına
almış demektir.
Bundan sonra
felaketten felakete
sürüklenirsin de hiç
haberin olmaz.

Ahmed Yesevî

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Bize imanı sevdik, kalplerimizi imanla süsle. Bize küfrü, itatsızlığı ve isyanı sevdirme, kerih göster, bizi doğru yolu bulanlardan eyle.” (Hâkim, Deavât, No: 1868)

TÂBÎİN VE ETBAU’T-TÂBÎİN

Tâbiîn (tâbiûn), sahabe ile görüşüp Müslüman olarak vefat eden nesle verilen isimdir. Sahabeden aldıkları ilmi ve hadisleri sonraki nesillere aktarmışlardır. Tâbiîn, tâbiî kelimesinin çoğuludur ve uyanlar, izleyenler demektir. Hasan-ı Basrî, Hz. Ömer dönemi kadılarından Kadı Şüreyh tâbiîndendir. Üveys el-Karanî de Peygamberimiz döneminde yaşamakla birlikte onu görmediği için sahabeden değil tâbiînden sayılır. Ebû Hanife’nin sahabe ile görüştüğünü kabul edenler onu tâbiîne dâhil ederler. İslami

ilimler alanında birçok eser tâbiîn döneminde yazılmaya başlamıştır.

Etbau’t-tâbiîn (tebeu’t-tâbiîn) de tâbiîne uyanlar anlamında, herhangi bir tâbiî ile görüşüp Müslüman olarak vefat eden kimselere denir. Bu nesil, Hz. Peygamber’den sonraki üçüncü tabakadır. İmam Malik b. Enes, İmam Şafii, Ebû Hanife’nin talebelerinden Ebû Yusuf ile İmam Muhammed bu nesildendir.

Tâbiîn döneminde başlayan eser yazma faaliyeti bu dönemde çoğalmış, bazı ilim dalları sistematik hâle gelmiştir. 835 yılıyla birlikte bu devrin sona erdiği kabul edilmektedir.

SÖZÜN ÖZÜ

Şudur cihanda en
beğendiğim meslek,
Sözün odun gibi
olsun hakikat
olsun tek.

Enbiya yurdu bu
toprak, şüheda
burcu bu yer,
Bir yıkık türbesinin
üstüne, Mevlâ titrer.

Mehmet Akif Ersoy

GÜNÜN DUASI

“Rabbim! Bana ve anne babama lutfettiğin nimete şükretmeye, razı olacağın işleri yapmaya beni muvaffak kıl. Benden gelecek nesli hayırlı eyle, pişmanlıkla dönüp senin kapına başvurmak-tayım ve ben süphesiz sana boyun eğenlerdenim.” (Ahkâf, 46/15)

PEYGAMBERİMİZE “MUHAMMED” İSMİNİN VERİLİŞİ

Mekke'nin hatırlı sakinlerinden Abdülmuttalib, birkaç ay evvel evlendirdiği oğlu Abdullah'ı kaybetmenin acısıyla yanan yüreğini, onun yadigârı olarak dünyaya gelen torunuyla soğutacak, onun yavrusuyla teselli bulacaktı.

Güzeller güzeli torunu için akıka kurbanı olarak bir koç kesti. Herkes onun bu sevimli yetime ne ad verdiğini merak etmekteydi. Hemen sordular: “Doğumu münasebetiyle bize ziyafet verdiğin bu oğluna ne ad koydun?” “Muhammed adını verdim.” dedi Abdülmuttalib.

Aslında torununa bu ismi koymasını ona Yüce Allah ilham etmişti. Zira “övülen, övgülere layık” anlamına gelen “Muhammed” ismi, bütün hayırlı sıfatları kapsayan bir anlam taşıyordu. Ancak bu, oradakilerin pek aşına olduğu bir isim değildi. Bu nedenle tekrar sordular: “Ey Ebu'l-Hâris! Bu çocuğa neden babalarından birinin ismini değil de Muhammed adını verdin?” Abdülmuttalib'in cevabı oldukça anlamlıydı: “İstedim ki onu Yüce Allah göklerde, insanlar da yeryüzünde övsün!” (İbn Asâkir, Târîhu Dimaşk, III, 32).

SÖZÜN ÖZÜ

Düşmanını hasta görmek, kendi çirkin gönlünü rahatlatmak içindir.

Öfke ve aşırı istek kişiyi şaşı yapar, ruhu istikametten çevirir.

Mevlana Celaleddin-i Rumî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Harama bulaşmaktansa, helalinle yetineyim. Beni lütfunla (zengin kılarak) senden başkasına muhtaç etme.” (Tirmizi, Deavât, 110)

EN GÜZEL ÖĞRETMEN

Peygamber Efendimiz muhaptaplarına dini öğretirken bedevisiyle medenîsiyle Cahiliyye zihniyetinin hüküm sürdüğü bir coğrafyada yaşadıklarını göz önünde bulunduruyor, onlara daima sabır ve merhametle, hoşgörüyü yaklaşıyordu. Nitekim Sülem Kabilesi’nden Muâviye b. el-Hakem, Medine’ye geldiğinde onunla yaşadığı bir hatırasını şöyle anlatmaktaydı: “Bir defasında Resûlullah (s.a.s.) ile birlikte namaz kılarken cemaatten biri aksırdı. Ben de namaz içinde, ‘Yerhamükâllah’ (Allah sana merhamet etsin!) dedim. İnsan-

lar bundan rahatsız olup bana ters ters baktılar. Ben, ‘Ne oldu yahu! Neden bana öyle bakıyorsunuz!’ dedim. Bunun üzerine elleriyle dizlerine vurmaya başladılar. Beni susturmak istediklerini anlayınca sustum. Resûlullah (s.a.s.) namazı bitirdi. Anam babam uğruna feda olsun! Ne ondan evvel ne de sonra daha güzel öğreten birini gördüm! Vallahi ne bana surat astı, ne vurdu ne de beni azarladı. Sadece şöyle dedi: ‘Bu, namazdır. Namaz kılarken konuşulmaz. Namaz, tesbihtir, tekbirdir ve Kur’an okumaktır.’” (Müslim, Mesâcid, 33).

SÖZÜN ÖZÜ

Bir milletin kendine yeterli olmadığını söylemek, onu mazisiyle, iktidarıyla, imanıyla beraber gömmek demektir.

Nurettin Topçu

GÜNÜN DUASI

“(Rabbim) Arkadan gelecekler içinde iyilikle anılmayı bana nasip eyle!” (Şu’arâ, 26/84)

ŞEHİTLİK MAKAMI

Kutsal değerleri uğruna canını veren kimse şehittir ve şehitlik rütbelerin en büyüğüdür.

Pek çok hadiste deprem, boğulma, yangın gibi tabii afetlerde ölen; salgın hastalık nedeniyle hayatını kaybeden ve malı uğruna öldürülen kimselerin de şehitlik sevabı kazanacakları bildirilmiştir.

Şehitler, gerçeğin tanıkları olarak can verdikleri, can verirken melekler onların cennetlik olduklarını müjdeleyip Yüce Allah’ın onlara hazırladığı makam-

lara tanıklık ettiklerinden dolayı onlara şehit denmiştir.

Kur’an, şehitliğin ölümsüzlük olduğunu söyler:

“Allah yolunda öldürülenlere “ölüler” demeyin. Hayır, onlar diridirler. Ancak siz bunu bilemezsiniz.” (Bakara, 2/154).

Peygamberimiz bir hadislerinde müminin şehitlik iştihakına şöyle işaret eder: “Allah’tan şehitliği canı gönülden isteyen kimse yatağında ölse bile, Yüce Allah onu şehitler derecesine eriştirir.” (Müslim, İmare, 156).

SÖZÜN ÖZÜ

Eğer bir gün
“keşke” demek
istemiyorsanız üç
şeyi doğru seçin:
Eşinizi, işinizi,
arkadaşınızı

Hz. Ali (r.a.)

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Senden düzgün bir yaşantı, temiz bir ölüm ve rezil rüsva olmadan sana dönebilmeyi istiyorum.”
(İbn Ebu Şeybe, Dua, 1)

RESÛLULLAH (S.A.S.)’İN DUASI

Yaratan ile bağ kurmanın, ona sesini duyurmanın en kolay yolu olan dua, Resûlullah (s.a.s.)’in en çok yaptığı ibadetti. Çünkü dua, ibadetin özüydü (*Tirmizî, Deavât, 1*), ta kendisiydi (*Ebû Dâvûd, Vitr, 23*). Allah Resûlü, her dua edişinde öncelikle Allah’ı anar ve O’na tazimde bulunurdu. Zikir, onun duasının bir parçasıydı. Ancak Resûlullah’ın dilinde zikir, yani Allah’ı anmak, sadece belirli kelimeleri tekrar etmekten ibaret değildi.

Zikir, verdiği bütün nimetler karşısında Allah’a hamd ve şükür

içerisinde olmakta bir yönüyle. Bu nedenle güzel zikirlerle örülmüş duaları, Sevgili Peygamberimizin hayatının tamamını kapsardı. Zira hayatın her anı Allah’ın bizler için sunduğu nimetlerle donatılmıştı. Onlar da bolca tekrar etsinler diye kendisinin ve önceki peygamberlerin söyledikleri en faziletli sözün kelime-i tevhid olduğunu ümmetine bildirirdi (*Muvatta’, Hac, 81*). “Zikrin en üstünü ‘lâ ilâhe illâllah’tır...” (*Tirmizî, Deavât, 9*) buyurur ve müminleri bu zikri söylemeye teşvik ederdi (*Ebû Dâvûd, Vitr, 24*).

SÖZÜN ÖZÜ

Hatırlar mısın?
Doğduğun zaman,
sen ağlardın,
gülerdi âlem.

Öyle bir yaşam
sür ki, mevtin sana
hande olsun. Halka
matem...

Mehmet Akif Ersoy

GÜNÜN DUASI

“Ey Rabbim! Beni ve kardeşimi bağışla, bizi rahmetine garkeyle! Sen merhametlilerin en merhametlisisin.”
(A'râf, 7/151)

BÜYÜK MÜÇTEHİT VE MUHADDİS: MÂLİK B. ENES (R.A.)

Mâlik b. Enes (r.a.) 93 senesinde dünyaya geldi. Medine’de yetişti. Hac dışında oradan hiç ayrılmadı. Kur’an’ı ezberledi. Bine yakın hocadan hadis ve fıkıh eğitimi aldı. Zekâsı ve gayreti sayesinde kısa sürede ilimde derinleşti. Yirmi yaşlarında Mescid-i Nebevî’de ders vermeye başladı. 179 senesinde Medine’de vefat etti.

Uzun boylu, beyaz, güzel yüzlü ve mavi gözlüydü. Güzel ve pahalı elbiseler giyer, bunu ilim ehli için gerekli görürdü. Vakarlı ve heybetli bir görünüme sahipti. Siyasi olaylardan uzak durup, yönetici-

lere hakkı tavsiye etmeyi prensip edinmişti.

İbadet ehli ve peygamber aşığıydı. Resûlullah’a saygı ve sevgisinden, O’nun kabri şeriflerinin bulunduğu Medine’de bineğe binmezdi.

Güçlü hâfızası, derin anlayışı ve gayretli çalışmasıyla hadis ve fıkıh alanında otorite oldu. İlmin, kimse-
nin ayağına gitmeyeceğini, ilme gidilmesi gerektiğini söylerdi. Halifenin çocukları da olsa onların ayağına gitmedi.

Uzun seneler sonunda elde ettiği birikimiyle başta el-Muvatta olmak üzere bir çok eser telif etti.

SÖZÜN ÖZÜ

*Tohum saç,
bitmezse toprak
utansın!*

*Hedefe varmayan
mızrak utansın!*

*Hey gidi küheylan,
koşmana bak sen!*

*Çatlarsan, doğuran
kısrak utansın!*

...

*Ölümden ilerde
varış dediğin,*

*Geride ne varsa
bırak utansın!*

Necip Fazıl Kısakürek

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Gidip ebedî yaşayacağım ahiret hayatımı benim için hayırlı eyle. Hayatımda her türlü hayrı ziyadesiyle ihsan eyle. Ölümümü de her türlü şerlerden muhafaza eyle.” (Müslim, Duâ, 71)

ÇOCUKLARDA KAYGI BOZUKLUĞU

Çocukluk yıllarında yaşanan travmatik olaylar, kaygıyla ilgili hassasiyetlerin artmasında büyük rol oynar. Örneğin altı aylık bir bebek için yanında çığlık atılması büyük bir travmadır. Yahut 3-4 yaşındaki bir çocuğun bir akranı tarafından saldırıya uğraması ve onun tarafından ısırılması bir travmadır. “Ruha açılan yara” anlamına gelen bu travmalar, eğer uygun şekilde tedavi edilmez veya doğru davranışlarla ruhsal dengeyi yeniden sağlayacak şekilde onarılmazsa çocuk ya da gencin hayatını aynı güçte hatta daha fazla etki-

lemeyi sürdürürler. Ebeveynlerin bu konuda dikkat etmeleri gereken nokta ise, belli olaylara bağlı olarak çocuklarında gözlemledikleri davranış değişikliklerini çok iyi takip etmeleridir. Özellikle okula gitmeyi istememe, akranlarıyla ilişki kurmama ve kendi içine kapanma gibi kaçınma davranışlarını sadece “canı istemiyor” basitliğinde geçiştirmemeli, bu gibi durumlarda kaygı bozukluğunun da etkin bir rol oynayabileceğini mutlaka zihinlerinin bir köşesinde taşımaldırlar. Şayet ihtiyaç varsa bir uzman yardımı almaktan da çekinilmemelidirler.

SÖZÜN ÖZÜ

*Ne irfandır veren
ahlaka yükseklik,
ne vicdandır;
Fazilet hissi
insanlarda Allah
korkusundandır.*

Mehmet Akif Ersoy

GÜNÜN DUASI

“Ey Rabbimiz! Bizi ve imanda bizden önce olan din kardeşlerimizi mağfiret eyle ve kalbimizde mü’minler için kin ve haset bırakma. Ey Rabbimiz! Sen çok şefkat ve çok merhamet sahibisin.” (Haşr, 59/10)

GÖKLERİN VE YERİN EMİNİ: ABDURRAHMAN B. AVF (R.A.)

Abdurrahman b. Avf (r.a.), 581 yılında Mekke’de doğmuştur. Cahiliye döneminde Abdü’l-Ka’be olan adı, Müslüman olduktan sonra Hz. Peygamber tarafından Abdurrahman olarak değiştirilmiştir. Gençliğinden itibaren ticaretle uğraşmış, cahiliye devrinde bile içki içmeyen ve güzel ahlaka sahip biri olarak tanınmıştır.

İlk Müslüman olan sekiz kişiden biri olan Abdurrahman, Mekke müşriklerinin baskı ve işkenceleri yüzünden önce Habeşistan’a, sonra da Medine’ye hicret etmiştir. Hz. Peygamberle birlikte bütün savaşlara katıl-

mıştır. Uhud’da yirmiden fazla yara almış, hatta ayağındaki yaralar sebebiyle topal kalmıştır. Abdurrahman b. Avf yetmiş beş yaşlarında Medine’de vefat etmiş; vasiyeti üzerine cenaze namazını Hz. Osman kıldırmıştır. Değişik kaynaklarda kendisinden, altmış beş kadar hadis rivayet edilmiştir. Cennetle müjdelenen sahabilerden olan Abdurrahman b. Avf için, Hz. Peygamber (s.a.s.) “Sen yer ehli ve gök ehli için emîn/güvenilir bir kimsesin” (Ebû Nuaym, Ma’rifetu’s-Sahâbe, I, 120) buyurmuştur.

SÖZÜN ÖZÜ

Allah Teala’nın
kuldan yüz
çevirdiğine en
büyük işaret,
kulun kendisine
fayda vermeyecek
boş şeylerle
ilgilencesidir.

Cüneyd-i Bağdâdi

GÜNÜN DUASI

“(Rabbim) Beni, naim cennetine girenlerden eyle!”
(Şu’arâ, 26/85)

MEVLİD KANDİLİ

Bu gece Mübarek Mevlid Kandilini idrak edeceğiz. Mevlid, Arapça’da doğum yeri, doğum vaktine, Mevlid Kandili de İslamî gelecekte Allah Resûlü’nün dünyayı teşriflerinin kamerî yıl dönümü olarak kutlandığı geceye denir. Hz. Âdem’den (a.s.) başlayarak ilahi vahyi biz insanlara ileten Peygamberlik silsilesinin sonuncusu olan Sevgili Peygamberimizi (s.a.s.) anlatan en güzel kavram şüphesiz rahmet ve merhamettir.

Nitekim Kur’an-ı Kerim’de Rasûl-i Ekrem’e hitaben: “Biz seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik.” (Enbiyâ, 21/107)

buyrulmuştur. Peygamber Efendimiz (s.a.s.)’in rahmet, merhamet ve adalete dayalı kuşatıcılığı ümmetini olduğu kadar bütün insanlığı da kapsamaktadır. Onun hayatını erişilmez bir hayranlıkla seyretmek yerine, onu örnek model almaya çalışalım. Rahmet Elçisi (s.a.s.); yaşadığı dönemde bir baba, bir eş, bir komutan, bir imam, bir devlet başkanı ya da bir muallim olarak nasıl ki sahabeye yol gösterip örnek olmuşsa, bugün de bizim için vazgeçilmez bir rehberdir.

Bu duygu ve düşüncelerle Mevlid Kandilinizi tebrik ediyoruz.

SÖZÜN ÖZÜ

Deme şu niçin
şöyle,
Yerindedir o öyle,
Bak sonunda
sabreyle.
Mevla görelim
neyler,
Neylerse güzel
eyler...

Erzurumlu İbrahim
Hakkı

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Sen, yardım istenilensin, dualar ancak sana ulaşır. Duaları sen kabul edersin, güç ve kuvvet ancak Allah ile birlikte vardır.” (Tirmizi, *Deavât*, 94)

PEYGAMBER AHLAKI VE ÇOCUKLAR

Ailede sünneti yaşama ve yaşatma, anne babanın uhdesine verilmiş bir görevdir. Bundan ötürü anne ve babanın, Rasul-i Ekrem’in sünnetlerini çocuklarına yaşatabilmeleri için emek sarf etmeleri gerekiyor. Malumdur ki; davranış oluşturma bir eğitim işidir ve eğitime küçük yaştan başlamak gerekir. Çocuğa, yemeğini hangi elle yiyeceği, eve girince ne söyleyeceği gibi sünnete uygun birtakım davranışlar erken yaşlardan itibaren öğretilirse; çocuk, bu davranışları kazanmış olur. Esasen bu, Hz. Peygamber (s.a.s.)’in metodudur. Zira o, çocuklara selam

vermeyi ihmal etmeyerek (*Müslim, Selam*, 5) ve yemeğin nasıl yeneceğini (*Buhari, Et’ime*, 28) öğreterek bazı davranışların çocukluktan kazanılmasını arzu ederdi. Onun ümmeti de bu tavsiyelerini emir telakki etmiş ve Anadolu’muzun tabiriyle “ağız dualı” insanlar yetiştirmiştir. Hz. Peygamber (s.a.s.) konuşmaya başlayan çocuklara, “La ilahe illallah” gibi kısa tevhid cümlelerini ezberletirdi. Biz de çocuklarımıza bazı zikir ve duaları bu şekilde ezberletebileceğimiz gibi oyunu bir öğretim metodu olarak kullanıp duaları öğrenmeyi zevkli hâle getirebiliriz.

SÖZÜN ÖZÜ

*Biz zannediyoruz
ki, sabır düşkünlüğe
katlanmaktır.
Hâlbuki sabır,
katlanmak
değil, hayatın
sıkıntılarına göğüs
germektir.*

Mehmet Akif Ersoy

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Yaptığım işlerin kötülüğünden de henüz yapmadığım işlerin kötülüğünden de sana sığınırım!”
(Müslim, Zikir, 65)

PEYGAMBERİMİZİN SEVGİLİ KIZI: ÜMMÜ GÜLSÜM (R.ANHA)

Ümmü Gülsüm (r.anha) Mekte’de doğmuştur. Rasulullah’ın (s.a.s.) Hz. Hatice ile izdivacından dünyaya gelmiş olan gül goncalarının üçüncüsü Ümmü Gülsüm (r.anha) olmuştur. Hz. Zeyneb ve Hz. Rukıyye’den sonra dünyaya gelmiştir.

Asıl isminin Ümeyye veya Âmine olduğu belirtilmiştir. Nübüvvetten önce Ebû Leheb’in oğlu Uteybe ile nikâhlanmıştır. Ancak Tebbet sûresi nazil olunca taraflar bu nikâhtan vazgeçmişlerdir. Hz. Osman’ın eşi olan ablası Hz. Rukıyye 624 yılında vefat edince Resûl-i Ekrem (s.a.s.) aynı

yıl Ümmü Gülsüm’ü Hz. Osman (r.a.)’la evlendirmiştir. Hiç çocuğu olmamış olan Hz. Ümmü Gülsüm 630 yılında vefat etmiştir. Cenazesini Safiyye bt. Abdilmuttalib ve Esmâ bt. Umeys yıkamışlardır. Rasulullah (s.a.s.) namazını kıldırmıştır. Cennetü’l-bakî’ye defnedilen Ümmü Gülsüm kabre konduktan sonra Hz. Peygamber insanın topraktan yaratıldığını, oraya döneceğini ve oradan çıkarılacağını belirtmiştir. Kabir kapatılırken kerpiçlerin düzgün konmasını emretmiş, bunun yaşayanlar için uygun olacağını söylemiştir (Müsned, V, 254).

SÖZÜN ÖZÜ

Edeb, erkâna
bağlıdır, ayağımız
başımız,
Güllerden koku
almıştır, toprağımız
taşımız.
Soframızda
bulunan, lokmalar
hep helaldir,
Yiyenlere nûr olur,
ekmeğimiz aşımız.

Hacı Bektaş-ı Veli

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Seni zikretmek, sana şükretmek ve sana güzelce ibadet etmek için bana yardım et.”

(Ebû Dâvûd, Tefrîu Ebvâbi'l-Vitr, 26)

SORU SORMA ADABI

Bilginin anahtarı soru sormaktır. İnsan hem kendine hem de çevresindekilere sorular sorar. İnsana soru sorduran şey, bir yönüyle merak ve bir yönüyle de öğrenme güdüsüdür.

İnsanlar arasındaki iletişimin bir nevîni teşkil eden soru sormanın, bir takım adab ve usulü vardır. Şekli, diyalogun türüne göre değişse de şu iki temel şart her zaman gözetilmelidir. Bunlardan ilki, bilene sormak, diğeri de gereksiz soru sormamak. Kur’an-ı Kerim’de “..bilmiyorsanız kitaplılara (ilim sahipleri) sorun.” (Enbiyâ, 21/7) buyurulması insanların hem bilmediklerini

sormasını hem de bunları bilenlere sormasını tavsiye etmektedir. Diğer taraftan Peygamberimizin, “Şüphesiz Allah sizin için üç şeyi çirkin gördü: Dedikodu, malı zayıf ve israf etmek, çok soru sormak.” (Buhari, Zekât, 53) şeklindeki hadisinden de lüzumsuz soru sorulmaması gerektiğini anlıyoruz.

Soru sormak derste, sohbet, sokakta, camide kısacası hayatın her alanında söz konusudur. Hangi ortamda olursa olsun soru sorma, polemik ve tartışma amaçlı olmamalıdır. İstifade ve anlama amaçlı olmalıdır.

SÖZÜN ÖZÜ

*Kardeşin senden alakasını kestiğinde
ziyareti; yüz çevirdiğinde
lütuf ve yakınlığı;
cimrileştiğinde
cömertçe
harcamayı;
uzaklaştığında
yakınlaşmayı; sert
tavrı takındığında
yumuşak
davranmayı; suç
işlediğinde özrü
kabul etmeyi üstlen.*

Hz. Ali (r.a.)

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Senin iznin ve yardımınla sabahladık ve akşamladık. Yine senin izin ve yardımınla yaşar ve ölürüz. Sonunda dönüş yalnız sanadır.” (Ebû Dâvûd, Edeb, 110)

BOŞ HEVES

Boş hevesler peşinde koşan adamın hikâyesini Beydeba ‘Kerh bölgesinde hikmet sahibi bir zahit yaşamış. Bir gün zahidin evine uzak şehirlerden bir misafir gelmiş. Misafire Kerh bölgesine has bir hurma çeşidini ikram etmiş. Hurmayı yiyen misafir, tadını pek beğenmiş ve ricada bulunmuş: “Bu leziz hurmanın fidanından alıp, kendi memleketime götürmek, orada yetiştirmek istiyorum. Fidanı satın almamda ve bilgi edinmemde bana yardımcı olur musun?” Zahit, misafirini el üstünde tutmasına, rağmen bu

soruya olumsuz cevap vermiş: “Senin memleketinde onca çeşit sebze meyve yetişirken neden bu fidandan istiyorsun ki? Buradan fidan alman senin için sadece bir meşakkat, bir yorgunluk olacaktır. Zira bu fidan sizin memleketin ikliminde, toprağında yetişir mi onu dahi bilmiyorsun.” demiş ve ardından da hikmetli sözlerini eklemiştir: “Ulaşamayacağı şeylerin peşine düşen kimse olgun ve akıllı davranamaz. Boş heves uğruna harcanan zaman, emek ve maddiyat kayıptır. Ancak elindekilerle yetinirsen mutlu olursun.”

SÖZÜN ÖZÜ

Kanayan bir yara
gördüm mü yanar
ta ciğerim,
Onu dindirmek için
kamçı yerim, çifte
yerim!
Adam aldırırma
geç git!, diyemem
aldırırım.
Çiğnerim,
çiğnenirim, hakkı
tutar kaldırırım!

Mehmet Akif Ersoy

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Senden sana teslim olan bir kalp, doğru sözlü bir dil ve dosdoğru bir ahlak istiyorum.” (*Hâkim, Deavât, No: 1872*)

İNSAN BU, BAZEN ÖYLE BAZEN BÖYLE!

Allah Resûlü’nün kâtipliğini yapanlardan biri olan, Temîm Kabilesi’nden Hanzala b. Rabî’ başından geçen şöyle bir olayı anlatmıştır: “Resûlullah’ın yanındaydık. Bize cenneti ve cehennemi öyle anlattı ki onları gözümüzle görmüş gibi olduk. Sonra ben kalkıp eşimle çocuğumun yanına gittim ve gülüp eğlendim. Derken Resûlullah’ın yanındaki hâlimizi hatırladım hemen dışarı çıktım. Yolda Ebû Bekir’e rastladım. Ona (yaşadıklarımı anlattım ve) ‘Ben münafık oldum, münafık oldum!’ dedim. Ebû Bekir de, ‘Biz de aynı şeyleri yapıyoruz.’ dedi.” (*İbn Mâce, Zühd, 28*).

Sonra Hanzala gidip Peygambere (s.a.s.), “Yâ Resûlallah, seni gördüğümüzde kalplerimiz yumuşuyor, ahiret adamı oluyoruz. Ama senin yanından ayrıldıktan sonra dünya hoşumuza gidiyor, eşimizi ve çocuklarımızı sevip kokluyoruz.” (*İbn Hanbel, II, 305*) diye yakındı. Bunun üzerine Allah Resûlü şöyle buyurdu:

“Hanzala! Benim yanımdaki hâlinizi ayrıldıktan sonra da sürdürseydiniz melekler evinizdeyken -ya da yolda- sizinle musâfaha ederlerdi. Fakat ey Hanzala, (insan bu!) bazen öyle bazen böyle!” (*İbn Mâce, Zühd, 28*).

SÖZÜN ÖZÜ

Hiç kimseye hor
bakma,
İncitme gönül
yıkma,
Sen nefsine yan
çıkma,
Mevla görelim
neyler,
Neylerse güzel
eyler...
Erzurumlu İbrahim
Hakkı

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Senden hayırlı olan işleri yapmayı, aklın ve dinin çirkin gördüğü şeyleri terk etmeyi ve fakirlerin sevgisini istiyorum.” (Mâlik, Duâ, No: 508)

ÖNCE DEVENİ BAĞLA, SONRA TEVEKKÜL ET!

İslamî bir terim olarak tevekkül, “bir taraftan meşrû hedefe ulaşabilmek için gerekli bütün çabayı gösterirken diğer taraftan Allah’a dayanıp güvenmek ve işin sonunu O’na bırakmak”tır.

Tevekkülün anlatıldığı ayetlerde Allah’a sığınmak, O’na güvenip dayanmak ve bağlanmak gerektiği, bunun İslam inancının bir gereği, Allah’a samimi iman ve teslimiyetin zorunlu bir sonucu olduğu vurgulanmaktadır (meselâ bk. Âl-i İmrân, 3/122; Mâide, 5/11, 23; Tevbe, 9/51; Yûnus, 10/84). Ancak bu iman ve teslimiyet, olaylar karşısında

kişinin kendisini ve alması gereken tedbiri ihmal etmesi anlamına gelmez. Nitekim Hz. Peygamber, “Önce deveni bağla, sonra Allah’a tevekkül et.” buyurmuştur.

Tevekkül, yoksulluk, uyuşukluk ve durgunluğun mazereti değil bir irade ve iman gücüdür. Bunu çok iyi anlayan ashab-ı kiram, daha İslam’ın ilk yüzyılı bitmeden İslam dinini bir dünya dini hâline getirmişler ve kıtaları fethetmişlerdir. Tevekkülün “hareket ve faaliyeti bırakmak, tedbiri ihmal etmek” şeklinde anlaşılmasının İslam diniyle bir ilgisi bulunmamaktadır.

SÖZÜN ÖZÜ

Seven o kimsedir
ki, sevgilisinden ne
kadar düşmanlık
görse yine
dostluğunu artırır.
Sevgilisinden
başına binlerce
sitem taşı gelse,
onlardan ancak
aşk binasını
sağlamlaştırır.

Molla Camî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Nimetlerinin yok olmasından, sağlığımın bozulmasından, ansızın gelecek cezandan ve öfkene sebep olan her şeyden sana sığınırım.” (Müslim, Rikâk, 96)

EVLİLİKTE HAK VE SORUMLULUK DENGESİ

Evlilik, gönülleri muhabbetle birleşen eşlere önemli sorumluluklar yükler. Karşılıklı hakların gözetilmesi ve sorumlulukların özveriyle yerine getirilmesi, mutlu bir evliliğin sırrıdır. Kerim Kitabımız, eşler arası ilişkiyi düzenlerken erkeklerin kadınlar, kadınların da erkekler üzerinde benzer haklarının olduğunu belirterek (Bakara, 2/228), bu konuda karşılıklılık esasına dikkatimizi çeker. Annelik ve babalık gibi yaratılıştan getirilenler dışında, ailede kadın ve erkeğin rol ve görevleri ihtiyaca, örfe göre değişiklik gösterebilir. Değişmeyen

bir şey vardır ki, o da eşler arasındaki adalet ve hakkaniyettir. Peygamberimiz de eşlerden biri ağır sorumluluklar altında ezilirken diğerinin sınırsız özgürlük yaşamasına razı olmaz. “Dikkat edin! Sizin kadınlar üzerinde hakkınız olduğu gibi, onların da sizin üzerinizde hakkı vardır.” buyurur.

Kısacası, mutlu bir ailede hayatın yükü birlikte omuzlanır, zahmet ve sıkıntılar beraberce göğüslenir, imkânlar adil bir biçimde paylaşılır. Hak ve sorumluluk dengesi gözetildiğinde eşler birbirinin sınırlarını da korumuş olurlar.

SÖZÜN ÖZÜ

*Başlangıçlar,
nihayetlerin tecelli
ettiği yerlerdir.
Kimin bidayet ve
başlangıcı Allah
ile olursa nihayeti
de O'nunla, O'na
doğru olur.*

Ataullah İskenderî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Mal, aile, çocuk olarak insanlara verdiklerinin hayırlısını dilerim, sapıtan ve saptıranları değil.”
(Tirmizî, Deavât, 124)

UMRE İBADETI

Sözlükte “ziyaret etmek” anlamına gelen umre, dinî bir kavram olarak, “ihrama girerek tavaf ve sa`y yaptıktan sonra tıraş olup ihramdan çıkmak”tan ibarettir. Hanefî ve Mâlikîler’e göre Müslümanın ömründe bir defa umre yapması sünnet-i müekkededir. Şâfiî ve Hanbelîler’e göre ise farzdır.

Hz. Peygamber, “Umre, kendisiyle diğer umre arasında işlenilen (küçük) günahlara keffarettir. Kabul olan haccın karşılığı ise ancak cennettir.” (Buharî, “Umre”, 1) buyurmuştur.

Umre için dışarıdan gelenlerin mîkât mahallerinde, Mekke’de bulunanların ise hill bölgesinde ihrama girmesi gerekir. İhram, umrenin şartlarındanadır.

Umreye niyetlenen kişi, telbiye okuyarak ihrama girer. Bundan sonra Kâbe’yi tavaf edip Safâ ile Merve arasında umrenin sa’yini yapar. Sonra, uygun bir yerde saç traşı olur. Böylece umre tamamlanarak ihramdan çıkmış olur.

Umrenin tek rüknü, Kâbe’yi tavaf etmektir. Sa’y ve tıraş olmak ise umrenin vaciplerindedir.

SÖZÜN ÖZÜ

Nerde görsen gönlü
kırık, merhem ol
sen;
Öyle mazlum yolda
kalsa, hemdem ol
sen;
Mahşer günü
dergâhına mahrem
ol sen;
Ben-sen diyen
kimselerden geçtim
işte.

Hoca Ahmed Yesevî

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Müslümanlar olarak canımızı al, Müslümanlar olarak dirilt, rezil olmadan ve fitneye uğramadan salih kullarının arasına dâhil eyle.” (Hâkim, Deavât, No: 1868)

KARDEŞ KISKANÇLIĞININ TEMEL SEBEPLERİ

Kıyaslama her insanı olumsuz etkiler. Aile, kardeş kıskançlığı yaşayan çocuğun, kardeşiyle kıyaslandığında olumsuz etkileneceğini düşünmeli ve kıyaslamadan kaçınmalıdır.

Misafirlerin, akrabaların, aile büyüklerinin; şaka yollu, kıskançlığı artıracak sözler söylemeleri çocuğu olumsuz etkileyebilir. Bu konuda gerekirse bireyler uyarılabilir.

Yeni doğanın, büyük çocuk tarafından nesne gibi algılanmaması, canlı varlık olarak kendisine yakın hissedilmesi için “Bebek” yerine, ona ismi ile hitap edilmesi faydalı olabilir.

Okul öncesi dönemde olan bir çocuğu, kardeşinin gelmesiyle birlikte, kendi

onayı alınmadan anaokuluna göndermek daha büyük sorunlara yol açabilir. Kendisinin evden uzaklaştırıldığını düşünebilir ve okula gitmek istemeyebilir. Çocuk istemedikçe anaokuluna gönderilmemelidir.

Çocuk; kardeşine zarar verici girişimlerde bulunduğu müdahale edilmeli, kardeşine vereceği zararın sonuçları açıklanmalı, zarar vermesinin yanlış olduğu kesin bir dille söylenmelidir.

Anne babalar, kardeş kıskançlığının olabileceğini kabul etmeli, çocuğuyla sağlıklı bir iletişim kurmalıdır. Bu süreçte söylenen her söz, davranışlarla desteklenmeli ve çocuğa model olunmalıdır.

SÖZÜN ÖZÜ

Dört şeyi
dört şeyden
temizle; dilini
gıybetten, kalbini
kıskançlıktan,
mideni haram
lokmadan,
davranışlarını
riyadan.

Feriduddin Attar

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Lütfun, rahmetin, bereketin ve rızkımdan bana bolca ihsan eyle.” (*Hâkim, Deavât, No: 1868*)

ÖFKEYLE KALKAN ZARARLA OTURUR

İnsanoğlu, karşılaştığı zorluklarla mücadelesinde çeşitli yöntemler geliştirir. Ama bunlar içinde sonradan en pişman olduğu tutumu, öfkeli hâliyle takındığı tutumdur.

Haklı bile olsa kontrolden çıkmış öfkeyle hareket eden kimse-nin aklı, daima ikinci planda kalacağından o kimsenin yanlış ve adaletsiz davranması neredeyse kaçınılmazdır. Bu kontrolsüzlük, o an hesaplanamayan bir dizi hatayı beraberinde getirebilir.

Bazı hatalar vardır telafisi imkânsızdır. Özellikle bu tür ha-

talar, insanın canını, öfkeye yol açan olaydan daha çok yakabilir. Sonradan pişman olmamak için şiddetli tepki gösterilebilecek anlarda bile basireti kaybetmemek, esas olmalıdır. Böylece adaletten ve aftan yana takınılacak bir tutum, Allah’ın rızasına en uygun davranış biçimi olacaktır.

Yüce Rabbimiz bu konuda “İyilikle kötülük bir olmaz. Kötülüğü en güzel bir şekilde sav. Bir de bakarsın ki, seninle arasında düşmanlık bulunan kimse sanki sıcak bir dost oluvermiştir.” (*Fus-silet, 41/34*) buyurmaktadır.

SÖZÜN ÖZÜ

Kurtulmak için
kurtarıcı olmaktan
başka yol yoktur.
Mukadderatımızın
selamete ermesi,
başka iradeleri
kurtarmakla
kabildir.

Nurettin Topçu

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Nefsime takvasını ver ve nefsimi (her türlü kötü şeylerden) temizle, sen temizleyenlerin en hayırlısısın. Sen nefsimin dostu ve mevlasısın.” (Müslim, Duâ, 73)

ŞÜKÜR GÜNLÜĞÜ

Üreterek mutlu olan insanlar yerine, tüketerek mutlu olmaya çalışan ama bir türlü olamayan insanların günden güne arttığı bir dünyada çocuklara şükür, kanaati öğretmek elzem bir ihtiyaç ve deva olarak görünmektedir. Modern hayatta sadece çocukların değil, tüm insanların yaşam memnuniyetinin daha az olmasının nedeni olarak psikologlar, kişilerin sahip olduğu şeylerin azlığını değil, tam tersine bolluğunu göstermektedirler ki, bu da oldukça ilginçtir. Çocuklara şükretmeyi öğretmenin en güzel yollarından biri onlara “şükür günlüğü” tutturaktır. Şükür günlükleri, bir

kişinin günlük yaşamı içerisinde şükrettiği şeyleri düşünüp belli zaman aralıklarında düzenli olarak onları anlatması ya da listeleyerek kaydetmesidir.

Şükür günlükleri, sahibinin dikkatini hayatında elde ettiği imkânlarla, olumlu ve güzel olan şeylere yönlendirerek yaşam memnuniyeti ve mutluluğunu artırmayı amaçlar. Yapılan araştırmalarda, ister yetişkin ister çocuklar olsun, her gün hayatlarındaki olumlu şeylere odaklanan kişilerin bir süre sonra kendilerini daha huzurlu, mutlu ve fiziksel açıdan daha iyi hissettikleri gözlenmiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

“Kendini sev, sana iyilik edeni sev, iyiliği, güzelliği ve güzeli sev; kendine yakın bulduklarını, ruhunun uyduğu kimseleri sev... Hepsinden öte sana bunları veren Allah’ı sev.”

İmam-ı Gazalî

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Kıyamet gününde cennet, korku gününde güven istiyorum. Allah’ım! Verdiğin ve vermediğin şeylerin şerrinden sana sığınıyorum.” (Hâkim, Deavât, No: 1868)

VATAN SEVGİSİ

Memleket sevgisi, Yüce Allah’ın insanların kalbine koyduğu fitrî bir duygudur. Zira her insan doğduğu, dünyaya gözlerini açtığı, yetiştiği, hayatının pek çok hatırasını yaşadığı, tarih ve kültürünün şekillendiği, akraba ve atalarının yaşadığı yere karşı ayrı bir sevgi ve ilgi duyar. Oradan uzaklaştığı zaman özlemle kavuşmayı arzu eder.

Nitekim Allah Resûlü de doğup büyüdüğü Mekke’ye karşı ayrı bir sevgi beslemiş ve bu sevgisini Mekke’nin fethi sırasında şu şekilde dile getirmiştir: “(Ey Mekke!) Vallahi sen Allah’ın en hayırlı ve

Allah’a en sevimli olan beldesisin. Senden çıkarılmış olmasaydım seni asla terk etmezdim.” (Tirmizî, Menâkıb, 68). Vatan; havasıyla, suyuyla, toprağıyla benimsenen, insanın ait olduğunu hissettiği toprak parçası olarak tanımlansa da yalnız bu maddî öğelerden ibaret değildir.

İnsanın bir yurdu vatan olarak benimsemesi için maddî ve manevî unsurlar birlikte düşünülmelidir. İnsanın kimliğinin bir parçası olan vatani, aynı zamanda kuşandığı değerlerin de kaynağıdır.

SÖZÜN ÖZÜ

İbadet ve taat yapamadığında
üzülmemen,
hata ve günah işlediğinde
ise pişmanlık duymaman
kalbin ölüm işaretlerindedir.

Ataullah İskenderî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Kötü ahlaktan, nefsanî arzulardan, kötü işlerden ve ayıp şeylerden beni uzaklaştır.” (İbn Hibbân, Ed’iye, No: 960)

BÜYÜK MUTASAVVIF: HACI BAYRAM-I VELİ

Hacı Bayram-ı Veli’nin asıl adı Numan olup 1348 yılında Ankara’da dünyaya geldi. Medrese öğreniminden sonra Ankara ve Bursa’da müderrislik yaptı. Bursa’da bulunduğu sıralarda sarayda önemli görevlerde bulundu. Dönemin mutasavvıflarından Somuncu Baba tarafından yetiştirildi. Onun Bursa’dan ayrılması üzerine tüm görevlerini ve saray hayatını bırakarak izinden gitti. Dünyalıkları terk edip derviş kisvesine büründü. Somuncu Baba’ya bağlanması bir Kurban Bayramı’na tesadüf ettiği ve Şeyh

Hamid, ona “Bayram” dediği için bu isimle anılır oldu.

Heybetli, azametli ve gönül ehliydi. İnsanları zühde çağırır ve nice ölü gönülleri uyandırdı. Anadolu’nun, özellikle Ankara’nın manevi hayatının mimarlarından Hacı Bayram, bugün kendi adıyla bilinen camide insanların manevi eğitimiyle ve fakirlerin ihtiyaçlarını gidermekle ilgilenirdi. Kendi geçimini ise ekincilik yaparak kazandı. 1430 senesinde Ankara’da vefat etti ve Ulus’ta bugünkü türbesinin bulunduğu yere defnedildi.

SÖZÜN ÖZÜ

*Gelin bugün
yanalım
Yarın yanmamak
için,
Ölelim ölmez iken,
Yine ölmemek için.*

Yunus Emre

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Kederden, üzüntüden, tembellikten, cimrilikten, korkaklıktan, borç yükünden ve halkın galeyana gelerek taşkınlığından sana sığınırım.” (Nesâî, İstiâze, 25)

CENNETTE AYAK SESLERİ İŞİTİLEN SAHÂBÎ: BİLÂL-İ HABEŞÎ (R.A.)

Peygamberimizin müezzini Hz. Bilâl (r.a.), Mekke’de Müslüman olduğunu açıkça söyleyen ilk yedi kişiden biri olmuştur. Bu yüzden sahibi Ümeyye b. Halef değişik işkencelerle onu İslamiyet’ten vazgeçmeye zorlamış, fakat o her defasında, “Rabbim Allah’tır; O birdir.” diyerek sabretmiştir. Sonunda Hz. Ebû Bekir (r.a.), Hz. Bilâl’i satın alıp azat etmiştir.

Bilâl-i Habeşî ilk defa ezan okumakla meşhur olmuş ve hayatı boyunca Hz. Peygamberin (s.a.s.) müezzinliğini yapmıştır. Başta Be-

dir olmak üzere bütün gazvelere katılan Hz. Bilâl (r.a.) altmış küsur yaşında Dımaşk’ta vefat etmiştir. Uzun boylu, zayıf ve kuru yüzlü, gür ve kır saçlı, siyah tenli idi. Bir defasında Hz. Peygamber ona, “Bu gece cennette, önümde senin pa-buçlarının tıkırtısını duydum.” diyerek cennetlik olduğunu müjdelemiş ve hangi ameli sebebiyle bu dereceyi elde etmiş olabileceğini sormuştu. O da her abdest aldık-tan sonra “Allah Teala’nın nasip ettiği kadar” nafîle namaz kılma âdetinden söz etmiştir (Buhârî, Te-heccüd, 17).

SÖZÜN ÖZÜ

Üzerine dilenme
kapısını açan
ölmüceye kadar
hep muhtaç kalır.
Sen hırsı bırak
da padişahlık et.
Tamahsız kişinin
başı dik olur.

Sadi Şirazî

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Kalbimde nur, gözümde nur, kulağımda nur, sağımıda nur, solumda nur, üstümde nur, altımda nur, önümde nur var eyle, benim nurumu artır.” (Müslim, Müsâfirîn, 181)

AİLE HUZURDUR

Aile, sorumlulukların ve yükümlülüklerin, sevinç ve tasanın paylaşıldığı, fertlerin kaynaştığı, dinin ve değerlerin birlikte yaşandığı huzur dolu bir dünyadır. Yüce Rabbimiz: “Kendileriyle huzur bulmanız için, kendi türünüzden eşler yaratıp aranızda sevgi ve şefkat var etmesi de Allah’ın varlığının apaçık delillerindedir.” (Rûm, 30/21) buyurmaktadır. “...Kim aile ve akrabalık bağlarını gözetirse ben de onu gözetirim.” (Tirmizî, Birr, 9) kudsi hadisinden de, aile bağının, Yüce Mevlamızın bizlere olan rahmetinin bir eseri olduğunu anlıyoruz.

Anne-baba ve çocuklar arasındaki huzur, sevgi ve şefkat ortamı, hayatımıza mutluluk ve huzur getirir. Aynı zamanda bu mutlu aile yapımız geleceğe güvenle bakabilen, huzurlu ve güvenli toplum demektir. Böyle olduğu için de, aile bağlarımızı ve değerlerimizi küçümseyen, aile yapımızı zayıflatan her türlü telkin ve telakkiye, davranış ve model sunumlarına karşı bilinçli olmak zorundayız. Aile bağlarımızı güçlü tutalım. Sevgiyi paylaşalım. Sevinçlerimizi artıralım. Sıkıntı ve hüznümüzü birlikte azaltalım.

SÖZÜN ÖZÜ

Yüce Allah
mahşerde halka
seslenecek:
Kıyamet günü
için armağanınız
nerede? Tıpkı sizi
yarattığım şekilde
yalnız ve azıksız
olarak bana
geldiniz.

Mevlana Celaleddin-i
Rumî

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Her işimin koruyucusu olan dinim ile beni ıslah eyle, kurtuluşa erdir. İçinde yaşadığım, geçimimi sağladığım dünyamı benim için ıslah eyle, hayırlı kıl.” (Müslim, Duâ, 71)

BİR OSMANLI ÂLİMİ: MUHAMMED ZÂHİD KEVSERİ

Muhammed Zâhid Kevseri 1879 senesinde Düzce’de doğdu. İlk İslamî bilgileri müderris babası Hasan Hilmi Efendi’den aldı. Dârülhadis Medresesi’nde öğrenimini sürdürürken Fâtih Camiindeki derslere de devam etti. İstanbul’da dersiâmlık, Fâtih Camiinde müderrislik görevlerinde bulundu.

İttihat ve Terakkî’ye muhalefeti sebebiyle hakkında tutuklama emri çıkarılması üzerine yurtdışına gitti. Şam’da ilmî faaliyetlerde bulunduktan sonra Kâhire’ye döndü. Tahtavî, Kettânî gibi meşhur birçok âlimden icazet aldı.

Kâhire’de evini medrese hâline getirdi. Abdülfettâh Ebû Gudde, Ali Ulvi Kurucu gibi farklı ülkelerden pek çok âlim yetiştirdi.

Çok sayıda İslamî eserin yayınına sağladı. Faaliyet ve yayınları ile Mısır’daki ilim erbabı üzerinde etkili oldu.

Üretken, tenkitçi ve araştırmacı bir âlim olan Kevserî, kelâm, fıkıh, hadis ve tasavvufta geniş bir birikime sahiptir. Te’nîbü’l-Hatîb başta olmak üzere yirmiden fazla eser kaleme alan Kevserî, 1952 senesinde Kahire’de vefat etti.

SÖZÜN ÖZÜ

İhtiyarlık, gençliğin sonu ve neticesidir.

Netice ise, başa bağlıdır. Gençliğini iyi geçirenin, ihtiyarlığının da iyi geçeceği umulur.

Molla Camî

“Allah’ım! Helal olan nimetlerinle yetinmemi, haramlardan müstağni olmamı ihsan eyle, fazlı kereminle beni senden başkasına muhtaç eyleme.” (Hâkim, Deavât, No: 1973)

MEVLANA CELALEDDİN-İ RUMÎ

Mutasavvıf, âlim ve şair olan Mevlana, 30 Eylül 1207’de Horasan’ın Belh şehrinde dünyaya geldi. Çocukluğunda babasının yanında başladığı öğrenimini gittiği Halep ve Şam’da sürdürmüştür. İlk tasavvufi eğitimini de yine babası Bahâeddin Veled’den aldı.

Sultânül-ulemâ lakabıyla tanınan babası Bahâeddin Veled’in Kübreviyye’nin kurucusu Necmeddîn-i Kübrâ’nın halifesi olduğu söylendiği gibi, Ahmed el-Gazzâlî’den gelen tarikat silsilesinden hilafet aldığı da belirtilmektedir. Mevlana’nın şiirleri ve mektupları arasında Arapça olanlar bulunmakla birlikte eserleri

Farsça’dır. Dîvân-ı Kebîr, Fihimafih en önemli eserlerindedir. Mevlana’daki dinî-tasavvufî düşüncenin kaynağı Kur’an ve Sünnet’tir. “Canım tenimde oldukça Kur’an’ın kölesiyim ben. Seçilmiş Muhammed’in yolunun toprağıyım...” beytiyle bunu dile getirmiştir. O, bu yönüne vurgu yapmakla birlikte “Pergel gibiyim; bir ayağımla şeriat üstünde sağlamca durduğum hâlde öbür ayağımla yetmiş iki milleti dolaşıyorum.” diyerek ideal bir Müslüman profili çizmiş, bu anlayışı ile milletimizin gönlünde asırlar boyunca unutulmayacak bir kabul görmüştür.

SÖZÜN ÖZÜ

Üzerine dilenme
kapsımını açan,
ölmüncüye kadar
hep muhtaç kalır.
Sen hırsı bırak
da padişahlık et.
Tamahsız kişinin
başı dik olur.

Sadi Şirazi

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Harama bulaşmaktansa helalinle yetineyim. Beni lütfunla (zengin kılarak) senden başkasına muhtaç etme.” (Tirmizî, Deavât, 110)

DUA: ÖZLÜ YAKARIŞ

Dua; aciz ve sınırlı biz kulların, sonsuz kudret sahibi Rabbimizle, kurduğumuz iletişim köprüsüdür. Dua, ruhun Allah’a açılması ve Allah katına yükselmesidir.

Dua, Yüce Yaratıcı’ya içtenlikle yönelerek huşu içinde yapılan özlü yakarıştır. Yüce Allah; “Kalpler ancak Allah’ı anmakla huzur bulur.” (Ra’d, 13/28) buyuruyor. Sevgili Peygamberimiz de; “Allah katında duadan daha değerli bir şey yoktur.” (İbn Mâce, Duâ, 1), “Allah’ım! Ürpermeyen kalpten ve kabul edilmeyecek duadan sana sığınırım.” (Müslim, Zikir, 73) buyurmuştur.

Allah’la baş başa kalmanın en güzel şekli duadır. Cenab-ı Allah; “Bana dua

edin, duanıza cevap vereyim (kabul edeyim).” (Mü’min, 40/60) buyuruyor. Hz. Peygamber; “Allah, isteyen kulunun elini boş çevirmekten hayâ eder.” (Tirmizî, Deavât, 118), “Kabul edileceğine inanarak, Allah’a dua ediniz.” (Buhârî, Deavât, 66) buyurmaktadır.

Ayet ve hadislerde pek çok dua örnekleri vardır. Dua, ruhumuzun şifa, moral, güven, ümit ve huzur kaynağıdır.

Allah Teala dua adabıyla ilgili olarak; “Rabbimize alçak gönüllülükle (yalvararak), için için (gizlice) dua edin.”, “Allah’a (azabından) korkarak ve (rahmetini) umarak dua edin.” (Arâf, 7/55-56) buyurmuştur.

SÖZÜN ÖZÜ

Ne kaçan fırsatlar
karşısında
ümitsizliğe
düşülmeli ne de
fırsatlar ve sebepler
ihmal edilmelidir.
Allah Teala’ya
yürekten ve ihlas
ile dua etmek
hiçbir zaman elden
bırakılmamalıdır.

Elmahh Hamdi Yazır

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Günahlarımın küçüğünü büyüğünü, öncesini sonunu, açığını ve gizlisini, hepsini bağışla.”
(Müslim, Salât, 216)

YOLUN ÜZERİNDEKİ KAYA

Bir zamanlar bir kral sarayının yolu üzerine kocaman bir kaya koydurmuş, kendisi de gelip geçenin tepkisini görmek için pence-reye oturmuştu. Sabahtan öğleye kadar ülkenin ileri gelenleri, zengin tüccarları, saray görevlileri ve pek çok kişi geçti o yoldan. Hepsi kayanın etrafından dolaşarak yollarına devam etti, pek çoğu da söylendi; kralı, halkından bunca vergiyi almasına rağmen yolları bile temiz tutamamakla eleştirdi. Sonunda saraya meyve ve sebze getiren bir köylü geldi. Yolun üzerindeki kayayı görünce sırtındaki küfeyi yere indirdi ve koca kayayı

itmeye başladı. Epey bir çabadan sonra kan ter içinde kayayı yolun kenarına itmeyi başardı. Tam küfesini yeniden sırtına takmak üzereyken kayayı kaldırdığı yerde bir kese olduğunu fark etti. Keseyi aldı ve açtı. Ağızına kadar altın dolu olan kesinin içinde bir de not vardı: “Bu altınlar kayayı yoldan çeken kişiye aittir.” yazan bu not, krala aitti.

Hikâyeyi anlatanlar, köylünün, pek çoğumuzun farkında olmadığı bir ders aldığını söylerler: “Her engel, hayat şartlarınızı iyileştirecek bir fırsattır.”

SÖZÜN ÖZÜ

“Tevazu ne demektir?”
sorusuna Hasan el-Basrî şöyle cevap vermiştir:
“Eviden çıkıp yolda yürümeye başladığında, karşılaştığın her insanın senden daha faziletli olabileceğini kabul etmelidir.”

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Günahlarımı kar ve dolu suyu ile yıka ve beyaz elbiseyi kirden temizler gibi kalbimi hatalardan arındır.”
(Buhârî, Deavât, 39)

DEVE İLE FARE

Hazreti Mevlana ne güzel hikâ-ye eder haddini bilmez cahillerin hâllerini. Efendim, bir fare ile bir deve birlikte yola revan olurlar. Fare bir punduna getirip devenin yularını eline alıp önden kurula kurula giderken deve de tabiatındaki mülayimlik sebebiyle ses etmeden onunla yürümeye başlar. Fare koskoca devenin yularını tuttuğundan hemen gurura kapılır: “Ben ne akıllıymışım”, diye içinden geçirir. Deve gibi boylu poslu, anlı şanlı bir hayvana kılavuzluk yaptığını düşünüp kibirlenir. Derken efendim, az giderler uz gideler bü-

yük bir ırmağın kıyısına varırlar. Fare bir adım atamadan olduğu yerde durur. Bu büyük deryada kaybolmamak işten bile değildir. Deve, fareciğe dersini vermenin zamanı geldi diye düşünür: “Ey yol arkadaşım, niye şaşırдың? Sen kılavuzsun, ırmağa er gibi ayak bas.” der. Fare ise suyun büyüklüğü karşısında ürkmüş bir hâlde: “Bu su pek derin, pek büyük, boğulmaktan korkuyorum.” der. Deve haddini bilmeyen fareye: “Öyleyse bir daha küstahlık etme, kendin gibi farelerle boy ölçüş!” diyerek dersini verir.

SÖZÜN ÖZÜ

*Dostunun hatasına
dayanamayan,
ölüm hastalığında
yalnız kalır.
Dostun, gözün gibi
olan insandır. İyi
arkadaş, hayatın
süsü ve belada
yardımcıdır.*

*Erzurumlu İbrahim
Hakkı*

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Gazabından rızana, cezandan affına sığınırım. Senden sana sığınırım. Sana tüm övgüleri saysam yine de bitiremem. Sen kendini nasıl övdüysen öylesin.” (Müslim, Salât, 222)

ET-TEVWÂB

Tövbe; dönmek, pişman olmak, günahı terk etmek anlamlarına gelir. Yüce Allah’ın isimlerinden biri olan et-Tevvâb ise kullarının tövbesini sürekli kabul eden, onları cezalandırmaktan vazgeçen, affeden manasındadır. Hz. Peygamber (s.a.s.), “Günahtan tövbe etmek, günahı terk edip bir daha ona dönmemektir.” (İbn Hanbel, I, 446) buyurmaktadır. Allahu Teala da ayet-i kerimede böylesi bir tövbeyle O’na yönelenlere: “Ben tövbeleri çok kabul eden ve çok merhametli olanım.” (Bakara, 2/160) buyurmaktadır. Yaptıklarımızı bilen (Şûrâ, 42/25), günahımızı ba-

ğışlayan da O’dur (Mü’min, 40/3). O, dilediğinin tövbesini kabul eder (Tevbe, 9/15), et-Tevvâb ismi ile tövbe edenleri ise çok sever (Bakara, 2/222).

Tevvâb ismi Kur’an’da duadan, tövbeden ve tövbe emrinden bahsedilen ayetlerde geçmekte, peygamberlerin tövbe ve dualarında bu ismi celilin nasıl kullanılacağına dair örnekler bulunmaktadır. Bunlardan biri de Hz. İbrahim ve Hz. İsmail’in duasıdır: “Ey Rabbimiz! Tövbemizi kabul et. Çünkü sen tövbeleri çok kabul eden, çok merhamet edensin.” (Bakara, 2/128).

SÖZÜN ÖZÜ

Dost iki elin

hikayesi gibidir.

İkisi de aynı anda

birbirlerini yurlar,

yıklarlar.

Mehmet Zahid Kotku

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Faydasız ilimden, huşu duymayan kalpten, doymayan nefisten ve kabul edilmeyen duadan sana sığınırım.” (Nesâî, İstiâze, 64)

OSMANLI’NIN KÜÇÜK SARAYLARI: KUŞ EVLERİ

Osmanlı kültür ve medeniyetinin en zarif detaylarından birisi olan kuş evleri, Türk mimarisinin inceliğini ve zarafetini yansıtmaya açısından oldukça önemli eserlerdendir. Ecdadımızın kuşların barınması için binaların dış cephelerine yaptırdıkları bu küçük evler, yaratılmış bütün canlılara karşı şefkat, merhamet ve koruma düşüncesi ile özellikle 16. yüzyıldan itibaren inşa edilmeye başlanmıştır. En güzel ve en sanatkârane örnekleri İstanbul’da Süleymaniye, Beyazıt, Yeni Cami ve Topkapı Sarayı’nın dış avlusundaki Darphâne-i Âmir’e’de bulunan bu minyatür eserlere, Doğu Beyazıt, Tokat, Amasya, Bursa, Edirne

şehirleri başta olmak üzere Anadolu’nun her köşesinde rastlayabilmek mümkündür. Yapılış biçimleri bakımından oldukça çeşitlilik gösteren serçe sarayları medrese, cami ve türbelerde yer alabildiği gibi, sivil mimaride de uygulama alanı bulmuştur. Çoğu zaman sıva, ahşap, tuğla veya taştan özel işlemlerle hazırlanmış Osmanlı medeniyetinin bu en küçük sarayları, yapıların kuzey rüzgârı almayan cephelerine ve kuşların düşmanlarının ulaşamayacağı yüksekliklere, güneşten ve yağıştan korunmaları için geniş saçakların, kornişlerin ve konsolların altına yerleştirilmiştir.

SÖZÜN ÖZÜ

Sevgi muhabbet
kaynar, yanan
ocağımızda,
Bülbüller şevke
gelir, gül açar
bağımızda.
Hırslar, kinler
yok olur, aşkla
meydanımızda,
Arslanlarla
ceylanlar, dosttur
kucağımızda.

Hacı Bektaş-ı Veli

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Fakirlikten, yokluktan ve zilletten sana sığınırım. Haksızlık etmekten ve haksızlığa uğramaktan da sana sığınırım.” (Ebû Dâvûd, Vitr, 32)

ALLAH İÇİN İNFAK ETMEK

İslam, kendisine uyanlara sürekli iyiliği emretmiş, toplum içerisindeki zayıf ve düşkün kimselerin ellerinden tutmalarını istemiştir. Zira bir Müslüman, manevî yardımlarının yanı sıra maddî olarak da mümin kardeşini düşünüp kollamak zorundadır. Bu konu, Allah’ın rızasını kazanmış bir toplum tesis etmede o kadar önemliydi ki Kur’an-ı Kerim birçok ayetinde gücü yeten Müslümanlardan fakirlere yardım etmelerini istemiş, Peygamberimiz de bu önemli düsturu her fırsatta müminlere tebliğ etmiştir.

Özellikle, “Sevdiğiniz şeylerden Allah yolunda harcamadıkça iyiliğe asla erişemezsiniz. Her ne harcarsanız Allah onu bilir.” (Âl-i İmrân, 3/92) ayeti infak konusunda müminleri teşvik etmiştir. Mesela Enes b. Mâlik’in üvey babası Ebû Talha, söz konusu ayeti işittiği zaman, hemen Beyruhâ isimli bahçesini Allah yoluna bağışlamıştı.

Efendimiz, bu güzel davranış karşısında “Bu, kazandıran bir mal!” diye takdirlerini ifade etti ve bu bahçeyi Ebû Talha’nın kendi hısımları ve akrabaları arasında pay etmesini istedi (Buhârî, Eşribe, 13).

SÖZÜN ÖZÜ

Dünya, ya
yitirilmekte olan
bir nimet ya da
gelmekte olan
bir beladır.

Hasan Basri (r.a.)

Allah katında
durumunu
öğrenmek isteyen,
Allah için ne
yaptığına baksın.

Ahmed bin Hanbel

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Dinim, dünyam, ailem ve malım hakkında af ve afiyet istiyorum.” (Hâkim, Deavât, No: 1902, I, 517)

ANA BABAYA İYİLİK

İsrâ sûresi 23. ayette Allah’a kul-lukla ana babaya iyilik yan yana zikredilerek ana-babaya iyi davran-manın önemine vurgu yapılmıştır.

Hadislerde de Allah’a kulluk ile ana babaya iyilik birlikte anılmak-tadır. Hz. Peygamber ana babaya âsi olmayı büyük günahlardan biri ola-rak zikretmektedir (Buhâri, “Edeb”, 6).

Ayet ve hadislerde Allah’a itaatle ana babaya iyilik görevlerinin yan yana zikredilmesinin sebepleri şö-y-le sıralanabilir:

a) İnsanın maddî ve manevî gelişi-mesi için en değerli katkı, Allah’ın nimetlerinden sonra ana babanın fedakârlıklarıdır.

b) Çocuğun varlık alanına çık-masının asıl ve gerçek sebebi Al-lah, zâhirî ve hukukî sebebi ise ana babadır.

c) Allah nimetlerini karşılıksız verdiği gibi ana baba da çocukları-nın ihtiyaçlarını karşılık bekleme-den yerine getirirler.

d) Allah, kuluna günahkâr olsa bile nimet verdiği gibi ana baba da âsi bile olsa evlatlarına destek olur.

e) Allah, kullarının iyiliklerinden memnun olup karşılığını fazlasıyla verdiği gibi ana baba da çocukları-nın imkânlarını daha çok geliştirmelerine yardım eder, bundan mutlu olurlar.

SÖZÜN ÖZÜ

Bir söz, sözünü
bilen kişinin
yüzünü ak eder.

Sabredende kalmaz
öfkeden eser,
Kötü huydan
kurtulur sabreden er.

Yunus Emre

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Ciddi ve şaka yollu yaptıklarımı, yanlışlıkla ve bilerek işlediğim günahlarımı affeyle! Bütün bu kusurlarım bende bulunduğunu itiraf ederim.” (Müslim, Zikir, 70)

CEHENNEM: EBDÎ AZAP YERİ

Cehennem, doğru yoldan sapan insanlar için hazırlanmış olan azap yeridir. Her şeyi kuşatan rahmetiyle bilinen Yüce Allah’ın gazabı da bir o kadar şiddetlidir.

Dünyadayken durumu ne kadar kötü olursa olsun ölmeyi aklıdan bile geçirmeyen insanoğlu, eziyetlerle dolu cehennem hayatından kurtulmak için ölümü tek çare olarak görecektir ve ölümüne hükmedilmesi için yalvaracaktır. Fakat bu, beklenmeyen bir son değildir. İnsana düşünebilmesi ve doğru yolu bulması için akıl

verilmiş, hidayet rehberi olan kitaplar ve elçiler gönderilmiştir.

İnsan bütün bu yardımcılarının önderliğinde Allah’ın ipine sımsıkı sarılmalı, O’na asla ortak koşmamalı, inandıktan sonra da kendisini bu tehlikeye düşmekten korumaya dikkat etmelidir.

Zira bu korkunç sondan onu kurtaracak olan ne dünyada kazandığı malları, ne yakınları ne de çocuklarıdır (Âl-i İmrân, 3/10; Mümte-hine, 60/3). Yalnızca imanı ve salih amelleridir.

SÖZÜN ÖZÜ

Kişinin gücü, günün
birinde tükenir,
ama bilgi yaşar.
Bilginin ışığı, kapalı
gözlerden bile içeri
sızar, aydınlığa
kavuşturur

Oğlum ananı,
atanı say, bereket
büyüklerle beraber
olmadadır.
Büyüğünü bilmeyen
Allah’ımı da bilmez.

Şeyh Edebalı

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Cehenneme götüren fitneden, cehennemin azabından, zenginliğin ve fakirliğin şerrinden sana sığınırım.” (Ebû Dâvûd, Vitir, 32)

SAĞLIK İÇİN HAREKET ET

Hareketsiz yaşam, bütün insanlığı tehdit eden önemli bir sağlık problemi...

Kronik hastalıkların ortak nedenlerinden birisi olan hareketsizlik, dünya genelinde ölüme yol açan risk faktörleri sıralamasında dördüncü sırada yer alıyor. Bu yüzden her yıl 3,2 milyon insan hayatını kaybediyor. Sağlık Bakanlığı’nın ‘Kronik Hastalıklar Risk Faktörleri Araştırması’na göre Türkiye genelinde kadınların %87’si, erkeklerin ise %77’si yeterli ölçüde fiziksel aktivite yapmıyor. Tüm bu veriler, hareketsiz yaşam tarzımızın ciddi boyutlarda olduğunu gösteriyor.

Her yaş grubu için en kolay uygulanabilen yürüyüşü ihmal etmemek gerekiyor. Yürümek, vücudumuzun oksijeni kullanma kapasitesini artırıyor, büyük kas gruplarını dinamik olarak çalıştırıyor ve sağlıklı kilo vermeye yardımcı oluyor. Uzmanlar, yeterli düzeyde fiziksel aktivite yapmayan bireylerin orta düzeyde spor yapanlara göre ölüm riskinin %20-30 arasında arttığını bildiriyor.

Sonuç olarak günlük hayatı mümkün olduğunca hareketlendirerek fiziksel aktivite yetersizliğinin önüne geçmek gerekiyor.

SÖZÜN ÖZÜ

*Malım, mülküm,
servetim, hepsi
evde kaldı,
Eşim, dostum,
akrabam, geçtiğim
yolda kaldı,
Dostlarımdan
birisi, benden hiç
ayrılmadı,
Allah için yaptığım
iyilikler bende
kaldı.*

Hacı Bektaş-ı Veli

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Bize imanı sevdire, kalplerimizi imanla süsle. Bize küfrü, itaatsizliği ve isyanı sevdirmeme, kerih göster, bizi doğru yolu bulanlardan eyle.” (Hâkim, Deavât, No: 1868)

İSTIKLAL MARŞI ŞAİRİ MEHMET AKİF ERSOY

İstiklal Marşı Yazarı ve Safahat Şairi Mehmet Akif Ersoy (1873-1936) millî ve dinî hassasiyeti ileri seviyede olan bir şahsiyettir. Millî Mücadele döneminde şehirleri ve ülkeleri dolaşan Akif, bir mütefekkir ve bir vaiz vasfıyla bağımsızlık şuurunu milletimize anlatmış, yazdığı İstiklal Marşı ile de milletimizin gönlünde silinemeyecek derecede yer edinmiştir.

Akif, şairliğin yanı sıra kuvvetli derecede hafız, Doğu-Batı musikisine ve spora ilgi duyan çok yönlü bir insandı. Çevresindekiler tarafından hoş sohbetli, zeki ve nüktedan bilinen Akif, aynı zamanda dostları arasında verdiği sözleri her şartta tutmasıyla

tanınmıştır. Bir arkadaşı ile birinin önce ölmesi hâlinde diğerinin onun çocuklarına bakacağına dair sözleşirler. Bu sözden yirmi yıl sonra Akif, geçim sıkıntısı içindeyken bile sözüne sadık kalarak vefat eden arkadaşının çocuklarını evinde evlatlarıyla birlikte yetiştirmiştir.

İstiklal Marşı güftesi için düzenlenen yarışmaya maddî mükâfat sebebiyle katılmamış, kendisinden ısrarla istenmesi hâlinde İstiklal Marşını yazmıştır. Kabul edilince alınan meclis kararından dolayı kendisine nakdî mükâfat verilmiş, Akif ise bu parayı bir hayır kurumuna bağışlamıştır.

SÖZÜN ÖZÜ

*Hatırlar mısın?
Doğduğun zaman,
sen ağlardın gülerdi
âlem.*

*Öyle bir yaşam
sür ki, mevtin sana
hande olsun. Halka
matem...*

Mehmet Akif Ersoy

**GÜNÜN
DUASI**

“Allah’ım! Benim yaratılışımı güzel kıldığın gibi ahlakımı da güzelleştir..” (İbn Hanbel, I, 403)

GENÇLERDE ARKADAŞLIK İLİŞKİLERİ

İyi ve kötü alışkanlıkların çoğu arkadaş ortamında kazanıldığı için ebeveyn, çocuğunun kimlerle arkadaşlık ettiğine dikkat etmelidir. Ancak gençler için arkadaşların önemi büyüktür. Aile gencin yerine onun arkadaşlarını seçmemeli, arkadaşlarının yanında genci küçük düşürücü veya kıyaslayıcı hareketler yapmamalıdır. Aileler, çocuğunun arkadaş ortamını ve mümkünse arkadaşlarının ailelerini çok müdahaleci olmadan tanımaya çalışmalıdır. Bunun için kendi evinde programlar organize edebilirler. En büyük yanlışlar-

dan biri çocuğunun arkadaşlarını tanımadan eleştirmek ve onu kurduğu arkadaşlıktan men etmektir. Ebeveynler, “yanlış arkadaşlıklar kurması” kaygısıyla bazen çocuğunun arkadaş seçimine müdahale ederler. Çocuğunun arkadaşları gerçekten kötü ise ve bu arkadaşlık zarar verir nitelikteyse, aile öncelikle bu arkadaşları tanımalı, onların önce iyi taraflarını çocuğuna aktarmalı, daha sonra gözlemediği yanlışları ve kaygılandığı hususları onunla paylaşmalıdır. Bu tutum çocuğa ebeveynin objektif olduğunu düşündürür.

SÖZÜN ÖZÜ

*Sana söz getiren,
senden de söz
götürür. Babasına
ve annesine itaatli
olan, evladını da
kendisine itaatli
bulur.*

*Erzurumlu İbrahim
Hakkı*

GÜNÜN DUASI

“Ey mülkün gerçek sahibi olan Allah’ım! Mülkü dilediğine verirsin, dilediğinden çekip alırsın. Dilediğini yüceltirsın, dilediğini de alçaltırsın. Hertürlü iyilik senin elindedir. Hiç kuşku yok sen herşeye kâdirsin.” (Âl-i İmrân, 3/36)

NAMAZ İNSANI TEMİZLER

Allah (c.c.)’ın varlığına ve Hz. Muhammed (s.a.s)’in Peygamberliğine imandan sonra farzların en önemlisi olan namaz, insanı her yönü ile temizleyen çok önemli bir ibadettir.

Bunun içindir ki Sevgili Peygamberimiz; “Cennetin anahtarı, namazdır.” (Tirmizî, Tahâret, 1) buyurarak namaz ibadetinin önemini vurgulamıştır.

Amellerin Allah’a en sevimlisi olan namaz; mü’minin miracı, imanın göstergesi, kalbin nuru, bunalan, sıkıntıya düşen gönüllerin ise huzura kavuştuğu sığınağıdır.

Allah katında ihlasla ifa olunan namaz sayesinde insan, Allah’ın hoşnutluğunu, rızasını kazanır ve cennete girmeye layık bir kul olur. Peygamberimiz:

“İşte beş vakit namaz da buna benzer, Allah namazla günahları siler.” (Buhari, Salat, 6; Müslim, Salat, 51) buyurdu.

Namazın sahih olabilmesi için, beden, elbiseler ve namaz kılınan yerlerin temiz olması şarttır. Yani namaz sayesinde mü’min hem dünya hem de ahiret için kirlerden, pisliklerden arınır ve tertemiz olur.

SÖZÜN ÖZÜ

Hiçbir el gönülden
ayrı, gizli iş
yapamaz.

Sıradan otlar bir
ayda yetişir. Fakat
kırmızı gül, ancak
bir yılda yetişir.

Mevlana Celaleddin-i
Rumî

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Benim yaratılışımı güzel kıldığın gibi ahlakımı da güzelleştir..” (İbn Hanbel, I, 403)

DÜNYA BİZE EMANET

İnsan, canlı ve cansız varlıklarla birlikte, onlarla etkileşim hâlinde yaşar. Çevresindeki her şey birlikte anlamlı ve uyumludur. Zira tabiat-taki bu ahenk ve düzen Yüce Yaratıcının ilahi sıfat ve isimlerinin bir tecellisidir.

Bizler, Allah’ın yeryüzündeki emanetçileri ve halifeleriyiz. Allah’ın varlığının bir işareti olan bu dünya bize emanettir.

İnsan içinde yaşadığı çevrenin bir parçasıdır ve ona bağımlıdır. Bu sebeple insanla doğa arasında dengeli ve sağlıklı bir ilişki oluşturulmalıdır. Zira hava, su, toprak kirliliği; kimyasal atıklar, çarpık şe-

hirleşme, doğadaki canlı türlerinin sayısının azalması, ozon tabakasının delinmesi, iklim değişiklikleri, doğal kaynakların tükenmesi gibi sorunlar insanın doğaya karşı ta-kındığı dengesiz ve sorumsuz tav-rının bir sonucudur.

İnsanların gelip geçtiği yolları, gölgelendikleri yerleri kirletmeyi yasaklayan (Müslim, Tahâre, 68), insan-lara sıkıntı verecek bir şeyin yoldan kaldırılmasını imanın bir parçası olarak gören (Müslim, İman, 58) bir Peygamberin ümmeti olarak bize verilen emanete saygı duymalıyız ve onu titizlikle korumalıyız.

SÖZÜN ÖZÜ

Eğer düşmanın
sana zarar
vermesinden
korkuyorsan iyilikle
onun gönlünü
bağlamahsın.

İnsanın merhameti,
yumuşaklığı ve
cömertliği kendisini
düşmanlarına bile
sevdirir.

Sadi Şirazi

GÜNÜN DUASI

“Allah’ım! Rahmetinin gereklerini, mağfiretinin sürekliliğini, her türlü gûnahtan uzak ve salim olmayı, her türlü iyilik ve nimetleri, cennete girerek felaha ermeyi, yardımınla cehennem ateşinden kurtulmayı istiyorum.” (Hakim, Deavât, No: 1925)

İSTENMEYEN SONUÇ: BOŞANMA

Aile, hayatı paylaşmak için kurulur. Evlilik hayatının ölünceye kadar devam etmesi asıldır. Sürekli bir hayat birliği, eşler için yegâne özlem olmalıdır. Yuvalar kurulurken anlaşmazlık, geçimsizlik, ayrılma hiç akla gelmemelidir. Ancak kimi zaman evlilikler çıkmaza girebilmektedir.

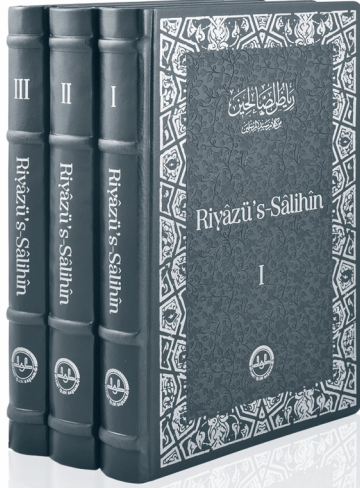
Sevgili Peygamberimiz (s.a.s) “Allah katında en sevimsiz olan helal, boşanmadır.” (İbn Mâce, Talâk, 1) buyurmuştur. Boşanma nihai bir çözüm değildir. Bazıları için mutsuz bir evlilikten çıkış olsa da neticede ailenin yıkımı demektir. Boşanmayla sorunlar bitmemekte, eşler eko-

nomik yönden sarsılmakta, ruhsal yönden yara almakta, sosyal ilişkileri etkilenmektedir. Bu nedenle, boşanma, evlilik öncesi özgürlüğe tam bir dönüş veya kurtuluş değildir. Evliliği kurtarmak için eşler elinden geleni yapmalıdır. Yuvaları ile ilgili sorunları başkalarının etkisi altında kalmadan çözmelidirler. Dargınlık ve kırgınlık anlarında anlık kararlar verilmemelidir.

Kırgınlıklar ve anlaşmazlıklar akliselim ile değerlendirilmelidir. Bin bir zahmet ve emekle kurulan evliliklerin boşanma ile sonuçlanmaması için azami gayret gösterilmelidir.

SÖZÜN ÖZÜ

Ya Rab! Ne ola
benim hâlim
Kabre vardığım
gece;
İyi olmazsa amelim
Kabre vardığım
gece.
İbret almaz mısın
ey dil (gönül), Yiten
bizim gibilerdir.
Yunus Emre

Riyâzû's-Salihîn

YAYINLARIMIZIN TEMİNİ

Talep edilen yayınlara ait ücret
T.C. Ziraat Bankası Ankara - Kamu Girişimci Şubesi'ndeki
IBAN: TR 080001002533059943085019 No'lu
hesabımıza yatırılarak, makbuzun fotokopisi ile
yayınlara gönderileceği adres bir yazı ile bildirilmelidir.
Ödemeli kitap gönderilmez.

Dağıtım ve Satış

Diyabet İşleri Başkanlığı
Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü
Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulvarı No: 147/A
Çankaya/ANKARA
Tel.: (0312) 295 71 53 - 295 71 56 • Faks: (0312) 285 18 54
e-posta: dosim@diyanet.gov.tr

YAYINLARIMIZIN TEMİNİ

Talep edilen yayınlara ait ücret T.C. Ziraat Bankası Ankara - Kamu Girişimci Şubesi'ndeki
IBAN: TR 080001002533059943085019 No'lu hesabımıza yatırılarak,
mabuzun fotokopisi ile yayınların gönderileceği adres bir yazı ile bildirilmelidir.
Ödemeli kitap gönderilmez.

Dağıtım ve Satış

Diyanet İşleri Başkanlığı
Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü
Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulvarı No: 147/A
Çankaya/ANKARA

Tel.: (0312) 295 71 53 - 295 71 56
Faks: (0312) 285 18 54
e-posta: dosim@diyanet.gov.tr